

BNP PARIBAS FORTIS NV

JAARVERSLAG 2021



BNP PARIBAS

FORTIS

De bank
voor een wereld
in verandering

INLEIDING

BNP Paribas Fortis is een naamloze vennootschap (NV), opgericht en bestaande onder Belgisch recht, met maatschappelijke zetel in Warandeberg 3, 1000 Brussel en geregistreerd onder nummer BE BTW 0403.199.702 (hierna de **'Bank'** of **'BNP Paribas Fortis'** genaamd).

Het jaarverslag 2021 van BNP Paribas Fortis omvat zowel de geauditeerde geconsolideerde als niet-geconsolideerde jaarrekeningen, voorafgegaan door het verslag van de Raad van Bestuur, het bericht van de Raad van Bestuur en een verklaring van deugdelijk bestuur, inclusief de samenstelling van de Raad van Bestuur. De geauditeerde geconsolideerde jaarrekening 2021 van BNP Paribas Fortis, met de vergelijkende cijfers over 2020, en opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals die zijn aanvaard binnen de Europese Unie, worden gevolgd door de geauditeerde niet-geconsolideerde jaarrekening 2021 van BNP Paribas Fortis, opgesteld in overeenstemming met het Belgisch koninklijk besluit van 23 september 1992 op de jaarrekeningen van kredietinstellingen.

Het jaarverslag 2021 van BNP Paribas Fortis is verkrijgbaar in het Nederlands, het Frans en het Engels. De Engelse versie is de originele en de andere versies zijn officieuze vertalingen. We hebben alles wat redelijkerwijs mogelijk is gedaan om verschillen tussen de taalversies te vermijden, maar als er toch verschillen zijn, dan heeft de Engelse versie voorrang.

Er wordt van uitgegaan dat de informatie in toelichting 7.j 'Consolidatiekring', met aanvulling van de informatie in het verslag van de Raad van Bestuur en in de verklaring van deugdelijk bestuur, overeenstemt met de vereiste informatie als vermeld in artikel 168, §3 van de Belgische wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen.

Alle bedragen in de tabellen van de geconsolideerde jaarrekeningen staan in miljoenen euro, tenzij anders aangegeven. Alle bedragen in de tabellen van de niet-geconsolideerde jaarrekeningen staan in duizenden euro, tenzij anders aangegeven. Omdat de cijfers afgerond zijn, kunnen er geringe verschillen optreden met al eerder gepubliceerde cijfers. Er zijn bepaalde herclassificaties gedaan met betrekking tot de jaarrekeningen van het voorgaande jaar zodat ze vergelijkbaar zijn met dit jaarverslag.

In de geconsolideerde jaarrekening verwijst BNP Paribas Fortis naar de geconsolideerde situatie van BNP Paribas Fortis NV, tenzij anders aangegeven. In de niet-geconsolideerde jaarrekening verwijst BNP Paribas Fortis naar de niet-geconsolideerde situatie van BNP Paribas Fortis NV, tenzij anders aangegeven.

Alle informatie in het jaarverslag 2021 van BNP Paribas Fortis heeft betrekking op de geconsolideerde en niet-geconsolideerde jaarrekening en bevat niet de contributie van BNP Paribas Fortis aan de geconsolideerde resultaten van de Groep BNP Paribas, die te vinden zijn op de BNP Paribas website: www.bnpparibas.com.

Het jaarverslag 2021 van BNP Paribas Fortis is beschikbaar op de website: www.bnpparibasfortis.com.



INHOUDSTAFEL

Inleiding	3
BNP PARIBAS FORTIS GECONSOLIDEERD JAARVERSLAG 2021	9
Verslag van de Raad van Bestuur	10
▪ Inleiding door de Voorzitter en de CEO	10
▪ De economische context	14
▪ Core Business	15
▪ Maatschappelijk verantwoord ondernemen	21
▪ Veranderingen in de consolidatiekring	27
▪ Kredietrating van BNP Paribas Fortis per 28/02/2022	27
▪ Toekomstgerichte uitspraken	27
▪ Toelichting bij de evolutie van de resultatenrekening	28
▪ Toelichting bij de evolutie van de balans	30
▪ Liquiditeit en solvabiliteit	31
▪ Voornaamste risico's en onzekerheden	32
Bericht van de Raad van Bestuur	33
Verklaring inzake Corporate Governance	34
BNP PARIBAS FORTIS GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2021	47
▪ Resultatenrekening op 31 december 2021	48
▪ Overzicht van het nettoresultaat en wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	49
▪ Balans op 31 december 2021	50
▪ Kasstroomoverzicht op 31 december 2021	51
▪ Overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen tussen 1 januari 2020 en 31 december 2021	52
TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2021	53
1 Samenvatting van de belangrijkste grondlagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paribas Fortis	54
1.a Toepasbare grondlagen voor financiële verslaggeving	54
1.b Segmentrapportering	56
1.c Consolidatie	57
1.d Omrekening van transacties in vreemde valuta	61
1.e Rentemarge, commissies en opbrengsten van overige activiteiten	62
1.f Financiële activa en financiële verplichtingen	63
1.g Materiële en immateriële vaste activa	75
1.h Leaseovereenkomsten	76
1.i Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten	77
1.j Personeelsvoordelen	77
1.k Op aandelen gebaseerde beloningen	79
1.l Voorzieningen gerapporteerd onder verplichtingen	79
1.m Actuele en uitgestelde belastingen	80
1.n Kasstroomoverzicht	80
1.o Gebruik van schattingen in de voorbereiding van het jaarverslag	81

2	Toelichting op de resultatenrekening op 31 december 2021	83
2.a	Nettorentebaten	83
2.b	Commissiebat en -lasten	84
2.c	Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	85
2.d	Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	86
2.e	Nettobaten uit overige activiteiten	86
2.f	Overige algemene bedrijfskosten	86
2.g	Risicokost	87
2.h	Nettowinsten/verliezen op overige vaste activa	96
2.i	Vennootschapsbelasting	96
3	Segmentinformatie	97
3.a	Operationele segmenten	97
3.b	Informatie per operationeel segment	98
3.c	Land-per-landrapportering	99
4	Toelichting op de balans op 31 december 2021	101
4.a	Financiële activa, financiële verplichtingen en derivaten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	101
4.b	Financiële afdekkingsderivaten	103
4.c	Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	107
4.d	Bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten	107
4.e	Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	117
4.f	Dubieuze kredieten (Stadium 3)	122
4.g	Schulden tegen geamortiseerde kostprijs aan kredietinstellingen en klanten	123
4.h	Schuldbewijzen en achtergestelde schulden	123
4.i	Actuele en uitgestelde belastingen	124
4.j	Overlopende rekeningen en overige activa/verplichtingen	125
4.k	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast	126
4.l	Materiële en immateriële vaste activa en vastgoedbeleggingen	129
4.m	Goodwill	130
4.n	Voorzieningen voor risico's en kosten	132
4.o	Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen	133
4.p	Overdrachten van financiële activa	136
5	Verstreckte en ontvangen verbintenissen	138
5.a	Verstreckte en ontvangen kredietverbintenissen	138
5.b	Door ondertekening verstreckte garantieverbintenissen	138
5.c	Effectenverbintenissen	138
5.d	Overige garantieverbintenissen	139
6	Verloning en personeelsvoordelen	141
6.a	Personeelskosten en personeelsvoordelen	141
6.b	Voordelen na uitdiensttreding	141
6.c	Andere langetermijnvergoedingen	147
6.d	Ontslagvergoedingen	147

7	Bijkomende informatie	148
	7.a Voorwaardelijke verplichtingen : juridische geschillen en arbitrage	148
	7.b Bedrijfscombinaties en andere veranderingen in de consolidatiekring	148
	7.c Minderheidsbelangen	150
	7.d Significante beperkingen in dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen en joints ventures	151
	7.e Gestructureerde entiteiten	152
	7.f Bezoldigingen en voordelen aan de bedrijfsleiders van BNP Paribas Fortis	155
	7.g Andere verbonden partijen	159
	7.h Financiële instrumenten per looptijd	161
	7.i Reële waarde van financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs	162
	7.j Consolidatiekring	164
	7.k Vergoedingen betaald aan de statutaire bedrijfsrevisoren	169
	7.l Gebeurtenissen na de verslagperiode	170
	RISICIBEHEER EN KAPITAALVEREISTEN	171
1	Risicobeheerorganisatie	173
2	Risicometing en -categorieën	175
3	Kapitaalvereisten	177
4	Krediet- en tegenpartijkredietrisico	180
5	Marktrisico	185
6	Soeverein schuldenrisico	188
7	Operationeel risico	189
8	Compliance- en reputatierisico	190
9	Liquiditeitsrisico	191
	VERSLAG VAN DE ERKENDE COMMISSARIS	193
	BNP PARIBAS FORTIS JAARVERSLAG 2021 (NIET-GECONSOLIDEERD)	203
	Verslag van de Raad van Bestuur	204
	▪ Toelichting bij de evolutie van de balans	204
	▪ Toelichting bij de evolutie van de resultatenrekening	205
	Voorstel tot bestemming van het resultaat van het boekjaar	207
	Informatie over transacties met verbonden partijen	208
	BNP PARIBAS FORTIS JAARREKENING 2021 (NIET-GECONSOLIDEERD)	209
	OVERIGE INFORMATIE	215

BNP PARIBAS FORTIS

GECONSOLIDEERD JAARVERSLAG 2021



VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR

Inleiding door de Voorzitter en de CEO

In 2021 bleven we met onze #PositiveBanking-aanpak volledig focussen op het aanbieden van diensten en oplossingen om onze klanten het leven gemakkelijker te maken en hen te helpen groeien, terwijl we ook ijverden voor een duurzamere economie.

2021 was een scharnierjaar voor onze klanten, onze medewerkers en voor de hele bank. De COVID-19-epidemie werd niet zo snel de kop ingedrukt als aanvankelijk gehoopt. Intussen lieten de uitdagingen rond duurzaamheid en klimaatverandering zich sterk voelen in het dagelijks leven in België en elders. Op macro-economisch vlak waren er problemen in de toeleveringsketen en steeg de inflatie tot niveaus die we al lang niet meer hadden gezien, terwijl de rentevoeten in de eurozone laag bleven. De Belgische economie veerde echter weer op – zij het niet in alle sectoren tegen hetzelfde tempo – wat leidde tot hogere consumptiecijfers en meer bedrijfsinvesteringen.

Mede door de coronacrisis versnelde de digitale transformatie in de samenleving. De beperkingen qua mobiliteit en sociale contacten zetten onze klanten ertoe aan meer gebruik te maken van al onze digitale kanalen. Het aantal klanten dat actief gebruikmaakt van Easy Banking App (EBA) of Easy Banking Web steeg met meer dan 100.000, tot in totaal 2,5 miljoen klanten aan het einde van het jaar.

We hebben in 2021 grote inspanningen geleverd om klanten die hun digitale vaardigheden willen verbeteren een breed scala van mogelijkheden te bieden daartoe. Zo organiseerden we digitale workshops in onze kantoren, postten we educatieve video's over EBA op de sociale media en ontwikkelden we voor bedrijfsklanten een programma waarmee ze hun digitale maturiteit kunnen meten.

We lanceerden de nieuwe digitale dienst 'Hello bank! Pro'. Daarmee kunnen zelfstandigen en vrijberoepsbeoefenaars in enkele muisklikken online een ondernemingsnummer aanvragen en een professionele rekening openen.

Gedurende het jaar bleven we via onze informatiecampagnes zowel klanten als medewerkers op de hoogte houden van de verschillende mogelijkheden tot betalingsuitstel voor kredietaflossingen en verzekeringspremies, hen adviseren over de mogelijkheden voor toegang op afstand tot de bank en hen helpen de coronamaatregelen na te leven bij het gebruik van onze kantoren en selfbankingruimtes.

In 2021 voerden we het tempo van onze herpositionering als bank-verzekeraar op, onder meer door de brandverzekeringsopties voor zakelijke klanten van onze partner AG Insurance in ons productaanbod op te nemen en zo'n vijftig verzekeringsexperts aan te werven. Tijdens de overstromingen in juli gaven we hoge prioriteit aan de getroffen klanten door hun bijstand te verlenen en hen te helpen met de indiening van hun schadeclaims. In totaal behandelden we 6.200 claims voor schade door de overstromingen.

Sterke financiële resultaten

In de context van een aantrekkelijke Belgische economie heeft de bank sterke financiële resultaten kunnen realiseren. De geconsolideerde nettowinst bedroeg 2.593 miljoen euro, wat neerkomt op een stijging van 29,5%¹ ten opzichte van 2020. De aanhoudende neerwaartse druk op de rente-inkomsten bij onze Belgische retailbankingactiviteiten werd gecompenseerd door hogere inkomsten, voornamelijk uit hogere commissie-inkomsten, lagere risicokosten en efficiëntiewinst. De groei bij de kredietproducten (+2,4%) en de deposito's (+6,0%) zette zich in België in alle klantsegmenten voort. Corporate & Institutional Banking liet zeer goede resultaten optekenen. Ook de inkomsten van onze dochterondernemingen Arval, Leasing Solutions en Personal Finance gingen in stijgende lijn.

¹ Exclusief niet-recurrente posten, d.w.z. bij een constante consolidatiekring, constante wisselkoersen en met uitsluiting van andere eenmalige resultaten.

De risicokosten over 2021 kwamen uit op 17 basispunten, een daling met 43% in bedrag ten opzichte van 2020. Ondertussen blijven onze solvabiliteit – met een CET 1-ratio van 18% – en onze liquiditeit – met een LCR van 192% – robuust, waardoor we maximaal kunnen investeren in steun aan het herstel van de Belgische economie.

Onze bank in 2025: duurzaam, groeigericht, toegankelijk

We streven ernaar een duurzame, groeigerichte en toegankelijke bank te zijn, in lijn met ons doel: 'Als vertrouwde financiële partner van onze klanten op elk moment in hun leven zetten we ons samen in voor een betere samenleving'. Daarom stemmen we ons dienstverleningsmodel af op de veranderende gedrags- en verwachtingspatronen van onze klanten naarmate hun leven evolueert.

Onze plannen focussen sterk op klanttevredenheid, de ontwikkeling van een organisatie die aansluit op de behoeften van alle types van klanten, uiterst toegewijde medewerkers, efficiënte operationele processen en het creëren van zowel waarde als duurzaamheid via onze financiële producten en diensten. We hebben een aantal belangrijke hefboomen bepaald die ons zullen helpen die doelstellingen te bereiken.

Een duurzame bank

In alle aspecten van onze dienstverlening blijven duurzaamheidscriteria een cruciale plaats innemen. We onderzoeken dan ook uiteenlopende manieren om bankdiensten en -platformen aan te bieden die meerwaarde kunnen leveren op het vlak van duurzaamheid. Zo bieden we bijvoorbeeld aantrekkelijkere rentevoeten op groene autoleningen in onze retailbankingtak en promoten we systematisch hybride en volledig elektrische wagens in het kader van de 'topdeals' die we aanbieden via onze partner en leasingdochter Arval.

We ondersteunen onze klanten volledig met duurzame woonoplossingen. Groene hypothecaire leningen voor bouw en renovatie namen toe tot 40% van het totaal toegekend in 2021. We hebben nu 3,6 miljard euro aan uitstaande groene hypothecaire leningen en 169 miljoen euro aan uitstaande energieleningen. De vraag van particuliere, vermogende en privatebankingklanten naar onze duurzame beleggingsproducten steeg eveneens sterk, waardoor de duurzame beleggingen voor die klanten opliepen tot 40 miljard euro.

Ook in onze private-equity-activiteiten, waarin we tegen 2025 een miljard euro willen investeren, zit een sterke duurzaamheidscomponent, zoals blijkt uit onze recente investeringen in bedrijven zoals Hannecard, Nobi en Aerospacelab. We zijn ook van plan om verder te gaan met onze Sustainability Linked Loans voor bedrijven, met onder meer de financiering van een kredietlijn van 500 miljoen euro voor Umicore, waarvoor onze bank optrad als duurzaamheidscoördinator.

Verder kunnen bedrijfsklanten van BNP Paribas Fortis via ons partnership met Climact een analyse van hun klimaatvoetafdruk aanvragen plus suggesties voor strategieën en concrete oplossingen op dat gebied. Daarvoor wordt overigens samengewerkt met ons Sustainable Business Competence Centre.

We reiken onze klanten niet alleen duurzame oplossingen aan, maar we ontwikkelen ook duurzame praktijken in al onze activiteiten. Ons nieuwe Warandeborg-hoofdkantoor werpt bijvoorbeeld nieuwe maatstaven op inzake duurzaamheid. Door de ingebruikname ervan zullen we ons gebouwenpark in Brussel efficiënter kunnen beheren. De site zal daarenboven als voorbeeld dienen voor gebouwenbeheer.

Ons streven naar duurzaamheid is volledig in lijn met de verbintenissen van ons moederbedrijf BNP Paribas, dat zijn ESG-leiderschap in de banksector in 2021 bevestigde en zich positioneerde in de top 6% van banken die werden beoordeeld in de jaarlijkse extra-financiële rating van SAM, de S&P Global Corporate Sustainability Assessment (CSA).

Een groeigerichte bank

Na samen met het nationale postbedrijf Bpost de voorbije 25 jaar bpost bank in een 50-50-joint venture te hebben geleid, konden we ons netwerk verder consolideren door de resterende 50% van de aandelen van bpost bank over te nemen. Tegelijk verlengden we ook onze partnershipovereenkomst met Bpost voor zeven jaar. De transactie voegt 12 miljard euro toe aan onze balans en zorgt ervoor dat we voor 100% leverancier van de 600.000 klanten van bpost bank worden. Door ons unieke samenwerkingsmodel kunnen we individuen en gezinnen nu het beste van twee werelden bieden, namelijk de financiële expertise van BNP Paribas Fortis en de distributiekracht van Bpost.

Wat onze bedrijfsklanten betreft, zien we het faciliteren van het dagelijks beheer van inkomende betalingen als de sleutel tot hun groei en ontwikkeling. De oprichting van Axepta, onze in de verwerking van kaartbetalingen (acquiring) gespecialiseerde dochter, verschafte ons een unieke positie als bank-acquirer op de Belgische markt. We investeerden nog verder in betalingsdiensten voor handelaars met de overname van de verwerking van kaartbetalingen en van de terminals van Ingenico in België en in Luxemburg. Die overname werd in november afgerond. Na de Ingenico-deal hebben we nu 30.000 actieve handelsklanten gekoppeld aan 38.000 terminals. We streven ernaar om ons volume te laten groeien tot een marktaandeel van 15% in België.

Ondertussen ontwikkelen we onze geïntegreerde dienst voor Transaction Banking voor ondernemingen verder, die kapitaalbeheer, handelsfinanciering en factoring onder één dak samenbrengt.

Er zijn ook nog andere domeinen waarin we onze capaciteiten verder willen ontwikkelen. In dat van de verzekeringen komen we met een gespecialiseerde lijn in verzekeringsexpertise en een verbeterd aanbod van producten en diensten voor zelfstandigen, in samenwerking met AG Insurance. En op beleggingsgebied gaan we onze beleggingsproducten aanbieden aan een groter aantal klantsegmenten.

Een toegankelijke bank

We bouwen een nieuwe commerciële organisatie op om op een efficiënte en kwaliteitsvolle manier de best mogelijke diensten te leveren, toegespitst op de behoeften van al onze diverse klantsegmenten. Daartoe creëren we onder meer een nieuw distributiemodel dat tot doel heeft onze bank- en verzekeringsdiensten 100% vlot digitaal toegankelijk te maken.

Via onze digitale kanalen en kanalen voor contact op afstand willen we vereenvoudigde producten en diensten aanbieden met een sterke focus op hoge kwaliteit en operationele uitmuntendheid, om al onze klanten het leven gemakkelijker te maken. In het kader van dat project verbinden we ons ertoe concrete acties te ondernemen om digitale uitsluiting te bestrijden. We zijn een van de drijvende krachten achter het charter voor digitale inclusie, dat tot doel heeft de digitale kloof in België te verkleinen.

Dicht bij onze klanten blijven

Eén gevolg van die digitale aanpak van de verkoop is de reorganisatie van ons kantorennet. We zullen onze BNP Paribas Fortis-kantoren en Fintro-agentschappen geleidelijk upgraden zodat ze veel meer kunnen focussen op persoonlijk advies en diensten na de verkoop van complexere producten. Tegen 1 januari 2024 zal bpost bank bovendien volledig geïntegreerd zijn in BNP Paribas Fortis. Dan zullen we al onze particuliere klanten een vlotte dienstverlening kunnen bieden via een netwerk van ongeveer 880 kantoren: BNP Paribas Fortis in combinatie met de verkooppunten in de postkantoren.

We investeren ook verder in de Batopin-geldautomaten die we delen met andere banken en die ons netwerk vervolledigen. Het is de bedoeling dat 95% van alle bankklanten op maximaal 5 kilometer van hun voorkeur een geldautomaat vindt.

Daarnaast gaan we een basisbankdienst introduceren onder de naam 'Nickel'. Die zal in dagbladhandels worden aangeboden aan klanten die enkel behoefte hebben aan de elementaire financiële producten, nl. een bankkaart met bijbehorende bankrekening. BNP Paribas rolde 'Nickel' met succes uit in Frankrijk, waar 2,4 miljoen klanten er al mee bankieren.

Bovendien zullen we onze vermogende en privatebankingklanten en onze bedrijfsklanten samenbrengen in een reeks van 16 Client Houses met gecombineerde expertise, waarin de relatiebeheerder een prominente rol zal spelen. Samenwerking in alle skills en expertises, in zowel finance en beleggingen als verzekeringen, zal ervoor zorgen dat we die klanten geïntegreerde oplossingen kunnen aanreiken.

In 2022 viert onze bank haar 200e verjaardag. Een rode draad doorheen heel onze geschiedenis is dat we onze klanten altijd hebben kunnen helpen groeien door ons voortdurend aan te passen, onszelf steeds opnieuw uit te vinden en zo voorop te blijven lopen.

Met diezelfde ingesteldheid – vastberaden om er te zijn voor al onze klanten en hun in alle omstandigheden de juiste oplossingen voor al hun bank- en verzekeringsbehoeften aan te reiken – kijken we nu naar de toekomst. Onze plannen moeten ons in staat stellen om, op basis van veilige, snelle en complete financiële en verzekeringsoplossingen, een dienstverlening te blijven bieden die up-to-date is.

Als onderdeel van een Europese vooraanstaande groep beschikken we over instrumenten die uniek zijn in België en die ons helpen ons bancaire ecosysteem verder te ontplooiën om onze klanten meerwaarde te bieden in het beheer van hun geldzaken.

We zijn ervan overtuigd dat we door onze klanten op een duurzame manier het leven gemakkelijker te maken erin zullen slagen de langetermijnrelatie met hen in de toekomst nog te versterken.

Wij willen onze klanten bedanken voor het vertrouwen dat ze in onze producten en diensten blijven stellen. En wij willen ook onze collega's bedanken die, door hun volgehouden inzet het afgelopen jaar, de bank in staat hebben gesteld een uitstekende dienstverlening te blijven bieden.

Max Jadot
Chief Executive Officer

Herman Daems
Voorzitter van de Raad van Bestuur

De economische context

De Belgische economie bleef gestaag groeien gedurende een groot deel van 2021 en het bbp maakte een sterke klim in het tweede en derde kwartaal. De COVID-19-vaccinaties kwamen goed op gang in de eerste maanden van het jaar en de vaccinatiegraad van de bevolking bereikte een niveau dat volstond om de economie vanaf mei 2021 geleidelijk weer open te stellen. Dat verklaart de sterke consumptie- en investeringscijfers die sindsdien worden opgetekend.

In het tweede kwartaal steeg de privéconsumptie met meer dan 14% op jaarbasis, terwijl de bedrijfsinvesteringen met bijna 32% toenamen. Samen met de aantrekkende economische activiteit herstelde de arbeidsmarkt zich goed, werden er veel jobs gecreëerd en daalde de werkloosheidsgraad opnieuw tot onder 6%. En dat ondanks het feit dat het verschil tussen het aantal vacatures en werkzoekenden groter blijft dan in de buurlanden – wat al het geval was vóór de gezondheids crisis en te verklaren valt door typische Belgische structurele factoren (de ruime werkloosheidsuitkeringen, geringe mobiliteit in bepaalde regio's en ongeschiktheid van opleidingen).

In de laatste drie maanden van het jaar is de activiteit wel vertraagd. Ten eerste door de moeilijkheden die bedrijven ondervonden om hun productie te verhogen. Ten tweede was er de prijsopstoot als gevolg van de knelpunten die zowat overal ter wereld opdoken naarmate de vraag opnieuw op gang kwam. De verslechtering van de gezondheidssituatie door het opduiken van de omikronvariant vanaf november versterkte die moeilijkheden nog omdat de besmettingspercentages overal toenamen. Uiteindelijk is het bbp in het laatste kwartaal van 2021 met slechts 0,5% gestegen, wat de groei over het hele jaar op 6,1% brengt.

Algemeen genomen wijzen verschillende indicatoren erop dat het herstel van de wereld economie in de tweede helft van het jaar aan kracht heeft ingeboet. Sinds het begin van het tweede kwartaal van 2021 stagneert de wereldwijde industriële productie en daalt de wereldwijde invoer van goederen na een sterke groei aan het begin van het jaar. De groei stuit op een tekort aan arbeidskrachten en problemen met de bevoorrading van tussenproducten die tal van ontwikkelde landen treffen. Uit de rondvragen bij inkoopmanagers blijkt dat de levertijden in de industriële sector wereldwijd een historisch hoogtepunt bereikten eind 2021. Op korte termijn wordt er geen verbetering verwacht, vooral omdat

veel Aziatische landen hun 'nulcoronabeleid' voortzetten, wat leidt tot ontijdige sluitingen van tal van fabrieken waarvan de hele wereld afhankelijk is voor haar bevoorrading.

2021 werd gekenmerkt door een onverwachte terugkeer van de inflatie. In de Verenigde Staten brak die zelfs een 40 jaar oud record: in december beliep ze er meer dan 7%. Overal gingen de prijzen omhoog. In België bedroeg de inflatie gemiddeld 3% in 2021, maar met een continue versnelling doorheen het jaar, aangezien de prijsstijging oplom van 0,5% in januari tot 5,7% in december. De stijging van de inflatie wordt verklaard door een sterke stijging van de energieprijzen (vooral gas), hogere productiekosten als gevolg van de verstoringen in de wereldwijde toeleveringsketens en beperkingen in het aanbod. Dat zorgt voor spanningen op de markt van goederen en diensten.

Het is dan ook geen verrassing dat de stijgende inflatie in verschillende landen tot een monetaire koerswijziging leidde. Hoewel er in 2021 geen verhoging van de beleidsrente was, begonnen verschillende centrale banken hun opkoop van activa af te bouwen. Dat leidde tot een beginnende stijging van de langetermijnrente in de Verenigde Staten en in Europa.

Elke rentestijging blijft verontrustend in de context van overheidsfinanciën die door de gezondheids crisis zijn verslechterd. In België kromp het begrotingstekort van 9,1% van het bbp eind 2020, tot 7% van het bbp eind 2021. De overheidsschuld zit nog altijd op een zucht van 112%, iets onder het niveau van eind 2020. Aangezien de overheidsfinanciën in alle ontwikkelde landen in vergelijkbare mate zijn verslechterd, lijkt niemand zich in 2021 op dat punt te hebben gefocust. Het is uiteraard afwachten hoe snel de cijfers terug zullen zakken. Wie er niet snel genoeg in slaagt om ze te doen dalen, zal te kampen krijgen met de hogere rentevoeten die er onvermijdelijk aankomen.

2021 werd ook gekenmerkt door een verdere toename van de vastgoedinvesteringen door veel gezinnen, die geen nieuwe lockdown willen meemaken in een onaangepaste woning en willen profiteren van de historisch lage hypotheekrente. De prijzen van residentieel vastgoed zijn in de loop van het jaar blijven stijgen tot meer dan 8% op jaarbasis in het derde kwartaal. Het is al van 2007 geleden dat we een dergelijke klim registreerden.

Met een sterk toenemende kredietverlening in het afgelopen jaar, zowel voor particulieren als voor bedrijven, bleef de Belgische banksector zijn rol spelen in de financiering van de economische activiteit. Het groeicijfer van de kredieten is gestaag gestegen

tot respectievelijk EUR 231,1 miljard en EUR 136,1 miljard aan uitstaande kredieten voor particulieren en bedrijven einde 2021. Op jaarbasis betekent dat een stijging van 7,1% voor de kredieten aan de gezinnen en 7,6% voor die aan de bedrijven.

Core Business

BNP Paribas Fortis

BNP Paribas Fortis bestrijkt zowel de Retail Banking als Corporate & Institutional Banking-activiteiten van de BNP Paribas Groep in België. Op 31 december 2021 werkten er in België in totaal 10.532 VTE bij de Bank.

Retail Belgium

De BNP Paribas Fortis Retail Banking-activiteiten omvatten bankdiensten aan een reeks klanttypes, waaronder particuliere klanten, zelfstandigen en beoefenaars van een vrij beroep, kleine en middelgrote bedrijven, lokale bedrijven, bedrijfsklanten en non-profitorganisaties. Retail Belgium verleent zijn diensten via twee netwerken die in 2021 opereerden volgens een gesegmenteerde bedrijfsbenadering: Retail & Private Banking Belgium en Corporate Banking Belgium.

Retail & Private Banking Belgium

Met 3,4 miljoen klanten is BNP Paribas Fortis de nummer 1 in het segment van de particuliere klanten en neemt het in het segment van de professionele klanten en kleine bedrijven in België een sterke positie in. BNP Paribas Fortis is ook marktleider in Private Banking in België.

Retail & Private Banking (RPB) bedient particuliere klanten, ondernemers en kleine en middelgrote ondernemingen via zijn geïntegreerde netwerken. Het volgt daarbij een strategie die berust op een hybride bankmodel, waarin de klant de keuze heeft tussen het kantorennet en de digitale kanalen:

- Het kantorennet bestaat uit 386 kantoren (waaronder 172 zelfstandige kantoren) en 16 Ondernemersbankcentra. De 386 kantoren zijn georganiseerd in 33 kantorengroepen, die ressorteren onder negen regio's. Dat netwerk wordt aangevuld met 226 zelfstandige Fintroagentschappen en 657 verkooppunten van bpost bank;

- Het digitale platform van RPB omvat een netwerk van 1.215 geldautomaten en diensten voor online en mobiel bankieren (Easy Banking) (samen 2,5 miljoen actieve gebruikers);

- De bank staat ook ter beschikking van de klanten via het Easy Banking Centre, dat tot 80.000 oproepen per week behandelt.

Hello bank!, de digitale bank die 505.000 klanten telt, vervolledigt het aanbod.

Privatebankingdiensten worden aangeboden aan particuliere klanten met meer dan EUR 250.000 aan belegd vermogen. Binnen Private Banking bedient de afdeling Wealth Management de klanten met meer dan 5 EUR miljoen aan belegd vermogen. De privatebankingklanten worden bediend in 30 Private Banking Centres, één Private Banking Centre by James en twee Wealth Management Centres.

De Bank promoten als financiële vertrouwenspartner

In de context van de COVID-19 crisis hebben we communicatiecampagnes opgezet voor zowel onze klanten als onze medewerkers om hen te informeren over de evolutie van de verschillende moratoria voor kredieten en verzekeringen, de toegankelijkheid op afstand van de Bank en de na te leven gezondheidsregels in onze Selfs en kantoren.

In het kader van de overstromingen in juli, waarbij een aantal van onze klanten het zwaar te verduren kregen, hebben we ook onze communicatie- en marketingplannen aangepast om voorrang te geven aan de begeleiding van onze klanten. We deden dat in nauwe samenwerking met onze partner AG Insurance, vooral wat de schadeaanvragen betreft.

Voor onze particuliere klanten hebben we het hele jaar door onze 'Financial Well-Being'-benadering verder uitgewerkt, door specifieke informatie over de thema's mobiliteit, beleggingen, budget en voorbereiding op de toekomst op te stellen.

Voor de professionele klanten versterkten we de toegang tot onze verschillende expertises aan de hand van een reeks van zes interactieve webinars over onderwerpen als fiscaliteit, professionele mobiliteit, digitale betalingen, verzekeringen en de begeleiding van starters. Die gratis webinars, die toegankelijk zijn voor al onze klanten van De Ondernemersbank, werden aangevuld met specifieke nieuwsbrieven die inspelen op de behoeften van de klanten en met communicatiecampagnes die het woord geven aan onze experts op de sociaalnetwerksites.

Op het vlak van beleggingen hebben we ons contentplatform voor de 'MyExperts'-expertise verder ontwikkeld en gepromoot. Dat platform geeft onze Private Banking-, Wealth Management- en Priority Exclusive-klanten toegang krijgen tot artikels en webinars die hen helpen bij het nemen van hun beleggingsbeslissingen. We lanceerden ook een nieuw thema voor millennials: #MyFuture, met nieuwe gerichte content in het kader van een globale 'Family Approach'-benadering om de kinderen van onze Private Banking- en Wealth Management-klanten beter te begeleiden.

We hebben ook werk gemaakt van een transparantere communicatie over de tarieven van onze oplossingen en diensten. We doen dat door alle tariefwijzigingen twee keer per jaar te bundelen, in mei en november, en alle klanten op wie de prijswijzigingen betrekking hebben proactief en duidelijk te informeren.

Versnelde herpositionering als bank-verzekeraar

De herpositionering van BNP Paribas Fortis als leverancier van oplossingen en advies voor zowel financiële als verzekeringsbehoeften, die in 2019 van start ging, versnelde in 2021. Enerzijds met een grootschalige communicatiecampagne het hele jaar door, in drie reclamegolven op tv, radio, online en op de sociaalnetwerksites, om de awareness en perceptie van de klanten en prospects met betrekking tot de rol van BNP Paribas Fortis als verzekeraar voor particulieren te versterken. Die campagne wordt versterkt door directmarketingcampagnes naar onze klanten om hen uit te nodigen voor een gratis check-up van hun verzekeringen.

Daarnaast hebben we in 2021 de BOAR-verzekeringsopties (Brand, Ongevallen en Allerlei Risico's) voor professionals van onze partner AG geïntegreerd in de communicatie- en verkoopkanalen van BNP Paribas Fortis. Bovendien hebben we een vijftigtal BOAR Pro-verzekeringsexperts aangeworven. Zo kunnen we de nodige oplossingen aanreiken om alle financiële en verzekeringsbehoeften van onze professionele klanten te dekken. Een 'onestopshop'-aanpak die hun het leven makkelijker wil maken door hun één aanspreekpunt voor al hun behoeften aan te bieden.

Verdere implementatie van het hybride model

Net als in 2020 hebben de lockdowns en de beperking van verplaatsingen en sociale contacten vanwege de aanhoudende COVID-19 crisis onze klanten er in 2021 toe aangezet om veel meer gebruik te maken van onze digitale kanalen. Zo noteerden we een stijging van bijna 65.000 in het aantal videogesprekken, voornamelijk voor advies op afstand, en een toename van 112.826 klanten die Easy Banking App of Easy Banking Web actief begonnen te gebruiken (2.490.357 op het einde van 2021). Dat alles leidde ook tot een groter aandeel van de rechtstreekse verkoop (op afstand en via de digitale kanalen), dat nu 50% bedraagt.

Om onze klanten het leven te vergemakkelijken, hebben we ook onze digitale oplossingen uitgebreid. Zo werd de nieuwe versie van onze Easy Banking App uitgerust met een nieuw startscherm en nieuwe functionaliteiten aangepast aan de verschillende profielen van onze klanten.

Een brede begeleiding van de digitalisering van onze klanten

In oktober, toen de COVID-19 crisis ons een korte adempauze bood, hebben we onze digitale workshops opnieuw opgestart in onze kantoren, net als in 2019, vooraleer we die opnieuw on hold moesten zetten. Tegelijkertijd lanceerden we van juni tot december een grote campagne met educatieve video's op de sociaalnetwerksites om onze klanten te helpen alle functies van onze Easy Banking App optimaal te gebruiken.

We hebben ook veel aandacht besteed aan de bescherming van onze klanten bij hun dagelijkse digitale gebruik, via regelmatige berichten over online veiligheid en de preventie van phishing, met name via interactieve video's en praktische tips.

Bovendien hebben we onze inspanningen voor de begeleiding van onze ondernemersklanten voortgezet door hen te helpen hun activiteiten te digitaliseren. Dat deden we via ons 'Digital Maturity Assessment'-programma, maar ook door de producten en diensten van onze dochteronderneming Axepta te promoten op het vlak van betaaloplossingen in fysieke of digitale verkooppunten. Axepta heeft overigens zijn positie op de Belgische markt sterk versterkt met de overname van de activiteiten van Ingenico In Store in België en Luxemburg.

Een versterking van de globale begeleiding

In 2021 heeft RPB zijn strategie verder geïmplementeerd om elke klant het juiste type begeleiding en advies aan te bieden tegen een duidelijke en transparante prijs. Voor de klanten van De Ondernemersbank vertaalde zich dat in een tweede fase van de uitrol van het Advice Pro-model, dat een globale proactieve begeleiding combineert met een pakket van oplossingen en diensten voor een vaste prijs per kwartaal. De particuliere klanten bleven we, naargelang hun behoeften, begeleiden naar relatiemodellen zoals Priority, Priority Exclusive en de patrimoniale overeenkomsten van Private Banking of Wealth Management.

Ondersteuning van de transitie naar duurzame mobiliteit

In lijn met onze strategische visie om de transitie naar een duurzamere economie te ondersteunen, lanceerden we verschillende communicatiecampagnes om uit te leggen hoe we onze particuliere en professionele klanten kunnen adviseren op het vlak van duurzame mobiliteit. Via artikels en video's van onder meer onze experts in autofiscaliteit, maar ook via de promotie van de aantrekkelijkere rentevoeten voor groene autoleningen, en door systematisch hybride en/of elektrische wagens te promoten in het kader van onze topdeals met onze partner en leasingdochter Arval.

Nieuw aangepast aanbod voor starters

Om onze rol als motor van de lokale economie ten volle te spelen, hebben we onze aanpak voor de ondersteuning van jonge en toekomstige ondernemers herzien. We willen inspelen op al hun behoeften en hen helpen hun goede ideeën te concretiseren met de opstart van hun business. Daarover gaven we toelichting in een nieuwe radio- en onlinecommunicatiecampagne.

We lanceerden ook een nieuw digitaal 'Hello bank! Pro'-aanbod voor zelfstandigen met eenvoudige bankbehoeften die hun zaken zelf regelen. In enkele muisklikken kunnen ze hun ondernemingsnummer en de opening van een professionele rekening online aanvragen. Ze hebben ook toegang tot een reeks artikels met heel wat tips.

Innovatieve oplossingen die het leven van onze klanten vergemakkelijken

Om het leven van onze klanten te vergemakkelijken lanceerden we ook de nieuwe 'Visa Debit'-debetkaart, bestemd voor al onze particuliere en professionele klanten. Die kaart vergemakkelijkt onder meer online aankopen, in volstrekte veiligheid.

Beleggingsoplossingen als aanvulling op het sparen

Met het oog op de veranderende marktomstandigheden, en vooral ook door de aanhoudend zeer lage rentevoeten, pasten we ons aanbod voor klassiek sparen aan. Eerst voor de rechtspersonen die meer dan EUR 500.000 sparen, daarna voor de natuurlijke personen, particuliere of professionele klanten met gereglementeerde spaarrekeningen van meer dan EUR 250.000. Als vertrouwenspartner van onze klanten hebben we hen begeleid bij de overdracht van hun spaargeld naar beleggingsoplossingen die aan hun behoeften en profielen zijn aangepast.

Een expertise die jaar na jaar wordt erkend

In 2021 kreeg BNP Paribas Fortis voor het vijfde jaar op rij de prestigieuze 'Bank of the Year - Belgium'-prijs van *The Banker*, een publicatie van de Financial Times Group. De jury benadrukte onder meer onze voortdurende inspanningen op het gebied van innovatie en servicemodellen, met als voorbeelden de lancering van Axepta, de vernieuwing van het partnership met bpost en de afstemming van ons beleggingsbeleid op de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDG's) van de Verenigde Naties.

Corporate Banking

Dankzij zijn goed ontwikkelde, gediversifieerde en geïntegreerde business- en servicemodel kan Corporate Banking een brede waaier van klanten bedienen, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, Belgische en Europese bedrijven, financiële instellingen, institutionele beleggers, overheidsinstellingen en lokale besturen. Het is met zijn omvangrijke klantenbestand van grote en middelgrote ondernemingen marktleider in die twee categorieën en is bovendien een sterke challenger in de overheidssector.

Met zijn ruime aanbod van zowel traditionele, als gespecialiseerde oplossingen en diensten op maat blijft Corporate Banking voldoen aan de specifieke behoeften van zijn klanten, zowel in België als in het buitenland, op het vlak van financiering, transactiebankieren, investeringsbankieren en verzekeringen. Het doet daarbij ook een beroep op het internationale netwerk van de BNP Paribas Groep, dat 68 landen beslaat.

Corporate Banking bleef in 2021 grote inspanningen leveren om de voorkeursbank van bedrijven in België te zijn, door hun via innovatieve digitale tools vlot toegang te geven tot unieke bancaire oplossingen.

In 2021 bleef het een belangrijke rol spelen in de ondersteuning van de Belgische economie. Het bracht zijn stappenplan naar de digitale transformatie en efficiëntere processen verder ten uitvoer. Het verbeterde zijn servicemodel via de versnelde uitrol van de digitale capaciteiten en contacten of afstand.

Corporate Banking positioneert zichzelf als een duurzame corporate bank, dankzij zijn Sustainable Business Competence Centre. Het hele jaar door ging het zijn klanten nog meer begeleiden bij hun transitie naar duurzamere praktijken en bedrijfsmodellen en om te investeren in transformatieprojecten die nodig zijn om de enorme klimaatuitdagingen en het verlies aan biodiversiteit aan te pakken. Er is meer aandacht voor thema's als de energietransitie, decarbonisatie, circulaire en regeneratieve economie en biochemie. En er werd ook expertise opgebouwd in het regelgevingskader van de Europese Green Deal en de ESG-bedrijfscriteria.

BNP Paribas Fortis won in 2021, voor de tweede keer op rij, de 'Belgium's Best Investment Bank'-award in de jaarlijkse 'Awards for Excellence'-competitie van het magazine *Euromoney*.

Euromoney riep BNP Paribas Fortis bovendien uit tot 'Market Leader' in zijn 'Cash Management Non-Financial Institutions'-survey van 2021.

Arval

Arval is een dochteronderneming van BNP Paribas Fortis die gespecialiseerd is in fullserviceleasing van voertuigen en nieuwe duurzame mobiliteitsoplossingen. Arval biedt zijn zakelijke klanten – gaande van grote internationale ondernemingen tot kleine en middelgrote ondernemingen – zijn partners, hun medewerkers en ook individuele klanten flexibele oplossingen om hun trajecten naadloos en duurzaam te maken.

Eind 2021 had Arval vaste vestigingen in 30 landen met 7.500 medewerkers en bijna 1,5 miljoen geleasede voertuigen. Het bedrijf doet voornamelijk zaken in Europa, waar het een leiderspositie bekleedt. Via de Element-Arval Global Alliance, wereldleider in deze sector met ongeveer drie miljoen geleasede voertuigen in 53 landen, heeft het bedrijf ook een aantal strategische partnerships afgesloten. Met de ondertekening van een partnership met Sixt Transparent werd deze alliantie in oktober 2021 uitgebreid naar drie bijkomende landen: Letland, Litouwen en Estland.

Om zijn klanten bij hun energietransitie te helpen lanceerde Arval in maart 2021 een nieuwe aanpak: Arval Mobility Consulting. Dankzij een grondige analyse ondersteunen de experts van Arval klanten bij de implementatie van alternatieve mobiliteitsoplossingen en de elektrificatie van wagenparken. Met de ambitie om tegen 2025 700.000 geëlektrificeerde voertuigen te leasen en duurzame mobiliteitsoplossingen aan te bieden in al zijn entiteiten, profileert Arval zich als leider in duurzame mobiliteit.

Sinds juni 2021 wordt er één boom geplant per geëlektrificeerd voertuig dat door Arval wordt geleased in hetzelfde land waar het voertuig wordt geleverd. Het Platinum-erkenningniveau van Arval op het CSR-platform EcoVadis is een tastbaar bewijs van zijn engagement.

BNP Paribas Leasing Solutions

BNP Paribas Leasing Solutions helpt ondernemingen en professionals om hun activiteit uit te breiden met leasing- en financieringsoplossingen, en diensten die aan hun behoeften zijn aangepast.

De expertteams van BNP Paribas Leasing Solutions begeleiden:

- Fabrikanten van professionele apparatuur en softwareleveranciers met complete en exclusieve oplossingen om de verkoop van hun distributienetwerken en/of doorverkopers te stimuleren en te ondersteunen;
- Verdelers, concessiehouders, doorverkopers en integratoren van professionele uitrusting met verkoopondersteunende oplossingen en een brede waaier van financiële producten en diensten om aan de behoeften van hun klanten te voldoen;
- Ondernemingen, overheden, ambachtlieden en professionals met oplossingen om hun investeringen te financieren.

BNP Paribas Leasing Solutions ondersteunt de spelers in de reële economie door alle grote markten voor professionele uitrusting te financieren (logistiek, landbouw, IT, medisch materieel enz.) en door de ecologische transitie van zijn klanten te begeleiden via de financiering van uitrustingen met een positieve impact en van de circulaire economie.

Einde 2020 werd BNP Paribas Leasing Solutions uitgeroepen tot 'European Lessor of the Year' en kreeg het ook de 'Vendor Finance'-award van Leasing Life, het voornaamste leasingmagazine in Europa.

BGL BNP Paribas

Met ongeveer 3.700 medewerkers komen de bedrijven en businesslines van BGL BNP Paribas tegemoet aan de behoeften van particulieren en bedrijven, beleggers, en ook zakelijke en institutionele klanten in drie kerndomeinen: Retail Banking & Services, International Financial Services en Institutional Banking.

Retail Banking & Services: de behoeften van individuele consumenten en bedrijven vervullen

De **Luxemburgse Retail Banking**-businessline biedt haar klanten – particulieren, bedrijven en zelfstandigen – producten en diensten voor dagelijks beheer tot de financiering van koop- of bouwprojecten, maar ook spaar- en beleggingsproducten en producten op het gebied van verzekeringsbankieren (bancassurance). Ze heeft een van de ruimste gamma's retail-bankingproducten in Luxemburg.

Het commerciële net bestaat uit 34 kantoren. Ze genieten ondersteuning van 14 teams die gespecialiseerd zijn in hypotheeken, beleggingen, bedrijven en zelfstandigen, evenals niet-ingezeten klanten.

Corporate Banking is een toonaangevende bankpartner in Luxemburg voor grote ondernemingen en kmo's, de publieke en institutionele sector, vastgoedprofessionals, sociale organisaties en start-ups.

Private Banking Luxembourg reikt vermogende klanten die in Luxemburg en de Grootregio wonen algemene en maatoplossingen voor financieel en vermogensbeheer aan via zijn verschillende Private Banking Centres in heel Luxemburg, waaronder de Villa, gevestigd aan de Boulevard Royal in Luxemburg-Stad.

De drie businesslines in Luxemburg – Retail Banking, Corporate Banking en Private Banking – werken nauw samen.

International Financial Services: een compleet aanbod voor beleggers

BNP Paribas Wealth Management levert maatwerkoplossingen voor financieel en vermogensbeheer en ook een reeks high-end diensten, zoals beleggingsadvies, discretionair beheer, vermogensplanning en -organisatie, financiering en vermogensdiversifiëring.

BNP Paribas Asset Management Luxembourg (BNPP AM Lux) is het platform van de BNP Paribas Groep dat zich toelegt op de creatie en lancering van beleggingsfondsen voor de klanten van de BNP Paribas Groep, derde distributeurs en grote institutionele klanten.

BNPP AM Lux wil het aanbod van diensten en producten voor de businessline versterken en streeft naar duurzame groei op de thuismarkten van de BNP Paribas Groep en een snelle ontwikkeling op nieuwe markten, vooral in Azië.

Cardif Lux Vie heeft een ruim gamma van levensverzekeringsopties (sparen, pensioen en bescherming) voor particulieren, bankverzekeraars en makelaars. De onderneming verstrekt internationale vermogende klanten een maatwerk aanbod via een uitgebreid netwerk van prestigieuze partners.

BNP Paribas Real Estate reikt oplossingen aan met ondersteuning in elke fase van een vastgoedproject, dankzij de combinatie van expertise in zes vastgoedmetiers: property management, valuation, consulting, transaction, property development en investment management. BNP Paribas Real Estate Investment Management biedt institutionele klanten wereldwijd een waaier van vastgoedfondsen aan.

Institutional Banking: een performant aanbod voor institutionele klanten

BNP Paribas Securities Services heeft een jarenlange ervaring en bewezen expertise in fondsenbeheer, internationale obligatie-uitgiften, bewarings- en waardentransferdiensten en de ontwikkeling ervan. Het laat zijn klanten ook profiteren van zijn unieke knowhow inzake markttransacties, beleggersdiensten, risicobeheer en portefeuilleoptimalisering.

GreenStars BNP Paribas is een kredietverzekeraar die ook obligaties kan uitgeven. Met haar gesofisticeerd herverzekeringprogramma ondersteunt de verzekeringsmaatschappij BNP Paribas bij de distributie voor het beheer van de kapitaaltoewijzing en de krediet- en landenrisico's. Via GreenStars BNP Paribas kan de BNP Paribas Groep haar klanten aantrekkelijkere oplossingen aanbieden. Zo kan ze onder meer kredietlijnen tegen gunstigere voorwaarden verlenen.

Türk Ekonomi Bankası A.Ş. (TEB)

BNP Paribas Fortis is in Turkije actief via TEB, waarin het een belang van 48,7% heeft via TEB Holding en BNP Paribas Fortis Yatırımlar Holding A.Ş.

Op 30 september 2021 stond TEB, qua marktaandeel voor deposito's en leningen, tiende op de ranglijst van depositobanken in Turkije. TEB biedt er het volledige gamma van retailproducten en -diensten van de BNP Paribas Groep aan.

Met zijn gediversifieerde productaanbod, kwalitatieve dienstverlening en bankierervaring trekt TEB Retail and Private Banking geleidelijk meer klanten aan via zijn kantorennet en onlinekanalen. TEB streeft ernaar de hoofdbank van al zijn klanten te worden. Daartoe hanteert de bank een digitale-transformatiestrategie die de klantervaring en de servicekanalen moet verbeteren. De klantervaring staat centraal in al haar activiteiten: de bank maakt gebruik van methodologieën die focussen op mensgericht ontwerp en klanttrajecten en tracht via haar 'advocacy programmes' klanteninzichten te verkrijgen en te vertalen naar interessante oplossingen.

Eind 2021 bediende TEB Digital Channels iets minder dan 2,2 miljoen actieve onlineklanten. Het CEPTETEB-platform voor digitaal bankieren, dat in maart 2015 werd gelanceerd voor zowel financiële als niet-financiële diensten, telde eind 2021 meer dan 1,5 miljoen klanten, goed voor een totaalbedrag aan deposito's van TRY 12,1 miljard. CEPTETEB legde zich in dat jaar verder toe op de ontwikkeling van het digitale kanaal: het breidde zijn klantenbestand nog uit en introduceerde nieuwe functies op zijn mobiele app en op het TEB FX-platform. CEPTETEB integreert de modernste technologie en innovaties. Zo heeft het ook een chatbotplatform, TELEPATI genaamd, en Fon Danışmanım ('My Fund Advisor'), een geautomatiseerde, algoritmegeestuurde portefeuillebouwer voor fondsen.

Gedurende heel 2021 bleef TEB focussen op vermogende klanten (klanten met activa van TRY 125.000 tot 1,5 miljoen). Na de herlancering van zijn Affluent Value Proposition in 2020 was zijn hoofddoel het aantal vermogende klanten te verhogen, de digitalisering uit te breiden en de klantloyaliteit te versterken. De herlanceringcampagne had een positieve impact op de KPI's voor Affluent Banking doorheen 2021 en eind december 2021 waren er 116.000 klanten (28% meer dan eind december 2020). De privileges die via CEPTETEB Digital Banking aan dat klantensegment worden aangeboden, hebben een positieve impact op de digitale activiteit: 78% van de vermogende klanten maakt nu gebruik van de mobiele app.

In 2021 voegde TEB Private Banking nieuwe mogelijkheden toe aan de gepersonaliseerde mobiele app van CEPTETEB voor privatebankingklanten, waaronder het rapport van de financiële en prestatieanalyse. Dat rapport stelt die klanten in staat om de net-waarde van hun portefeuille te analyseren, de prestatie van hun beleggingen te bekijken en die informatie te delen met anderen. Het startte ook met het versturen van de beleggingsagenda, samen met de specifieke fonds- en beleggingsaanbevelingen van de week. Dat gebeurt via pushmeldingen elke maandagmorgen, naar zowel klanten met als zonder adviesdiensten.

In de loop van het jaar vonden er TEB Private Online Customers Meetings plaats en werden experts verwelkomd die advies gaven over onderwerpen zoals kunst verzamelen als belegging, het klimaatakkoord van Parijs en de Europese Green Deal, en over de economie en de markten.

TEB Private Banking lanceerde ook een prestigieuze Visa-kredietkaart, de TEB Private Infinite Card. Het biedt zijn Wealth Management-klanten een metalen versie van TEB Private Visa Infinite aan. De kaart biedt wereldwijd tal van voordelen.

TEB heeft zich altijd toegespitst op kleine en middelgrote ondernemingen vanwege de belangrijke rol die ze spelen in de economische groei van Turkije. Sinds 2005 hanteren we de benadering van een adviesbank in alles wat we doen voor kmo's. Dankzij de wereldwijde organisatorische capaciteiten en expertise van de BNP Paribas Groep kan TEB exclusieve financiële en niet-financiële producten en diensten op maat aanbieden aan kmo's. Door zich eerder als een adviserende dan als een 'klassieke' bank te profileren, zorgt het daarbij voor een uitstekende klantervaring.

Op het vlak van bankdiensten voor kmo's is TEB georganiseerd in afzonderlijke businesslines om een gespecialiseerde service aan te bieden aan klanten die verschillende producten en diensten op een andere schaal nodig hebben. Behalve via SME and Agricultural Banking, reikt TEB zijn klanten ook oplossingen aan via gespecialiseerde structuren binnen Start-up, Gold and Municipality Banking en ondersteunt het hen met begeleiding, opleiding en netwerk mogelijkheden in niet-financiële domeinen.

TEB concentreert zich op efficiëntie, waardecreatie en een uitmuntende klantervaring en verbetert dan ook voortdurend zijn producten en diensten. Het staat kmo's bij met gediversifieerde oplossingen in verschillende domeinen, zoals groei en concurrentie, die stevast de grootste uitdagingen vormen voor dergelijke bedrijven.

TEB kijkt verder dan de grenzen van traditioneel bankieren en heeft inzicht in de digitale toekomst, die nu versneld wordt door de COVID-19-pandemie. De versnelde digitale transformatie verandert de eisen en verwachtingen van klanten en geeft zo vorm aan het bankieren van morgen. Modellen voor de analyse van klantgegevens vormen dan ook een noodzakelijk element voor de verbetering van zijn dienstverleningsmodel. De ontwikkeling van doeltreffendere en uitgebreidere digitale tools en aanbiedingen is een zeer hoge prioriteit voor TEB. Het Digital Transformation Team maakt deel uit van de structuur voor bankdiensten aan kmo's.

Vandaag bepaalt de versnelde digitale transformatie van het bedrijfsleven en de maatschappij de eisen en verwachtingen van zakelijke klanten. Daarom is het voor TEB een prioriteit om efficiëntere en uitgebreidere digitale tools en aanbiedingen voor die klanten te ontwikkelen. In 2021 breidde TEB de mogelijkheden uit van 'CEPTETEB İŞTE', een mobiele app voor bedrijven, die de bank in 2019 op de markt had gebracht. Het voegde niet alleen oplossingen voor dagelijkse banktransacties toe, maar ook specifieke functies voor handelaars, altijd met een optimale gebruikerservaring in het achterhoofd. Binnen een jaar na de lancering kreeg de 'CEPTETEB İŞTE'-app al van zes internationale organisaties prijzen voor haar gedifferentieerde features op maat.

Tot de diensten van TEB Corporate Banking behoren onder meer financiering van de internationale handel, gestructureerde financiering, cashmanagement, kredietdiensten en hedging van valuta-, rente- en grondstoffenrisico's.

In een snel veranderende wereld met nieuwe technologische ontwikkelingen, waar de verwachtingen en eisen van de klant in sneltempo evolueren, zet TEB Corporate Banking zich volop in om de productkwaliteit en de globale klantervaring op het hoogste niveau te houden door te anticiperen op en te beantwoorden aan die veranderende verwachtingen en behoeften van de klant.

In de loop van het jaar slaagde het erin om de klantentevredenheid te maximaliseren door via zijn verkoopkanalen tegemoet te komen aan de diverse behoeften van zijn klanten. In lijn met zijn langetermijnbenadering van klantenrelaties bleef het kwaliteitsvolle dienstverlening op maat aanbieden via in totaal twaalf Corporate-kantoren, waarvan er vijf gevestigd zijn in Istanbul. De bank verleent haar diensten via centra voor buitenlandse handel met ervaren specialisten en een kantoororganisatie die speciaal ontworpen is om te beantwoorden aan de eisen van multinationale ondernemingen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

BNP Paribas Fortis neemt zijn verantwoordelijkheden tegenover de maatschappij en maakte de strategische keuze om duurzaamheid in al zijn activiteiten te integreren.

Het maatschappelijk engagement van de Bank komt tot uiting in drie doelstellingen: de positieve impact van haar financierings- en beleggingsactiviteiten vergroten, haar ecologische en maatschappelijke voetafdruk verkleinen, en via mecenaat bijdragen aan de financiering van projecten.

De positieve impact van onze activiteiten vergroten

De Bank doet haar best om de positieve impact van haar activiteiten te vergroten. Zo wil ze het aandeel van de kredieten die ze toekent aan projecten die in lijn zijn met de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling van de VN (SDG's) aanzienlijk vergroten. Verder begeleidt ze haar particuliere en bedrijfsklanten bij hun transitie naar een duurzamer businessmodel en ondersteunt ze het sociaal ondernemerschap.

Bovendien hanteert BNP Paribas Fortis een daadkrachtig diversiteits- en inclusiebeleid omdat het ervan overtuigd is dat samenwerking tussen diverse mensen met uiteenlopende achtergronden het bedrijf creatiever, aantrekkelijker en performanter maakt.

Kredieten in lijn met de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling (SDG's)

BNP Paribas Fortis wil het aandeel van de kredieten die het toekent aan projecten die in lijn zijn met de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling van de VN aanzienlijk vergroten. Het gaat om milieuprojecten (duurzame energie, recycling, duurzaam bouwen, renovatie en zachte mobiliteit), projecten in de socialprofitsector (ziekenhuizen, scholen, universiteiten en verenigingen) en ook kredieten voor sociaal ondernemers. In 2021 bedroeg de kredietverlening aan klanten van BNP Paribas Fortis sa/nv in deze categorieën in totaal EUR 12,4 miljard (inclusief consumentenleningen bij Alpha Crédit). Dit is een stijging van 16% ten opzichte van 2020. Deze groei is voor 10% te danken aan een wijziging in de ESG-rapportagemethodologie.

De financieringen van de Bank op het gebied van de transitie naar een koolstofarme economie, met meer respect voor het milieu en rekening houdend met het behoud van biodiversiteit, hernieuwbare energie en de principes van de circulaire economie, bereikten in 2021 een bedrag van EUR 4,5 miljard. Ze verstrekte voor EUR 3,57 miljard aan groene hypothecaire leningen, wat neerkomt op een daling van 5% in vergelijking met 2020¹.

Onze klanten bij hun transitie begeleiden

Al sinds 2009 kunnen bedrijven een beroep doen op de expertise en begeleiding van het Sustainable Business Competence Centre (SBCC) voor de ontwikkeling en financiering van infrastructuren voor duurzame-energieproductie of van aanpassingen aan hun bestaande installaties om ze energie-efficiënter te maken. Het team heeft deskundigen in domeinen als cleantech (innovatieve ecoactiviteiten), life sciences (levenswetenschappen), en informatie- en communicatietechnologie (ICT). Het stelt zich ten doel de bedrijfsklanten te begeleiden naar een duurzaam businessmodel dat beantwoordt aan de klimaatuitdagingen. In 2021 beheerde het SBCC 89 kredietaanvragen voor een totaalbedrag van EUR 640 miljoen aan duurzame financieringen.

Binnen Retail & Private Banking werd een nieuwe entiteit opgericht, Sustainability Approach, om de duurzaamheidsstrategie van de Bank voor particuliere klanten, ondernemers en kleine ondernemingen te versterken. Die benadering berust op de volgende prioriteiten: klanten aanmoedigen om duurzame beslissingen te nemen, mensen in armoede of met armoederisico helpen door middel van financiële opvoeding en de klanten een maximale toegankelijkheid tot de fysieke en digitale diensten van de Bank garanderen.

De BNP Paribas Groep richtte bovendien de Low-Carbon Transition Group op, een organisatie die haar internationale bedrijfs- en institutionele klanten begeleidt bij het versnellen van hun transitie naar een duurzame en koolstofarme economie. Een expertise die ook toegankelijk is voor de klanten van BNP Paribas Fortis.

Op duurzaamheid gerichte partnerships en financieringen

De Bank heeft haar partnership met BlueChem, de incubator voor duurzame chemie, voor drie jaar verlengd. Zo kan ze start-ups en groeibedrijven blijven ondersteunen bij de industriële ontwikkeling van hun duurzame innovaties om de chemiesector te begeleiden bij de transitie die de Green Deal voor Europa in gang heeft gezet. BlueChem biedt een aangepaste laboratoriuminfrastructuur, begeleiding op maat en toegang tot een uitgebreid netwerk van internationale chemiebedrijven, onderzoekscentra en universiteiten. Twaalf universitaire start-ups en spin-offs werken er aan nieuwe recyclingtechnieken, klimaattechnologieën voor CO₂-opvang en -hergebruik, circulaire productieprocessen en een duurzamere voedselproductie. BNP Paribas Fortis heeft een partnerschap afgesloten met het adviesbureau Climact om bedrijfsklanten te helpen bij hun transitie naar een koolstofvrije economie. Climact staat in voor een grondige analyse van hun klimaatvoetafdruk en reikt concreet toepasbare oplossingen aan voor een verduurzaming van de activiteiten.

Verder is BNP Paribas 3 Step IT, een dochteronderneming van de BNP Paribas Groep die bedrijfsklanten duurzame oplossingen aanreikt om hun IT-park te beheren, sinds januari 2021 ook beschikbaar in België.

De Bank biedt bovendien specifieke financieringsoplossingen aan voor de duurzame ontwikkeling van haar klanten. Skysun, een jong bedrijf dat actief in de strijd tegen de klimaatverandering, installeerde meer dan 1,2 hectare zonnepanelen op het slachthuis van Anderlecht, een beschermd monument. Het is de grootste architecturale fotovoltaïsche installatie in een stedelijke omgeving in Europa. Dat project, dat een jaarlijkse elektriciteitsproductie genereert die gelijk is aan het elektriciteitsverbruik van 700 gezinnen, werd grotendeels gefinancierd door de Bank.

Duurzame beleggingen

In de nieuwe Europese SFDR methodologie (Sustainable Finance Disclosure Regulation), die in voege trad in het begin van 2021, bedragen de duurzame investeringen EUR 43,6 miljard. Daarvan droeg EUR 38,21 miljard het duurzaamheidslabel van Febelfin, een stijging met 28% ten opzichte van eind 2020. Meer dan 646.000 klanten van de Bank hebben minstens één duurzaam beleggingsproduct in hun portefeuille.

¹ Dit bedrag is gedaald ten opzichte van 2020 doordat andere criteria worden toegepast voor de definitie van een groene hypothecaire lening. BNP Paribas Fortis is immers de eerste Belgische Bank die het Europese Energy Efficient Mortgage Label toepast. Dat label garandeert dat de groene hypothecaire kredieten voor ecologische doeleinden gebruikt worden.

Eind 2021 hadden meer dan 100 beleggingsproducten¹ die de Bank aanbiedt het Towards Sustainability-label van Febelfin en bestond het volume (in EUR) aan intekeningen op beleggingsfondsen bij BNP Paribas Fortis voor 78,7% uit intekeningen op fondsen met het duurzaamheidslabel van Febelfin.

De Bank past bovendien de duurzaamheidsmethodologie van de BNP Paribas Groep toe. Daardoor hebben alle financiële instrumenten waaruit het universum van de gevolgde beleggingen bestaat een duurzaamheidsrating (op een schaal van 0 tot 10). Dat maakt een objectieve vergelijking van het duurzaamheidsniveau tussen financiële instrumenten mogelijk, zowel binnen dezelfde activaklasse, als over verschillende activaklassen.

Sociaal ondernemerschap

Sociale ondernemingen zijn ondernemingen die winst maken om een positieve impact op de maatschappij uit te oefenen. Ze zijn actief in onder meer de maatwerkbedrijfssector, de kringlooeconomie, en de domeinen energie-efficiëntie en decarbonisatie.

Eind 2021 begeleidde de Bank 479 sociaal ondernemers en bedroegen de uitstaande kredieten aan sociale ondernemingen in totaal EUR 120 miljoen.

Een van de sociale ondernemingen die in 2021 een financiering kregen, was Oak Tree Projects, dat sociale uitsluiting bestrijdt door mensen die een inclusieve woning nodig hebben te huisvesten in groepswoonprojecten. De vereniging kon de aankoop van appartementen in Leuven financieren. Ook het Deense Børneloppen, dat de kringlooeconomie bevordert met een tweedehandswinkel voor kinderen nabij Luik, kreeg een financiering voor zijn installatie.

Inclusie en diversiteit

Naast de reglementaire of wettelijke vereisten maakt BNP Paribas Fortis al bijna 15 jaar werk van een geëngageerd en verantwoord inclusie- en diversiteitsbeleid.

In 2021 werd onder meer een dynamische tool gelanceerd: een echte barometer om de vooruitgang van de indicatoren te meten die te maken hebben met gender, zoals de evolutie van de glazen plafonds in alle afdelingen en metiers van de Bank. Dankzij die tool kunnen ook actieplannen op maat worden opgesteld, rekening houdend met de specifieke kenmerken van elk metier.

Er werd een actieplan rond gendergelijkheid goedgekeurd, dat werd uitgerold binnen IT en het Easy Banking Centre.

Het interne PRIDE Belgium-netwerk lanceerde een interactief platform met drie opleidingsmodules over seksuele identiteit, genderexpressie en seksuele geaardheid.

Tijdens de 'Diversity Weeks' kwam het thema stereotypen en vooroordelen nog eens aan bod. Gedurende de 100% digitale editie, die over meerdere weken gespreid was, namen bijna duizend mensen deel aan conferenties, interviews, workshops en evenementen.

De Bank levert ook extern inspanningen en werkte mee aan de oprichting van de Inclusive Panels-website van Febelfin (Women in Finance) die streeft naar een betere mix van gender, diversiteit en leeftijd in panels.

Onze ecologische en maatschappelijke voetafdruk verkleinen

De Bank ziet erop toe dat ze haar negatieve impact verkleint of voorkomt door niet alleen haar eigen ecologische voetafdruk te verkleinen, maar ook door te zorgen voor een strikte omkadering van haar financierings- en beleggingsactiviteiten.

BNP Paribas is toegetreden tot de Net-Zero Banking Alliance (NZBA) die het Finance Initiative van het United Nations Environment Program (UNEP FI) in het voorjaar van 2021 lanceerde. De ondertekenaars verbinden zich er met name toe om de uitstoot van broeikasgassen als gevolg van hun krediet- en beleggingsactiviteiten af te stemmen op het traject dat nodig is om in 2050 koolstofneutraal te zijn (temperatuurstijging beperkt tot 1,5°C).

Sectorpolicy's en waakzaamheidsplicht

BNP Paribas Fortis wil de economie op een ethische manier ondersteunen en legde zichzelf, via zijn sectorpolicy's, strikte regels op voor de financierings- en beleggingsactiviteiten in gevoelige sectoren. De Bank weigert te investeren in of financieringen te verstrekken aan bedrijven die niet voldoen aan haar voorwaarden inzake mensenrechten en milieu. Vooraleer de Bank die op haar uitsluitingslijst zet, probeert ze eerst toch nog een dialoog met hen aan te gaan om hen ertoe aan te zetten hun praktijken te veranderen.

¹ Waarvan 72 producten van BNP Paribas Asset Management.

Van de 529 transacties die in 2021 aan een grondig onderzoek door het team van Company Engagement en Compliance zijn onderworpen, werden er 26 verworpen omdat ze niet conform de sectorpolicy's waren.

De Bank ziet erop toe dat alle sectorpolicy's doeltreffend in de praktijk worden omgezet en toegepast in alle metiers, en dat er systematische controles aan gekoppeld zijn. Bovendien vereisen een tiental andere sectoren specifieke aandacht afhankelijk van de gevoeligheid van de landen waar de activiteit wordt uitgeoefend.

De BNP Paribas Groep ging een eerste tussentijdse verbintenis aan om het bedrag van haar kredietblootstelling aan exploratie- en productieactiviteiten van olie en gas tegen 2025 met 10% te verminderen.

Na een reeks webinars over de mensenrechten organiseerde de Bank in december een seminar over de waakzaamheidsplicht, waaraan deskundigen, ondernemingen, politieke verantwoordelijken en vertegenwoordigers van ngo's deelnamen. Bij die gelegenheid werd een brochure met alle verbintenissen van de Bank en de BNP Paribas Groep inzake mensenrechten gepubliceerd op internet.

Onze eigen voetafdruk verkleinen

Sinds 2012 verminderde de Bank haar CO₂-uitstoot met 66% en haar papierverbruik met 79%.

Sinds 2015 heeft de Bank gekozen voor 100% groene stroom. Ze streeft ernaar haar directe impact zoveel mogelijk te beperken om haar koolstofvoetafdruk te verkleinen en haar resterende broeikasgasemissies te compenseren.

Het dak van het logistieke gebouw van de Bank in Brussel is voortaan uitgerust met zonnepanelen die gemiddeld 314.000 kWh per jaar produceren, wat overeenkomt met het jaarlijkse elektriciteitsverbruik van 90 gezinnen.

De totale groenestroomproductie van de Bank stemt voortaan overeen met een jaarlijks verbruik van ongeveer 140 gezinnen.

Eind 2021 betrokken de eerste medewerkers hun kantoren in het nieuwe Warandeborggebouw, dat een voorbeeldfunctie vervult op milieuvlak. Dankzij het innovatieve warmtebeheersysteem is het warmteverbruik van het gebouw tot zeven keer lager dan dat van het oude gebouw. Met de zonnepanelen op het dak van het gebouw produceren we ook aanzienlijk meer hernieuwbare energie.

De Bank lanceerde in 2021 een informatie- en sensibiliseringscampagne rond duurzame digitale praktijken voor haar medewerkers. De campagne, die zich op drie pijlers richtte – e-mailbeheer, gegevensopslag en internetgebruik – zorgde ervoor dat ruim 1,5 miljoen e-mails werden vermeden. Ze werd bovendien volledig gecompenseerd door de aanplanting van bijna 10.000 bomen in Zambia, dankzij het partnership van de Bank met de organisatie WeForest.

IJveren voor digitale inclusie

In onze snel evoluerende samenleving is digitalisering onontbeerlijk. Vorig jaar creëerde de Bank een ecosysteem dat bedrijven, sociale organisaties en overheidsinstanties verenigt die de digitale kloof willen verkleinen in België. In 2021 zette DigitAll – zo heet het initiatief – een nieuwe stap met de gezamenlijke ondertekening van het eerste Charter voor Digitale Inclusie.

Via mecenaat bijdragen aan de financiering van projecten

Met name via het door de Koning Boudewijnstichting beheerde BNP Paribas Fortis Foundation-fonds, het Venture Philanthropy Fund, dat door BNP Paribas Fortis Private Banking wordt ondersteund, en via het Rescue & Recover Fund van de BNP Paribas Groep verstrekten de Bank en haar medewerkers in 2021 financiële steun ten belope van EUR 5,25 miljoen aan diverse solidariteitsprojecten. Veel medewerkers zetten zich bovendien in voor solidariteitsacties en stellen hun tijd en competenties ten dienste van verenigingen. Na de overstromingen in ons land toonden veel medewerkers hun solidariteit door meer dan EUR 97.000 te schenken aan het Belgische Rode Kruis en ook door hulp te bieden aan de slachtoffers op het terrein. De Bank verleent ook actieve ondersteuning aan microfinanciering. Ze doet dat voornamelijk via *microStart*, de eerste instelling voor microkredieten in België.

BNP Paribas Fortis Foundation-fonds

Sinds 2019 voert de Bank haar filantropische acties vooral uit via het BNP Paribas Fortis Foundation-fonds, dat in de Koning Boudewijnstichting is ondergebracht. Het hoofddoel van het fonds is de strijd tegen de sociale uitsluiting van kansarme kinderen en jongeren. Via het '10 Kampioenen'-programma schenken we jaarlijks aan elk van tien vzw's EUR 50.000, gespreid over een periode van twee jaar. Naast die financiële steun krijgen die vzw's ook begeleiding op maat en concrete hulp van medewerkers die zich vrijwillig willen inzetten voor de vereniging in hun regio.

Voor het zesde jaar op rij steunde BNP Paribas Fortis Foundation de Back to School-actie, die de vzw Goods to Give organiseerde. Dankzij giften van bankmedewerkers en van de stichting ter waarde van EUR 27.615 kregen kansarme kinderen nieuwe schoolartikelen.

Solidariteit met de slachtoffers van de overstromingen

Het personeel en de Bank hebben zich ingezet voor de slachtoffers van de overstromingen in België deze zomer. De giften van de medewerkers bereikten het recordbedrag van EUR 97.090, waaraan de Bank EUR 100.000 en Private Banking EUR 1.000.000 toevoegde, voor een totale schenking van EUR 1.197.090 aan het Rode Kruis. Dat bedrag is bestemd om de scholen en hun leerlingen te ondersteunen die rechtstreeks door de overstromingen werden getroffen.

Venture Philanthropy Fund

Het Venture Philanthropy Fund werd opgericht in 2009 op initiatief van de Koning Boudewijnstichting en geniet sinds 2015 de steun van BNP Paribas Fortis Private Banking. Elk jaar staat de Bank jaarlijks een deel van de beheerskosten van het BNP Paribas Fortis Private SRI-dakfonds af aan het Venture Philanthropy Fund van de Koning Boudewijnstichting. Met onze steun konden 123 sociale projecten in België worden begeleid, voor een totaalbedrag van meer dan EUR 8,5 miljoen, waarvan EUR 1,5 miljoen in 2021 naar 25 nieuwe projecten ging. De klanten en medewerkers mogen elk jaar hun favoriete vereniging kiezen. In 2021 kozen ze voor het Centrum 'Comprendre et Parler', dat dove en slechthorende kinderen en jongeren begeleidt, en voor Oak Tree Projects, een vereniging die zorgbehoevende huisvest in groepswoningprojecten.

Organisaties steunen door kosten voor duurzame beleggingsfondsen af te staan

BNP Paribas Fortis staat een deel van de instap- en beheerskosten van duurzame beleggingsfondsen af aan liefdadigheidsinstellingen: het Rode Kruis/Croix-Rouge, de Stichting tegen Kanker/Fondation contre le Cancer, *microStart* en Natuurpunt/Natagora. In 2021 beliep die steun in totaal EUR 534.135.

#ourjob2 – 1MillionHours2Help

De #ourjob2-campagne nodigt de medewerkers van de Bank en de Belgische entiteiten van de BNP Paribas Groep uit om zich concreet in te zetten voor de maatschappij en het milieu door deel te nemen aan activiteiten die sensibiliseren voor maatschappelijke verantwoordelijkheid of het vrijwilligerswerkprogramma 1MillionHours2Help. Ondanks de pandemie namen 9.542 medewerkers deel aan de campagne in 2021. Het engagement van de medewerkers werd nog versterkt met het 1MillionHours2Help-programma, dat de BNP Paribas Groep lanceerde om elke medewerker de mogelijkheid te bieden een halve werkdag aan vrijwilligerswerk te doen. De BNP Paribas Groep streeft naar één miljoen gepresteerde uren vrijwilligerswerk. In 2021 presteerden 554 medewerkers in dat kader ruim 2.400 uur vrijwilligerswerk in vzw's of bij sociaal ondernemers ondanks de gezondheidsmaatregelen. Per deelname aan een activiteit in het kader van de #ourjob2-campagne plant de Bank, in samenwerking met de organisatie WeForest, een boom in een te herstellen bos in Zambia. In totaal zijn er sinds 2017 al 117.519 bomen aangeplant (waarvan 9.297 voor de sensibiliseringscampagne rond duurzame digitale werkwijzes). Net als vorig jaar vonden in 2021 de meeste activiteiten op afstand plaats vanwege de pandemie.

Bijkomende informatie

BNP Paribas Fortis publiceert uitgebreide en bijgewerkte informatie over maatschappelijk verantwoord ondernemen van de bank op haar bedrijfswebsite (<https://www.bnpparibasfortis.com/our-commitment>) samen met de publicatie van een jaarlijks verslag over maatschappelijk verantwoord ondernemen sinds 2015.

Microfinanciering

BNP Paribas Fortis is medeoprichter en hoofdaandeelhouder van microStart, de belangrijkste instelling voor professioneel microkrediet in België.

Sinds microStart zijn activiteit in 2011 opstartte, verleende het de micro-ondernemers van het land EUR 50 miljoen aan kredieten, steunde het 4.670 ondernemingsprojecten via 6.225 leningen, en maakte het de creatie mogelijk of gaf het een blijvend karakter aan meer dan 7.400 banen. De overlevingsgraad op twee jaar van de ondersteunde ondernemingen bedraagt 70%. In 2021 werden 665 microkredieten toegekend ter ondersteuning van 665 bedrijfsprojecten, voor een totaalbedrag van EUR 6,5 miljoen. 2.500 micro-ondernemers kregen gratis begeleiding van de experts van MicroStart.

Universitaire leerstoelen

De financiering van universitaire leerstoelen maakt integraal deel uit van de CSR-strategie van de Bank en van haar verbintenissen tegenover de maatschappij. Door die leerstoelen te steunen, brengt de Bank in de grootste steden van het land het wetenschappelijk onderzoek, het onderwijs en de bedrijven samen rond nieuwe ontwikkelingen die interessant zijn voor de economie. Via die partnerships wil ze een brug slaan tussen het bedrijfsleven en de academische wereld. Eind 2021 steunde de Bank vier universitaire leerstoelen. Een daarvan is de leerstoel 'BNP Paribas Fortis Transport, Logistiek en Haven' van de Universiteit Antwerpen, die inmiddels al tien jaar bestaat. Eind 2021 werd aan de VUB (Vrije Universiteit Brussel) een nieuwe leerstoel gelanceerd rond het thema digitale inclusie en mensenrechten.

BNP Paribas Fortis draagt bij tot de strategische initiatieven van de BNP Paribas Groep. Meer informatie is beschikbaar in hoofdstuk 7 van het universele registratiedocument van de BNP Paribas Groep (*'Informatie over de economische, sociale, burgerlijke en ecologische verantwoordelijkheid van BNP Paribas'*), in haar rapport *'Task Force on Climate Disclosure (TCFD)'* en op haar bedrijfswebsite.

Veranderingen in de consolidatiekring

Informatie over de veranderingen in de consolidatiekring wordt verstrekt in toelichting 7.b 'Bedrijfscombinaties en andere veranderingen in de consolidatiekring' en toelichting 7.j 'Consolidatiekring'.

Kredietrating van BNP Paribas Fortis per 28/02/2022

	Lange-termijn rating	Voor-uitzichten	Korte-termijn rating
Standard & Poor's	A+	Stabiel outlook	A-1
Moody's	A2	Stabiel outlook	P-1
Fitch Ratings	A+	Stabiel outlook	F1

De tabel hierboven toont de belangrijkste kredietratings en vooruitzichten van BNP Paribas op 28 februari 2022.

Elke rating weerspiegelt de mening van het ratingbureau specifiek op het moment dat de rating werd uitgevaardigd. Verdere uitleg over de betekenis van deze ratings kan verkregen worden bij het desbetreffende ratingbureau.

Toekomstgerichte uitspraken

Het dient opgemerkt dat elke uitspraak over toekomstverwachtingen en andere toekomstgerichte elementen gebaseerd is op de huidige inzichten en veronderstellingen van het bedrijf en een zekere mate van risico en onzekerheid inhouden, vooral gezien de huidige algemene economische en marktomstandigheden.

Toelichting bij de evolutie van de resultatenrekening

BNP Paribas Fortis realiseerde een nettoresultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders van EUR 2.593 miljoen in 2021, vergeleken met EUR 1.870 miljoen in 2020, een stijging van EUR 723 miljoen of 39%.

Gelieve ermee rekening te houden dat de commentaren in dit hoofdstuk geschreven zijn rekening houdend met de financiële staten en bijbehorende toelichtingen. Voor een meer business georiënteerde analyse is het persbericht van BNP Paribas Fortis beschikbaar op de website van de bank. Deze laatste analyse spitst zich toe op de onderliggende evolutie, met uitsluiting van veranderingen in de consolidatiekring (overname, verkoop en overdracht van activiteiten), impact van wisselkoersevoluties en eenmalige elementen. Als we deze effecten uitsluiten, toonde BNP Paribas Fortis een onderliggende stijging van het nettoresultaat voor de aandeelhouders met 29% in vergelijking met 2020.

Het bedrijfsresultaat bedroeg EUR 3.476 miljoen in 2021, een stijging van EUR 801 miljoen of 30% vergeleken met EUR 2.675 miljoen in 2020. De stijging was het gevolg van hogere opbrengsten voor EUR 519 miljoen of 7%, een lichte toename van de kosten ten belope van EUR (35) miljoen of 1% en een daling in de risicokosten voor EUR 317 miljoen of (47%).

Niet-operationele bestanddelen (het aandeel in het nettoresultaat van ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, de nettowinsten/verliezen op overige vaste activa en de goodwill) stegen met EUR 129 miljoen, terwijl de vennootschapsbelasting toenam met EUR (163) miljoen.

De vergelijking tussen de resultaten van 2021 en 2020 werd beïnvloed door de volgende elementen:

- de gezondheidscrisis in 2020 en in 2021 met gevolgen voor de Belgische, Europese en wereldeconomie;
- enkele wijzigingen in de consolidatiekring, waaronder vooral Greenval Insurance DAC in de consolidatiekring van Arval activiteiten;
- wisselkoersschommelingen, en vooral de aanhoudende depreciatie van de Turkse lira ten opzichte van de euro (van gemiddeld 8,04 EUR/TRY in 2020 naar gemiddeld 10,49 EUR/TRY in 2021).

Op basis van de segment informatie werden 50% van de inkomsten gegenereerd door bankactiviteiten in België, 32% door andere thuismarkten, 8% door bankactiviteiten in Luxemburg, 8% door bankactiviteiten in Turkije en 2% in andere segmenten.

De **nettorentebaten** bedroegen EUR 4.694 miljoen in 2021, en daalden met EUR (58) miljoen of (1)% in vergelijking met 2020. Exclusief de impact van de veranderingen in de consolidatiekring (EUR 2 miljoen) en het wisselkoerseffect van de Turkse Lira (EUR (159) miljoen)), stegen de netto rentebaten met EUR 99 miljoen.

In België daalden de nettorentebaten licht door de aanhoudende lage interestomgeving. Er was een positieve evolutie van de rentelasten op thesaurielingen met centrale banken. Daartegenover waren er lagere rentebaten op klantenleningen (hoofdzakelijk termijn- en hypotheekleningen) vooral als gevolg van de lagere rentemarges.

Buiten België namen de nettorentebaten toe, vooral door de groei van de activiteiten bij Leasing Solutions en Personal Finance, en ook in Turkije wanneer het wisselkoerseffect van de Turkse lira wordt uitgesloten, en ondanks een daling in Luxemburg door de aanhoudende lage interestomgeving.

De **netto-inkomsten uit commissies** bedroegen EUR 1.395 miljoen in 2021, een stijging met EUR 121 miljoen in vergelijking met 2020. Exclusief de impact van de veranderingen in de consolidatiekring (EUR (8) miljoen) en het wisselkoerseffect van de Turkse lira (EUR (30) miljoen), stegen de netto-inkomsten uit commissies met EUR 159 miljoen.

In België was er een stijging in de commissies voor adviesverlening en beheer van activa.

Buiten België is de stijging van netto-inkomsten uit commissies vooral te danken aan bankactiviteiten in Luxemburg, en ook in Turkije wanneer het wisselkoerseffect van de Turkse lira wordt uitgesloten.

De **nettoresultaten op financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen via de resultatenrekening** bedroegen EUR 196 miljoen, een stijging van EUR 15 miljoen in vergelijking met 2020. Exclusief de impact van de veranderingen in de consolidatiekring (EUR 1 miljoen) en het wisselkoerseffect van de Turkse lira (EUR 17 miljoen), daalden de nettoresultaten op financiële instrumenten gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen via de resultatenrekening met EUR (3) miljoen. Deze afname is voornamelijk toe te schrijven aan de herwaardering van aandeelinstrumenten verplicht geclassificeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen via de resultatenrekening in België. Buiten België is de algemene daling vooral toe te schrijven aan Turkije door lagere resultaten op interest rate swaps en cross currency swaps.

De **nettoresultaten van financiële instrumenten aan reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen** bedroegen EUR 37 miljoen in 2021, een toename met EUR 26 miljoen in vergelijking met 2020. Het resultaat voor 2021 werd gekenmerkt door hogere kapitaalwinsten dan in 2020, niet alleen op de verkoop van vastrentende effecten, maar ook op inkomsten uit dividenden, voornamelijk in België.

De **nettoresultaten uit de afboeking van financiële activa aan geamortiseerde kostprijs** bedroegen EUR 2 miljoen in 2021 vergeleken met EUR (5) miljoen in 2020.

De **nettoresultaten uit verzekeringsactiviteiten** bedroegen EUR 80 miljoen in 2021. Greenval Insurance DAC, de enige die bijdraagt tot deze rubriek, werd in december 2020 door BNP Paribas Ireland verkocht aan Arval Service Lease. Greenval Insurance DAC is een verzekeringsmaatschappij voor motorvoertuigen geregistreerd in Ierland, en gericht op klanten van Arval.

De **nettobaten uit overige activiteiten** bedroegen EUR 2.008 miljoen in 2021, een stijging met EUR 328 miljoen (of 20%) in vergelijking met 2020. De belangrijkste bijdrage wordt geleverd door Arval binnen de andere thuismarkten, waar de opbrengsten werden gesteund door de prijsstijging van tweedehands wagens en de aanhoudende groei van de gefinancierde vloot.

De **personeelskosten en kosten van personeelsvoordelen** bedroegen EUR (2.402) miljoen in 2021, een daling van EUR 8 miljoen in vergelijking met 2020. Exclusief de impact van de veranderingen in de consolidatiekring (EUR (8) miljoen) en het wisselkoerseffect van de Turkse lira (EUR 53 miljoen), was er een toename van EUR (37) miljoen. In België was er een daling in de personeelskosten door het lager aantal VTE's.

Buiten België was er een algemene toename van de personeelskosten bij andere thuismarkten met meer VTE's dan in 2020 om de groei van de business te ondersteunen, afgezwakt door een afname in Luxemburg, in Turkije en bij Personal Finance vooral door een daling in VTE's. Exclusief het wisselkoerseffect van de Turkse lira was er een stijging in Turkije vooral door de hogere inflatie.

De **overige bedrijfskosten** bedroegen EUR (1.814) miljoen in 2021, een stijging van EUR (63) miljoen in vergelijking met 2020. Exclusief de impact van de veranderingen in de consolidatiekring (EUR (7) miljoen) en het wisselkoerseffect van de Turkse lira (EUR 33 miljoen), stegen de overige bedrijfskosten met EUR (89) miljoen. In België was er een lichte daling: de stijging van de banktaksen en heffingen werd gecompenseerd door de daling van de overige bedrijfskosten.

Buiten België stegen de overige bedrijfskosten door ondermeer de groei van activiteiten in andere thuismarkten, alsook hogere IT-kosten, banktaksen in Luxemburg, en de hogere inflatie in Turkije wanneer het wisselkoerseffect van de Turkse lira wordt uitgesloten.

De **afschrijvingslasten** bedroegen EUR (361) miljoen in 2021, versus EUR (381) miljoen vorig jaar, een daling van EUR 20 miljoen.

De **risicokost** bedroeg EUR (359) miljoen in 2021, een daling van EUR 317 miljoen in vergelijking met 2020. Exclusief het wisselkoerseffect van de Turkse lira (EUR 42 miljoen), was er een netto afname van EUR 275 miljoen.

Stadium 1 en 2 provisies werden hoofdzakelijk beïnvloed door een de bijwerking van het macro-economische scenario.

Buiten België, waren de risicokosten ook lager vooral dankzij lagere voorzieningen in stadium 3 terwijl de voorzieningen in stadia 1 & 2 redelijk stabiel bleven met een beperkte stijging bij Arval en in Turkije, gecompenseerd door een daling in Luxemburg en bij Leasing Solutions.

Het **aandeel in het nettoresultaat van ondernemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast** bedroeg EUR 322 miljoen in 2021, evenveel als in 2021. De daling in België en de lagere bijdrage van de entiteit in Polen werden gecompenseerd door hogere bijdragen van andere ondernemingen met de belangrijkste stijging bij AG Insurance.

De **nettowinsten op overige vaste activa** bedroegen EUR 15 miljoen in 2021 versus EUR (114) miljoen in 2020. Deze toename is voornamelijk te wijten aan de participatie in bpost bank: eind 2020 heeft BNP Paribas Fortis een niet-bindende intentieverklaring getekend ter overname van de resterende 50% van de aandelen van bpost bank nog in handen van Bpost. Dit leidde tot een waardevermindering van EUR 130 miljoen van ons huidige aandeel.

De **vennootschapsbelasting** bedroeg in 2021 EUR (752) miljoen vergeleken met EUR (589) miljoen in 2020, een stijging van EUR (163) miljoen. Exclusief het aandeel in het nettoresultaat van ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast (gerapporteerd na aftrek van winstbelastingen), bedroeg het effectief vennootschapsbelastingtarief 22% in 2020 (22% in 2020).

Het **nettoresultaat toewijsbaar aan de minderheidsbelangen** bedroeg EUR 468 miljoen in 2021, vergeleken met EUR 424 miljoen in 2020.

Het **nettoresultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders** bedroeg EUR 2.593 miljoen in 2021, vergeleken met EUR 1.870 miljoen in 2020.

Toelichting bij de evolutie van de balans

Het balanstotaal van BNP Paribas Fortis bedroeg op 31 december 2021 EUR 341,6 miljard, een stijging met EUR 6,5 miljard of 2,0% in vergelijking met EUR 335,1 miljard op 31 december 2020.

Op basis van de segmentinformatie droegen de bankactiviteiten in België voor 66% bij aan de activa, andere thuismarkten voor 17%, de bankactiviteiten in Luxemburg voor 10%, de bankactiviteiten in Turkije voor 4% en de andere segmenten voor 3%.

Activa

Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken bedroegen EUR 61,3 miljard, een stijging met EUR 11,2 miljard in vergelijking met 31 december 2020. Deze toename is voornamelijk toe te wijzen aan het surplus in contanten dat geplaatst werd bij de centrale bank, voornamelijk in België en in Luxemburg.

Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening bedroegen EUR 13,6 miljard, een daling met EUR (4,2) miljard ten opzichte van vorig jaar. De afname van EUR (4,2) miljard in 'Afgeleide financiële instrumenten' werd voornamelijk veroorzaakt door de stijging van de rentecurve die op symmetrische wijze zowel de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten op de actief- en passiefzijde beïnvloedde.

Financiële afdekkingderivaten daalden met EUR (1,2) miljard en bedroegen EUR 2,0 miljard op de actiefzijde, terwijl op de passiefzijde ook een afname van EUR (2,0) miljard plaatsvond. Het nettobedrag van die twee rubrieken vertoonde een stijging in de reële waarde van derivaten die worden gebruikt voor afdekkingdoeleinden van EUR 0,8 miljard, voornamelijk door de stijging van de rentecurve.

Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen daalden met EUR (1,9) miljard naar EUR 7,9 miljard ten gevolge van de aankoop en terugbetalingen van staatsobligaties, in België, Luxemburg en Turkije.

Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs bedroegen EUR 213,2 miljard op 31 december 2021, een toename van EUR 2,6 miljard in vergelijking met EUR 210,7 miljard op 31 december 2020.

Leningen en vorderingen aan klanten bedroegen EUR 194,1 miljard, een stijging met EUR 5,4 miljard, vooral gerelateerd aan de toename van hypotheek- en termijnleningen verstrekt in België en de toename in factoringkredieten verstrekt door de factoringentiteiten. Buiten België, zijn leningen en vorderingen voornamelijk toegenomen in Luxemburg, gedragen door hypothecaire en termijnkredieten, bij Leasing Solutions, en in Turkije wanneer het

wisselkoerseffect van de Turkse lira wordt uitgesloten, gedragen door termijn- en consumptieleningen. Daarnaast zijn de leningen en vorderingen aan kredietinstellingen afgenomen met EUR (1,1) miljard door lagerer interbancaire leningen in België. Schuldbewijzen aan geamortiseerde kostprijs zijn afgenomen met EUR (1,7) miljard, volgend op de verkoop en terugbetalingen van staatsobligaties vooral in België.

Actuele en uitgestelde belastingen bedroegen EUR 1,3 miljard, een daling met EUR (0,3) miljard in vergelijking met EUR 1,6 miljard op 31 december 2020.

Overlopende rekeningen en overige activa bedroegen EUR 9,2 miljard op 31 december 2021, een daling van EUR (1,2) miljard in vergelijking met EUR 10,4 miljard op 31 december 2020.

Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast stegen met EUR 0,1 miljard en bedroegen EUR 3,8 miljard.

Materiële en immateriële vaste activa en vastgoedbeleggingen bedroegen EUR 26,1 miljard op 31 december 2021, een stijging met EUR 2,2 miljard in vergelijking met EUR 23,9 miljard op 31 december 2020. Deze stijging was te danken aan de groei van de gefinancierde vloot bij Arval in andere thuismarkten.

Verplichtingen en eigen vermogen

Deposito's van centrale banken bedroegen EUR 0,4 miljard, een stijging met EUR 0,3 miljard in vergelijking met EUR 0,1 miljard op 31 december 2020.

Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening daalden met EUR (3,6) miljard tot EUR 22,4 miljard op 31 december 2021 in vergelijking met EUR 26,0 miljard op 31 december 2020. De afname van EUR (4,1) miljard in 'Afgeleide financiële instrumenten' houdt voornamelijk verband met de stijging van de rentecurve die op symmetrische wijze zowel de reële waarde van afgeleide financiële instrumenten op de actief- als passiefzijde beïnvloedde.

Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs bedroegen EUR 270,8 miljard op 31 december 2021, een stijging met EUR 11,7 miljard in vergelijking met EUR 259,1 miljard op 31 december 2020.

Schulden aan klanten stegen met EUR 5,3 miljard, voornamelijk toe te schrijven aan een stijging van de zicht- en spaarrekeningen die een afname van de termijnrekeningen compenseerde, vooral in België. Buiten België was er een stijging in Luxemburg en in Turkije wanneer het wisselkoerseffect van de Turkse lira wordt uitgesloten, in beide gevallen gedragen door de zicht- en termijnrekeningen.

Schulden aan kredietinstellingen stegen met EUR 5,8 miljard, vooral door een toename van interbancaire leningen in België ondermeer als gevolg van de inschrijving op TLTRO III (Targeted Longer-Term Refinancing Operations).

Schuldbewijzen en achtergestelde schulden bleven stabiel en bedroegen respectievelijk EUR 12,9 miljard en EUR 2,3 miljard. De daling in België door terugbetalingen werd gecompenseerd door een stijging van de uitgifte van schuldbewijzen bij Arval.

Overlopende rekeningen en overige verplichtingen daalden met EUR (0,2) miljard tot EUR 8,0 miljard op 31 december 2021 in vergelijking met EUR 8,2 miljard op 31 december 2020.

Voorzieningen voor risico's en kosten bedroegen EUR 4,2 miljard, een lichte afname van EUR (0,1) miljard in vergelijking met de situatie op 31 december 2020.

Het **eigen vermogen** bedroeg op 31 december 2021 EUR 25,9 miljard, een stijging van EUR 1,4 miljard of 5,6% in vergelijking met EUR 24,5 miljard op 31 december 2020. **Totaal kapitaal, ingehouden winsten and resultaat van de periode** werden beïnvloed door het nettoresultaat toe te rekenen aan aandeelhouders voor het jaar 2021 (EUR 2,6 miljard) en de uitkering van dividenden in de loop van 2021 (EUR (0,9) miljard). Valutaomrekeningsverschillen hadden een negatieve invloed op het eigen vermogen van EUR (0,3) miljard, vooral te wijten aan de nadelige impact van de depreciatie van de Turkse lira.

Minderheidsbelangen bleven stabiel op EUR 5,3 miljard op 31 december 2021.

Liquiditeit en solvabiliteit

Om mogelijke gevolgen van de sanitaire crisis voor de liquiditeit van de BNP Paribas Groep te voorkomen, heeft BNP Paribas Fortis in 2020 de nauwgezette monitoring van haar liquiditeitspositie verder versterkt met specifieke comités waarbij het senior management van de Bank betrokken is. Gedurende de periode, met een sterk blijvende liquiditeitspositie van de Bank en een hoog liquiditeitsoverschot, ontwikkelde de BNP Paribas Fortis haar financieringsactiviteit en ondersteunde daardoor de economie.

De liquiditeit van BNP Paribas Fortis bleef sterk met klanten-deposito's voor EUR 199 miljard en leningen aan klanten voor EUR 194 miljard.

De klantendeposito's bestaan uit schulden aan klanten exclusief terugkoopovereenkomsten. De leningen aan klanten zijn leningen aan en vorderingen op klanten exclusief 'effecten geassocieerd met leningen en vorderingen' en terugkoopovereenkomsten.

De solvabiliteit van BNP Paribas Fortis bleef ruim boven de wettelijke minima. Op 31 december 2021 bedroeg de afgebouwde Basel III Common Tier 1 kapitaalratio (CET1 ratio: rekening houdend met de CRD4-regels op tijdelijke voorzieningen) van BNP Paribas Fortis 18,0%. Het totaal van de naar risico gewogen activa bedroeg EUR 120,9 miljard op 31 december 2021 waarvan EUR 95,5 miljard verbonden is aan het kredietrisico, EUR 1,2 miljard aan het marktrisico en EUR 8,5 miljard aan het operationeel risico, terwijl het tegenpartijrisico, effectiserings- en aandelenrisico respectievelijk EUR 1,7 miljard, EUR 1,2 miljard en EUR 12,8 miljard bedroegen.

Voornaamste risico's en onzekerheden

De activiteiten van BNP Paribas Fortis zijn blootgesteld aan een aantal risico's zoals kredietrisico, marktrisico, liquiditeitsrisico en operationeel risico. Om ervoor te zorgen dat deze risico's geïdentificeerd en naar behoren beheerd en gecontroleerd worden, past de Bank een aantal interne controleprocedures toe en gebruikt ze een hele reeks risico-indicatoren, die nader worden beschreven in het hoofdstuk 'Risicobeheer en kapitaalvereisten' van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis 2021.

BNP Paribas Fortis is als verweerder betrokken bij verscheidene claims, geschillen en rechtszaken in België en in enkele rechtsgebieden in het buitenland, die zijn ontstaan tijdens de gewone bedrijfsvoering van de bankactiviteit. Dit wordt nader beschreven in toelichting 7.a 'Voorwaardelijke verplichtingen: juridische geschillen en arbitrage' van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis 2021 en in het afzonderlijke document 'Pillar 3 disclosure' 2021 van BNP Paribas Fortis.

Sinds februari 2020 wordt Europa sterk getroffen door de COVID-19-epidemie. BNP Paribas Fortis volgt de situatie op de voet en blijft in het bijzonder zijn klanten begeleiden in deze moeilijke periode.

BERICHT VAN DE RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis per 31 december 2021 in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals aanvaard binnen de Europese Unie en de niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis per 31 december 2021 in overeenstemming met de regels vastgelegd in het Koninklijk Besluit van 23 september 1992 op de jaarrekening van de kredietinstellingen.

De Raad van Bestuur heeft op 10 maart 2022 de geconsolideerde en niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis beoordeeld en goedgekeurd voor publicatie.

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis verklaart dat, naar zijn beste weten, de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis en de niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis een getrouw en juist beeld geven van de activa, verplichtingen, financiële positie en resultatenrekening van BNP Paribas Fortis en de in de consolidatie opgenomen verbintenissen, en dat de informatie die in deze jaarrekening is opgenomen geen tekortkomingen bevat die het noodzakelijk maken om significant de reikwijdte van enige verklaring aan te passen.

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis verklaart eveneens dat, naar zijn beste weten, het verslag van de Raad van Bestuur een juist beeld geeft van de ontwikkeling, resultaten en positie van BNP Paribas Fortis en van de verbintenissen die in de consolidatie zijn opgenomen, samen met een beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden waarmee zij wordt geconfronteerd.

De geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis en de niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis per 31 december 2021 zullen ter informatie en goedkeuring worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 21 april 2022.

Brussel, 10 maart 2022
De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis

VERKLARING INZAKE CORPORATE GOVERNANCE

BNP Paribas Fortis past de 'Belgische Corporate Governance Code 2020' (hierna de 'Code') toe.

De Code is te raadplegen op <https://www.corporategovernancecommittee.be/nl>.

1. Naleving van de Code

BNP Paribas Fortis meent te voldoen aan de meeste beginselen van de Code. De belangrijkste afwijking heeft betrekking op Principe 8 van de Code *"De vennootschap draagt zorg voor een gelijke behandeling van alle aandeelhouders en eerbiedigt hun rechten."* De reden waarom BNP Paribas Fortis niet alle bepalingen van Principe 8 van de Code volledig naleeft, is gerelateerd aan het aandeelhouderschap van BNP Paribas Fortis, meer bepaald aan het feit dat BNP Paribas SA, een naamloze vennootschap gevestigd in Parijs (75009, Frankrijk), Boulevard des Italiens 16, en geregistreerd onder nummer 662 042 449 RCS Paris, 99,94% van de aandelen van BNP Paribas Fortis bezit. De resterende 0,06% van de aandelen zijn in handen van minderheidsaandeelhouders. Desondanks communiceert BNP Paribas Fortis voortdurend met haar diverse stakeholders via de website en andere media en antwoordt actief op de vragen van haar minderheidsaandeelhouders tijdens de algemene vergaderingen van aandeelhouders.

Het Corporate Governance Charter van BNP Paribas Fortis is beschikbaar op haar website.

BNP Paribas SA zelf is een op Euronext genoteerd bedrijf. Dit impliceert dat BNP Paribas Fortis, haar bestuurders en personeel, bepaalde wettelijke bepalingen aangaande de bekendmaking van gevoelige informatie aan de markt, in acht moeten nemen. De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis is evenwel vastbesloten de belangen van alle aandeelhouders van BNP Paribas Fortis ten allen tijde te beschermen en zal hen de nodige informatie en voorzieningen verschaffen om hun rechten uit te oefenen, in overeenstemming met het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

BNP Paribas Fortis heeft geen transparantieverklaringen ontvangen in de zin van de Wet van 2 mei 2007 over de bekendmaking van belangrijke deelnemingen.

2. Bestuursorganen

Raad van Bestuur

Rol en verantwoordelijkheden

In het algemeen is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor BNP Paribas Fortis en dit overeenkomstig de toepasselijke wetgeving. Meer specifiek, en conform artikel 23 van de Wet van 25 april 2014 op het wettelijke statuut van en het toezicht op kredietinstellingen en beursvennootschappen (de 'Bankwet'), bepaalt en controleert de Raad van Bestuur onder andere:

- de strategie en doelstellingen van BNP Paribas Fortis;
- het risicobeleid (inclusief de risicotolerantie) van BNP Paribas Fortis;
- de organisatie van BNP Paribas Fortis voor het verlenen of verrichten van beleggingsdiensten en-activiteiten;
- het integriteitsbeleid;
- het BNP Paribas Fortis Intern Governance Memorandum en Corporate Governance Charter, evenals het Beleid inzake de vereiste kennis, vaardigheden en ervaring van de bestuursleden.

Criteria inzake grootte en lidmaatschap

De Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis bestaat uit niet minder dan vijf (5) en niet meer dan vijfendertig (35) bestuurders (rechtspersonen kunnen geen lid zijn van de Raad van Bestuur). Bestuurders worden benoemd voor één (1) of meerdere hernieuwbare termijnen, waarbij elke termijn niet meer dan vier (4) volledige boekjaren van BNP Paribas Fortis telt.

De samenstelling van de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis dient een evenwichtige mix te zijn van (i) vaardigheden en bekwaamheden, (ii) geslacht, en (iii) niet-uitvoerende en uitvoerende bestuurders, al dan niet onafhankelijk. De meerderheid van de Raad van Bestuur mag niet bestaan uit uitvoerende bestuurders.

Op 10 maart 2022 bestaat de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis uit vijftien (15) leden, onder wie vijf (5) vrouwen.

Verder bestaat hij uit negen (9) niet-uitvoerende bestuurders, onder wie vier (4) onafhankelijke bestuurders in de betekenis van de Code en zes (6) uitvoerende bestuurders.

Alle bestuurders moeten in alle omstandigheden beschikken over de passende deskundigheid en de professionele betrouwbaarheid, vereist voor de uitoefening van hun functie. Elk van hen wordt gepreselecteerd en beoordeeld op basis van vooraf bepaalde selectiecriteria. Een bestuurder wordt geacht over de 'passende deskundigheid' te beschikken indien hij beschikt over de vereiste kennis, ervaring en deskundigheid en indien hij het professioneel gedrag, gepast voor de uitoefening van het bestuursmandaat, vertoont. Een bestuurder wordt als 'professioneel betrouwbaar' beschouwd als er geen elementen het tegendeel suggereren en er geen reden is om de reputatie van de betrokken bestuurder in twijfel te trekken.

BNP Paribas Fortis zal de geschiktheid van elke kandidaat-bestuurder beoordelen en evalueren (ook bij herbenoeming) alvorens de persoon tot bestuurder te benoemen. BNP Paribas Fortis beoordeelt elke bestuurder gedurende zijn volledige mandaat, en voert daarnaast minstens jaarlijks een periodieke evaluatie uit. Tenslotte vindt een herevaluatie plaats, telkens wanneer nieuwe elementen dit vereisen.

De benoemingsbeslissing is voorts onderworpen aan een geschiktheidsbeoordeling uitgevoerd door de bevoegde toezichthouder.

Samenstelling

Op 10 maart 2022 is de Raad van Bestuur als volgt samengesteld:

DAEMS Herman

Voorzitter van de Raad van Bestuur. Niet-uitvoerend bestuurder.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 14 mei 2009.

Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.

Het zal verstrijken op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024.

JADOT Maxime

Uitvoerend bestuurder. Voorzitter van het Directiecomité.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 13 januari 2011.

Het huidig mandaat werd hernieuwd op 18 april 2019.

Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2023 verstrijken.

ANSEEUW Michael

Uitvoerend bestuurder.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 19 april 2018.

Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2022 verstrijken.

d'ASPROMONT LYNDEN Antoinette

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurder.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 19 april 2012.

Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.

Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

AUBERNON Dominique

Niet-uitvoerend bestuurder.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 21 april 2016.

Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.

Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

BEAUVOIS Didier

Uitvoerend bestuurder.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 12 juni 2014.

Het huidig mandaat werd hernieuwd op 18 april 2019.

Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2023 verstrijken.

BOOGMANS Dirk

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurder.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 1 oktober 2009.

Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.

Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

de CLERCK Daniel

Uitvoerend bestuurder.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 12 december 2019.

Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2023 verstrijken.

DECRAENE Stefaan

Niet-uitvoerend bestuurder.

Lid van de Raad van Bestuur sinds 18 april 2013.

Het huidig mandaat werd hernieuwd op 22 april 2021.

Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2025 verstrijken.

DUTORDOIR Sophie

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 30 november 2010.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 18 april 2019.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2023 verstrijken.

MERLO Sofia

Niet-uitvoerend bestuurster.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 21 april 2016.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

VAN AKEN Piet

Uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 3 juni 2016.
Het huidig mandaat werd hernieuwd op 23 april 2020.
Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

VAN WAEYENBERGE Titia

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 18 april 2019.
Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2023 verstrijken.

VARÈNE Thierry

Niet-uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 14 mei 2009.
Het huidig mandaat werd vernieuwd op 23 april 2020.
Het zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2024 verstrijken.

VERMEIRE Stéphane

Uitvoerend bestuurder.
Lid van de Raad van Bestuur sinds 19 april 2018.
Het mandaat zal op het einde van de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van 2022 verstrijken.

Tussen 1 januari 2021 en 31 december 2021 was de Raad van Bestuur als volgt samengesteld:

DAEMS, Herman

Voorzitter van de Raad van Bestuur

JADOT, Maxime

Uitvoerend bestuurder en voorzitter van het Directiecomité

ANSEEUW, Michael

Uitvoerend bestuurder

d'ASPREMONT LYNDEN, Antoinette

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster

AUBERNON, Dominique

Niet-uitvoerend bestuurster

BEAUVOIS, Didier

Uitvoerend bestuurder

BOOGMANS, Dirk

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurder

de CLERCK, Daniel

Uitvoerend bestuurder

DECRAENE, Stefaan

Niet-uitvoerend bestuurder

DUTORDOIR, Sophie

Onafhankelijk niet-uitvoerend bestuurster

LABORDE, Thierry

Niet-uitvoerend bestuurder tot 18 mei 2021

MERLO, Sofia

Niet-uitvoerend bestuurster

VAN AKEN, Piet

Uitvoerend bestuurder

VAN WAEYENBERGE, Titia

Niet-uitvoerend onafhankelijk bestuurster

VARÈNE, Thierry

Niet-uitvoerend bestuurder

VERMEIRE, Stéphane

Uitvoerend bestuurder

Aanwezigheid op de vergaderingen

De Raad van Bestuur vergaderde veertien (14) keer in 2021. De aanwezigheid op deze vergaderingen was als volgt:

Bestuurder	Aantal bijgewoone vergaderingen
DAEMS, Herman	14
JADOT, Maxime	14
ANSEEUW, Michael	14
d'ASPREMONT LYNDEN, Antoinette	14
AUBERNON, Dominique	14
BEAUVOIS, Didier	14
BOOGMANS, Dirk	14
de CLERCK, Daniel	13
DECRAENE, Stefaan	14
DUTORDOIR, Sophie	13
LABORDE, Thierry (tot 18 mei 2021)	9
MERLO, Sofia	12
VAN AKEN, Piet	13
VAN WAEYENBERGE, Titia	14
VARENE, Thierry	13
VERMEIRE, Stéphane	14

Evaluatie van de Raad van Bestuur en van de bestuurders

Minstens eenmaal per jaar voeren het Governance en Benoemingscomité en de Raad van Bestuur een evaluatie uit van de Raad van Bestuur en van alle bestuurders. Bij deze evaluatie wordt rekening gehouden met elk feit dat de eerder gemaakte geschiktheidsbeoordeling zou kunnen beïnvloeden, en wordt ook nagegaan of ieder van hen de nodige tijd en inspanningen heeft besteed om zijn mandaat naar behoren uit te oefenen. Als onderdeel van deze jaarlijkse evaluatie worden aanbevelingen geformuleerd inzake het beheren van en het remediëren aan eventueel vastgestelde zwaktes.

De laatste evaluatie van de Raad van Bestuur werd afgerond in oktober 2021 en die van de individuele bestuurders in februari 2022.

Bezoldiging

Informatie over de totale bezoldiging voor het boekjaar 2021, inclusief de bezoldiging, voordelen in natura en pensioenkosten, van alle bestuurders, betaald en betaalbaar door BNP Paribas Fortis, is te vinden in toelichting 7.f 'Bezoldigingen en voordelen aan de bedrijfsleiders van BNP Paribas Fortis' van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis.

Directiecomité

Rol en verantwoordelijkheden

Overeenkomstig artikel 24 van de Bankwet en artikel 21 van de Statuten van BNP Paribas Fortis, heeft de Raad van Bestuur een Directiecomité opgericht. De leden van het Directiecomité worden hierna de 'uitvoerende bestuurders' genoemd.

Grootte- en lidmaatschapscriteria

Het Directiecomité bestaat uitsluitend uit uitvoerende bestuurders van BNP Paribas Fortis. In overeenstemming met artikel 24, §2 van de Bankwet moet het totale aantal leden van het Directiecomité kleiner zijn dan de helft van het totale aantal bestuurders. Verder moet het Directiecomité het aantal leden beperkt houden om ervoor te zorgen dat dit comité effectief en met de vereiste flexibiliteit werkt.

Vermits alle leden van het Directiecomité als effectieve leiders beschouwd worden, gelden bovenop de geschiktheidscriteria die in het algemeen worden opgelegd aan bestuurders, bepaalde bijkomende geschiktheidscriteria. De beslissing om een uitvoerende bestuurder al dan niet te benoemen, behoort tot de bevoegdheid van de Raad van Bestuur, die zich zal steunen op een aanbeveling van het Governance en Benoemingscomité. Deze beslissing is verder onderworpen aan een geschiktheidsbeoordeling door de bevoegde toezichthouder.

Samenstelling

Op 10 maart 2022 is het Directiecomité als volgt samengesteld:

JADOT Maxime

Uitvoerend bestuurder en voorzitter van het Directiecomité

ANSEEUW Michael

Uitvoerend bestuurder

BEAUVOIS Didier

Uitvoerend bestuurder

de CLERCK Daniel

Uitvoerend bestuurder

VAN AKEN Piet

Uitvoerend bestuurder

VERMEIRE Stéphane

Uitvoerend bestuurder

Andere comités van de Raad van Bestuur

Artikel 27 van de Bankwet bepaalt dat de Raad van Bestuur vier (4) comités dient op te richten: een auditcomité, een risicocomité, een remuneratiecomité en een benoemingscomité.

Het bestaan van deze comités beperkt geenszins de bevoegdheid van de Raad om, indien en wanneer nodig, nog meer comités *ad hoc* op te richten met het oog op specifieke aangelegenheden.

De Raad van Bestuur heeft van dit recht gebruik gemaakt om onder andere een *ad hoc* comité op te richten dat is samengesteld uit drie (3) bestuurders en voorgezeten wordt door een onafhankelijk bestuurder en dat, wanneer nodig, beoordeelt of een voorgenomen transactie binnen het toepassingsgebied van artikel 72 van de Bankwet valt en nagaat of de voorwaarden van dit artikel zijn nageleefd.

Dit recht wordt door de Raad van Bestuur ook gebruikt wanneer deze in het kader van transacties tussen verbonden partijen een Special Board Committee samenstelt (*cfr.* rubriek 'Informatie over transacties met verbonden partijen').

Elk bestuurscomité heeft een adviserende rol ten aanzien van de Raad van Bestuur.

Met uitzondering van het *ad hoc* comité dat vergadert in het kader van artikel 72 van de Bankwet en onder zijn leden de Chief Risk Officer telt, die een uitvoerend bestuurder is, zijn alle leden van de andere comités niet-uitvoerende bestuurders. Bovenop de vereiste competenties van toepassing op niet-uitvoerende bestuurders, dient de voorzitter van een comité tevens te voldoen aan de vereisten nodig om zijn taken te vervullen.

De lidmaatschapsvereisten voor leden van een comité zijn dezelfde als deze voor de andere bestuurders.

De benoeming van comitéleden steunt verder op (i) hun specifieke bekwaamheden en ervaring, naast de algemene basiscompetenties die vereist zijn voor iedere bestuurder, en (ii) de noodzaak dat elk comité, als groep, over de bekwaamheid en de ervaring dient te beschikken die nodig zijn om de taken te vervullen.

Een apart comité (het Governance en Benoemingscomité – zie verder), ziet erop toe dat deze vereisten nageleefd worden. In het kader van deze evaluatie neemt het Governance en Benoemingscomité het vormingsprogramma, zoals door BNP Paribas Fortis voorgelegd aan elk nieuw lid van een comité, mee in overweging.

De vier (4) comités werken volgens onderstaande organisatie.

Auditcomité (AC)

In overeenstemming met artikel 27 van de Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk AC op te richten om de Raad van Bestuur bij te staan bij audit gerelateerde aangelegenheden.

Rol en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden van het AC worden uiteengezet in de Bankwet en opgesomd in het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Deze betreffen, in algemene zin, het volgende: financiën, interne controle en risicobeheer, interne en externe audit. Het AC zal de Raad van Bestuur op diens verzoek bijstaan (en aanbevelingen formuleren) bij alle audit en boekhouding gerelateerde aangelegenheden.

Criteria voor lidmaatschap

Bovenop de geschiktheidsvereisten voor niet-uitvoerende bestuurders, moeten de leden van het AC over een collectieve deskundigheid op het gebied van de activiteiten van BNP Paribas Fortis en op het gebied van audit en boekhouding beschikken. Minstens één (1) lid van het AC moet over deskundigheid beschikken op het gebied van audit en/of boekhouding. De beide onafhankelijke bestuurders die momenteel lid zijn van het AC van BNP Paribas Fortis, hebben een specifieke kennis in audit en boekhouding.

Samenstelling

Het AC bestaat uit minstens drie (3) niet-uitvoerende bestuurders, van wie er minstens twee (2) bestuurders onafhankelijk zijn in de zin van de Code.

De voorzitter van het AC moet een onafhankelijke bestuurder zijn.

De voorzitters van het AC en RC (zie verder) vergaderen regelmatig met de voorzitters van de AC's en RC's van de belangrijkste entiteiten binnen de governance perimeter van BNP Paribas Fortis.

Samenstelling op 10 maart 2022:

- Antoinette d'Aspremont Lynden (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster), voorzitter
- Dirk Boogmans (niet-uitvoerende, onafhankelijke bestuurder)
- Dominique Aubernon (niet-uitvoerend bestuurster)

Aanwezigheid op vergaderingen

Het AC vergaderde in 2021 zes (6) keer. De aanwezigheid was als volgt:

Lid van het comité	Aantal bijgewoonde vergaderingen
d'ASPREMONT LYNDEN, Antoinette	6
AUBERNON, Dominique	6
BOOGMANS, Dirk	6

Risicocomité (RC)

In overeenstemming met artikel 27 van de Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk RC op te richten om de Raad van Bestuur bij te staan bij risico gerelateerde aangelegenheden.

Rol en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden van het RC zijn uiteengezet in de Bankwet en betreffen: (i) de strategie en risicotolerantie, (ii) de prijsbepaling en (iii) het remuneratiebeleid. Op vraag van de Raad van Bestuur staat het RC de Raad bij (en zal deze aanbevelingen overmaken) met betrekking tot alle risico gerelateerde domeinen.

Criteria voor lidmaatschap

Bovenop de geschiktheidscriteria voor niet-uitvoerende bestuurders, dienen de leden van het RC individueel te beschikken over de vereiste kennis, deskundigheid, ervaring en vaardigheden om in staat te zijn de risicostrategie en -tolerantie van BNP Paribas Fortis te begrijpen en te bevatten.

Samenstelling

Het RC bestaat uit minstens drie (3) niet-uitvoerende bestuurders, onder wie er minstens twee (2) onafhankelijk dienen te zijn in de zin van de Code.

De voorzitter van het RC moet een onafhankelijke bestuurder zijn.

De voorzitters van het AC en RC (zie verder) vergaderen regelmatig met de voorzitters van de AC's en RC's van de belangrijkste entiteiten binnen de governance perimeter van BNP Paribas Fortis.

Samenstelling op 10 maart 2022:

- Dirk Boogmans (niet-uitvoerende, onafhankelijke bestuurder), voorzitter
- Dominique Aubernon (niet-uitvoerend bestuurster)
- Tita Van Waeyenberge (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster)

Aanwezigheid op vergaderingen

Het RC vergaderde in 2021 vijf (5) keer. De aanwezigheid was als volgt:

Lid van het comité	Aantal bijgewoonde vergaderingen
BOOGMANS, Dirk	5
AUBERNON, Dominique	5
VAN WAEYENBERGE, Titia	5

Governance en benoemingscomité (GNC)

In overeenstemming met artikel 27 van de Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk GNC op te richten om de Raad van Bestuur bij te staan bij governance en benoemingsgerelateerde aangelegenheden.

Rol en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden van het GNC worden uiteengezet in de Bankwet en in de reglementen van de Nationale Bank van België. Deze betreffen het uiten van een gedegen en onafhankelijk oordeel op het gebied van de samenstelling en werking van de Raad van Bestuur en andere beleidsorganen van BNP Paribas Fortis, en in het bijzonder inzake de individuele en collectieve deskundigheid van hun leden, hun integriteit, reputatie, onafhankelijkheid van geest en beschikbaarheid.

Criteria voor lidmaatschap

Bovenop de geschiktheidscriteria voor niet-uitvoerende bestuurders, dienen de leden van het GNC collectief en individueel over de noodzakelijke deskundigheid en competenties te beschikken betreffende governance en betreffende de benoemingsregels van toepassing op de Belgische bankensector.

Samenstelling

Het GNC bestaat uit minstens drie (3) niet-uitvoerende bestuurders, onder wie er minstens twee (2) onafhankelijk dienen te zijn in de zin van de Code.

De voorzitter van het GNC moet een onafhankelijke bestuurder zijn.

Samenstelling op 10 maart 2022:

- Sophie Dutordoir (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster), voorzitter
- Herman Daems, (niet-uitvoerende bestuurder)
- Titia Van Waeyenberge (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster)

Aanwezigheid op vergaderingen

Het benoemingscomité vergaderde in 2021 elf (11) keer. De aanwezigheid was als volgt:

Lid van het Comité	Aantal bijgewoonde vergaderingen
DUTORDOIR, Sophie	11
DAEMS, Herman	11
VAN WAEYENBERGE, Titia	11

Remuneratiecomité (RemCo)

In overeenstemming met artikel 27 van de Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk RemCo op te richten om de Raad van Bestuur bij te staan bij beloningsgerelateerde kwesties.

Rol en verantwoordelijkheden

De bevoegdheden van het RemCo worden uiteengezet in de Bankwet. Deze betreffen de uiting van een gedegen en onafhankelijk oordeel inzake het beloningsbeleid, de beloningspraktijken en -gerelateerde incentives, rekening houdend met de risicobeheersing, de eigen vermogensbehoeften en de liquiditeitspositie.

Criteria voor lidmaatschap

Bovenop de geschiktheidscriteria voor niet-uitvoerende bestuurders, dienen de leden van het RemCo individueel en collectief te beschikken over de bekwaamheid en competenties inzake beloning, en meer bepaald deze van toepassing op de Belgische bankensector.

Samenstelling

Het RemCo bestaat uit minstens drie (3) niet-uitvoerende bestuurders, onder wie er minstens twee (2) onafhankelijk in de zin van de Code dienen te zijn.

De voorzitter van het RemCo moet een onafhankelijke bestuurder zijn.

Samenstelling op 10 maart 2022:

- Sophie Dutordoir (niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurster), voorzitter
- Antoinette d'Aspremont Lynden (niet uitvoerend, onafhankelijk bestuurster)
- Sofia Merlo (niet-uitvoerende bestuurster)

Aanwezigheid op vergaderingen

Het RemCo vergaderde in 2021 vijf (5) keer. De aanwezigheid was als volgt:

Lid van het comité	Aantal bijgewoonde vergaderingen
DUTORDOIR, Sophie	5
d'ASPREMONT LYNDEN, Antoinette	5
LABORDE, Thierry (tot 18 mei 2021)	3
MERLO, Sofia (sinds 1 juni 2021)	2

Uitvoerend comité

BNP Paribas Fortis heeft een Uitvoerend Comité opgericht met als opdracht het Directiecomité bij te staan bij de uitvoering van diens taken en verantwoordelijkheden en desgevallend advies te verlenen.

Het Uitvoerend Comité bestaat momenteel uit twaalf (12) leden, onder wie zes (6) uitvoerende bestuurders. Het verenigt het Directiecomité en de zes (6) hoofden van de businesses en van de support functies.

Samenstelling op 10 maart 2022:

Maxime JADOT

Uitvoerend bestuurder, voorzitter van het Directiecomité /
Uitvoerend Comité, chief executive officer

Michael ANSEEUW

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief
retail banking

Didier BEAUVOIS

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief
corporate banking

Pierre BOUCHARA

Lid van het Uitvoerend Comité, chief financial officer

Marc CAMUS

Lid van het Uitvoerend Comité, chief information officer

Jo COUTUER

Lid van het Uitvoerend Comité, chief data officer

Daniel de CLERCK

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief
operating officer

Carine DE NYS

Lid van het Uitvoerend Comité, chief compliance officer

Khatleen PAUWELS

Lid van het Uitvoerend comité, head of client service center

Piet VAN AKEN

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief
risk officer

Stéphane VERMEIRE

Uitvoerend bestuurder, lid van het Uitvoerend Comité, chief
private banking and wealth management

Sandra WILIKENS

Lid van het Uitvoerend Comité, chief human resources

3. Interne controle procedures

Missies en activiteiten van het Finance Departement – Finance Charter

Het Finance-departement, onder de bevoegdheid van de Chief Financial Officer, die rapporteert aan de Chief Executive Officer, is verantwoordelijk voor het voorbereiden en produceren van boekhoudkundige en financiële informatie. Deze verantwoordelijkheid is verder gedefinieerd in een specifiek Charter en omvat het volgende:

- Het uitwerken van financiële informatie en het verzekeren dat de gepubliceerde financiële en prudentiële informatie accuraat en waarheidsgetrouw is weergegeven, in overeenstemming met het regelgevend kader en normen;
- Het Executive Management voorzien van de nodige informatie voor het financieel sturen op organisatorisch niveau;
- Het definiëren van de boekhoudkundige, prestatiebeheer en bepaalde prudentiële beleidslijnen en leiding geven aan hun operationele implementatie;
- Het definiëren, implementeren en superviseren van het permanent controle raamwerk gelinkt aan de financiële informatie;
- Het senior management bijstaan bij het bepalen van de strategie van de entiteit, het benchmarken van de prestaties van de entiteit en het initiëren en beoordelen van fusie- en overnametransacties;
- Het verder zetten van de analyse en financieel structureren van de externe en interne aankoop, partnership en desinvesteringsprojecten;
- Het verzorgen van de financiële communicaties, waarbij een hoge kwaliteit en een duidelijke perceptie van de markt wordt verzekerd;

- Opvolgen van wijzigingen in het regelgevings/prudentiële kader; ontwikkelen en bekendmaken van de standpunten van de entiteit met betrekking tot deze wijzigingen;
- Het coördineren van de topics met de bancaire toezichthouders, met name de relatie met de ECB;
- Het definiëren en runnen van de Finance functie organisatie en het monitoren van de middelen en kosten;
- Het sturen van de implementatie van het vooropgestelde bedrijfsmodel, bijdragen tot de definitie van de functionele architectuur en het ontwerp en de implementatie van de financiële systemen.

Productie van financiële informatie

Beleid en -regels

De lokale jaarrekening van elke entiteit wordt opgesteld in overeenstemming met de lokale boekhoudkundige beginselen, terwijl de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis wordt opgesteld in overeenstemming met de IFRS-regels (International Financial Reporting Standards) die aanvaard werden door de Europese Unie.

Binnen het departement Finance, bepaalt het Accounting & Reporting (A&R)-team, op basis van de IFRS-regels die aanvaard werden door de Europese Unie, de grondslagen voor de financiële verslaggeving die moeten toegepast worden door alle entiteiten van BNP Paribas Fortis. Deze zijn afgestemd op de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Groep BNP Paribas. Dit A&R-team volgt de veranderingen in de regelgeving op en bepaalt de interne grondslagen voor financiële verslaggeving, die aangepast zijn aan de activiteiten van BNP Paribas Fortis. Een handboek met de boekhoudkundige instructies van de Groep BNP Paribas is beschikbaar, samen met aanvullende documentatie en richtlijnen met betrekking tot de specifieke producten en activiteiten van BNP Paribas Fortis. Dit IFRS-handboek is ter beschikking van alle boekhoudkundige en rapporteringsteams. Het wordt regelmatig aangepast aan veranderingen in de regelgeving. Het A&R-team voert ook specifieke boekhoudkundige analyses uit op verzoek van lokale entiteiten en Core businesses/Business Lines.

Het departement Management Control volgt het beheer op van de boekhoud- en rapporteringsregels zoals bepaald door BNPP Group Finance.

Op Finance niveau worden de wijzigingen in de prudentiële rapportering worden opgevolgd door het Financial Management departement en besproken tijdens het Prudential Affairs Coördination Committee. De financiële grondslagen betreffende solvabiliteit worden opgesteld door Risk management en deze gelinkt aan liquiditeit door ALM – Treasury.

Vorbereiden van financiële informatie

Er zijn twee afzonderlijke rapporteringskanalen die betrekking hebben op het proces voor het voorbereiden van informatie:

- Financiële boekhoud- en rapporteringsgegevens kanaal: de specifieke verantwoordelijkheid van dit kanaal is te zorgen voor de financiële en kosten boekhouding van de entiteiten en het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis, conform met de grondslagen en standaarden. Er wordt ook solvabiliteits- en liquiditeitsinformatie opgesteld, waarvan de consistentie verzekerd wordt met de boekhouding op elk niveau. Dit kanaal certificeert de betrouwbaarheid van de gegevens door gebruik te maken van specifieke controle tools en door de toepassing van een intern certificeringsproces (zoals verder beschreven) op de eerste lijn controle;
- Analytische boekhoud- en rapporteringsgegevens kanaal: dit kanaal stelt de analytische informatie op (van de divisies/ operationele entiteiten/businesses gebaseerd op de gegevens per entiteit) die relevant is voor het economische management van de activiteiten met naleving van de interne principes en standaarden. Het waarborgt de overeenstemming van de managementgegevens met de boekhoudgegevens op elk niveau. Dit kanaal is ook verantwoordelijk voor het opstellen en analyseren van de solvabiliteits- en liquiditeitsratio's. Dit kanaal certificeert de betrouwbaarheid van de geproduceerde informatie door het toepassen van interne certificering procedures (zoals verder beschreven) op de eerste lijn controle.

Group Finance ontwikkelt, verspreidt en beheert de rapporteringstools van deze twee rapporteringskanalen. Deze tools werden ontwikkeld om informatie te verstrekken voor de hele BNP Paribas Groep, rekening houdend met de individuele doelstellingen van beide kanalen en hun noodzakelijke complementariteit. In het bijzonder promoot Groep Finance het gebruik van standaard boekhoudsystemen in de entiteiten binnen de Groep. Deze systemen worden ontwikkeld op Groepsniveau en worden geleidelijk aan in gebruik genomen. Deze benadering bevordert de informatie-uitwisseling en vergemakkelijkt de implementatie van functie-overschrijdende projecten in de context van de ontwikkeling van gedeelde boekhoudplatformen en synthese binnen de Groep.

Voor de voorbereiding van liquiditeits- en solvabiliteitsgegevens past de Bank het principe toe om interne managementgegevens te integreren met de gegevens die nodig zijn voor de wettelijke rapportering, gebaseerd op volgende bouwstenen:

- een beheersmodel waar Finance, ALM-treasury en Risk Management toe bijdragen;
- toe te passen grondslagen en methodologieën zoals vereist door de regelgeving;
- specifieke tools voor datacollectie en de productie van interne en wettelijk vereiste rapporteringen.

Permanente controle - Finance

Interne controle binnen het Finance-departement

De interne controle in Finance is gecertificeerd door een specifiek tweede lijn controle team dat wordt ondersteund door specifieke tools, die boekhoudcontroles en andere permanente operationele controlegebieden omvatten. De basis voor hun controles zijn de controleresultaten en de certificering uitgevoerd door de eerste lijn controle in de operationele departementen en de andere functies.

De missie van dit team is het verzekeren, op permanente basis, van de betrouwbaarheid van de processen gevolgd voor de productie en validatie van de financiële gegevens van BNP Paribas Fortis, en toe te zien op de naleving van de wettelijke en reglementaire rapporteringsvereisten. Naast het uitvoeren van deze tweede lijn controle de activiteiten van het departement zijn het onderhouden van contacten met externe auditors en ervoor zorgen dat hun aanbevelingen correct worden geïmplementeerd binnen BNP Paribas Fortis.

Interne certificeringsproces

BNP Paribas Fortis houdt toezicht op het boekhoudkundige en rapporteringsrisico via een certificeringsproces, dat als doel heeft om te rapporteren over de kwaliteit van de informatie verstrekt in de verschillende rapporteringssystemen. De resultaten van het certificeringsproces gerelateerd aan de financiële rapportering worden elk kwartaal voorgesteld aan het Audit Comité van BNP Paribas Fortis.

Gebaseerd op de algemene regels bepaald door de Groep BNP Paribas, dient elke entiteit die een rapporteringspakket indient, elk kwartaal de betrouwbaarheid van dat pakket te certificeren via de Finance Accounting Control Tool toepassing, een toepassing die bedoeld is om het certificeringsproces in de Groep BNP Paribas te ondersteunen. Certificaten bestaan uit gestandaardiseerde vragen, opgenomen in een generiek controle plan waarin de voornaamste boekhoudkundige en financiële risicodomeinen aan bod komen.

Permanente controle binnen Finance verzekert de CFO, Groep Finance, het Audit Comité van BNP Paribas Fortis, de externe auditors en de Nationale Bank van België, dat de interne controlemaatregelen afdoend worden nageleefd door het uitvoeren van een tweedelijns controle op deze certificaten en door het instaan voor een eindvalidatie door de CFO.

Het certificeringsproces omvat:

- de certificering dat de gerapporteerde boekhoudkundige- en rapporteringsgegevens betrouwbaar zijn en voldoen aan de grondslagen voor financiële verslaggeving van BNP Paribas Groep;
- de certificering dat het interne controlesysteem voor de boekhouding en de rapportering, bedoeld om de kwaliteit van de gegevens te verzekeren, doeltreffend werkt.

Dit interne certificeringsproces maakt deel uit van het algemene systeem van permanent toezicht en stelt het Finance-departement van BNP Paribas Fortis in staat zich te informeren over alle incidenten die verband houden met de opstelling van de Jaarrekening en toezicht te houden op de correctieve maatregelen genomen door de boekhoudkundige entiteiten en, indien nodig, de gepaste voorzieningen te boeken. Wat BNP Paribas Fortis in België betreft, wordt het certificeringsproces ondersteund door een uitgebreide reeks sub certificaten die alle activiteiten dekken die boekhoudkundige en financiële risico's voor het bedrijf kunnen inhouden.

Het certificeringssysteem wordt ook gebruikt in overleg met Risk Management voor informatie die deel uitmaakt van de reglementaire rapportering over het kredietrisico en de solvabiliteitsratio's. De betrokken medewerkers bevestigen dat de rapporten conform zijn met de normen en procedures en dat de gebruikte gegevens kwaliteitsvol zijn. Verder beschrijven zij de resultaten van de controles in de verschillende stadia van de productie van de verslagen, inclusief de reconciliatie van de boekhoudkundige gegevens met de aan het kredietrisico gerelateerde gegevens. Volgens dezelfde principes werd een certificeringssysteem geïnstalleerd voor liquiditeitsgegevens. De betrokken medewerkers rapporteren over de naleving van de normen en de resultaten van de belangrijkste controles die de kwaliteit van de rapportering waarborgen.

Controle op de waardering van financiële instrumenten en op het gebruik van deze waardering bij de resultaatbepaling van markttransacties en de boekhoudrapportering

Het Finance-departement delegeert het bepalen van en de controle op de marktwaardes of modellen van financiële instrumenten aan de verschillende departementen die betrokken zijn bij het waarderen van financiële instrumenten als onderdeel van het toezicht op marktrisico's en managementgegevens. Het Finance-departement behoudt evenwel het overzicht over de nauwkeurigheid van deze activiteiten.

Het doel van deze controleprocedures in het Finance-departement is:

- ervoor zorgen dat transacties waarbij financiële instrumenten betrokken zijn, correct worden geregistreerd in de financiële en managementgegevens van BNP Paribas Fortis;
- de kwaliteit garanderen van de waardering en rapportering van financiële instrumenten, die gebruikt worden bij zowel de opstelling van de financiële en analytische boekhouding als bij het beheer van en toezicht op markt- en liquiditeitsrisico's; en
- ervoor zorgen dat resultaten van markttransacties nauwkeurig worden bepaald en correct worden geanalyseerd.

Periodieke controle – Algemene Inspectie

Interne audit heeft een team van auditors die gespecialiseerd zijn in de boekhoudkundige en financiële audit. Dit weerspiegelt de strategie van de versterking van de auditcapaciteit in de boekhouding, zowel op vlak van de technische complexiteit als op het vlak van het beperken van boekhoudkundige risico's.

Haar actieplan is gebaseerd op de boekhoudkundige interne controle tools, die beschikbaar zijn voor BNP Paribas Fortis en het risico-evaluatie overzicht dat wordt opgesteld door de interne audit.

De belangrijkste doelstellingen van het team zijn de volgende:

- het vormen van een boekhoudkundig en financieel expertise-centrum om zo de capaciteit van de interne audit te versterken bij het uitvoeren van audits in deze domeinen;
- het identificeren via risico analyse en onderzoeken van risicogebieden binnen BNP Paribas Fortis.

Relaties met de erkende commissaris

In 2021 was de erkende commissaris PwC Bedrijfsrevisoren bv / PwC Reviseurs d'Entreprises srl, vertegenwoordigd door de heer Jeroen BOCKAERT.

De bedrijfsrevisor wordt aangesteld door de algemene vergadering van aandeelhouders, op advies van het Auditcomité en op voorstel van de Raad van Bestuur en de ondernemingsraad.

De bedrijfsrevisor wordt gevraagd elk boekjaar een audit rapport op te stellen waarin hij het waar en getrouw beeld van de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis en haar dochterondernemingen beoordeelt. Een overzicht van de bevindingen en aanbevelingen wordt voorgesteld in het Audit Comité in het '2021 Internal control findings & recommendations' document.

Naast dit rapport maakt de statutaire audit een Intern Controle Rapport waarin hij de beoordeling van het functioneren van de interne controle omgeving van de entiteit beschrijft.

De bedrijfsrevisor voert ook specifieke procedures uit voor de revisoren van de Groep en een audit/herziening van de procedures voor de prudentiële toezichthouder.

Als onderdeel van hun statutaire auditopdracht en gebaseerd op zijn audit taken, voert hij volgende controles uit:

- onderzoekt alle belangrijke veranderingen in de grondslagen voor financiële verslaggeving en stelt zijn aanbevelingen voor de keuzes die een wezenlijke impact hebben, voor aan het Auditcomité;
- legt zijn bevindingen, opmerkingen en aanbevelingen voor om het interne controlesysteem te verbeteren aan de betrokken Bank entiteiten en aan Finance.

Het Audit comité van de Raad van Bestuur wordt ingelicht over de keuzes voor de grondslagen voor financiële verslaggeving die een wezenlijke impact hebben op de Jaarrekening, zodat zij die keuzes aan de Raad van Bestuur kunnen voorleggen met het oog op een definitieve beslissing.

4. Belangenconflicten

BNP Paribas Fortis moet voldoen aan de wettelijke bepalingen inzake belangenconflicten uit het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, aan de bepalingen van de Bankwet en een aantal circulaires van de Nationale Bank van België (NBB) die tot doel hebben belangenconflicten tussen BNP Paribas Fortis en haar bestuurders of algemene directie te vermijden, onder andere in verband met uitgeoefende externe functies en kredieten.

Verder past BNP Paribas Fortis een algemeen integriteitsbeleid en specifieke gedragscodes inzake belangenconflicten toe. Deze stellen dat het behalen van commerciële, financiële, professionele of persoonlijke doelstellingen de naleving van de volgende basisprincipes niet in de weg mogen staan:

1. belang van de klanten (dit omvat inzicht hebben in de behoeften van klanten, garanderen dat de klanten een eerlijke behandeling krijgen, het beschermen van de klantenbelangen, ...);
2. financiële veiligheid (dit omvat het bestrijden van witwaspraktijken, externe omkoping, corruptie en de financiering van terrorisme, sancties & embargo's...);
3. marktintegriteit (dit omvat het ijveren voor eerlijke concurrentie, het naleven van regels inzake marktmisbruik, ...);
4. beroepsethiek (dit omvat het uit de weg gaan van belangenconflicten buiten de bank, het nemen van maatregelen tegen interne omkoping en corruptie, ...);
5. respect voor collega's (dit omvat het naleven van de hoogste normen voor professioneel gedrag, het verwerpen van elke vorm van discriminatie en het waarborgen van de veiligheid op de werkplek);
6. bescherming van de groep (dit omvat de waarde van de Groep BNP Paribas op lange termijn opbouwen en beschermen, de informatie van de Groep beschermen, verantwoordelijk communiceren, ...);
7. omgang met de samenleving (dit omvat het ijveren voor de eerbiediging van de mensenrechten, het beschermen van het milieu en het tegengaan van de klimaatverandering en het verantwoordelijk handelen in publieke aangelegenheden).

Tot slot worden de bestuurders van BNP Paribas Fortis, in overeenstemming met de Bankwet, vóór hun formele aanstelling beoordeeld door de relevante toezichthouder. Vooral een aanstelling goed te keuren, voert de relevante toezichthouder een onderzoek uit dat ook de afwezigheid van bepaalde belangenconflicten controleert.

BNP PARIBAS FORTIS GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2021

Opgesteld in overeenstemming met International Financial
Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie



Resultatenrekening op 31 december 2021

In miljoenen euro's	Toelichting	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Rentebaten ⁽¹⁾	2.a	7.017	6.834
Rentelasten ⁽¹⁾	2.a	(2.323)	(2.082)
Commissiebatens	2.b	2.199	1.998
Commissielasten	2.b	(804)	(724)
Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	2.c	196	181
Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	2.d	37	11
Nettowinsten uit de afboeking van financiële activa aan geamortiseerde kostprijs		2	(5)
Netto-inkomsten uit verzekeringsactiviteiten		80	-
Overige baten	2.e	13.408	11.539
Overige lasten	2.e	(11.400)	(9.859)
Nettobaten van het bankbedrijf		8.412	7.893
Personeelskosten en kosten van personeelsvoordelen	6.a	(2.402)	(2.410)
Overige algemene bedrijfskosten	2.f	(1.814)	(1.751)
Bijzondere waardeverminderingen en afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa	4.l	(361)	(381)
Brutobedrijfsresultaat		3.835	3.351
Risicokost	2.g	(359)	(676)
Bedrijfsresultaat		3.476	2.675
Aandeel in het nettoresultaat van ondernemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast	4.k	322	322
Nettowinsten/verliezen op overige vaste activa		15	(114)
Resultaat voor belastingen		3.813	2.883
Vennootschapbelasting	2.i	(752)	(589)
Nettoresultaat		3.061	2.294
waarvan minderheidsbelangen		468	424
Resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders		2.593	1.870

(1) De vereisten van IAS 1.82(a) worden in de toelichting '2.a Netto-rentebaten' beschreven.

Overzicht van het nettoresultaat en wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Nettoresultaat	3.061	2.294
Wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	(490)	(462)
Elementen die zijn of kunnen geherclassificeerd worden naar de resultatenrekening	(489)	(428)
Wijzigingen in de reële waarde van elementen met betrekking tot wisselkoersverschillen	(470)	(472)
Wijzigingen in de reële waarde van financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen		
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen</i>	(10)	35
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het nettoresultaat</i>	(4)	(1)
Wijzigingen in de reële waarde van beleggingen bij verzekeringsactiviteiten		
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen</i>	-	3
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het nettoresultaat</i>	1	3
Veranderingen in de waarde van afdekkingsinstrumenten		
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen</i>	21	144
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het nettoresultaat</i>	(2)	(3)
Belastingslast	(5)	(42)
Wijzigingen met betrekking tot ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	(20)	(95)
Elementen die niet geherclassificeerd zullen worden naar de resultatenrekening	(1)	(34)
Wijzigingen in de reële waarde van financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen		
<i>Wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen</i>	-	(15)
Herwaardering van schulden als gevolg van het eigen kredietrisico van BNP Paribas Fortis	4	-
Herwaarderingswinsten (-verliezen) met betrekking tot de vergoedingen na uitdiensttreding	(26)	1
Belastingslast	5	(1)
Wijzigingen met betrekking tot ondernemingen waarop vermogensmutatie is toegepast	16	(19)
TOTAAL	2.571	1.832
- Aandeel van de groep	2.323	1.565
- Aandeel van minderheidsbelangen	248	267

Balans op 31 december 2021

In miljoenen euro's	Toelichting	31 december 2021	31 december 2020
Activa			
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken		61.263	50.074
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening		13.634	17.832
<i>Effectenportefeuille</i>	4.a	1.317	1.564
<i>Leningen en terugkoopovereenkomsten</i>	4.a	4.282	4.055
<i>Afgeleide financiële instrumenten</i>	4.a	8.035	12.213
Financiële afdekkingderivaten*	4.b	1.982	3.178
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen		7.861	9.773
<i>Schuldbewijzen</i>	4.c	7.547	9.460
<i>Effecten met een aandelenkarakter</i>	4.c	314	313
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs		213.208	210.656
<i>Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen</i>	4.e	7.394	8.531
<i>Leningen aan en vorderingen op klanten</i>	4.e	194.102	188.742
<i>Schuldbewijzen</i>	4.e	11.712	13.383
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles afgedekt tegen renterisico		1.812	2.712
Financiële investeringen van verzekeringsactiviteiten		248	235
Actuele en uitgestelde belastingen	4.j	1.342	1.564
Overlopende rekeningen en overige activa	4.j	9.188	10.360
Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast	4.k	3.809	3.747
Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen	4.l	26.144	23.914
Immateriële vaste activa		390	368
Goodwill	4.m	767	722
Totaal activa		341.648	335.135
Verplichtingen			
Deposito's van centrale banken		426	71
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening		22.372	25.987
<i>Effectenportefeuille</i>	4.a	159	132
<i>Deposito's en terugkoopovereenkomsten</i>	4.a	13.060	12.540
<i>Schuldbewijzen</i>	4.a	3.028	3.135
<i>Afgeleide financiële instrumenten</i>	4.a	6.125	10.180
Financiële afdekkingderivaten*	4.b	3.215	5.257
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs		270.821	259.145
<i>Schulden aan kredietinstellingen</i>	4.g	56.610	50.820
<i>Schulden aan klanten</i>	4.g	199.037	193.770
<i>Schuldbewijzen</i>	4.h	12.878	11.815
<i>Achtergestelde schulden</i>	4.h	2.296	2.740
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles afgedekt tegen renterisico		472	1.449
Actuele en uitgestelde belastingen	4.i	768	771
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	4.j	8.012	8.207
Technische voorzieningen en overige verzekeringsverplichtingen		156	128
Voorzieningen voor risico's en kosten	4.n	4.209	4.282
Totaal verplichtingen		310.451	305.297
Eigen vermogen			
<i>Kapitaal en reserves</i>		24.735	23.808
<i>Resultaat van het boekjaar, aandeel van de groep</i>		2.593	1.870
Totaal kapitaal, geconsolideerde reserves en resultaat van de periode, aandeel van de groep		27.328	25.678
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen		(1.436)	(1.165)
Aandeel van de groep		25.892	24.513
Minderheidsbelangen	7.c	5.305	5.325
Totaal eigen vermogen		31.197	29.838
Totaal passiva		341.648	335.135

* "Derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden" moeten voor de vergelijkende periode van 31 december 2020 worden aangepast door de activa en passiva met respectievelijk EUR (799) miljoen te verminderen. In december 2020 werd er geen saldering van de reële waarde van het vaste en het vlottende been op portefeuille-afdekkingsderivaten met de tegenpartij LCH toegepast (dit in tegenstelling tot 31 december 2021). Het effect van de retroactieve toepassing van deze saldering in de "Derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden" voor de vergelijkende periode leidt ook tot de aanpassing van de rubrieken "Totaal activa", "Totaal passiva" en "Totaal passiva en eigen vermogen" met een bedrag van EUR (799) miljoen.

Kasstroomoverzicht op 31 december 2021

In miljoenen euro's	Toelichting	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Resultaat voor belastingen		3.813	2.883
Niet-monetaire elementen opgenomen in het nettoresultaat voor belastingen en andere aanpassingen		7.607	5.193
Netto-afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa		4.484	4.139
Bijzondere waardevermindering op goodwill en overige vaste activa		(23)	11
Nettotoevoeging aan voorzieningen		404	579
Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast		(322)	(322)
Nettolasten (-baten) uit investeringsactiviteiten		(14)	115
Nettolasten uit financieringsactiviteiten		4	3
Overige wijzigingen		3.074	668
Nettostijging met betrekking tot activa en verplichtingen voortkomend uit operationele activiteiten		2.969	38.183
Nettostijging met betrekking tot verrichtingen met klanten en kredietinstellingen		9.914	45.479
Nettostijging met betrekking tot verrichtingen met andere financiële activa of verplichtingen		3.371	745
Nettodaling met betrekking tot verrichtingen met niet-financiële activa en verplichtingen		(9.779)	(7.692)
Betaalde belastingen		(537)	(349)
Nettostijging in geldmiddelen voortvloeiend uit operationele activiteiten		14.389	46.259
Nettostijging (-daling) met betrekking tot aan- en verkopen van geconsolideerde entiteiten		249	(217)
Nettodaling met betrekking tot materiële en immateriële vaste activa		(280)	(132)
Nettodaling in geldmiddelen voortvloeiend uit investeringsactiviteiten		(31)	(349)
Daling van geldmiddelen en kasequivalenten met betrekking tot transacties met aandeelhouders		(1.258)	(86)
Stijging (-daling) van geldmiddelen en kasequivalenten voortvloeiend uit andere financieringsactiviteiten		(105)	1.004
Nettostijging (-daling) in geldmiddelen voortvloeiend uit financieringsactiviteiten*		(1.363)	918
Effect van wisselkoersschommelingen op geldmiddelen en kasequivalenten		(1.706)	(868)
Nettostijging in het saldo van geldmiddelen en kasequivalenten		11.289	45.960
Saldo van geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van de periode		51.534	5.574
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken		50.084	4.405
Schulden aan centrale banken		(70)	(708)
Direct opvraagbare deposito's van kredietinstellingen	4.e	2.828	2.990
Direct opvraagbare leningen van kredietinstellingen	4.g	(1.308)	(1.113)
Saldo van geldmiddelen en kasequivalenten aan het eind van de periode		62.823	51.534
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken		61.270	50.084
Schulden aan centrale banken		(425)	(70)
Direct opvraagbare deposito's van kredietinstellingen	4.e	3.456	2.828
Direct opvraagbare leningen van kredietinstellingen	4.g	(1.478)	(1.308)
Nettostijging in het saldo van geldmiddelen en kasequivalenten		11.289	45.960
Bijkomende informatie:			
Betaalde intresten		(2.616)	(2.161)
Ontvangen intresten		6.873	6.700
Betaalde/ontvangen dividenden		(987)	124

* Wijzigingen in schulden uit financieringsactiviteiten andere dan als gevolg van kasstromen bedragen EUR 194 miljoen, veroorzaakt door wisselkoers- en herwaarderings-effecten, respectievelijk EUR 202 miljoen en EUR (12) miljoen.

Overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen tussen 1 januari 2020 en 31 december 2021

In miljoenen euro's	Kapitaal en reserves				Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die niet kunnen geherclassificeerd worden in de resultatenrekening				Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die kunnen geherclassificeerd worden in de resultatenrekening					Totaal aandeel van de groep	Minderheidsbelangen (toelichting 7.c)	Totaal eigen vermogen
	Kapitaal	Achtergestelde eigen-vermogensinstrumenten	Niet-uitgekeerde reserves	Totaal kapitaal en reserves	Financiële instrumenten aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	Eigen kredietrisico op schulden aangewezen tegen reële waarde met herwaarderings via de resultatenrekening	Herschattingen van vergoedingen na uitdiensttreding	Totaal	Wisselkoersverschillen	Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	Financiële beleggingen bij verzekeringsactiviteiten	Afdekkingderivaten	Totaal			
Kapitaal en reserves per 1 januari 2020	11.905	500	11.441	23.846	199	(22)	(234)	(57)	(1.514)	41	787	(118)	(804)	22.985	5.170	28.155
Overige wijzigingen	-	-	(21)	(21)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(21)	(28)	(49)
Aankoop (toelichting 7b)	-	-	(16)	(16)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(16)	-	(16)
Dividenden	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(84)	(84)
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	-	-	-	-	(3)	-	(12)	(15)	(315)	21	(23)	27	(290)	(305)	(157)	(462)
Nettoresultaat van het boekjaar 2020	-	-	1.870	1.870	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.870	424	2.294
Kapitaal en reserves per 31 december 2020	11.905	500	13.274	25.679	196	(22)	(246)	(72)	(1.829)	62	764	(91)	(1.094)	24.513	5.325	29.838
Overige wijzigingen	-	-	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	23	29
Dividenden	-	-	(950)	(950)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(950)	(291)	(1.241)
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	-	-	-	-	-	3	(9)	(6)	(253)	(52)	(2)	43	(264)	(270)	(220)	(490)
Nettoresultaat van het boekjaar 2021	-	-	2.593	2.593	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.593	468	3.061
Kapitaal en reserves per 31 december 2021	11.905	500	14.923	27.328	196	(19)	(255)	(78)	(2.082)	10	762	(48)	(1.358)	25.892	5.305	31.197

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING 2021

Opgesteld in overeenstemming met International Financial
Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie



1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE GRONDLAGEN VOOR FINANCIËLE VERSLAGGEVING TOEGEPAST DOOR BNP PARIBAS FORTIS

1.a Toepasbare grondslagen voor financiële verslaggeving

1.a.1 Standaarden

De epidemie van het coronavirus, op 11 maart 2020 door de Wereldgezondheidsorganisatie erkend als pandemie, en de maatregelen die door de overheden en regelgevende instanties genomen werden om de verspreiding van het virus te beperken, hebben zowel de wereldwijde bevoorradingsketen alsook de vraag naar goederen en diensten aangetast en hebben bijgevolg een belangrijke weerslag op de mondiale groei. Tegelijkertijd werd het budgettaire en monetaire beleid versoepeld ter ondersteuning van de economie.

De geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis werd opgesteld op basis van het continuïteitsbeginsel. De impact van de corona-epidemie, getemperd door het geheel van anticyclische maatregelen zoals de ondersteunende overheidsmaatregelen en de economische herstelplannen waar de klanten gebruik van kunnen maken, betreffen hoofdzakelijk de verwachte kredietverliezen en de waardering van de activa. De raming van deze effecten is tot stand gekomen in een context van onzekerheid aangaande de omvang van de gevolgen van de epidemie op de economie zowel lokaal als wereldwijd.

De geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis werd opgemaakt volgens de internationale grondslagen voor financiële verslaggeving (International Financial Reporting Standards – IFRS), die aanvaard werden door de Europese Unie¹. In dit verband werden enkele bepalingen van IAS 39 met betrekking tot hedge accounting geschrapt.

- In het kader van de hervorming van de IBOR en Eonia rentevoeten heeft de Groep BNP Paribas in 2018 een wereldwijd overgangsprogramma opgestart voor het geheel van de metiers en functies. Het project zorgt voor de omkadering en de uitvoering van het omschakelingsproces van de oude referentierentes naar de nieuwe rentes in de belangrijkste jurisdicties en deviezen (euro, Britse pond, Amerikaanse dollar, Zwitserse frank en Japanse yen). Tegelijkertijd moet het programma ook de risico's beperken die aan deze transitie verbonden zijn en de naleving van de door de bevoegde autoriteiten gestelde termijnen verzekeren. De Groep heeft bijgedragen aan marktbrede workshops met centrale banken en toezichthouders.

De aankondigingen eind november 2020 door de openbare instanties van het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en de beheerder van beide Libors (ICE BA) hebben de overgangsplanning die oorspronkelijk eind 2021 zou afgerond zijn, gewijzigd. Voor de GBP en JPY Libors zullen na deze datum synthetische Libors gepubliceerd worden voor bepaalde contracten bestempeld als 'tough legacy' (nl. contracten die niet overgestapt zijn van Libor naar een vervangingsindex). In de Verenigde Staten zal de publicatie van de Libor USD verdergezet worden tot midden 2023. Voor de periode daarna zoekt men er nog naar een wettelijke oplossing voor de bepaalde activa klassen, met name voor de obligaties met variabele rentevoet.

Voor de contracten gekoppeld aan de CHF Libor die vóór diens stopzetting eind 2021 niet heronderhandeld kunnen worden, heeft de Europese Commissie een wetgevende oplossing voorzien. De CHF Libor wordt vervangen door een dagelijks samengesteld SARON-tarief (Swiss Average Rate OverNight), vermeerderd met een spread om de economische neutraliteit van de wijziging te verzekeren.

In Europa werd de overgang Eonia- €STR eind december 2021 afgerond. Gezien de vaste spread tussen beide indices was dit een puur technische overschakeling terwijl het behoud van de Euribor sine die bevestigd werd.

Op basis van de vooruitgang geboekt tijdens de boekjaren 2020 en 2021, en vooral het opstellen en uitvoeren van een gedetailleerd plan, heeft BNP Paribas Fortis alle vertrouwen in haar operationele capaciteit om voor grote transactievolumes de overgang naar de nieuwe referentierentes te beheren.

¹ De volledige set van standaarden aanvaard door de Europese Unie kan geconsulteerd worden op de website van de Europese Commissie: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/company-reporting-and-auditing/company-reporting_nl

De hervorming van de IBOR rentes stelt de Bank bloot aan risico's van diverse aard die het project van zeer nabij zal opvolgen, namelijk:

- Het risico verbonden aan het beheer van de veranderingen, maar ook van geschillen en gedrag die verband houden met de onderhandelingen met klanten en markttegenpartijen naar aanleiding van de wijziging van bestaande contracten;
- De operationele risico's verbonden aan de aanpassingen van de informaticasystemen en de processen binnen de bank;
- De economische risico's in geval van verstoring van de financiële markten gerelateerd aan diverse omschakelingen als gevolg van de hervorming van de referentierentes;
- De waarderingsrisico's in een scenario van beperkte liquiditeit tijdens de overgang van bepaalde segmenten van de derivatenmarkten.

In september 2019 heeft de IASB 'Fase 1' gepubliceerd van de wijzigingen aan IAS 39 en IFRS 7 met betrekking tot de vereisten voor hedge accounting. Deze wijzigingen bieden de mogelijkheid om afdekkingsrelaties die getroffen worden door de hervorming van de referentierentes verder te zetten ondanks de onzekerheid met betrekking tot de periode van omschakeling van de afgedekte en de afdekkingsinstrumenten naar de nieuwe rentevoeten. Deze wijzigingen, op 15 januari 2020 goedgekeurd voor gebruik binnen de Europese Unie, worden sinds 31 december 2019 door BNP Paribas Fortis toegepast.

In augustus 2020 heeft de IASB 'Rentebenchmarkhervorming – Fase 2 (Wijzigingen in IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 en IFRS 16)' gepubliceerd. Deze tekst voert meerdere wijzigingen door die van toepassing zijn tijdens de effectieve overgang naar de nieuwe referentierentes. De aanpassingen laten toe om de wijziging van de contractuele kasstromen van financiële instrumenten ten gevolge van de hervorming van de referentierentes te verwerken als een herziening van de variabele rentevoet mits deze wijzigingen gebeuren op een economisch gelijkwaardige basis. De wijzigingen maken het ook mogelijk om bestaande afdekkingen verder te zetten op voorwaarde dat de aanpassingen aan de afgedekte instrumenten, de afdekkingsinstrumenten, het afgedekte risico en/of de wijze waarop de effectiviteit gemeten wordt bij de overgang naar de nieuwe referentierentevoeten in de documentatie opgenomen worden. De wijzigingen omvatten verder ook nog:

- de mogelijkheid om een rentevoet te documenteren als een afgedekte risicomponent zelfs als die rentevoet niet onmiddellijk afzonderlijk identificeerbaar is, op voorwaarde dat de bank redelijkerwijs verwacht dat dat wel het geval zal zijn binnen een periode van 24 maanden;

- de mogelijkheid om de cumulatieve veranderingen in de reële waarde opnieuw op nul te stellen bij de beoordeling van de effectiviteit van afdekkingsrelaties; en
- de verplichting om bij portefeuileafdekkingen de instrumenten die verwijzen naar nieuwe risicovrije referentierentes af te zonderen in subgroepen.

Deze wijzigingen, goedgekeurd door de Europese Commissie in december 2020, worden sinds 31 december 2020 door BNP Paribas Fortis toegepast wat de bank in staat stelt bestaande afdekkingsrelaties die door de overgang naar de nieuwe referentierentes aangepast werden, te behouden.

BNP Paribas Fortis heeft de afdekkingsrelaties in kaart gebracht die betrekking hebben op de referentierentes die het voorwerp zijn van de hervorming, nl. de EONIA, de EURIBOR en de LIBOR-rentes. Voor deze afdekkingsrelaties worden de instrumenten (het afgedekte en het afdekkingsinstrument) geleidelijk, wanneer nodig, aan de nieuwe rentes aangepast. De 'Fase 1' wijzigingen aan IAS 39 en IFRS 7 zijn van toepassing zolang de contractuele voorwaarden van de afgedekte of afdekkingsinstrumenten nog niet zijn aangepast (bijvoorbeeld door het opnemen van een 'fallback' clause) of indien ze wel aangepast zijn maar de voorwaarden en de datum van de overschakeling naar de nieuwe referentierentes niet duidelijk vastgelegd werden. Andersom zijn de 'Fase 2' wijzigingen van toepassing zodra de contractuele voorwaarden van de afgedekte instrumenten of de afdekkingsinstrumenten aangepast werden en de voorwaarden en de datum van de overgang naar de nieuwe referentierentevoeten duidelijk bepaald zijn.

Toelichting 4.b 'Financiële afdekkingsderivaten' vermeldt de notionele bedragen van de afdekkingsinstrumenten gedocumenteerd als onderdeel van afdekkingsrelaties die onder het toepassingsgebied van de hervorming van de referentierentes vallen.

Per 31 december 2021 blijven 1.721 contracten gedekt door de USD Libor, waaronder 1.285 contracten met en vervaldatum na 30 juni 2023, waarvan 1.041 derivatencontracten.

In mei 2021 heeft het IFRIC (IFRS Interpretations Committee) een voorstel tot beslissing gepubliceerd dat door de 'International Accounting Standards Board' bekrachtigd werd. Het wijzigt de manier waarop de verbintenissen met betrekking tot bepaalde pensioenregelingen van het type vaste prestaties berekend worden. Deze voornamelijk Franse regelingen geven geleidelijk recht op vergoedingen die slechts uitgekeerd zullen worden bij effectieve pensionering maar het aantal jaren waarmee rekening gehouden wordt voor het bepalen van de rechten is begrensd. Voorheen werden de rechten op de vergoeding lineair geboekt vanaf de datum van indiensttreding tot op de datum van effectieve pensionering zonder rekening te houden met de begrenzing van de rechten. Voortaan worden de rechten lineair geboekt vanaf een datum waarop het recht ontstaat rekening houdend met het beperkte aantal jaren tot op de datum van pensionering. De aanpassing die 3,9 miljoen euro na belasting bedraagt, heeft voornamelijk betrekking op onze Franse dochterondernemingen en geassocieerde deelnemingen en werd geboekt op 1 januari 2021 met de overeenkomstige verhoging van het eigen vermogen.

De inwerkingtreding van standaarden en aanpassingen die verplicht van toepassing zijn vanaf 1 januari 2021 heeft geen impact op de jaarrekening over 2021.

BNP Paribas Fortis heeft nieuwe standaarden, wijzigingen en interpretaties die door de Europese Unie aanvaard werden en waarvan de toepassing in 2021 optioneel was, niet vervroegd toegepast.

1.a.2 Nieuwe belangrijke boekhoudregels, verschenen maar nog niet van toepassing

IFRS 17 'Verzekeringscontracten' gepubliceerd in mei 2017 en gewijzigd in juni 2020 zal IFRS 4 'Verzekeringscontracten' vervangen. De nieuwe standaard werd in november 2021 goedgekeurd voor gebruik binnen de Europese Unie en is verplicht van toepassing voor boekjaren die starten op of na 1 januari 2023¹.

1.b Segmentrapportering

Binnen de wettelijke en regelgevende / toezichhoudende scope van BNP Paribas Fortis ('controlekring') worden de aard en de financiële gevolgen van de bedrijfsactiviteiten die zij uitoefent en de economische omgevingen waarin zij opereert het best weergegeven door de volgende operationele segmenten:

- bankactiviteiten in België;
- bankactiviteiten in Luxemburg;
- bankactiviteiten in Turkije;
- andere domestic markets activiteiten;
- overige.

Operationele segmenten zijn onderdelen van BNP Paribas Fortis:

- die bedrijfsactiviteiten uitoefenen waaruit opbrengsten kunnen worden gehaald en waarbij kosten kunnen worden gemaakt;
- de operationele resultaten ervan worden regelmatig doorgeleefd door de Raad van Bestuur van de entiteit om beslissingen te nemen over de middelen die aan het segment moeten worden toegewezen en om de financiële prestaties ervan te beoordelen;
- waarover afzonderlijke financiële informatie beschikbaar is.

In de context van IFRS 8 'Operationele segmenten', wordt de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis beschouwd als de 'hoogstgeplaatste functionaris die belangrijke operationele beslissingen neemt' (Chief operating decision maker, CODM) die gezamenlijk toezicht houdt over de activiteiten, prestaties en middelen van BNP Paribas Fortis.

BNP Paribas Fortis organiseert en rapporteert, zoals vele andere bedrijven met diverse activiteiten, de financiële informatie naar de 'hoogstgeplaatste functionaris die belangrijke operationele beslissingen neemt' op meer dan één manier.

BNP Paribas Fortis en de wettelijke entiteiten die deel uitmaken van de Groep BNP Paribas Fortis oefenen managementcontrole uit over de volledige wettelijke en regelgevende scope, de zogenaamde 'controlekring', met inbegrip van het opzetten van een geschikte governancestructuur en controleprocessen.

Binnen deze organisatiestructuur en in de context van de regelgevende scope ('controlekring') van BNP Paribas Fortis, zijn de hierboven vermelde segmenten in lijn met de kernprincipes en -criteria voor het bepalen van de operationele segmenten zoals gedefinieerd in IFRS 8, 'Operationele segmenten'.

Transacties of transfers tussen de bedrijfssegmenten gebeuren op basis van de gebruikelijke commerciële voorwaarden die ook voor niet-verbonden partijen gelden.

¹ Op 25 juni 2020 heeft de IASB 'Wijzigingen aan IFRS 17' gepubliceerd dat de toepassingsdatum met twee jaar uitstelt.

1.c Consolidatie

1.c.1 Consolidatiekring

De Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis bevat alle entiteiten waarover BNP Paribas Fortis exclusieve of gemeenschappelijke zeggenschap uitoefent of waarover BNP Paribas Fortis een invloed van betekenis uitoefent, met uitzondering van de entiteiten waarvan de consolidatie als niet materieel wordt beschouwd voor BNP Paribas Fortis. Entiteiten die aandelen aanhouden in geconsolideerde entiteiten worden eveneens geconsolideerd.

Dochterondernemingen worden geconsolideerd vanaf de datum waarop BNP Paribas Fortis effectieve zeggenschap heeft verkregen. Entiteiten onder tijdelijke controle worden mee opgenomen in de Geconsolideerde Jaarrekening tot de datum waarop ze verkocht worden.

1.c.2 Consolidatiemethodes

Zeggenschap

Ondernemingen onder de zeggenschap van BNP Paribas Fortis worden volledig geconsolideerd. BNP Paribas Fortis heeft zeggenschap over een dochteronderneming wanneer zij blootgesteld is aan of rechten heeft op veranderlijke opbrengsten uit hoofde van haar betrokkenheid bij de entiteit en zij de mogelijkheid heeft om deze opbrengsten via haar macht over de entiteit te beïnvloeden.

BNP Paribas Fortis oefent zeggenschap uit over een entiteit waarin stemrechten aangehouden worden, als zij direct of indirect over de meerderheid van de stemmen beschikt (en er geen contractuele bepalingen bestaan die de rechten van deze stemrechten wijzigen) of als haar via contractuele overeenkomsten de macht is toevertrouwd om de relevante activiteiten van de entiteit te sturen.

Gestructureerde entiteiten zijn entiteiten die zo worden opgezet dat ze niet bestuurd worden door middel van stemrechten, bijvoorbeeld wanneer het beheer van de relevante activiteiten geregeld wordt via contractuele overeenkomsten en de stemrechten beperkt zijn tot het nemen van administratieve beslissingen. Deze entiteiten hebben vaak de volgende kenmerken of eigenschappen: beperkte activiteiten, een beperkte en duidelijk omliggende doelstelling en een eigen vermogen dat ontoereikend is om hun activiteiten te financieren zonder achtergestelde financiële steun.

Het vaststellen van zeggenschap over gestructureerde entiteiten houdt rekening met de redenen die tot de oprichting van de entiteit hebben geleid, de risico's die eraan verbonden zijn en de mate waarin BNP Paribas Fortis aan de variabiliteit van deze risico's is blootgesteld. De beoordeling van zeggenschap houdt rekening met alle feiten en omstandigheden die BNP Paribas Fortis in staat kunnen stellen om door haar beslissingen de opbrengsten te beïnvloeden, zelfs indien deze beslissingen afhankelijk zijn van bepaalde omstandigheden of onzekere toekomstige gebeurtenissen.

Voor het vaststellen van zeggenschap houdt BNP Paribas Fortis enkel rekening met materiële rechten met betrekking tot de entiteit waarover zij zelf of derde partijen beschikken. Een recht is materieel als de houder over de praktische mogelijkheid beschikt dat recht uit te oefenen wanneer beslissingen over de relevante activiteiten zich opdringen.

Het bestaan van zeggenschap moet opnieuw beoordeeld worden als er zich veranderingen voordoen in de elementen die bepalend zijn voor zeggenschap.

Wanneer BNP Paribas Fortis houder is van contractueel bepaalde besluitvormingsrechten, bijvoorbeeld wanneer BNP Paribas Fortis optreedt als vermogensbeheerder, zal zij moeten bepalen of zij een principaal is dan wel een agent. In combinatie met het niveau van blootstelling aan de variabele opbrengsten kunnen deze besluitvormingsrechten er op wijzen dat BNP Paribas Fortis optreedt voor eigen rekening en dus zeggenschap uitoefent over deze entiteiten.

Minderheidsbelangen worden afzonderlijk gepresenteerd in de geconsolideerde resultatenrekening, en ook in de geconsolideerde balans in het eigen vermogen. Bij de berekening van minderheidsbelangen wordt rekening gehouden met het uitstaand cumulatief bedrag van preferente aandelen geclassificeerd als eigenvermogensinstrumenten en uitgegeven door dochterondernemingen, wanneer deze aandelen buiten BNP Paribas Fortis worden aangehouden.

Wat de volledig geconsolideerde fondsen betreft, aandelen in deze fondsen aangehouden door derden worden opgenomen als schulden tegen marktwaarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, voor zover deze aandelen op het initiatief van de intekenaar aflosbaar zijn tegen de marktwaarde.

Voor transacties die geleid hebben tot een verlies van controle wordt elk aandeel dat BNP Paribas behoudt in het eigen vermogen gewaardeerd tegen de reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Gezamenlijke zeggenschap

Wanneer BNP Paribas een bedrijfsactiviteit uitoefent met één of meerdere partijen en daarbij de zeggenschap deelt op basis van een contractuele overeenkomst die bepaalt dat de besluiten over de relevante activiteiten (deze die de opbrengsten van de entiteit aanzienlijk beïnvloeden) unanieme instemming vereisen, dan oefent BNP Paribas Fortis gezamenlijke zeggenschap uit over de activiteit. Wanneer de activiteit onder gezamenlijke zeggenschap uitgeoefend wordt via een afzonderlijke financiële structuur waarbij de partijen rechten hebben op de nettoactiva van de gezamenlijke overeenkomst, dan wordt deze joint venture geboekt volgens de equity-methode. Als de activiteit onder gezamenlijke zeggenschap niet uitgeoefend wordt via een afzonderlijke financiële structuur of wanneer de partijen rechten hebben op de activa en aansprakelijk zijn voor de verplichtingen die verband houden met de overeenkomst onder gemeenschappelijke zeggenschap, dan zal BNP Paribas Fortis haar activa, haar verplichtingen en de opbrengsten en lasten die haar toekomen boeken in overeenstemming met de IFRS standaarden die daarop van toepassing zijn.

Invloed van betekenis

Ondernemingen waarover BNP Paribas Fortis een invloed van betekenis uitoefent, worden verantwoord op basis van de vermogensmutatiemethode. Een invloed van betekenis is de bevoegdheid om deel te nemen in het beslissingsproces over de financiële en operationele beleid van de onderneming zonder zeggenschap uit te oefenen. Een invloed van betekenis wordt verondersteld te bestaan wanneer BNP Paribas Fortis, direct of indirect, 20% of meer van de stemrechten van de onderneming uitoefent. Belangen van minder dan 20% kunnen geconsolideerd worden als BNP Paribas Fortis een invloed van betekenis uitoefent. Dit is van toepassing op ondernemingen ontwikkeld in samenwerking met andere geassocieerden waarin BNP Paribas Fortis deelneemt aan strategische beslissingen in de geassocieerde deelneming door de vertegenwoordiging in de Raad van Bestuur of een equivalent bestuursorgaan, invloed uitoefent op het operationeel management van de onderneming door het ter beschikking stellen van managementsystemen of managementpersoneel en technische assistentie levert om de ontwikkeling van de onderneming te ondersteunen.

Wijzigingen in de netto-activa van geassocieerde ondernemingen (ondernemingen die verantwoord worden op basis van de vermogensmutatiemethode) worden verantwoord in 'Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast' aan de actiefzijde van de balans en in de relevante onderdelen van het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders. Goodwill op geassocieerde ondernemingen is ook opgenomen onder 'Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast'.

Wanneer er indicatie is van bijzondere waardevermindering, zal het bedrag van de participatie die geconsolideerd wordt op basis van de vermogensmutatiemethode (met inbegrip van goodwill), onderworpen worden aan een bijzondere waardeverminderingstest waarbij de realiseerbare waarde (gelijk aan de hoogste waarde van de gebruikswaarde of de marktwaarde) vergeleken worden met de boekwaarde. Indien nodig zal er een bijzondere waardevermindering erkend worden in de geconsolideerde resultatenrekening onder 'Aandeel in het resultaat van ondernemingen waarop vermogensmutatie wordt toegepast' en dit kan nadien teruggedraaid worden.

Als het aandeel van BNP Paribas Fortis in het verlies van een geassocieerde onderneming gelijk is aan de boekwaarde van de investering in de geassocieerde onderneming of dit bedrag overtreft, dan stopt BNP Paribas Fortis de opname van haar aandeel in verdere verliezen. De belegging wordt verantwoord aan een waarde die nihil is. Verdere verliezen in de geassocieerde onderneming worden alleen verantwoord als BNP Paribas Fortis een in rechte afdwingbare of een feitelijke verplichting heeft of betalingen heeft verricht namens de geassocieerde onderneming.

Wanneer BNP Paribas Fortis een investering in een geassocieerde deelneming aanhoudt, direct of indirect via een entiteit die een organisatie is die durfkapitaal verstrekt, dan wel een gemeenschappelijk beleggingsfonds, een beleggingsfonds of een soortgelijke entiteit, met inbegrip van een verzekeringsfonds met beleggingscomponent, dan kan BNP Paribas ervoor kiezen deze investering te waarderen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in winst of verlies.

Gerealiseerde resultaten op beleggingen in geconsolideerde ondernemingen worden verantwoord in de resultatenrekening onder de rubriek 'Netto winst op overige vaste activa'.

De Geconsolideerde Jaarrekening wordt opgesteld op basis van eenvormige grondslagen voor financiële verslaggeving voor transacties met een gelijkaardige rapportering en andere gebeurtenissen onder gelijkaardige omstandigheden.

1.c.3 Consolidatieprocedures

Eliminatie van intragroep saldi en transacties

Intragroep saldi voortvloeiend uit transacties tussen geconsolideerde ondernemingen en de transacties zelf (inclusief inkomen, uitgaven en dividenden) worden geëlimineerd. Winst en verliezen voortvloeiend uit intragroep verkopen van activa worden geëlimineerd uitgezonderd wanneer het verkocht actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Niet-gerealiseerde winsten en verliezen inbegrepen in de waarde van activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in eigen vermogen worden behouden in de Geconsolideerde Jaarrekening.

Omrekening van jaarrekeningen uitgedrukt in vreemde valuta

De Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis wordt opgesteld in euro.

De jaarrekeningen van ondernemingen waarvan de functionele munt niet de euro is, worden omgerekend op basis van de slotkoersmethode. Op basis van deze methode worden alle activa en verplichtingen, monetair en niet-monetair, omgerekend tegen de contantwisselkoers op balansdatum. Baten en lasten worden omgerekend tegen de gemiddelde koers van de periode.

Dezelfde methode wordt toegepast op jaarrekeningen van ondernemingen die gevestigd zijn in economie met hyperinflatie, na aanpassing voor de effecten van inflatie door de toepassing van een algemene prijsindex.

Verschillen voortvloeiend uit de omrekening van balansposten en winst -en verlieselementen worden verantwoord in het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders onder 'Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen' voor het deel dat toewijsbaar is aan de aandeelhouders en onder 'Minderheidsbelangen' voor het deel dat toewijsbaar is aan beleggers buiten de onderneming. Onder de optionele behandeling zoals toegelaten door IFRS 1 heeft BNP Paribas Fortis alle gecumuleerde omrekeningsverschillen toewijsbaar aan de aandeelhouders en aan de minderheidsbelangen op nul gezet in de openingsbalans van 1 januari 2004 door middel van een transfer naar ingehouden winsten.

Bij liquidatie of desinvestering van een deel van of alle belangen in een buitenlandse onderneming (buiten de eurozone) die leidt tot een wijziging in de aard van de investering (verlies van controle, van invloed van betekenis of van gezamenlijke controle zonder behoud van invloed van betekenis), wordt de in het eigen vermogen geregistreerde cumulatieve omrekeningsaanpassing, die is bepaald op basis van de stap-voor-stap consolidatiemethode, volledig overgedragen naar de resultatenrekening op het moment van de liquidatie of verkoop.

Indien het percentage van het aangehouden belang wijzigt zonder dat dit een wijziging in de aard van de investering met zich meebrengt, wordt de omrekeningsaanpassing verdeeld tussen het deel dat toewijsbaar is aan de aandeelhouders en het deel dat toewijsbaar aan de minderheidsbelangen voor zover de onderneming volledig geconsolideerd wordt. Voor ondernemingen die geconsolideerd worden volgens de vermogensmutatiemethode wordt het deel gelinkt aan de verkochte deelneming opgenomen in de resultatenrekening.

1.c.4 Bedrijfscombinaties en waardering van goodwill

Bedrijfscombinaties

Bedrijfscombinaties worden verantwoord op basis van de overnamemethode.

Onder deze methode worden de identificeerbare activa en verplichtingen van de overgenomen entiteit, gewaardeerd tegen de reële waarde op de overnamedatum. Uitgezonderd voor vaste activa geassocieerd als activa aangehouden voor verkoop die worden gewaardeerd tegen reële waarde min verkoopkosten.

De voorwaardelijke verplichtingen van de overgenomen partij worden niet opgenomen in de geconsolideerde balans tenzij ze een bestaande verplichting vertegenwoordigen op de overnamedatum en hun reële waarde op een betrouwbare wijze gewaardeerd kan worden.

De kost van een bedrijfscombinatie is de reële waarde op datum van de uitwisseling, van de gegeven activa, de overgenomen en veronderstelde verplichtingen en de eigenvermogensinstrumenten uitgegeven voor het verkrijgen van controle over de overgenomen partij. Kosten die direct toewijsbaar zijn aan de bedrijfscombinatie worden als een afzonderlijke transactie behandeld en opgenomen in de resultatenrekening.

Elk voorwaardelijk bedrag wordt tegen de reële waarde opgenomen in het op de overnamedatum getransfereerde bedrag van zodra er controle verworven is. Latere veranderingen in de reële waarde van elk voorwaardelijk bedrag opgenomen als een financiële verplichting worden verantwoord in de resultatenrekening.

BNP Paribas Fortis mag aanpassingen aan de voorlopige boekingen van de bedrijfscombinatie verantwoord tot 12 maanden na de verwervingsdatum.

Goodwill vertegenwoordigt het verschil tussen de kost van de bedrijfscombinatie en het aandeel van de overnemer in de netto reële waarde van de geïdentificeerde activa en verplichtingen van de overgenomen partij op de overnamedatum. Positieve goodwill wordt verantwoord in de balans van de overnemer, terwijl badwill onmiddellijk wordt opgenomen in resultatenrekening op de overnamedatum. Minderheidsbelangen worden gewaardeerd voor hun deel in de geherwaardeerde nettoactiva van de overgenomen partij. Maar BNP Paribas Fortis kan er ook voor kiezen om, voor elke bedrijfscombinatie, de minderheidsbelangen te waarderen tegen hun marktwaarde, wat hun toegewezen deel is van de goodwill. Tot dusver heeft BNP Paribas Fortis nog nooit voor deze laatste optie gekozen.

Goodwill wordt verantwoord in de functionele munt van de overgenomen partij en omgerekend tegen de slotkoers.

Op de overnamedatum wordt elk voorheen aangehouden belang in het eigen vermogen van de overgenomen partij gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. In het geval van een stapsgewijze overname wordt de goodwill bepaald op basis van de reële waarde op de overnamedatum.

Omdat de herziene IFRS 3 prospectief wordt toegepast, werden bedrijfscombinaties die plaatsvonden voor 1 januari 2010 niet herzien volgens de principes van IFRS 3.

Zoals toegelaten onder IFRS 1 moeten bedrijfscombinaties, die plaatsvonden voor 1 januari 2004 en die gerapporteerd werden in overeenstemming met de vorige toepasbare grondslagen voor financiële verslaggeving (Belgian GAAP), niet worden geherwaardeerd in overeenstemming met de principes van IFRS 3.

Evaluation des goodwill

BNP Paribas Fortis toetst goodwill op bijzondere waardeverminderingen op een regelmatige basis.

Kasstroomgenererende eenheden

BNP Paribas Fortis heeft al haar activiteiten opgesplitst in homogene groepen van businesses¹ die de rapporteringsentiteiten of groepen van entiteiten van BNP Paribas Fortis vertegenwoordigen. Deze splitsing is consistent met de organisatorische structuur en beheersmethodes van BNP Paribas Fortis en weerspiegelt de onafhankelijkheid van elke rapporteringsentiteit of groep van entiteiten in termen van resultaat- en beheersaanpak. Dit wordt op regelmatige basis herzien met als doel rekening te houden met gebeurtenissen die de samenstelling van de kasstroomgenererende eenheden waarschijnlijk beïnvloeden zoals acquisities, desinvesteringen en belangrijke reorganisaties.

Toetsen van kasstroomgenererende eenheden op bijzondere waardeverminderingen

Goodwill toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden wordt jaarlijks getoetst of ze een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan of wanneer er een indicatie is dat de eenheid een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, door het vergelijken van de boekwaarde van de eenheid met de realiseerbare waarde. Wanneer de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, dan wordt er een onomkeerbaar bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord en wordt de goodwill afschreven voor het overschot van de boekwaarde van de eenheid over het realiseerbaar bedrag.

Realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid

De realiseerbare waarde van een kasstroomgenererende eenheid is de hoogste van de reële waarde van de eenheid na aftrek van kosten voor verkoop of de gebruikswaarde.

De reële waarde is de prijs die men zou verkrijgen uit de verkoop van de eenheid tegen marktvoorwaarden van toepassing op de datum van de waardering en vooral bepaald door middel van actuele prijzen van recente transacties tussen gelijkaardige ondernemingen of op basis van 'stock market multiples' voor vergelijkbare ondernemingen.

¹ IAS 36 'Bijzondere waardevermindering van activa' hanteert het begrip kasstroomgenererende eenheid voor homogene groepen van businesses.

De gebruikswaarde is gebaseerd op een schatting van de toekomstige kasstromen die gegenereerd zullen worden door de kasstroomgenererende eenheid afgeleid van de jaarlijkse budgetten voorbereid door het management van de eenheid en goedgekeurd door het Executive Committee en afgeleid van analyses van de wijzigingen in de relatieve positionering van de activiteiten van de eenheid in hun markt. Deze kasstromen worden verdisconteerd tegen de rentevoet die het rendement weergeeft dat investeerders zouden verwachten van een investering in de betrokken businesssector en regio.

Transacties onder gemeenschappelijke zeggenschap

Transfers van activa of uitwisseling van aandelen tussen entiteiten onder gemeenschappelijke zeggenschap behoren niet tot het toepassingsgebied van IFRS 3 'Bedrijfscombinaties' of andere IFRS-standaarden. IAS 8 bepaalt dat in dergelijke

gevallen het management op oordeelkundige wijze een grondslag voor financiële verslaggeving moet ontwikkelen waarvan de toepassing resulteert in relevante en betrouwbare informatie in het jaarverslag. Daarom heeft BNP Paribas Fortis beslist om de 'voorgangerswaardemethode' toe te passen op transacties onder gemeenschappelijke zeggenschap. Onder deze methode verantwoordt BNP Paribas Fortis, als overnemende partij, deze activa en verplichtingen aan hun boekwaarde zoals bepaald en gerapporteerd door de overdragende partij in de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas op datum van de overdracht. Als gevolg wordt er geen nieuwe goodwill (andere dan de bestaande goodwill van de gecombineerde entiteiten) verantwoord. Elk verschil tussen de betaalde/getransfereerde vergoeding en het verworven aandelenkapitaal wordt voorgesteld als een aanpassing in het eigen vermogen. Deze 'voorgangerswaardemethode' voor bedrijfscombinaties onder gemeenschappelijk zeggenschap wordt prospectief toegepast vanaf de verwervingsdatum.

1.d Omrekening van transacties in vreemde valuta

De methodes gebruikt om activa en verplichtingen verbonden aan transacties luidende in vreemde valuta aangegaan door BNP Paribas Fortis te verantwoorden en om het wisselkoersrisico die voortvloeit uit deze transacties te meten, hangt af van het feit of de desbetreffende activa en verplichtingen geassocieerd zijn als een monetair of niet-monetair item.

Monetaire activa en verplichtingen¹ uitgedrukt in vreemde valuta

Monetaire activa en verplichtingen uitgedrukt in vreemde valuta worden omgerekend naar de functionele munt van de relevante groepsentiteit tegen de slotkoers. Wisselkoersverschillen worden verantwoord in de resultatenrekening uitgezonderd voor deze die voortvloeien uit financiële instrumenten aangemerkt als een kasstroomafdekking of als afdekking van een netto-investering in een buitenlandse entiteit. Deze worden verantwoord in het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders.

Niet-monetaire activa en verplichtingen uitgedrukt in vreemde valuta

Niet-monetaire activa kunnen ofwel gewaardeerd worden tegen historische kostprijs of tegen reële waarde. In het eerste geval worden niet-monetaire activa uitgedrukt in vreemde valuta, omgerekend op basis van de historische wisselkoers op de transactiedatum. Dit is de datum van eerste opname van de niet-monetaire activa. In het tweede geval worden ze gewaardeerd tegen de slotkoers.

Wisselkoersverschillen op niet-monetaire activa uitgedrukt in vreemde valuta en gewaardeerd tegen reële waarde (eigen-vermogensinstrumenten) worden verantwoord in de resultatenrekening als het actief geassocieerd is in 'Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening' en in het eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders wanneer het actief is geassocieerd in 'Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in eigen vermogen'.

¹ Monetaire activa en verplichtingen zijn activa en verplichtingen die ontvangen of betaald moeten worden in een vast of vast te stellen aantal valuta-eenheden.

1.e Rentemarge, commissies en opbrengsten van overige activiteiten

1.e.1 Rentemarge

Baten en lasten voortvloeiend uit financiële instrumenten gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs en tegen reële waarde met waardewijzigingen in eigen vermogen worden verantwoord in de resultatenrekening op basis van de effectieve-rentemethode.

De effectieve rentevoet is de rentevoet die de geschatte toekomstige kasstromen over de verwachte levensduur van het financieel instrument of over een kortere periode indien meer geschikt nauwkeurig verdisconteert om tot de netto-boekwaarde van het actief of de verplichting in de balans te komen. De effectieve-rentevoetberekening houdt rekening met alle ontvangen of betaalde commissies die een vast onderdeel zijn van de effectieve rentevoet van het contract, transactiekosten en premies en kortingen.

Commissies die beschouwd worden als een onderdeel van de rente worden opgenomen in de effectieve rentevoet en verantwoord in de resultatenrekening onder 'Rente en opbrengsten / Soortgelijke lasten'. Commissies die in deze categorie opgenomen worden zijn de commissies op kredietverbintenissen wanneer de realisatie van een lening eerder waarschijnlijk dan onwaarschijnlijk is. De commissies ontvangen voor kredietverbintenissen worden uitgesteld tot de trekking van het krediet en vervolgens geïntegreerd in de berekening van de effectieve rentevoet en gespreid over de looptijd van het krediet. Commissies voor gesyndiceerde kredieten worden eveneens in deze rubriek gerapporteerd voor het deel dat overeenstemt met de vergoeding van andere deelnemers in het syndicaat.

1.e.2 Commissies en opbrengsten van andere activiteiten

Commissies ontvangen voor bancaire en gelijkaardige diensten (met uitzondering van de commissies die deel uitmaken van de effectieve rentevoet) en voor de dienstverlening die verband houdt met leasingcontracten vallen binnen het toepassingsgebied van IFRS 15 "Opbrengsten van contracten met klanten".

Deze standaard legt voor het boeken van inkomsten een uniform model vast waarvan de basisprincipes vertaald worden in vijf stappen. Op basis van deze criteria laten toe om de verschillende prestatieverplichtingen die in een contract vervat zijn te identificeren en daar de transactieprijs aan toe te kennen. De opbrengsten die verbonden zijn aan de verschillende prestatieverplichtingen worden opgenomen naarmate deze vervuld zijn, dit is wanneer de zeggenschap over het goed of de dienst is overgedragen.

Als de transactieprijs een variabele component bevat, dan wordt het variabele bedrag pas in de resultatenrekening opgenomen wanneer het zeer waarschijnlijk is dat er geen significante terugnemering van de opgenomen cumulatieve opbrengsten zal plaatsvinden.

Commissies

BNP Paribas Fortis neemt de commissiebatens en -lasten op in de resultatenrekening:

- ofwel progressief, naarmate de diensten worden verleend worden in geval van continue dienstverlening aan de klant. Dit betreft vooral bepaalde commissies op transacties met de cliënteel voor diensten die continu verstrekt worden, commissies op kredietverbintenissen die geen deel uitmaken van de rentemarge omdat het weinig waarschijnlijk is dat er een krediet zal opgenomen worden, commissies voor financiële garantieverbintenissen, commissies voor de compensatie van financiële instrumenten, commissies in het kader van fiduciaire en gelijkaardige verrichtingen, bewaarlonen of effecten, enz.

Commissies ontvangen voor financiële garantieverbintenissen worden beschouwd als de weergave van de initiële reële waarde van de verbintenis. De hieruit voortvloeiende verplichting wordt vervolgens afgeschreven naar de rentebaten over de duur van de verbintenis.

- ofwel, in alle andere gevallen, wanneer de dienst werd gepresteerd. Hieronder vallen onder meer ontvangen plaatsingscommissies, commissies als vergoeding voor het opzetten van een krediet syndicaat, commissies voor adviesverlening, enz.

Opbrengsten van andere activiteiten

De opbrengsten van dienstverlening in het kader van leaseovereenkomsten worden in de resultatenrekening opgenomen naarmate deze diensten verstrekt worden, d.w.z. pro rata de kosten gemaakt voor de onderhoudscontracten.

1.f Financiële activa en financiële verplichtingen

De financiële activa worden op basis van hun bedrijfsmodel en de eigenschappen van hun contractuele kasstromen bij eerste opname geclassificeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen of tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

De financiële verplichtingen worden bij eerste opname geclassificeerd tegen geamortiseerde kostprijs of tegen de reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

De financiële activa en de financiële verplichtingen worden in de balans opgenomen wanneer BNP Paribas Fortis partij wordt bij de contractuele bepalingen van het instrument. De aan- en verkopen van financiële activa die afgewikkeld worden binnen een termijn die is vastgelegd door de reglementering of gebruiken van een markt worden op de balans opgenomen op de afwikkelingsdatum.

1.f.1 Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs

Financiële activa worden geclassificeerd tegen geamortiseerde kostprijs als aan twee voorwaarden is voldaan: het bedrijfsmodel is erop gericht de financiële activa aan te houden om de contractuele kasstromen te ontvangen ('collect') en de kasstromen bestaan uitsluitend uit aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag.

De 'bedrijfsmodel' voorwaarde

De financiële activa worden beheerd met het oog op de ontvangst van de kasstromen door het innen van de contractuele betalingen tijdens de looptijd van het instrument.

Verkopen die dicht bij het einde van de looptijd van het instrument plaatsvinden voor een bedrag dat de resterende te ontvangen contractuele kasstromen benadert of verkopen omwille van een toename van het kredietrisico van de tegenpartij zijn verenigbaar met het 'collect' bedrijfsmodel. Verkopen als gevolg van regelgevende beperkingen of om het kredietconcentratierisico te beheren (zonder een toename van het kredietrisico) zijn ook verenigbaar met dit bedrijfsmodel zolang deze verkopen infrequent of insignificant in waarde zijn.

De 'kasstromen' voorwaarde

De voorwaarde van de kasstromen wordt nageleefd als de contractvoorwaarden van het schuldinstrument op bepaalde data aanleiding geven tot kasstromen die uitsluitend bestaan uit aflossingen en rentebetalingen op het uitstaande hoofdsombedrag.

Er is niet voldaan aan deze vereiste als een contractvoorwaarde de houder blootstelt aan risico's of volatiliteit van de contractuele kasstromen die onverenigbaar is met de voorwaarden van een basiskredietovereenkomst. Deze voorwaarde is evenmin gerespecteerd bij een instrument met hefboomwerking die er toe leidt dat de variabiliteit van de contractuele kasstromen vergroot.

De rentebetalingen bestaan uit een vergoeding voor de tijdswaarde van geld, het kredietrisico en eventueel ook voor andere risico's (bijvoorbeeld liquiditeitsrisico) en kosten (bijvoorbeeld administratieve kosten), en een winstmarge die consistent is met een basiskredietovereenkomst. Negatieve rente doet geen afbreuk aan de voorwaarde van de kasstromen.

De tijdswaarde van geld is het element van de rente waarvoor de vergoeding alleen op het verstrijken van tijd betrekking heeft. De relatie tussen de rente en het verstrijken van de tijd mag niet herzien worden op basis van specifieke kenmerken die er kunnen toe leiden de kasstroomeigenschap in vraag te stellen.

De tijdswaarde van geld kan worden herzien, bijvoorbeeld wanneer de variabele rente van een financieel actief periodiek opnieuw wordt vastgesteld volgens een frequentie die niet overeenstemt met de rentelooptijd. Naargelang de omvang van deze afwijking kan dit er toe leiden dat niet is voldaan aan de voorwaarde van de kasstromen. Bepaalde financiële activa aangehouden door BNP Paribas Fortis vertonen een verschil ('mismatch') tussen de frequentie voor het herzien van de rente en de rentelooptijd, of de rente wordt bepaald als een gemiddelde van rentevoeten. BNP Paribas Fortis analyseert dergelijke wijzigingen van de tijdswaarde van geld aan de hand van de benadering die de groep BNP Paribas hiervoor hanteert.

Gereguleerde rentevoeten voldoen aan de kasstroomeigenschap zodra zij zorgen voor een vergoeding die alleen op het verstrijken van tijd betrekking heeft en niet leiden tot blootstelling aan andere risico's of volatiliteit in de kasstromen die inconsistent zijn met een basiskredietovereenkomst.

Bepaalde contractvoorwaarden kunnen het tijdstip of het bedrag van de contractuele kasstromen wijzigen. Opties voor vervroegde aflossing doen geen afbreuk aan het criterium van de kasstromen als het vervroegd afgeloste bedrag hoofdzakelijk bestaat uit onbetaalde aflossingen van de hoofdsom en de rente daarop. Dat bedrag kan daarnaast ook een redelijke aanvullende compensatie voor de voortijdige beëindiging van het contract omvatten. Voor kredieten aan particulieren bijvoorbeeld wordt een vergoeding van zes maanden rente of 3% van de resterende hoofdsom beschouwd als een redelijke vergoeding. Actuariële vergoedingen worden eveneens beoordeeld als redelijk als ze overeenstemmen met het verdisconteerde verschil tussen de resterende contractuele kasstromen van het krediet en hun wederbelegging voor dezelfde looptijd bij soortgelijke tegenpartijen of op de interbankenmarkt, ongeacht of deze vergoeding positief of negatief is (zogenaamde symmetrische vergoedingen). Clausules die voorzien in de overschakeling van een vlottende rente naar een vaste rente doen geen afbreuk aan de kasstroomvereiste op voorwaarde dat de vaste rente vastgelegd is bij aanvang, of als de rente overeenstemt met de tijdswaarde van geld voor de resterende looptijd van het krediet op datum van de uitoefening van de clausule.

Wanneer financiële activa contractueel gekoppeld zijn aan de betalingen ontvangen op een onderliggende pool van financiële instrumenten en er tussen de investeerders een rangorde bepaald is voor de betalingen van de kasstromen die tot kredietrisicoconcentraties aanleiding geeft (tranches) zal een specifieke analyse nodig zijn. De contractvoorwaarden van de tranche en van de onderliggende pool van financiële instrumenten moeten beantwoorden aan de kasstroomeigenschap en het kredietrisico inherent aan de tranche moet kleiner zijn dan of gelijk aan het kredietrisico verbonden aan de onderliggende pool van financiële instrumenten.

Kredieten kunnen 'non-recourse' kenmerken vertonen, hetzij contractueel, hetzij in wezen, wanneer ze aan een welbepaalde entiteit verstrekt worden. Dat komt vooral voor bij projectfinanciering of bij financiering van activa. Er is aan de kasstroomeigenschap voldaan zolang deze leningen niet leiden tot een rechtstreekse blootstelling aan de activa die als zekerheid gesteld zijn. In de praktijk is het enkele feit dat het financiële actief zorgt voor betalingen van hoofdsom en rente onvoldoende om te besluiten dat het 'non-recourse' instrument beantwoordt aan de voorwaarde van de kasstromen. In dergelijke gevallen moeten de specifieke onderliggende activa waarop het beperkte verhaal betrekking heeft, geanalyseerd worden volgens de 'doorkijkbenadering'. Als die activa zelf niet beantwoorden aan de kasstroomeigenschap, moet de aanwezige kredietbescherming beoordeeld worden.

Daarbij worden de volgende elementen geanalyseerd: de structurering en de grootte van de transactie, het eigen vermogen van de ontlenende structuur, de verwachte bron van de terugbetaling, de prijsvolatiliteit van de onderliggende activa. BNP Paribas Fortis past deze analyse toe op de 'non-recourse' leningen door haar verleend.

De categorie 'Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs' bevat o.a. de kredieten toegestaan door BNP Paribas Fortis evenals de terugkoopovereenkomsten en de effecten aangehouden door ALM-Treasury met het oog op het incasseren van de contractuele kasstromen en die voldoen aan de kasstroomeigenschap.

Boeking

Bij de eerste opname worden financiële activa geboekt tegen hun reële waarde, met inbegrip van de transactiekosten direct toerekenbaar aan de transactie en de commissies ontvangen voor het tot stand brengen van de kredieten.

Daarna worden ze gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs inclusief de opgebouwde rente, en verminderd met de betalingen van hoofdsom en rente tijdens de voorbije periode. Vanaf de eerste opname worden deze activa ook onderworpen aan de berekening van een voorziening voor verwachte kredietverliezen (toelichting 1.f.4).

De rente wordt berekend op basis van de effectieve rentevoet bepaald bij aanvang van het contract.

1.f.2 Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen

Schuldinstrumenten

De schuldinstrumenten worden geclassificeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen als aan de volgende twee voorwaarden is voldaan:

- de voorwaarde van het bedrijfsmodel: de financiële activa worden aangehouden binnen een bedrijfsmodel waarvan het doel wordt bereikt door zowel contractuele kasstromen te ontvangen als financiële activa te verkopen ('collect and sell'). Dit laatste aspect is geen bijzaak maar maakt integraal deel uit van het bedrijfsmodel;
- de voorwaarde van de kasstromen: de principes zijn identiek aan deze van toepassing voor financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs.

In deze categorie worden de effecten opgenomen die door ALM-Treasury worden aangehouden met het oog op het incasseren van de contractuele kasstromen of om te verkopen, en die voldoen aan de kasstroomeigenschap.

Bij de eerste opname worden financiële activa geboekt tegen hun reële waarde, met inbegrip van de transactiekosten direct toerekenbaar aan de transactie. Daarna worden ze gewaardeerd aan de reële waarde en de wijzigingen in de reële waarde worden gerapporteerd in een specifieke rubriek van het eigen vermogen 'Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen'. Daarnaast worden ook de verwachte kredietverliezen, die berekend worden volgens dezelfde modaliteiten als deze van toepassing op schuldinstrumenten tegen geamortiseerde kostprijs, geboekt in deze specifieke rubriek van het eigen vermogen met de risicokost als tegenpost. Bij verkoop worden de bedragen die voorheen in het recycleerbare eigen vermogen werden geboekt overgebracht naar de resultatenrekening.

De rente wordt in de resultatenrekening opgenomen op basis van de effectieve rente bepaald bij de aanvang van het contract.

Eigenvermogensinstrumenten

Voor de beleggingen in eigenvermogensinstrumenten onder de vorm van aandelen is er de keuzemogelijkheid om, transactie per transactie, de instrumenten te klasseren als instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in (een specifieke rubriek van) het eigen vermogen. Bij verkoop van de aandelen worden de waardeveranderingen die tot dusver in het eigen vermogen geboekt werden, niet overgedragen naar de resultatenrekening. Enkel de dividenden worden in de resultatenrekening opgenomen voor zover ze een vergoeding vormen voor de investering en geen terugbetaling van het kapitaal. Op deze instrumenten worden geen bijzondere waardeverminderingen geboekt.

Participaties in een open-end beleggingsfonds die op verzoek van de houder aflosbaar zijn, beantwoorden niet aan de definitie van een eigenvermogensinstrument. Ze voldoen ook niet aan de kasstroomeigenschap en worden daarom geboekt tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

1.f.3 Krediet- en garantieverbintenissen

De kredietverbintenissen en de verstrekte financiële garanties die niet gerapporteerd worden als derivaten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, worden opgenomen in de toelichting met betrekking tot de gegeven en ontvangen verbintenissen. De bijzondere waardevermindering voor verwachte kredietverliezen op deze instrumenten wordt opgenomen onder de rubriek 'Voorzieningen voor risico's en kosten'.

1.f.4 Bijzondere waardevermindering op financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs en schuldinstrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen

Het model voor de bijzondere waardevermindering is gebaseerd op de verwachte kredietverliezen.

Dit model is van toepassing op leningen, schuldinstrumenten tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen, verstrekte financierings- en garantieverbintenissen die niet gewaardeerd worden tegen reële waarde, en ook op de vorderingen uit leaseovereenkomsten, op handelsvorderingen en contractactiva.

Algemene model

BNP Paribas Fortis maakt een onderscheid tussen drie stadia in de evolutie van het tegenpartijkredietrisico sinds de eerste opname van het actief.

- Binnen de 12 maanden te verwachten kredietverliezen (Stadium 1): indien op de rapportagedatum het aan een financieel instrument verbonden kredietrisico niet significant is toegenomen sinds de eerste opname, is het instrument onderhevig aan een bijzondere waardevermindering gelijk aan de binnen de twaalf maanden te verwachten kredietverliezen (voortvloeiend uit gebeurtenissen die kunnen leiden tot wanbetaling en die zich binnen een periode van 12 maanden na de verslagdatum kunnen voordoen);
- Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen voor activa zonder verminderde kredietwaardigheid (Stadium 2): de voorziening voor verliezen is een bedrag gelijk aan de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen als het kredietrisico verbonden aan het financiële instrument sinds de eerste opname significant is toegenomen zonder dat het actief een verminderde kredietwaardigheid vertoont of dubieus is;

- Tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen voor financiële activa met verminderde kredietwaardigheid of financiële activa die dubieus zijn (Stadium 3): de voorziening voor verliezen is eveneens gelijk aan de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen.

Dit algemene model is van toepassing op alle financiële instrumenten die vallen binnen het toepassingsgebied van IFRS 9 met uitzondering van de financiële activa die bij de verwerving of creatie reeds een verminderde kredietwaardigheid vertonen en de instrumenten waarvoor een vereenvoudigde benadering gebruikt wordt (zie verder).

De benadering onder IFRS 9 op basis van de verwachte kredietverliezen is symmetrisch. Dit betekent dat wanneer in een vorige periode tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen geboekt werden, en daarna tijdens de lopende periode blijkt dat het aan het financiële instrument verbonden kredietrisico sinds de eerste opname niet langer significant is toegenomen, de voorziening opnieuw berekend zal worden op basis van binnen de twaalf maanden te verwachten kredietverliezen.

De rentebaten voor activa 'stadium' 1 en 2 worden berekend op basis van de bruto boekwaarde. Voor activa 'stadium' 3 worden de rentebaten berekend op basis van de geamortiseerde kostprijs. Dit is de bruto boekwaarde na aftrek van de voorziening voor bijzondere waardevermindering.

Definitie van wanbetaling

De definitie van wanbetaling wordt afgestemd op de definitie van wanbetaling uit het Bazelaamwerk. Er is echter een weerlegbaar vermoeden dat een wanbetaling niet later plaatsvindt dan wanneer een financieel actief 90 dagen achterstallig is. Deze definitie houdt rekening met de EBA-richtlijnen van 28 september 2016, meer bepaald voor wat betreft de drempelwaarden van toepassing voor de wanbetalingen en de proefperiodes.

De definitie van wanbetaling wordt op identieke wijze toegepast zowel voor het vaststellen van de toename van het kredietrisico als voor het bepalen van de te verwachten kredietverliezen.

Financiële activa met verminderde kredietwaardigheid of dubieuze financiële activa

Definitie

Een financieel actief heeft een verminderde kredietwaardigheid wordt beschouwd als dubieus en wordt gerapporteerd als 'stadium' 3 wanneer zich één of meerdere gebeurtenissen voordoen die een negatief effect hebben op de toekomstige kasstromen van dit instrument.

Op individuele basis bevatten objectieve aanwijzingen dat een financieel actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, waarneembare gegevens over de volgende gebeurtenissen:

- het bestaan van rekeningen die meer dan 90 dagen achterstallig zijn;
- kennis hebben van of vaststellen dat er aanwijzingen dat de kredietlener in belangrijke financiële moeilijkheden verkeert zodat kan aangenomen worden dat er een risico is ontstaan ongeacht of de kredietlener betalingen al dan niet heeft uitgevoerd;
- concessie met betrekking tot kredietvoorwaarden toegestaan aan de kredietlener die de kredietontlener niet overwogen zou hebben mocht de kredietlener niet in financiële moeilijkheden verkeren (zie hieronder 'Herstructurering van financiële activa').

Bijzondere geval van financiële activa die bij de verwerving of creatie een verminderde kredietwaardigheid vertonen

In een aantal gevallen hebben financiële activa reeds bij eerste opname een verminderde kredietwaardigheid.

Voor deze activa wordt bij de eerste opname geen voorziening geboekt. Bij de berekening van de effectieve rentevoet wordt voor de aanvankelijke schatting van de toekomstige kasstromen rekening gehouden met de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen. Elke daaropvolgende wijziging, hetzij in positieve dan wel negatieve zin, van de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen geeft aanleiding tot het boeken van een winst of verlies voor bijzondere waardevermindering in de resultatenrekening.

Vereenvoudigde benadering

De vereenvoudigde benadering houdt in dat van bij de eerste opname een voorziening voor bijzondere waardevermindering wordt geboekt op basis van de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen.

BNP Paribas Fortis past dit model toe voor handelsvorderingen met een looptijd van ten hoogste één jaar.

Significante toename van het kredietrisico

Een significante toename van het kredietrisico kan vastgesteld worden hetzij op individuele basis hetzij op collectieve basis (waarbij de financiële instrumenten gegroepeerd worden in functie van hun gemeenschappelijke risicokenmerken) rekening houdend met alle redelijke en gefundeerde informatie. Daartoe wordt het risico op wanbetaling van het financiële instrument op rapportagedatum vergeleken met het risico op wanbetaling op datum van eerste opname.

Het beoordelen van de verslechtering gebeurt op basis van de vergelijking van de kansen op wanbetaling of van de noteringen op datum van eerste opname van het financiële instrument met deze op datum van rapportering.

Overigens bestaat er volgens de standaard een weerlegbaar vermoeden dat het kredietrisico van het financiële instrument significant is toegenomen sinds de datum van eerste opname zodra de contractuele betalingen meer dan 30 dagen achterstallig zijn.

Voor de specifieke activiteit van de consumentenkredieten wordt de verslechtering beoordeeld op basis van betalingsproblemen die zich hebben voorgedaan tijdens de laatste 12 maanden, zelfs als die reeds geregulariseerd zijn.

De betalingsmoratoria die in het kader van de gezondheidscrisis werden toegekend en die voldoen aan de voorwaarden vastgelegd in de EBA richtsnoeren van 2 april 2020 en gewijzigd op 2 december 2020 werden, op zichzelf beschouwd, niet gezien als indicatoren van een significante toename van het kredietrisico die leiden tot een automatische overdacht naar het stadium 2. 'Privé' moratoria die beantwoorden aan criteria gelijkwaardig aan de door EBA bepaalde voorwaarden, werden op dezelfde wijze verwerkt. De moratoria leiden niet tot het tellen van het aantal dagen betalingsachterstand zolang het nieuwe aflossingsplan nageleefd wordt.

Verdere toelichting bij de principes die BNP Paribas Fortis toepast bij de beoordeling van de significante toename van het kredietrisico zijn opgenomen in toelichting 2.g Risicokost.

Bepaling van het bedrag van de verwachte kredietverliezen

De verwachte kredietverliezen worden gedefinieerd als geschatte kredietverliezen (met name de verdisconteerde waarde van de kasstroomtekorten) gewogen tegen kans dat deze verliezen zich voordoen tijdens de verwachte looptijd van het financiële instrument. De berekening gebeurt op individuele basis berekend voor elke positie.

In de praktijk worden de verwachte kredietverliezen voor de posities die geïnclassificeerd zijn in Stadium 1 en Stadium 2, berekend als het resultaat van de vermenigvuldiging van de kans op wanbetaling ('PD'), het verlies bij wanbetaling (Loss Given Default or 'LGD') en het uitstaande bedrag bij wanbetaling (Exposure at Default of 'EaD'), verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet van de positie. Deze verliezen zijn het resultaat van het risico op wanbetaling binnen de komende 12 maanden (Stadium 1) of het risico op wanbetaling tijdens de looptijd van het instrument (Stadium 2). Voor de gespecialiseerde activiteit van de consumentenkredieten wordt, rekening houdend met kenmerken van de portefeuilles, een methode toegepast die enerzijds gebaseerd is op de kans op beëindiging van het contract door vervroegde opeisbaarheid en anderzijds op geactualiseerde verliespercentages na vervroegde opeisbaarheid. De berekening van de parameters gebeurt op statistische wijze voor een homogene populatie.

Voor de posities gerapporteerd als Stadium 3 worden de verwachte kredietverliezen berekend als de waarde van de kasstroomtekorten voor de looptijd van het instrument verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet. De kasstroomtekorten vertegenwoordigen het verschil tussen de contractueel opeisbare betalingen en de verwachte ontvangsten (n.l. die zouden moeten ontvangen worden). Indien van toepassing wordt bij de schatting van de verwachte kasstromen rekening gehouden met een scenario waarbij de kasstromen afkomstig zijn van de overdracht van de lening of een pakket van leningen met betalingsachterstand. Daarbij wordt rekening gehouden met de opbrengst van de verkoop na aftrek van de verkoopkosten.

De ontwikkelde methodologie maakt gebruik van bestaande begrippen en bepalingen (met name het Bazelkader) voor posities waarvoor de kapitaalvereisten voor het kredietrisico berekend worden volgens de IRBA methodologie. De methode wordt ook toegepast op portefeuilles waarvoor de kapitaalvereisten voor het kredietrisico vastgesteld worden volgens de standaardbenadering. Daarnaast zal het Bazelraamwerk aangevuld worden met de specifieke bepalingen van IFRS 9, meer bepaald het gebruik van toekomstgerichte informatie.

Einde van de looptijd

Er wordt rekening gehouden met alle contractvoorwaarden over de verwachte looptijd van het financiële instrument, onder meer de vervroegde terugbetalingen, de verlengingen en vergelijkbare opties. In het uitzonderlijke geval waarin de verwachte looptijd van een financieel instrument niet met voldoende betrouwbaarheid kan worden geschat, maakt BNP Paribas Fortis gebruik van de resterende contractduur.

De periode die voor de berekening van de verwachte kredietverliezen wordt gebruikt, mag volgens de standaard niet langer zijn dan de maximale contractduur. Niettemin maakt BNP Paribas voor het bepalen van de verwachte kredietverliezen voor toegestane overschrijdingen en kredietlijnen (op basis van een uitzondering voorzien in IFRS 9 voor dit soort transacties), gebruik van de periode tijdens dewelke de entiteit is blootgesteld aan kredietrisico en die periode kan de contractuele looptijd overschrijden (opzegtermijn). Voor toegestane overschrijdingen en kredietlijnen verleend aan tegenpartijen die geen klant zijn bij de retailbank kan de contractduur weerhouden worden als deze transacties op individuele basis opgevolgd worden en de eerstvolgende krediettherziening plaatsvindt op het einde van de contractuele looptijd.

Kans op wanbetaling (PD)

De kans op wanbetaling is de schatting van de kans dat zich een wanbetaling voordoet tijdens welbepaalde periode.

Het bepalen van de verwachte kredietverliezen vereist een schatting van zowel de kans op wanbetaling voor het komende jaar als de kans op wanbetaling tijdens de looptijd:

- de kans op wanbetaling voor het komende jaar wordt afgeleid van de reglementaire kansen op wanbetaling, die gebaseerd zijn op lange termijn gemiddelden through-the-cycle, ten einde rekening te houden met de heersende omstandigheden (point-in-time of 'PIT');
- de kans op wanbetaling tijdens de looptijd wordt bepaald aan de hand van migratiematrixen die de verwachte evolutie weergeven van de intern gehanteerde notering tot op het einde van de looptijd en de daaraan gekoppelde kansen op wanbetaling.

Verlies bij wanbetaling (LGD)

Het verlies bij wanbetaling is het verschil tussen de contractuele kasstromen en de verwachte kasstromen, verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet (of een benadering daarvan) op datum van de wanbetaling. De LGD wordt uitgedrukt als een percentage van de EaD.

Het schatten van de verwachte kredietverliezen houdt rekening met de kasstromen die voortvloeien uit de realisatie van een ontvangen zekerheid of andere vormen van kredietbescherming die integraal deel uitmaken van de contractvoorwaarden en die door BNP Paribas Fortis niet afzonderlijk geboekt worden (bijvoorbeeld, een hypothecaire inschrijving gekoppeld aan een hypotheeklening), na aftrek van de kosten voor verkrijging en verkoop van deze zekerheden.

In de context van de gezondheids crisis heeft BNP Paribas Fortis leningen met staatsgarantie verstrekt. De garantie wordt beschouwd als inherent aan de kredietovereenkomst op voorwaarde dat ze deel uitmaakt van de contractuele voorwaarden of gelijktijdig met het krediet verstrekt werd. Bovendien moet het mogelijk zijn om het bedrag van de verwachte terugbetaling toe te wijzen aan een welbepaalde lening. Een dergelijke garantie wordt opgenomen in de berekening van de verwachte kredietverliezen. Als de uitwinning van de garantie daarentegen onderhevig is aan een mutualisatie of 'pooling' effect door middel van een mechanisme van achterstelling of van een globaal plafond voor het geheel van de portefeuille, dan wordt het recht op terugbetaling geboekt als een afzonderlijk actief.

De LGD gebruikt bij de toepassing van IFRS 9 wordt afgeleid van de Bazel parameters voor LGD. Daartoe worden deze gezuiverd van het effect van ongunstige conjunctuur en reglementaire voorzichtigheidsmarges, met uitzondering van de marges voor modelonzekerheid.

Uitstaand bedrag bij wanbetaling (EaD)

Het uitstaande bedrag bij wanbetaling van een financieel instrument is het verwachte resterende bedrag dat de Bank bij wanbetaling tegoed heeft van de debiteur. Dit bedrag wordt bepaald op grond van het verwachte terugbetalingsprofiel en houdt rekening met, naargelang de aard van het uitstaande bedrag, de contractuele aflossingen, de verwachte vervroegde terugbetalingen en de trekkingen op kredietlijnen.

Integratie van toekomstgerichte informatie

Het bedrag van de verwachte kredietverliezen wordt berekend op basis van een kansgewogen gemiddelde van een reeks van mogelijke uitkomsten, rekening houdend met informatie over gebeurtenissen uit het verleden, de heersende omstandigheden en prognoses van toekomstige economische omstandigheden.

De principes die BNP Paribas Fortis bij de berekening van de verwachte kredietverliezen toepast om rekening te houden met de economische scenario's wordt beschreven in toelichting 2.g 'Risicokost'.

Opname van verliezen

Bij de opname van verliezen vermindert BNP Paribas Fortis de brutoboekwaarde van een financieel actief wanneer zij niet in redelijkheid verwacht dat een financieel actief geheel of gedeeltelijk realiseerbaar zal zijn of wanneer het instrument het voorwerp was van de gehele of gedeeltelijke kwijtschelding. De opname van verliezen betekent dat alle beschikbare rechtsmiddelen die ter beschikking staan van de Bank zijn uitgeput, wat in de praktijk afhankelijk is van de context eigen aan elke jurisdictie.

Wanneer het bedrag van het verlies groter is dan de gecumuleerde voorziening voor bijzondere waardevermindering wordt het verschil in de rubriek 'Risicokost' geboekt als een bijkomende waardevermindering. Bij elke recuperatie na het (gedeeltelijk) afboeken van het financiële actief boekt de bank het ontvangen bedrag als een winst in de rubriek 'Risicokost'.

Terugvordering door gebruikmaking van ontvangen zekerheden

Wanneer een krediet gegarandeerd is door een financieel of niet-financieel actief ontvangen als onderpand en de tegenpartij blijft in gebreke, kan BNP Paribas Fortis beslissen om de garantie uit te oefenen. Afhankelijk van de bepalingen in de betreffende jurisdictie kan de Bank de eigendom van het actief verwerven. In dergelijke gevallen zal de Bank het krediet afboeken met als tegenpost de opname van het actief ontvangen als onderpand.

Zodra de Bank effectief eigenaar is, zal dit actief gewaardeerd worden tegen reële waarde en geclassificeerd worden in functie van de verdere beheersintentie.

Herstructurering van financiële activa als gevolg van financiële problemen

Een herstructurering als gevolg van financiële problemen van de debiteur kan omschreven worden als een wijziging van de voorwaarden van de oorspronkelijke transactie die BNP Paribas Fortis enkel overweegt omwille van economische of juridische redenen verbonden met de financiële problemen van de debiteur.

Wanneer herstructureringen niet leiden tot het afboeken van het financiële actief, zal het geherstructureerde instrument het voorwerp zijn van een waardeaanpassing die de boekwaarde terugbrengt tot het bedrag van de nieuwe toekomstige kasstromen verdisconteerd tegen de effectieve rentevoet bij aanvang. De wijziging van de waarde van het actief wordt geboekt in de resultatenrekening, rubriek 'Risicokost'.

Een significante toename van het kredietrisico wordt voor het financiële instrument beoordeeld door het risico op wanbetaling na de herstructurering (op basis van de gewijzigde contractvoorwaarden) te vergelijken met risico op wanbetaling op de datum van eerste opname (op basis van de oorspronkelijke contractvoorwaarden). Het bewijs dat niet langer voldaan is aan de voorwaarden voor het boeken van tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen moet geleverd worden door een patroon van regelmatige en kwaliteitsvolle betalingen gedurende een bepaalde tijd.

Als de herstructurering bestaat uit een gedeeltelijke of totale inwisseling tegen wezenlijk verschillende activa (bijvoorbeeld, de inwisseling van een schuldinstrument tegen eigenvermogensinstrumenten), dan wordt die vertaald als het beëindigen van de vordering en het boeken van de bekomen activa tegen hun reële waarde op datum van de ruil. Het waardeverschil dat bij de inwisseling ontstaat wordt geboekt in de resultatenrekening, rubriek 'Risicokost'.

Ter herinnering, in antwoord op de gezondheids crisis werden talrijke moratoria toegekend aan de cliënten. Het betalingsuitstel bestond doorgaans uit het verschuiven van de vervaldagen met enkele maanden met of zonder aanrekening van bijkomende rente voor het uitstel van de aflossingen. Deze aanpassingen van het aflossingsschema werden doorgaans beschouwd als niet-substantiële wijzigingen. Als de bank geen rente aanrekende voor de periode van betalingsuitstel (of het percentage van de aangerekende rente is lager dan de effectieve rentevoet van het krediet) werd de resulterende korting geboekt in de 'Nettobaten van het bankbedrijf' mits voldaan is aan bepaalde criteria¹. Het betalingsuitstel werd in dat geval immers niet beschouwd als een antwoord op financiële problemen van de kredietnemer, maar als een liquiditeitscrisis van voorbijgaande aard. De bank gaat er dus niet automatisch van uit dat het kredietrisico aanzienlijk is toegenomen.

Wijzigingen aan financiële activa die niet gebeuren omwille van financiële problemen van de kredietnemer noch in het kader van moratoria, (bijvoorbeeld commerciële heronderhandelingen), worden doorgaans verwerkt als de vervroegde terugbetaling van de oude lening die wordt afgeboekt, gevolgd door de realisatie van een nieuwe lening aan marktvoorwaarden. De aanpassingen betekenen immers dat de rentevoet wordt aangepast aan de marktvoorwaarden aangezien de klant geen financiële moeilijkheden ondervindt en de mogelijkheid heeft om van bank te veranderen.

Proefperiodes

BNP Paribas Fortis hanteert observatieperiodes om de mogelijke terugkeer naar een stadium van hogere kwaliteit te beoordelen. Bijgevolg is voor de overgang van Stadium 3 naar Stadium 2 een proefperiode van drie maanden van toepassing, uit te breiden tot 12 maanden in geval van herstructurering omwille van financiële moeilijkheden.

Voor de overgang van Stadium 2 naar Stadium 1 van vorderingen die wegens financiële problemen geherstructureerd werden, bedraagt de observatieperiode twee jaar.

¹ *Betalingsmoratoria beschouwd als een « COVID-19 General moratorium Measure » (d.w.z. die beantwoorden aan de voorwaarden vastgelegd in de EBA richtsnoeren gepubliceerd op 2 April 2020) of gelijkaardige maatregelen die niet leiden tot een overdracht naar het stadium 3.*

1.f.5 Risicokost

De 'risicokost' omvat de volgende resultaten:

- de toevoegingen aan en terugnemingen van de voorzieningen voor binnen de twaalf maanden en de tijdens de looptijd te verwachten kredietverliezen 'Stadium 1 en Stadium 2' met betrekking tot schuldinstrumenten geboekt tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen, krediet- en garantieverbintenissen die niet tegen reële waarde geboekt worden, evenals schuldvorderingen die voortvloeien uit leaseovereenkomsten, handelsvorderingen en contractactiva;
- de toevoegingen aan en terugnemingen van de voorzieningen voor financiële instrumenten waarvoor objectieve aanwijzingen zijn dat ze een bijzondere waardevermindering hebben ondergaan 'Stadium 3', verliezen op oninbare vorderingen en recuperaties op afgeschreven schuldvorderingen.

Verder worden eveneens de kosten van fraude en geschillen in verband met de financieringsactiviteit in de rubriek risicokost geboekt.

1.f.6 Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden en andere financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

De portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden bevat naast de instrumenten die BNP Paribas Fortis aanhoudt om te verhandelen ook derivaten.

De andere activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening hebben betrekking op schuldinstrumenten niet aangehouden voor handelsdoeleinden die niet voldoen aan de voorwaarden van het bedrijfsmodel 'collect' of 'collect and sell', of aan de kasstroomeigenschap. Eigenvermogensinstrumenten waarvoor de optie tot classificatie tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen niet wordt weerhouden, worden eveneens in deze rubriek opgenomen.

Deze instrumenten worden geboekt tegen hun reële waarde. De initiële transactiekosten worden rechtstreeks in de resultatenrekening opgenomen. Op de rapportagedatum worden de waardeveranderingen in de reële waarde getoond in de rubriek 'Nettowinsten of -verliezen op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'. Hetzelfde geldt voor de inkomsten, dividenden en de meer- of minderwaarden bij realisatie.

Financiële passiva gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

BNP Paribas maakt van deze mogelijkheid gebruik in de volgende twee gevallen:

- bij samengestelde financiële instrumenten die één of meerdere besloten derivaten bevatten die anders moeten afgescheiden worden en afzonderlijk verwerkt. Een in een contract besloten derivaat is een component waarvan de economische kenmerken en de risico's niet nauw verbonden zijn met die van het basiscontract;
- als de toepassing van deze optie een inconsistentie in de waardering of de opname van activa en verplichtingen elimineert of aanzienlijk beperkt zodat deze niet in afzonderlijke categorieën moeten opgenomen worden.

De waardeveranderingen in de reële waarde die toe te rekenen zijn aan veranderingen in het aan de verplichting verbonden kredietrisico moeten in het eigen vermogen gepresenteerd worden.

1.f.7 Financiële verplichtingen en eigenvermogensinstrumenten

Een uitgegeven financieel instrument of de onderdelen daarvan worden geclassificeerd als financiële verplichting of eigenvermogensinstrument op basis van de economische kenmerken van de juridische overeenkomst.

Financiële instrumenten uitgegeven door BNP Paribas Fortis worden als schuldinstrumenten gekenmerkt als zij voor de uitgevende entiteit een contractuele verplichting inhouden om geldmiddelen of een financieel actief te leveren aan de houder van de effecten. Hetzelfde geldt als de entiteit ertoe gedwongen kan worden om financiële activa of financiële verplichtingen te ruilen met de tegenpartij onder voorwaarden die potentieel nadelig zijn voor de entiteit, of om een variabel aantal van haar eigenvermogensinstrumenten te leveren.

Eigenvermogensinstrumenten vloeien voort uit contracten die recht geven op het overblijvende belang in de activa van een entiteit, na aftrek van alle verplichtingen.

Schulden vertegenwoordigd door effecten en achtergestelde schulden

Schulden vertegenwoordigd door effecten en achtergestelde schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, tenzij ze tegen de reële waarde geboekt worden.

Uitgegeven schulden vertegenwoordigd door effecten worden geboekt tegen hun oorspronkelijke uitgiftekoers, met inbegrip van de transactiekosten. Vervolgens gebeurt de waardering tegen hun geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentevoet.

Obligaties terugbetaalbaar of converteerbaar in eigen aandelen zijn hybride instrumenten die mogelijk een schuldcomponent en een eigenvermogenscomponent bevatten, die bij de eerste opname van de transactie geïdentificeerd zal worden.

Eigenvermogensinstrumenten

De term 'eigenvermogensinstrumenten' verwijst naar aandelen uitgegeven door de moedermaatschappij (BNP Paribas Fortis) of door één van haar dochterondernemingen die volledig worden opgenomen in de consolidatie. Externe kosten die direct toewijsbaar zijn aan de uitgifte van nieuwe aandelen worden in mindering gebracht van het eigen vermogen, verminderd met alle verbonden belastingen.

Eigenvermogensinstrumenten aangehouden door BNP Paribas Fortis, ook gekend als eigen aandelen, worden afgetrokken van het geconsolideerde eigen vermogen ongeacht het doel waarvoor ze zijn aangehouden. Winsten en verliezen voortvloeiend uit deze instrumenten worden geëlimineerd uit de geconsolideerde resultatenrekening.

Wanneer BNP Paribas Fortis eigenvermogensinstrumenten verwerft, uitgegeven door dochterondernemingen die onder exclusieve controle vallen, wordt het verschil tussen de aankoopprijs en het aandeel in de netto verworven activa opgenomen in overgedragen resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders van BNP Paribas Fortis. Daarnaast worden de verplichtingen in overeenstemming met de putoptie toegekend aan de minderheidsaandeelhouders in deze dochterondernemingen en de veranderingen in de waarde van die verplichting initieel gecompenseerd tegen minderheidsbelangen met elk overschot gecompenseerd in overgedragen resultaat toewijsbaar aan de aandeelhouders van BNP Paribas Fortis. Tot de uitoefening van deze opties, wordt het deel van het nettoresultaat toewijsbaar aan de minderheidsbelangen toegekend aan minderheidsbelangen in de resultatenrekening. Een daling in het belang van BNP Paribas Fortis in een volledig geconsolideerde dochteronderneming wordt verantwoord in de rekeningen van BNP Paribas Fortis als een wijziging in het eigen vermogen.

Financiële instrumenten uitgegeven door BNP Paribas Fortis die beschouwd worden als eigenvermogensinstrumenten (bijvoorbeeld super achtergestelde effecten met onbepaalde looptijd) worden gerapporteerd in de rubriek 'Kapitaal en reserves'.

De uitkeringen van een financieel instrument dat geboekt werd als eigenvermogensinstrument worden rechtstreeks afgetrokken van het eigen vermogen. Hetzelfde geldt voor de transactiekosten op dergelijke instrumenten.

Derivaten op eigenvermogensinstrumenten worden als volgt behandeld, afhankelijk van de afwikkelingsmethode:

- als eigenvermogensinstrument indien ze afgewikkeld worden door de fysieke levering van een vast aantal eigenvermogensinstrumenten voor een vast bedrag van geld of ander financieel actief. Deze instrumenten worden niet geherwaardeerd;
- als derivaten indien ze afgewikkeld worden in geld of wanneer men de keuze heeft om ze af te wikkelen door de fysieke levering van aandelen of in geld. Wijzigingen in de waarde van deze instrumenten worden opgenomen in de resultatenrekening.

Als het contract een verplichting, voorwaardelijk of niet, bevat voor de Bank om haar eigen aandelen terug te kopen, dan moet de Bank de contante waarde van deze schuld opnemen met een tegenboeking in het eigen vermogen.

1.f.8 Hedge accounting

BNP Paribas Fortis heeft gebruik gemaakt van de optie voorzien door de standaard om de vereisten van IAS 39 inzake hedge accounting verder toe te passen tot een nieuwe standaard voor portefeuilleafdekking ('macrohedging') van kracht wordt. Bovendien verwijst IFRS 9 niet expliciet naar de reëlewaardeafdekking van het renterisico op een portefeuille van financiële activa of financiële verplichtingen. De bepalingen van IAS 39 voor deze portefeuilleafdekkingen, zoals goedgekeurd door de Europese Unie, blijven van toepassing.

Derivaten aangegaan als deel van een afdekkingsrelatie worden geclassificeerd volgens het doel van de afdekking.

Reëlewaardeafdekkingen worden hoofdzakelijk gebruikt om het renterisico op vastrentende activa en verplichtingen af te dekken, voor zowel geïdentificeerde financiële instrumenten (effecten, obligaties, leningen, ontleningen) als voor portefeuilles van financiële instrumenten (hoofdzakelijk direct opvraagbare deposito's en vastrentende leningen).

Kasstroomafdekkingen worden hoofdzakelijk gebruikt om het renterisico op niet-vastrentende activa en verplichtingen inclusief roll-overs af te dekken en het valutarisico op heel waarschijnlijke verwachte inkomsten in vreemde valuta.

Bij aanvang van de afdekking bereidt BNP Paribas Fortis een formele documentatie over de afdekkingsrelatie voor waarin het volgende wordt vastgelegd: het instrument (of een deel van het instrument of een deel van het risico) dat wordt afgedekt; de afdekkingsstrategie en het soort risico dat afgedekt wordt; het afdekkingsinstrument; en de methodes gebruikt om de effectiviteit van de afdekkingsrelatie te beoordelen.

Bij aanvang en tenminste elk kwartaal beoordeelt BNP Paribas Fortis consistent met de originele documentatie, de actuele (retrospectieve) en de verwachte (prospectieve) effectiviteit van de afdekkingsrelatie. Retrospectieve effectiviteitstesten worden aangewend om te beoordelen of de actuele wijzigingen in de reële waarde of kasstromen van het afdekkingsinstrument en het afgedekte instrument binnen een bereik vallen van 80% tot 125%. Prospectieve effectiviteitstesten worden aangewend om te verzekeren dat de verwachte wijzigingen in de reële waarde of kasstromen van het derivaat deze van het afgedekte element voldoende compenseren over de resterende duur van de afdekking. Voor heel waarschijnlijke verwachte transacties wordt de effectiviteit grotendeels beoordeeld op basis van historische gegevens van gelijkaardige transacties.

Onder IAS 39 zoals aanvaard door de Europese Unie (dat bepaalde passages over portefeuilleafdekking uitsluit) komen relaties die het renterisico afdekken gebaseerd op portefeuilles van activa en verplichtingen als volgt in aanmerking voor reëlewaardeafdekkingen:

- het risico aangemerkt als af te dekken is het renterisico in verband met de interbancaire rentecomponent van rentevoeten op commerciële banktransacties (leningen aan klanten, spaarrekeningen en direct opvraagbare deposito's);
- het instrument aangemerkt als af te dekken komt overeen, voor elke looptijdklasse, met een deel van het verschil in rentevoet geassocieerd met de afgedekte onderliggende instrumenten;
- de gebruikte afdekkingsinstrumenten bestaan exclusief uit 'plain vanilla'-swaps;
- prospectieve afdekkings-effectiviteit wordt vastgesteld door het feit dat alle derivaten bij aanvang het effect moeten hebben van een vermindering van het renterisico in de portefeuille van de afgedekte onderliggende instrumenten. Retrospectief zal een afdekking gediskwalificeerd worden van hedge accounting wanneer er een tekort ontstaat in de onderliggende activa specifiek geassocieerd met de afdekking voor elke looptijdklasse (als gevolg van een vervroegde terugbetaling van de lening of intrekking van de deposito's).

De boekhoudkundige verwerking van derivaten en afgedekte instrumenten hangt af van de afdekkingsstrategie.

In een reëlewaardeafdekkingsrelatie wordt het derivaat geëvalueerd tegen reële waarde in de balans met wijzigingen in de reële waarde opgenomen in de resultatenrekening in 'Nettowinsten en -verliezen op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening', symmetrisch met de herwaardering van het afgedekte element om het afdekkingsrisico weer te geven. In de balans wordt de reëlewaardeherwaardering van het afgedekte element verantwoord volgens de classificatie van het afgedekte element in het geval van een afdekking van individuele activa en verplichtingen of onder 'Herwaarderingsreserve voor portefeuilles afgedekt tegen renterisico' in het geval van een portefeuilleafdekking.

Wanneer een afdekkingsrelatie wordt stopgezet of niet langer beantwoordt aan de effectiviteitscriteria, dan wordt het afdekkingsinstrument getransfereerd naar de portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden en gewaardeerd volgens de methode toegepast in deze categorie. In het geval van geïdentificeerde afgedekte rente-instrumenten wordt de herwaarderingsaanpassing, verantwoord in de balans, afgeschreven over de resterende looptijd van het instrument op basis van de effectieve-rentemethode. In het geval van portefeuilles van rente-instrumenten bij aanvang afgedekt voor het renterisico wordt de aanpassing lineair afgeschreven over de resterende termijn van de oorspronkelijke afdekking. Wanneer het afgedekte element niet langer in de balans verschijnt, vooral door vervroegde afbetalingen, wordt de aanpassing onmiddellijk in de resultatenrekening opgenomen.

Bij een kasstroomafdekkingsrelatie wordt het derivaat in de balans verantwoord tegen reële waarde met wijzigingen in de reële waarde opgenomen in het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders op de afzonderlijke lijn 'Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen'. De bedragen opgenomen in het eigen vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders over de looptijd van de afdekking worden getransfereerd naar 'Netto rentebaten' in de resultatenrekening wanneer de kasstromen van het afgedekte element een invloed hebben op het resultaat. De afgedekte elementen blijven geboekt op basis van de waarderingsregels specifiek aan de categorie van activa of verplichtingen waartoe ze behoren.

Wanneer de afdekkingsrelatie wordt stopgezet of niet langer beantwoordt aan de effectiviteitscriteria blijven de cumulatieve bedragen, opgenomen in het eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouders als gevolg van de herwaardering van het afdekkingsinstrument, verantwoord in het eigen vermogen tot de afdekkingstransactie zelf een invloed heeft op het resultaat of tot het duidelijk wordt dat de transactie niet zal plaatsvinden. Op dat moment worden ze getransfereerd naar de resultatenrekening.

Wanneer een afgedekt element ophoudt te bestaan worden de cumulatieve bedragen, opgenomen in het eigen vermogen toewijsbaar aan aandeelhouder, onmiddellijk opgenomen in de resultatenrekening.

Ongeacht welke afdekkingsstrategie gebruikt is, wordt elke ineffectiviteit van de afdekking verantwoord in de resultatenrekening onder de rekening 'Nettowinsten en -verliezen op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

Afdekkingen van netto-investeringen in een buitenlandse dochteronderneming of bijkantoor worden op dezelfde manier in de boekhouding opgenomen als bij kasstroomafdekkingen. Afdekkingsinstrumenten kunnen valutaderivaten of elk ander niet-derivaat financieel instrument zijn.

1.f.9 Bepaling van de reële waarde

De reële waarde is de prijs die ontvangen zou worden bij verkoop van een actief of die betaald zou worden bij de overdracht van een verplichting in een regelmatige transactie tussen markspelers in de belangrijkste of meest voordelig markt op waardingsdatum.

BNP Paribas Fortis bepaalt de reële waarde van financiële instrumenten ofwel op basis van prijzen die rechtstreeks voortvloeien uit externe gegevens ofwel op basis van waarderingstechnieken. Deze waarderingstechnieken zijn voornamelijk markt- en inkomstenbenaderingen die omvat zijn in algemeen aanvaarde modellen (vb. verdisconteerde kasstromen, 'Black-Scholes'-model, interpolatietechnieken). Ze maximaliseren het gebruik van waarneembare inputs en minimaliseren het gebruik van niet-waarneembare inputs. Ze worden gekalibreerd om de huidige marktomstandigheden te weerspiegelen en waarde-aanpassingen worden toegepast wanneer nodig, zoals wanneer bepaalde factoren zoals model-, liquiditeits- en kredietrisico niet opgenomen zijn in de modellen of hun onderliggende inputs, maar toch in aanmerking worden genomen door de markspelers bij het vaststellen van de uitstapprijs.

De waarderingseenheid is over het algemeen het individueel financieel actief of de individuele financiële verplichting maar er kan onder bepaalde voorwaarden gekozen worden voor een waardering gebaseerd op een portefeuille. BNP Paribas Fortis past deze uitzondering toe wanneer een groep van financiële activa en financiële verplichtingen of andere contracten waarop de standaard voor financiële instrumenten van toepassing is, beheerd wordt op basis van de netto blootstelling aan vergelijkbare markt- of kredietrisico's die verrekend worden in overeenstemming met een gedocumenteerde interne strategie voor risicobeheer.

Activa en verplichtingen gewaardeerd of gerapporteerd tegen reële waarde worden opgedeeld in de volgende drie niveaus van de reël-waardehiërarchie:

- Niveau 1: reële waarden worden bepaald door rechtstreeks gebruik van prijzen genoteerd in actieve markten voor identieke activa en verplichtingen. Een actieve markt is een markt waarop transacties voldoende frequent en in voldoende volume plaatsvinden en waarop prijzen continu beschikbaar zijn;
- Niveau 2: reële waarden worden bepaald op basis van waarderingstechnieken waarvoor direct of indirect waarneembare marktgegevens een belangrijke input vormen. Deze technieken worden regelmatig gekalibreerd en de parameters bevestigd aan de hand van informatie van afkomstig van actieve markten;
- Niveau 3: reële waarden worden bepaald op basis van waarderingstechnieken waarvoor belangrijke inputs niet waarneembaar zijn of niet bevestigd kunnen worden door markt gebaseerde waarnemingen, bijvoorbeeld als gevolg van de illiquiditeit van het instrument en belangrijk modelrisico. Een niet-waarneembare input is een parameter waarvoor er geen beschikbare marktgegevens bestaan en dat daarom wordt afgeleid van eigen veronderstellingen over wat andere markspelers in aanmerking zouden nemen bij het bepalen van de reële waarde. Het vaststellen of een product niet liquide is of onderhevig is aan belangrijke modelrisico's is ook een kwestie van beoordeling.

De classificatie van activa of verplichtingen in de reëlewaardehiërarchie is gebaseerd op het niveau van de input die voor de reële waarde doorslaggevend is.

Er kan voor financiële instrumenten gerapporteerd in Niveau 3 van de reëlewaardehiërarchie en in mindere mate voor bepaalde financiële instrumenten gerapporteerd in Niveau 2 een verschil ontstaan tussen de transactieprijs en de reële waarde. Deze 'day-one profit' uitgesteld en opgenomen in de resultatenrekening over de periode waarin verwacht wordt dat de waardingsparameters niet-waarneembaar blijven. Wanneer parameters die oorspronkelijk niet-waarneembaar waren waarneembaar worden, of wanneer de waardering onderbouwd kan worden in vergelijking met recente gelijkaardige transacties in een actieve markt, wordt het niet-opgenomen deel van de 'day-one profit' opgenomen in de resultatenrekening.

1.f.10 Verwijdering van financiële activa en financiële verplichtingen

Verwijdering van financiële activa

BNP Paribas Fortis verwijderd een financieel actief geheel of gedeeltelijk ofwel wanneer de contractuele rechten op de kasstromen uit het financieel actief aflopen ofwel wanneer BNP Paribas Fortis de contractuele rechten op de ontvangst van de kasstromen uit het actief en alle risico's en voordelen van eigendom van het actief overdraagt. Tenzij deze voorwaarden zijn vervuld, behoudt BNP Paribas Fortis het actief in de balans en verantwoordt een schuld voor de verplichting ontstaan als resultaat van de transfer van het actief.

Verwijdering van financiële verplichtingen

BNP Paribas Fortis verwijderd een financiële verplichting geheel of gedeeltelijk wanneer de verplichting geheel of gedeeltelijk is uitgedoofd.

Terugkoopovereenkomsten ('repurchase agreements') en lenen of uitlenen van effecten ('securities lending')

Effecten tijdelijk verkocht onder een terugkoopovereenkomst blijven in de balans van BNP Paribas Fortis verantwoord in de categorie van effecten waartoe ze behoren. De overeenkomstige verplichting wordt in de balans verantwoord tegen de geamortiseerde kostprijs in de gepaste categorie 'Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs' uitgezonderd in het geval van terugkoopovereenkomsten aangegaan voor handelsdoeleinden, waarbij de overeenkomstige verplichting is geclassificeerd in 'Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

Effecten die tijdelijk zijn aangekocht als gevolg van een terugkoopovereenkomst ('reverse repurchase agreements') worden niet verantwoord in de balans van BNP Paribas Fortis. De overeenkomstige vordering wordt in de balans verantwoord tegen geamortiseerde kostprijs in de gepaste categorie 'Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs' uitgezonderd in het geval van effecten die zijn aangekocht als gevolg van een terugkoopovereenkomst aangegaan voor handelsdoeleinden, waarbij de overeenkomstige vordering is verantwoord in 'Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

Het uitlenen van effecten leidt niet tot het verwijderen van de uitgeleende effecten van de balans en het lenen van effecten leidt niet tot het opnemen van de geleende effecten in de balans met uitzondering van het geval waarin de geleende effecten vervolgens worden verkocht door BNP Paribas Fortis. In deze gevallen wordt de verplichting om de geleende effecten terug te geven op de vervaldag opgenomen in de balans onder 'Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

1.f.11 Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen

Financiële activa en financiële verplichtingen worden gesaldeerd en het nettobedrag wordt in de balans gerapporteerd wanneer BNP Paribas Fortis een wettelijk afdwingbaar recht heeft om de verantwoorde bedragen te salderen en er de intentie is om tot een afwikkeling op nettobasis te komen of tegelijkertijd het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen.

Terugkoopovereenkomsten en derivaten die voldoen aan de twee voorwaarden opgenomen in de standaard worden gesaldeerd in de balans.

1.g Materiële en immateriële vaste activa

De vaste activa gerapporteerd in de geconsolideerde balans omvatten de materiële en immateriële activa gebruikt voor de operationele activiteiten alsook vastgoedbeleggingen. De gebruiksrechten van geleasede activa (zie Toelichting 1.h.2) worden gerapporteerd in de rubriek van de materiële vaste activa die overeenstemt met de aard van de activa.

De bedrijfsactiva worden gebruikt voor de levering van diensten of voor administratieve doeleinden. Hiertoe behoren ook alle andere dan onroerende goederen die in operationele leasing gegeven zijn.

Vastgoedbeleggingen omvatten onroerende activa die worden aangehouden om huuropbrengsten en winsten te realiseren.

Materiële en immateriële vaste bedrijfsactiva worden initieel opgenomen tegen de aankoopprijs plus rechtstreeks toerekenbare kosten, samen met financieringskosten wanneer een lange periode van opbouw of aanpassingen nodig is voor dat het actief gebruiksklaar is.

Software intern ontwikkeld door BNP Paribas Fortis die voldoet aan de criteria voor activering, wordt geactiveerd als directe ontwikkelingskosten die externe kosten en arbeidskosten van werknemers rechtstreeks toewijsbaar aan het project omvatten.

Volgend op de initiële opname worden materiële en immateriële vaste activa gewaardeerd tegen hun kostprijs verminderd met geaccumuleerde afschrijvingen en eventuele geaccumuleerde bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Het afschrijfbaar bedrag van materiële vaste activa en immateriële vaste activa wordt berekend na aftrek van de restwaarde van het actief. Enkel activa, geleased onder een operationele lease door BNP Paribas Fortis als leasinggever, worden verondersteld een restwaarde te hebben omdat de levensduur van materiële en immateriële activa gebruikt in de bedrijfsuitvoering in het algemeen gelijk is aan de economische levensduur.

Materiële en immateriële vaste activa worden lineair afgeschreven over de levensduur van het actief. De afschrijvingskost wordt verantwoord in de resultatenrekening onder 'Bijzondere waardeverminderingen en afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa'.

Activa kunnen samengesteld zijn uit meerdere onderdelen, met verschillende functies, die op regelmatige tijdstippen vervangen moeten worden of die een verschillend patroon van consumptie van de economische voordelen vertonen. Elk onderdeel wordt afzonderlijk opgenomen en afgeschreven op basis van een voor dat onderdeel geschikte methode. BNP Paribas Fortis past de componentenbenadering toe voor activa gebruikt bij de bedrijfsuitvoering en vastgoedbeleggingen.

De volgende afschrijvingsperiodes zijn van toepassing op kantoorgebouwen: 80 of 60 jaar voor de funderingen (respectievelijk voor residentiële en andere gebouwen); 30 jaar voor de buitengevels; 20 jaar voor algemene en technische installaties en 10 jaar voor inrichting.

Software wordt afgeschreven, afhankelijk van het type, over een periode van maximum acht jaar in het geval van infrastructuur ontwikkelingen en over drie of vijf jaar in het geval van software hoofdzakelijk ontwikkeld met als doel het verlenen van diensten aan klanten.

Software-onderhoudskosten worden als last verantwoord in de periode waarin ze zijn gemaakt. Evenwel worden uitgaven die worden gezien als een upgrade van de software of die de levensduur verlengen opgenomen in de initiële aanschaffings- of constructiekost.

Voor afschrijfbaar materiële en immateriële vaste activa wordt beoordeeld of er een bijzondere waardevermindering dient plaats te vinden wanneer er op balansdatum een aanwijzing bestaat van een mogelijke bijzondere waardevermindering. Voor niet-afschrijfbaar activa wordt minstens eenmaal per jaar beoordeeld of er een bijzondere waardevermindering dient plaats te vinden op basis van dezelfde methode als goodwill toegewezen aan kasstroomgenererende eenheden.

Indien er indicaties zijn die wijzen op een mogelijke bijzondere waardevermindering wordt de nieuwe realiseerbare waarde van het actief vergeleken met de boekwaarde. Wanneer een actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan, dan wordt een bijzonder waardevermindervingsverlies opgenomen in de resultatenrekening. Dit verlies wordt teruggedraaid wanneer er een wijziging is in het geschatte realiseerbaar bedrag of wanneer er niet langer een indicatie is die wijst op een mogelijke bijzondere waardevermindering. Bijzondere waardevermindervingsverliezen worden opgenomen in de resultatenrekening onder 'Bijzondere waardeverminderingen en afschrijvingen van materiële en immateriële vaste activa'.

Winsten en verliezen bij desinvesteringen van materiële en immateriële vaste activa gebruikt in de bedrijfsvoering worden verantwoord in de resultatenrekening onder 'Netto winst/verlies op overige vaste activa'.

Winsten en verliezen bij desinvesteringen van vastgoedbeleggingen worden verantwoord in de resultatenrekening onder 'Overige baten' of 'Overige lasten'.

1.h Leaseovereenkomsten

De entiteiten van BNP Paribas Fortis kunnen hetzij leasingnemer of leasinggever zijn in een leaseovereenkomst.

1.h.1 Boekingen uit hoofde van de leasinggever

Leaseovereenkomsten aangaan door BNP Paribas Fortis als leasinggever kunnen geclassificeerd worden als een financiële of een operationele lease.

Financiële lease

In een financiële leaseovereenkomst draagt de leasinggever vrijwel alle aan de eigendom van een actief verbonden risico's en voordelen over naar de leasingnemer. Het wordt behandeld als een lening gegeven aan de leasingnemer ter financiering van de aankoop van het actief.

De contante waarde van de leasebetalingen en eventuele restwaarden worden verantwoord als een vordering. De nettobaten ontvangen door de leasinggever uit het leasingcontract zijn gelijk aan het bedrag van rente op een lening en is opgenomen in de resultatenrekening onder 'Rentebaten'. De leasebetalingen worden gespreid over de duur van de lease en worden toegewezen als een vermindering van de hoofdsom en als rente zodat de nettobaten een constant rendement weerspiegelen op de netto-investering in de lease. De gebruikte rentevoet is de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst.

Bijzondere waardeverminderingen op leasevorderingen worden bepaald op basis van dezelfde principes als toegepast op financiële activa gewaardeerd tegen geamortiseerde kost.

Operationele lease

Een operationele lease is een leaseovereenkomst waarbij vrijwel alle aan de eigendom van een actief verbonden risico's en voordelen niet worden overgedragen naar de leasingnemer.

De activa worden verantwoord onder materiële vaste activa in de balans van de leasinggever en worden lineair afgeschreven over de gebruiksduur. Het afschrijfbaar bedrag bevat niet de restwaarde van het actief. De huurbetalings worden volledig opgenomen in de resultatenrekening op een lineaire basis over de leasetermijn. De leasebetalingen en afschrijvingskost worden opgenomen in de resultatenrekening onder 'Overige baten' en 'Overige lasten'.

1.h.2 Boekingen uit hoofde van de leasingnemer

De leaseovereenkomsten afgesloten door BNP Paribas Fortis, met uitzondering van de contracten voor een periode van ten hoogste 12 maanden en de leaseovereenkomsten waarvan het onderliggende actief een lage waarde heeft, worden op de balans geboekt als een gebruiksrecht en een leaseverplichting uit hoofde van de lease- en andere betalingen tijdens de leaseperiode. Het gebruiksrecht en de leaseverplichting worden afgeschreven over de looptijd van het contract, respectievelijk op lineaire en actuariële basis. De ontmantelingskosten die verband houden met welbepaalde en belangrijke inrichtingen worden bij de aanvang opgenomen in het gebruiksrecht met een tegenboeking als verplichtingen wegens voorzieningen.

De belangrijkste hypothesen die BNP Paribas Fortis hanteert als grondslag voor de waardering van het gebruiksrecht en de leaseverplichtingen worden hieronder opgelijst.

- De leaseperiodes stemmen overeen met de niet-opzegbare periode van de leaseovereenkomst, eventueel aangevuld met de verlengingsopties waarvan de uitoefening redelijk zeker is. De standaard handelshuurovereenkomst in België is het zogenaamde "3-6-9" contract. Bij dit type van overeenkomst bedraagt de afdwingbare basisperiode maximum negen jaar, met een eerste niet-opzegbare periode van drie jaar gevolgd door twee optionele verlengingsperiodes van elk drie jaar. Naargelang de uitkomst van de analyse kunnen deze contracten daarom een looptijd hebben van drie, zes of negen jaar. Wanneer tijdens het contract investeringen worden uitgevoerd voor inrichting, uitrusting en installaties, wordt de looptijd van het contract afgestemd op de periode waarover deze afgeschreven worden. Voor contracten die stilzwijgend verlengd kunnen worden (met of zonder afdwingbare periode) worden de gebruiksrechten en de leaseverplichtingen geboekt op basis van de redelijkerwijs te verwachten geschatte economische levensduur van het contract, met inbegrip van de minimale gebruiksperiode.
- De disconteringsvoeten gebruikt voor de berekening van het gebruiksrecht en de leaseverplichting wordt voor elk actief bepaald als de impliciete rentevoet van de leaseovereenkomst, indien beschikbaar, of anders als de marginale rentevoet van de lessee op de contractdatum rekening houdend met de gemiddelde looptijd ('duration') van het contract;
- Bij wijziging van een contract wordt de contractuele verplichting opnieuw geëvalueerd op basis van de nieuwe resterende leaseperiode met een nieuwe waardering van het gebruiksrecht en de leaseverplichting als gevolg.

1.i Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten

Wanneer BNP Paribas Fortis beslist om een vast actief te verkopen en het hoogstwaarschijnlijk is dat de verkoop zal plaatsvinden binnen de 12 maanden, dan worden deze activa afzonderlijk getoond in de lijn 'Vaste activa aangehouden voor verkoop' op de balans. Verplichtingen verbonden aan deze activa worden ook afzonderlijk getoond op de balans in de lijn 'Verplichtingen verbonden aan vaste activa aangehouden voor verkoop'. Wanneer BNP Paribas Fortis gebonden is door een verkoopplan dat zal leiden tot verlies van controle over een dochteronderneming en verkoop binnen de 12 maanden is hoogstwaarschijnlijk, dan worden alle activa en verplichtingen van de dochteronderneming getoond op de lijn 'aangehouden voor verkoop'.

Bij classificatie in deze categorie worden de activa of de groepen van activa en verplichtingen gewaardeerd tegen de boekwaarde of, wanneer deze lager is, tegen de marktwaarde min verkoopkosten.

Deze activa worden niet langer afgeschreven. Wanneer een actief of een groep van activa daalt in waarde, dan wordt een bijzondere waardevermindering verantwoord in de resultatenrekening. Bijzondere waardeverminderingen kunnen worden teruggenomen.

Wanneer een groep van activa en verplichtingen aangehouden voor verkoop een belangrijke kasstroomgenererende eenheid vertegenwoordigt, dan wordt deze geïdentificeerd als 'Beëindigde bedrijfsactiviteiten'. De beëindigde bedrijfsactiviteiten omvatten zowel activiteiten die worden aangehouden voor verkoop, activiteiten die worden afgestoten en dochterondernemingen die uitsluitend zijn overgenomen met het oog op wederverkoop.

Alle winsten en verliezen in verband met beëindigde bedrijfsactiviteiten worden afzonderlijk getoond in de resultatenrekening op de lijn 'Winst/verlies op activa aangehouden voor verkoop'. Deze lijn bevat de winsten of verliezen na belastingen op beëindigde bedrijfsactiviteiten, de winst of het verlies na belastingen voortvloeiend uit de herwaardering tegen reële waarde min verkoopkosten en de winst of het verlies na belastingen bij de afstoting van de activiteiten.

1.j Personeelsvoordelen

Personeelsvoordelen worden geïdentificeerd in een van de volgende vier categorieën:

- kortetermijnvoordelen zoals salarissen, jaarlijkse vakantie, aanmoedigingsplannen, winstdelende en aanvullende betalingen;
- langetermijnvoordelen, inclusief uitkeringen voor langdurige arbeidsongeschiktheid, voordelen die samenhangen met langdurig dienstverband en andere types van op geldmiddelen gebaseerde uitgestelde vergoedingen;
- ontslagvergoedingen;
- vergoedingen na uitdiensttreding.

Kortetermijnvoordelen

BNP Paribas Fortis verantwoordt een kost wanneer men heeft gebruik gemaakt van de diensten geleverd door werknemers in ruil voor personeelsvoordelen.

Langetermijnvoordelen

Dit zijn voordelen, andere dan kortetermijnvoordelen, vergoedingen na uitdiensttreding en ontslagvergoedingen. Dit heeft hoofdzakelijk betrekking op vergoedingen die meer dan 12 maanden zijn uitgesteld en die niet verbonden zijn aan de BNP Paribas aandelenprijs en deze worden toegewezen in het jaarverslag aan de periode waarin ze zijn verdiend.

De gebruikte actuariële technieken zijn gelijkaardig aan deze die gebruikt worden voor pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen uitgezonderd dat de actuariële winsten en verliezen verantwoord worden in de resultatenrekening en niet in het eigen vermogen.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn verschuldigde personeelsvoordelen als gevolg van een beslissing van BNP Paribas Fortis om een arbeidscontract te beëindigen voor de wettelijke pensioenleeftijd of als gevolg van een beslissing van een werknemer een vrijwillig vervroegd vertrek te aanvaarden in ruil voor een vergoeding. Ontslagvergoedingen die betaalbaar worden over meer dan 12 maanden na balansdatum worden verdisconteerd.

Vergoedingen na uitdiensttreding

In overeenstemming met IFRS maakt BNP Paribas Fortis een onderscheid tussen pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen en pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen.

Pensioenregelingen op basis van toegezegde bijdragen leidt niet tot een verplichting voor BNP Paribas Fortis en vereist bijgevolg geen voorziening. Het bedrag van de verschuldigde werkgeversbijdrage tijdens de periode wordt verantwoord als een kost.

Enkel schema's op basis van vaste toezeggingen geven aanleiding tot een verplichting voor BNP Paribas Fortis. Deze verplichting moet gewaardeerd en verantwoord worden als een verplichting door middel van een voorziening.

De classificatie van pensioenregelingen in deze twee categorieën is gebaseerd op de economische werkelijkheid van de pensioenregeling die herzien wordt om te bepalen of BNP Paribas Fortis een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting heeft om de overeengekomen voordelen te betalen aan de werknemers.

De vergoedingsverplichting na uitdiensttreding onder een plan met vaste toezeggingen wordt gewaardeerd op basis van actuariële technieken die rekening houden met demografische en financiële veronderstellingen.

De verantwoorde netto verplichting met betrekking tot pensioenplannen met vaste toezeggingen is het verschil tussen de contante waarde van de verplichting voor plannen met vaste toezeggingen en de reële waarde van de fondsbeleggingen.

De contante waarde van de verplichting voor pensioenplannen met vaste toezeggingen wordt gewaardeerd op basis van actuariële veronderstellingen toegepast door BNP Paribas Fortis waarbij

gebruik wordt gemaakt van de 'projected unit credit'-methode. Deze methode houdt rekening met verschillende parameters eigen aan het land of de entiteit van BNP Paribas Fortis zoals demografische veronderstellingen, de kans dat werknemers de onderneming zullen verlaten voor pensioenleeftijd, salarisinflatie, de verdisconteringsvoet en de algemene inflatie.

Wanneer de waarde van de fondsbeleggingen het bedrag van de verplichting overschrijdt, wordt een actief opgenomen als het een toekomstig voordeel voor BNP Paribas Fortis weergeeft onder de vorm van een vermindering in de toekomstige bijdragen of een toekomstige terugbetaling van de bedragen betaald in het plan.

De jaarlijkse kost verantwoord in de resultatenrekening onder 'Salarissen en personeelsvoordelen' met betrekking tot pensioenplannen met vaste toezeggingen omvatten de aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten (de verworven rechten van elk personeelslid op basis van de geleverde diensten), de rentekosten verbonden aan de impact van het verdisconteren van de netto verplichting voor pensioenplannen met vaste toezeggingen, de pensioenkosten van verstreken dienstdtijd voortvloeiend uit pensioenplanwijzigingen en de gevolgen van inperkingen of afwikkelingen en het verwachte rendement op eventuele fondsbeleggingen.

Herwaarderingen van de netto verplichting (activa) voor pensioenplannen met vaste toezeggingen worden verantwoord in niet-gerealiseerde resultaten en worden nooit geherclassificeerd naar de resultatenrekening. Ze omvatten actuariële winsten of verliezen, het rendement op de fondsbeleggingen en de wijzigingen in niet-verantwoorde activa door beperkingen (exclusief het bedrag opgenomen in de netto rente van de verplichting (activa) voor pensioenplannen met vaste toezeggingen).

1.k Op aandelen gebaseerde beloningen

Op aandelen gebaseerde beloningen zijn betalingen gebaseerd op aandelen uitgegeven door BNP Paribas die ofwel worden afgewikkeld onder de vorm van eigen vermogen of geldmiddelen waarvan het bedrag is gebaseerd op de trends in de waarde van de BNP Paribas-aandelen.

Aandelenopties en toewijzingsplannen van gratis aandelen

De kost met betrekking tot aandelenopties en toewijzingsplannen van gratis aandelen wordt verantwoord over de wachtperiode als het voordeel enkel wordt toegekend als de begunstigde blijft voor de entiteit werken.

Kosten met betrekking tot aandelenopties en gratis aandelen worden opgenomen onder salarissen en andere personeelsvoordelen en de 'credit'-boeking gebeurt via het eigen vermogen. De kost wordt berekend op basis van de algemene waarde van het plan bepaald op de datum waarop het is toegekend door de Raad van Bestuur.

In afwezigheid van enige markt voor deze instrumenten worden financiële waarderingsmodellen gebruikt die rekening houden met de prestatievoorwaarden verbonden aan de BNP Paribas-aandelenprijs. De totale kost van een plan wordt bepaald door de eenheidswaarde per toegekende optie of aandeel te vermenigvuldigen met het geschatte aantal van toegekende opties en aandelen die onvoorwaardelijk zullen worden aan het eind van de periode rekening houdend met de voorwaarden met betrekking tot het blijvend dienstverband van de begunstigde.

De enige veronderstellingen die worden herzien tijdens de wachtperiode en dus resulteren in de herwaardering van de kost, zijn deze die betrekking hebben op de waarschijnlijkheid dat werknemers BNP Paribas Fortis zullen verlaten en deze die betrekking hebben tot de prestatievoorwaarden die niet verbonden zijn aan de waarde van de BNP Paribas-aandelen.

1.l Voorzieningen gerapporteerd onder verplichtingen

Voorzieningen worden verantwoord onder verplichtingen (andere dan deze die betrekking hebben op financiële instrumenten en personeelsvoordelen) die hoofdzakelijk betrekking hebben op herstructureringen, geschillen, boetes en sancties.

Een voorziening wordt verantwoord wanneer het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen

Op aandelen gebaseerde en in geldmiddelen afgewikkelde uitgestelde vergoedingen

De kosten die gepaard gaan met deze plannen worden opgenomen in het jaar waarin de werknemer de betreffende diensten verleent.

Als de betaling van een op aandelen gebaseerde variabele vergoeding uitdrukkelijk afhankelijk is van het voortzetten van het dienstverband van de werknemer tijdens de wachtperiode, neemt men aan dat de diensten verleend werden tijdens deze periode. De kosten voor de overeenkomstige vergoeding worden gespreid over de periode opgenomen en worden geboekt als kosten voor salarissen en personeelsvoordelen tegenover een overeenkomstige verplichting op de balans. De kost wordt daarna herzien om rekening te houden met een eventuele stopzetting van het dienstverband of de niet-naleving van een aan de prestatie verbonden voorwaarde en de gewijzigde prijs van het BNP Paribas aandeel.

Als er geen verplichting is tot voortzetting van het dienstverband worden de kosten niet gespreid maar onmiddellijk opgenomen tegenover een overeenkomstige verplichting op de balans. Vervolgens worden de kosten tot aan de afwikkeling op elke rapporteringsdatum herzien om rekening te houden met een eventuele aan de prestatie gerelateerde voorwaarde en de gewijzigde prijs van het BNP Paribas aandeel.

inhouden vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen ten gevolge van een gebeurtenis in het verleden en het bedrag van de verplichting kan op betrouwbare wijze worden geschat. Het bedrag van zo een verplichting wordt verdisconteerd, in geval het effect van verdisconteren materieel is, met als doel het bedrag van de voorziening te bepalen.

1.m Actuele en uitgestelde belastingen

De actuele belastinglast wordt bepaald op basis van de belastingregelgeving en belastingvoeten die van kracht zijn in elk land waarin BNP Paribas Fortis actief is tijdens de periode waarin de inkomsten gegenereerd zijn.

Uitgestelde belastingen worden verantwoord wanneer er tijdelijke verschillen zijn tussen de boekwaarde van een actief of verplichting in de balans en de fiscale boekwaarde ervan.

Uitgestelde belastingverplichtingen worden verantwoord voor alle belastbare tijdelijke verschillen die verschillen van:

- uitgestelde belastingverplichtingen voortvloeiend uit de eerste opname van goodwill,
- uitgestelde belastingverplichtingen die verband houden met investeringen waarover BNP Paribas Fortis exclusieve of gezamenlijke controle uitoefent, wanneer BNP Paribas Fortis het tijdstip kan bepalen waarop het tijdelijke verschil wordt afgewikkeld en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil in de nabije toekomst niet zal worden afgewikkeld.

Uitgestelde belastingvorderingen worden verantwoord voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen en niet-gebruikte overdraagbare fiscale verliezen maar enkel in de mate waarin het waarschijnlijk is dat de onderneming in kwestie toekomstige fiscale winst zal genereren waartegen deze tijdelijke verschillen en fiscale verliezen kunnen worden verrekend.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd op basis van de balansmethode en gebaseerd op basis van belastingstarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de belastingtarieven waarvan het wetgevingsproces materieel is afgesloten of zal afgesloten zijn tegen het eind van de verslagperiode. Ze worden niet verdisconteerd.

1.n Kasstroomoverzicht

De geldmiddelen en kasequivalenten zijn samengesteld uit het nettosaldo van de kasrekeningen, de rekeningen bij centrale banken en het nettosaldo van interbancaire direct opeisbare leningen en deposito's.

Wijzigingen in geldmiddelen en kasequivalenten met betrekking tot operationele activiteiten geven de kasstromen weer gecreëerd door de bedrijfsactiviteiten van BNP Paribas Fortis inclusief de kasstromen met betrekking tot verhandelbare depositocertificaten.

Wijzigingen in geldmiddelen en kasequivalenten met betrekking tot investeringsactiviteiten geven de kasstromen weer die voortvloeien uit de acquisities en desinvesteringen van

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd wanneer ze ontstaan binnen een belastinggroep die in de jurisdictie van eenzelfde belastingautoriteit valt en wanneer er een in rechte afdwingbaar recht is om te salderen.

Bij onzekerheid over fiscale behandelingen van inkomsten past BNP Paribas Fortis de volgende werkwijze toe:

- BNP Paribas Fortis gaat na of het waarschijnlijk is dat een belastingautoriteit een onzekere fiscale behandeling zal aanvaarden;
- een eventuele onzekerheid wordt weergegeven bij de bepaling van de fiscale winst (het fiscaal verlies) door rekening te houden met hetzij het meest waarschijnlijke bedrag (het ene, meest waarschijnlijke bedrag van een reeks mogelijke uitkomsten), hetzij de verwachte waarde (de som van de kansgewogen bedragen uit een reeks mogelijke uitkomsten).

Actuele en uitgestelde belastingen worden verantwoord als belastingbaten of -lasten in de resultatenrekening met uitzondering van degene die verband houden met een transactie of gebeurtenis die rechtstreeks in het eigen vermogen wordt geboekt. Die worden eveneens in het eigen vermogen opgenomen.

Wanneer fiscale tegoeden op inkomsten van vorderingen en obligaties worden gebruikt om de winstbelasting die moet betaald worden af te wikkelen, dan worden deze fiscale tegoeden op dezelfde lijn verantwoord als de baten waartoe ze betrekking hebben. De overeenkomstige belastinglast wordt behouden in de resultatenrekening onder 'Winstbelastingen'.

dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen of joint ventures opgenomen in de geconsolideerde groep, evenals de acquisities en desinvesteringen van materiële vaste activa exclusief vastgoedbeleggingen en eigendommen aangehouden onder een operationele leasing.

Wijzigingen in geldmiddelen en kasequivalenten met betrekking tot financieringsactiviteiten geven de kasstromen weer die voortvloeien uit transacties met aandeelhouders, kasstromen met betrekking tot obligaties en achtergestelde schulden en schulden vertegenwoordigd door effecten (exclusief verhandelbare depositocertificaten).

1.0 Gebruik van schattingen in de voorbereiding van het jaarverslag

Het opstellen van de jaarrekening vereist dat managers van kernactiviteiten en bedrijfsfuncties veronderstellingen en schattingen maken die worden weergegeven in de waardering van baten en lasten in de resultatenrekening, van activa en verplichtingen in de balans en in de openbaarmaking van informatie in de toelichting van de jaarrekening.

Dit zorgt ervoor dat de desbetreffende managers beoordelingen moeten maken en gebruik moeten maken van de beschikbare informatie op de datum van de voorbereiding van de jaarrekening wanneer ze hun schattingen maken. De actuele toekomstige resultaten van activiteiten waarvoor managers hebben gebruik gemaakt van schattingen kunnen in realiteit erg verschillen van deze schattingen, hoofdzakelijk door de marktvoorwaarden. Dit kan een materiële impact hebben op de jaarrekening.

Dit is hoofdzakelijk van toepassing op:

- de analyse van de kasstroomeigenschap voor bepaalde financiële activa;
- de berekening van de verwachte kredietverliezen. Dit betreft vooral de beoordeling van de voorwaarde van de significante toename van het kredietrisico, de modellen en hypothesen toegepast voor het bepalen van de verwachte kredietverliezen en de bepaling van de verschillende economische scenario's met hun respectievelijke weging;
- de analyse van heronderhandelde kredieten om te bepalen of ze op de balans kunnen blijven dan wel uitgeboekt moeten worden;
- de beoordeling of een markt actief of niet actief is, het gebruik van intern ontwikkelde modellen om financiële instrumenten te waarderen die niet genoteerd zijn op een actieve markt en die gerapporteerd worden als 'Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen' of als 'Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening' op het actief of het passief, en meer in het algemeen de berekeningen van de reële waarde van financiële instrumenten waarover informatie verstrekt wordt in de toelichting op de jaarrekening;
- de veronderstellingen toegepast bij de beoordeling van de gevoeligheid van de reële waarde van financiële instrumenten voor elk type marktrisico, alsook de gevoeligheid van deze waarderingen voor de belangrijkste niet-waarneembare inputs zoals vermeld in de toelichting bij de jaarrekening
- de relevantie van de documentatie van bepaalde afdekkingen van het resultaat door middel van derivaten en het vaststellen van de effectiviteit van afdekkingsstrategieën;
- de bijzondere waardeverminderingstests uitgevoerd op goodwill en immateriële vaste activa;
- de beoordeling van bijzondere waardeverminderingen op deelnemingen in vermogensmutatiemethode;
- de schatting van de restwaarden van vaste activa die het voorwerp uitmaken van een operationele lease en die dienen als basis voor de bepaling van de afschrijvingen en een eventuele bijzondere waardevermindering, voornamelijk met betrekking tot de impact van milieuoverwegingen op de waardering van de toekomstige prijzen van tweedehandswagens;
- de erkende belastinglatenties;
- het meten van de onzekerheid over de fiscale behandelingen van inkomsten en van andere voorzieningen voor risico's en kosten. Het is moeilijk om voor het einde van lopende onderzoeken en geschillen de mogelijke uitkomst en gevolgen in te schatten. De raming van de voorzieningen houdt rekening met alle inlichtingen die beschikbaar zijn op de datum van afsluiting van de jaarrekening, waaronder de aard van het geschil, de onderliggende feiten, de lopende procedures en de rechterlijke beslissingen, alsook met informatie over vergelijkbare zaken. BNP Paribas Fortis kan bij de beoordeling ook beroep doen op het advies van deskundigen en onafhankelijke raadgevers.

2 TOELICHTING OP DE RESULTATENREKENING OP 31 DECEMBER 2021

2.a Netto rentebaten

BNP Paribas Fortis rapporteert als 'Rentebaten' en 'Rentelasten' alle opbrengsten en kosten berekend door gebruik te maken van de effectieve interestmethode (rente, commissies en transactiekosten) uit financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs en uit financiële instrumenten geboekt op basis van reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen.

Hierin zijn ook de rentebaten en rentelasten uit financiële instrumenten uit de niet-handelsportefeuille begrepen die niet in aanmerking komen voor erkenning aan geamortiseerde kostprijs, aan reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen en financiële instrumenten die de Bank heeft aangewezen om te worden geboekt aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. De waardeveranderingen op financiële instrumenten aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening (met uitzondering van de gelopen intresten) worden geboekt onder 'Nettowinsten op financiële instrumenten aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening'.

Rentebaten en rentelasten uit derivaten geboekt als reëlewaardafdekkingen worden toegevoegd aan de opbrengsten uit de afgedekte transactie. Op dezelfde wijze worden rentebaten en rentelasten uit derivaten gebruikt om transacties af te dekken die gewaardeerd worden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening in dezelfde rekeningen geboekt als de rentebaten en rentelasten van de onderliggende transacties.

In het geval van negatieve interestvoeten die betrekking hebben op leningen en te ontvangen bedragen of op deposito's van klanten en kredietinstellingen, worden deze respectievelijk geboekt als rentebaten of rentelasten.

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021			Boekjaar 2020		
	Baten	Lasten	Netto	Baten	Lasten	Netto
Financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs	6.251	(1.735)	4.516	6.077	(1.498)	4.579
Deposito's, leningen en ontleningen	4.976	(1.499)	3.477	4.941	(1.196)	3.745
Terugkoopovereenkomsten	63	(36)	27	31	(59)	(28)
Financiële lease-verrichtingen	981	(86)	895	928	(79)	849
Schuldbewijzen	231		231	177		177
Uitgegeven schuldbewijzen en achtergestelde schulden		(114)	(114)		(164)	(164)
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	93	-	93	138	-	138
Schuldbewijzen	93		93	138		138
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening (effecten in de handelsportefeuille uitgesloten)	8	(30)	(22)	9	(29)	(20)
Kasstroomafdekkingsinstrumenten	175	(174)	1	183	(260)	(77)
Afdekkingsinstrumenten voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	490	(374)	116	427	(282)	145
Leaseverplichtingen		(10)	(10)		(13)	(13)
Totaal rentebaten / lasten	7.017	(2.323)	4.694	6.834	(2.082)	4.752

Rentebaten op leningen die onderhevig zijn aan individuele waardeverminderingen bedroegen EUR 31 miljoen op 31 december 2021 vergeleken met EUR 38 miljoen op 31 december 2020.

BNP Paribas Fortis heeft ingeschreven op de TLTRO III (Targeted Longer-Term Refinancing Operations) programma, zoals gedefinieerd door de raad van bestuur van de Europese Centrale Bank in maart 2020 en in december 2020 (zie toelichting 4.g). BNP Paribas Fortis verwacht de kredietverleningsprestatiedrempels te bereiken waardoor het kan genieten van een gunstige interestvoet (gemiddeld tarief van de depositofaciliteit min 50 basispunten voor de

eerste twee jaar, en het gemiddelde tarief van de depositofaciliteit voor het volgende jaar). Deze variabele interestvoet wordt beschouwd als een markttarief aangezien het van toepassing is op alle financiële instellingen die aan de kredietverleningscriteria opgesteld door de Europese Centrale Bank voldoen. De effectieve interestvoet van deze financiële verplichtingen is bepaald voor elke referentieperiode, en de twee componenten (referentierentevoet en marge) zijn aanpasbaar. De effectieve interestvoet was negatief en bedroeg -1% in 2020 en 2021.

2.b Commissiebaten en -lasten

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021			Boekjaar 2020		
	Baten	Lasten	Netto	Baten	Lasten	Netto
Klantenverrichtingen	107	(83)	24	97	(73)	24
Activiteiten met betrekking tot effecten en derivaten	930	(227)	703	845	(160)	685
Financierings- en garantieverbintenissen	160	(18)	142	155	(13)	142
Vermogensbeheer en overige diensten	750	(45)	705	648	(75)	573
Overige	252	(431)	(179)	253	(403)	(150)
Totaal commissiebaten en -lasten	2.199	(804)	1.395	1.998	(724)	1.274
<i>Waarvan commissiebaten en -lasten gelinkt aan trust- en gelijkaardige activiteiten waarbij BNP Paribas Fortis activa aanhoudt of belegt in opdracht van klanten, trusts, pensioen- en voorzieningsfondsen of andere instellingen</i>	472	(2)	470	392	(4)	388
<i>Waarvan commissiebaten en -lasten gelinkt aan financiële instrumenten die niet gewaardeerd zijn aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening</i>	390	(144)	246	394	(157)	237

2.c Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening bevatten alle verlies- en winstitems met betrekking tot financiële instrumenten die deel uitmaken van de handelsportefeuille, eigenvermogensinstrumenten niet behorend tot de handelsportefeuille waarvoor BNP Paribas Fortis niet gekozen heeft voor een waardering tegen reële waarde via het eigen vermogen, financiële instrumenten die de Bank aangewezen heeft als tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, evenals schuldinstrumenten waarvan de kasstromen niet louter de terugbetaling van hoofdsom en interesten op de hoofdsom vormen of waarvoor het bedrijfsmodel

niet het verzamelen van kasstromen en evenmin het verzamelen van kasstromen en het verkopen van de activa vormt.

Deze inkomsten bevatten de dividenden op deze instrumenten en sluiten interestinkomsten en -uitgaven op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening en instrumenten waarvan de kasstromen niet louter de terugbetaling van hoofdsom en interesten op de hoofdsom vormen of waarvoor het bedrijfsmodel niet het verzamelen van kasstromen en evenmin het verzamelen van kasstromen en het verkopen van de activa vormt, uit. Deze worden getoond in de 'Nettorentebaten' (toelichting 2.a).

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Financiële instrumenten van de handelsportefeuille	162	173
Interest-en kredietinstrumenten	3	(13)
Aandeleninstrumenten	136	48
Wisselkoersinstrumenten	(19)	103
Leningen en terugkoopovereenkomsten	42	35
Andere financiële instrumenten	-	-
Financiële instrumenten aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	(103)	(4)
Overige financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	143	4
Schuldbewijzen	15	(1)
Effecten met een aandelenkarakter	128	5
Impact van afdekkingsboekhouding	(6)	8
Reëlewaarde afdekkingsinstrumenten	338	(380)
Items onder reële-waardeafdekking	(344)	388
Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening van de handelsportefeuille	196	181

Winsten en verliezen op financiële instrumenten aangewezen tegen reële waarde met waardeverminderingen in de resultatenrekening hebben voornamelijk betrekking op instrumenten waarvan de waardeveranderingen gecompenseerd kunnen worden door waardeveranderingen van economische afdekkingderivaten in de handelsportefeuille.

Nettowinsten op de portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden bevatten in 2021 en 2020 een niet-materieel bedrag overeenstemmend met de inefficiëntie van de kasstroomafdekkingen.

Mogelijke bronnen van inefficiëntie kunnen liggen aan verschillen tussen de afdekkingsinstrumenten en het afgedekte item, met name veroorzaakt door de niet-overeenstemming van de

kenmerken van de afgedekte posten en de afdekkingsinstrumenten, zoals de frequentie en het tijdstip van de renteherziening, de regelmaat van de betalingen en de actualisatiefactoren, of wanneer de derivaten ter afdekking een niet-nul reële waarde hebben op de aanvangsdatum van de afdekkingsrelatie. Kredietwaardingsaanpassingen (CVA) toegepast op afdekkingsderivaten zijn ook een bron van inefficiëntie.

Gecumuleerde wijzigingen in reële waarde met betrekking tot beëindigende kasstroomafdekkingsrelaties, voorheen erkend in het eigen vermogen en in 2021 opgenomen in de verlies- en winstrekening zijn niet materieel, ongeacht of het afgedekte bestanddeel opgehouden heeft te bestaan of niet.

2.d Nettowinsten op financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Nettowinsten op schuldbewijzen met waardeveranderingen in het eigen vermogen	16	7
Nettowinsten op schuldbewijzen ⁽¹⁾	16	7
Nettowinsten op effecten met een aandelenkarakter met waardeveranderingen in het eigen vermogen	21	5
Dividendopbrengsten op effecten met een aandelenkarakter	21	5
Nettowinsten op financiële instrumenten met waardeveranderingen in het eigen vermogen	37	11

(1) Rentebaten op schuldbewijzen zijn opgenomen in 'Nettorentebaten' (toelichting 2.a), en verliezen door bijzondere waardevermindering met betrekking tot mogelijke wanbetaling van de emittent worden verantwoord in 'Risicokost' (toelichting 2.g).

De latente resultaten op schuldbewijzen, die voorheen werden geboekt in de rubriek 'Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die kunnen geherclassificeerd worden naar de resultatenrekening' en die nu in resultaat voor

belastingen werden geboekt, vertegenwoordigen een nettowinst van EUR 5 miljoen in het boekjaar 2021 tegenover EUR 2 miljoen in het boekjaar 2020.

2.e Nettobaten uit overige activiteiten

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021			Boekjaar 2020		
	Baten	Lasten	Netto	Baten	Lasten	Netto
Nettobaten uit vastgoedbeleggingen	86	(15)	71	86	(37)	49
Nettobaten uit activa aangehouden onder operationele lease	12.326	(10.461)	1.865	10.695	(9.099)	1.596
Overige baten en lasten	996	(924)	72	758	(723)	35
Nettototaal baten uit overige activiteiten	13.408	(11.400)	2.008	11.539	(9.859)	1.680

2.f Overige algemene bedrijfskosten

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Externe diensten en overige algemene bedrijfskosten	(1.400)	(1.343)
Belastingen en bijdragen ⁽¹⁾	(414)	(408)
Totaal overige algemene bedrijfskosten	(1.814)	(1.751)

(1) De bijdragen aan de Europese resolutiefondsen, waarin ook de uitzonderlijke bijdragen begrepen zijn, bedragen EUR (89) miljoen in 2021 (EUR (68) miljoen in 2020).

2.g Risicokost

Het algemene model dat BNP Paribas Fortis gebruikt voor het vaststellen van bijzondere waardeverminderingen en dat beschreven wordt in de toelichting 1.f.4 bestaat uit twee stappen:

- De beoordeling of er zich sinds de eerste opname een significante toename van het kredietrisico heeft voorgedaan, en
- De berekening van de voorziening voor kredietverliezen hetzij als de binnen de twaalf maanden te verwachten kredietverliezen hetzij als de tijdens volledige looptijd te verwachten kredietverliezen.

Bij beide stappen wordt rekening gehouden met toekomstgerichte informatie.

Significante toename van het kredietrisico

De beoordeling of er zich een significante toename van het kredietrisico heeft voorgedaan, gebeurt op basis van het individuele instrument en maakt gebruik van indicatoren en drempelwaarden die variëren naargelang de aard van de positie en het soort van tegenpartij.

Kredieten toegekend aan grote niet-financiële ondernemingen, financiële instellingen, overheden en obligaties

De Bank gebruikt de interne tegenpartij rating om de significante toename van het kredietrisico te beoordelen.

Een afname van de kredietkwaliteit wordt beschouwd als significant, en de kredietopening wordt daarom gerapporteerd als Stadium 2, als het verschil tussen de tegenpartijrating bij eerste opname en die op datum van rapportering gelijk is aan of groter dan 3 punten (bijvoorbeeld, een verlaging van 4- naar 5-).

De vereenvoudigde methode toegestaan door IFRS 9 bij een laag kredietrisico (en waarbij obligaties met een rating van investeringswaardig op datum van rapportering opgenomen worden in Stadium 1 en obligaties waarvan de rating op rapporteringsdatum niet-investeringswaardig is terecht komen in Stadium 2) wordt enkel gebruikt voor schuldinstrumenten waarvoor op datum van verwerving geen interne ratings beschikbaar zijn.

Kredieten toegekend aan KMO's en retailklanten

Voor posities op KMO's maakt de Bank eveneens gebruik van de interne tegenpartijrating als indicator voor het vaststellen van een significante toename van het kredietrisico. Wegens een hogere volatiliteit in het gehanteerde ratingsysteem wordt de afname van het kredietrisico als significant bestempeld en wordt de kredietopening daarom in Stadium 2 ondergebracht als het verschil tussen de tegenpartijrating bij eerste opname en die op datum van rapportering gelijk is aan of groter dan 6 punten.

Voor posities op retailklanten kunnen twee alternatieve indicatoren voor een toename van het kredietrisico in overweging genomen worden:

- Kans op wanbetaling (PD): de evolutie van de kans dat er zich in de volgende 12 maanden een wanbetaling voordoet wordt beschouwd als een redelijke benadering van de evolutie van de kans dat er zich tijdens de looptijd een wanbetaling voordoet. De afname van de kredietkwaliteit wordt beoordeeld als significant, en de kredietopening wordt daarom gerapporteerd in Stadium 2, als de verhouding tussen de kans op wanbetaling voor de komende 12 maanden en de kans op wanbetaling bij aanvang van het krediet hoger is dan vier.
- Het bestaan van een achterstallige betaling tijdens de laatste 12 maanden: in de gespecialiseerde activiteit van het consumentenkrediet wordt het bestaan van een betalingsprobleem dat zich tijdens de laatste 12 maanden heeft voorgedaan, beschouwd als een significante toename van het kredietrisico, zelfs als de achterstallen sindsdien geregulariseerd zijn. De kredietopening wordt daarom toegewezen aan Stadium 2.

Daarnaast, voor alle portefeuilles (behalve voor de in consumentenkrediet gespecialiseerde activiteiten):

- Er wordt aangenomen dat de kredietopening zich in Stadium 1 bevindt als de interne rating op rapporteringsdatum gelijk is aan of lager dan 4- (of de kans dat er zich in de volgende 12 maanden een wanbetaling voordoet is lager dan of gelijk aan 0,25%). Veranderingen in de kans op wanbetaling die betrekking hebben op een vermindering van de rating in deze zone zijn immers minder materieel en worden daarom ook niet gezien als 'significant'.

- Als de interne rating op rapporteringsdatum slechter is dan of gelijk aan 9+ (of de kans dat er zich in de volgende 12 maanden een wanbetaling voordoet is hoger dan 10%), dan wordt, rekening houdend met de praktijk van de Bank bij het verlenen van kredieten, de verslechtering bestempeld als significant en wordt het krediet opgenomen in Stadium 2 (zolang het niet onderhevig is aan een bijzondere waardevermindering).

Toekomstgerichte informatie

De Bank houdt rekening met toekomstgerichte informatie zowel bij het beoordelen van de significante toename van het kredietrisico als bij het meten van de verwachte kredietverliezen (Expected Credit Loss of ECL).

De beoordeling van de significante toename van het kredietrisico wordt, naast de regels gebaseerd op een vergelijking van de risicoparameters bij eerste opname en op rapporteringsdatum, aangevuld met toekomstgerichte informatie (zoals macro-economische sectorale of geografische parameters) die het kredietrisico van bepaalde posities kunnen doen stijgen. Deze factoren kunnen ervoor zorgen dat de criteria voor een transfer naar Stadium 2 worden verscherpt, wat kan resulteren in een stijging van het bedrag van de verwachte kredietverliezen voor posities die bijzonder gevoelig zijn voor deze toekomstgerichte parameters. Voor leningen die sinds de opname geen significante verslechtering van de kredietkwaliteit hebben gekend, kan dit mechanisme dus leiden tot de classificatie van de faciliteiten in stage 2 in afwachting van een toekomstige verlaging van hun individuele rating tot boven de verslechteringsdrempel, in verband met de macro-economische vooruitzichten van hun sector.

Voor het bepalen van het bedrag van de verwachte kredietverliezen heeft de Bank er voor gekozen om voor elke geografische zone drie macro-economische scenario's te hanteren die een breed spectrum van potentieel toekomstige economische condities afdekken:

- Een basisscenario dat overeenstemt met het scenario dat gehanteerd wordt voor het budgetproces,
- Een negatief scenario overeenkomstig het scenario dat de Groep BNP Paribas toepast voor de driemaandelijkse stress tests,
- Een positief scenario dat de mogelijkheid biedt om rekening te houden met situaties waarin de economie beter presteert dan verwacht.

De relatie tussen de macro-economische scenario's en de bepaling van het bedrag van de verwachte kredietverliezen steunt voornamelijk op de modellering van de kansen op wanbetaling en de vervorming van migratiematrices gebaseerd op de interne rating (of risicoparameter). De kansen op wanbetaling die op basis van deze macro-economische scenario's worden vastgesteld worden gebruikt om de verwachte kredietverliezen te meten voor elk van deze situaties.

De weging toe te kennen aan de verwachte kredietverliezen voor elk scenario wordt als volgt bepaald:

- 50% voor het basisscenario,
- De weging van de twee alternatieve scenario's wordt berekend op basis van de positie in de kredietcyclus. Onder de gevolgde benadering wordt aan het ongunstige scenario een groter gewicht toegekend bij economische groei dan in periodes van lagere groei, dit in afwachting van een mogelijke economische achteruitgang.

Daarnaast wordt, indien nodig, bij het bepalen van het bedrag van de verwachte kredietverliezen rekening gehouden met scenario's waarbij activa verkocht worden.

Macro-economische scenario's

De drie macro-economische scenario's zijn gedefinieerd met een drie-jaar horizon. Ze komen overeen met:

- Een basisscenario dat de meest waarschijnlijke economische evolutie voor de periode van de prognose beschrijft. Dit scenario wordt elk kwartaal bijgewerkt en wordt ontwikkeld door de dienst Economic Research van de BNP Paribas Groep in samenwerking met diverse experts binnen de Groep, waaronder die van BNP Paribas Fortis. Er worden projecties ontworpen voor elke kernmarkt van de Bank door middel van de belangrijkste macro-economische variabelen (het BNP en zijn onderdelen, werkloosheidsgraad, consumentenprijzen, rentevoeten, wisselkoersen, olie- en vastgoedprijzen, ...) die bepalend zijn voor de modellering van de risicoparameters gebruikt bij de stress tests.

Sinds 31 December 2020 worden, naast de geografische uitsplitsing, de toekomstgerichte parameters ook per sector opgesplitst om de heterogeniteit van de economische evoluties in combinatie met de lockdownmaatregelen en de gedeeltelijke onderbreking van de activiteit beter weer te geven.

- Een negatief scenario dat weergeeft wat de impact is als de risico's die wegen op het basisscenario zich voordoen, en waaruit een minder gunstige economische ontwikkeling blijkt. Het startpunt is een schok op het BNP. De schok varieert in omvang, maar wordt gelijktijdig toegepast over de diverse economieën heen als de crisis beschouwd wordt als een globale crisis. In het algemeen stemmen de gebruikte hypothesen grotendeels overeen met deze voorgesteld door de toezichthouders. De impact van de schok op de andere variabelen (werkloosheidsgraad, inflatie, rentevoeten) wordt bepaald op basis van aangetoonde econometrische verbanden en deskundig oordeel.
- Een positief scenario dat weergeeft wat de impact is als de risico's met een positief effect op de economie zich voordoen, en waaruit een gunstigere economische ontwikkeling resulteert. Om een objectieve schatting van de voorzieningen te bekomen wordt het positieve scenario zo ontworpen dat de waarschijnlijkheid dat een schok van het BNP zich voordoet (gemiddeld, over één cyclus) gelijk is aan de waarschijnlijkheid van een overstemmende schok in het negatieve scenario. De omvang van toegepaste schokken stemt doorgaans overeen met 80% tot 95% van de omvang van negatieve schokken. Andere variabelen (werkloosheid, inflatie, rentevoeten) worden op dezelfde wijze bepaald als voor het negatieve scenario.

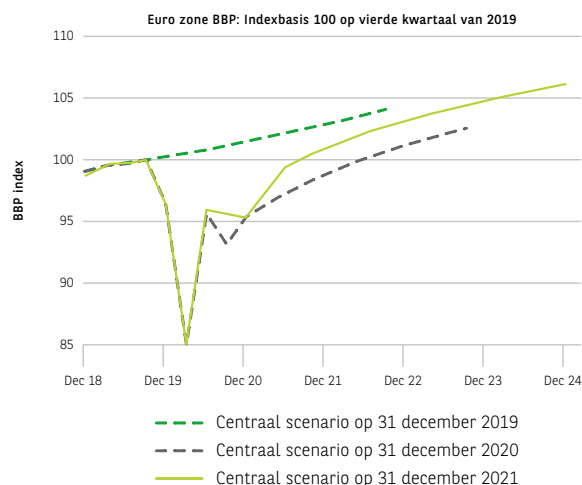
Sinds 30 Juni 2021 werden de gunstige risico's in grote mate gereduceerd. De meeste positieve gebeurtenissen voordien opgenomen in het positief scenario maken nu deel uit van het basisscenario. Bovendien beperken de productiefactoren een meer dan verwachte heropleving van het centrale scenario.

Verwerking van de specifieke kenmerken van de gezondheids crisis in het basisscenario:

Na een historische val in de eerste helft van 2020 in lijn met de strikte maatregelen die overheden (waaronder lockdowns in bepaalde Europese landen) invoerden wegens de stijging van het aantal COVID19-gevallen, is de economische activiteit sterk opgeveerd in 2021, door (i) een mechanische inhaalbeweging, (ii) steunmaatregelen van overheden en centrale bank en (iii) de uitrol van vaccinatiecampagnes.

De omvang van het herstel varieerde met name tussen de economieën, afhankelijk van de verbetering van de gezondheidssituatie en de omvang van de begrotingsmaatregelen. Na een duidelijke verbetering in 2021 zal het groeitempo naar verwachting vanaf 2022 normaliseren. Verwacht wordt dat de activiteit tussen het vierde kwartaal van 2021 en de eerste helft van 2022 in de meeste volwassen economieën zal terugkeren naar het niveau van voor de crisis.

Onderstaande grafiek toont een vergelijking tussen de BBP-voorspellingen gehanteerd in het basisscenario ter berekening van de verwachte kredietverliezen op 31 December 2019, 31 December 2020 en 31 December 2021.



- Bbp-groei, centraal scenario per 31 december 2021 (jaargemiddelde van de kwartaalprognoses)

	2021	2022	2023	2024
Eurogebied	5,1%	3,8%	1,9%	1,5%
Frankrijk	6,7%	3,5%	1,6%	1,4%
Italië	6,2%	3,0%	1,0%	0,7%
België	6,0%	3,0%	1,4%	1,3%
Verenigde Staten	5,4%	3,2%	2,5%	2,2%

- Rendement op 10-jaars staatsobligaties, centraal scenario per 31 december 2021 (jaargemiddelde)

	2021	2022	2023	2024
Duitsland	-0,33%	-0,08%	0,03%	0,05%
Frankrijk	-0,04%	0,26%	0,33%	0,35%
Italië	0,73%	1,03%	1,13%	1,18%
België	-0,05%	0,23%	0,33%	0,35%
Verenigde Staten	1,45%	1,85%	2,05%	2,10%

Negatief scenario

Het ongunstige scenario veronderstelt dat bepaalde risico's voor de economie zich concretiseren, wat resulteert in een veel minder gunstig economisch beloop dan in het basisscenario.

Ondanks de verbetering van de gezondheidssituatie in de afgelopen kwartalen, zou de opkomst van mogelijk meer virulente vormen van het coronavirus een grotere impact op de activiteit kunnen hebben dan verwacht in het centrale scenario. Bovendien kunnen verstoringen van de voorziening en verminderde ondersteunende begrotingsmaatregelen negatieve effecten hebben in bepaalde sectoren en economieën.

De volgende risico's lijken versterkt in de context van de gezondheidscrisis:

- **Mogelijke negatieve effecten op de vraag:** de pandemie zou blijvende gevolgen kunnen hebben (sommige permanent getroffen sectoren, verslechterde overheidsfinanciën, sterke stijging van de particuliere schuld in sommige economieën) en kortetermijnontwikkelingen (werkloosheid, faillissementen, enz.) zouden minder gunstig kunnen zijn dan verwacht, aangezien overheden een einde maken aan maatregelen die bedoeld zijn om huishoudens en bedrijven tijdens de crisis te helpen. Dergelijke ontwikkelingen kunnen op de vraag wegen.

- **Druk op de winstgevendheid van financiële instellingen:** sommige kredietnemers kunnen moeilijkheden ondervinden bij het terugbetalen van hun schuld bij de intrekking van steunmaatregelen van de overheid. Bovendien kunnen mogelijke financiële turbulenties en nog steeds extreem lage rentetarieven wegen op de winstgevendheid van banken en de beschikbaarheid van krediet.
- **Nieuwe marktcorrecties:** marktcorrecties zouden van invloed kunnen zijn op sommige financiële en vastgoedmarkten, gezien de soms zeer gunstige ontwikkelingen in de waarde van activa in de nasleep van de gezondheidscrisis, met name als gevolg van het ondersteunende monetaire en fiscale beleid.

- **Spanningen gerelateerd tot de publieke uitgaven:** gezien de omvang van de krimp van de activiteit en de hoeveelheid begrotingssteun die door regeringen wordt verleend om deze grote schok op de bedrijvigheid te compenseren, zijn de schuldquotes in sommige landen aanzienlijk gestegen en vaak ongekende niveaus bereikt. Hoewel het huidige extreem soepele monetaire beleid dit risico nu beperkt, kan een sterke verslechtering van de overheidsfinanciën leiden tot toekomstige spanningen op de financiële markten en bezuinigingsmaatregelen in bepaalde landen. Dergelijke ontwikkelingen kunnen leiden tot een domino-negatief effect op de bedrijvigheid. Hoewel het eurogebied om structurele redenen meer aan dit risico lijkt te zijn blootgesteld dan andere gebieden, heeft de ECB de afgelopen jaren laten zien dat zij over instrumenten beschikt om de omvang van dergelijke potentiële schokken te beperken.

- **Verdere moeilijkheden in China:** als gevolg van de gezondheids-crisis kunnen bijkomende moeilijkheden niet worden uitgesloten, noch in termen van activiteit, noch op andere fronten (bv. overheidsfinanciën, moeilijkheden op de vastgoedmarkten, politieke spanningen). Gezien het gewicht van de Chinese economie kunnen deze problemen van invloed zijn op de wereldwijde financiële markten, de wereldhandel en de grondstoffenprijzen.

- **Opkomende markten in problemen:** sommige opkomende markten staan om verschillende redenen onder druk (bv. binnenlandse economische onevenwichtigheden en politieke spanningen, verslechterende internationale betrekkingen) en de gezondheids-crisis kan deze kwetsbaarheid hebben vergroot (vertraagde vaccinatiecampagnes in vergelijking met volwassen economieën). Argentinië, Brazilië, Hong Kong en Turkije behoren tot de grote opkomende markten die de moeite waard zijn om in de gaten te houden.

Andere risico's die niet onmiddellijk gekoppeld zijn aan de gezondheids-crisis, zijn ook opgenomen in het negatieve scenario:

- **Handelsrisico's:** meningsverschillen tussen de Verenigde Staten en China geopolitieke kwesties, bescherming van intellectuele eigendom, technologieoverdracht of industriebeleid zullen waarschijnlijk blijven bestaan. Na de gezondheids-crisis zullen de Verenigde Staten en andere volwassen economieën waarschijnlijk ook proberen minder afhankelijk te worden van China op sommige gebieden die als strategisch worden beschouwd. De spanningen in verband met handel en globalisering zullen daarom waarschijnlijk blijven bestaan of zelfs verergeren.

- **Geopolitieke risico's:** De spanningen in het Midden-Oosten en Oost-Azië kunnen met name op de wereldeconomie wegen door schokken in de grondstoffenprijzen, de financiële markten en het ondernemersvertrouwen.

Er wordt verondersteld dat deze latente risico's tot uiting zullen komen vanaf het eerste kwartaal van 2022.

Van de onderzochte landen liggen de bbp-niveaus in het ongunstige scenario tussen 5,8% en 12,2% lager dan in het basisscenario aan het einde van de schokperiode (drie jaar), op 31 december 2021 (hetzelfde als op 31 december 2020). Met name deze afwijking bereikt gemiddeld 7,1% in de eurozone en 5,8% in de Verenigde Staten.

Weging van het scenario en de sensitiviteit van de risico-kost

Op 31 december 2021 bedraagt de weging van het ongunstige scenario 25% (25% voor het gunstige scenario), tegenover 14% op 31 december 2020 (36% voor het gunstige scenario), wat een evenwichtige positie aan de kredietcyclus per december 2021 weerspiegelt.

De gevoeligheid van het bedrag van de verwachte kredietverliezen voor alle financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs of tegen reële waarde via eigen vermogen en krediettoezeggingen wordt beoordeeld door de geschatte verwachte verliezen als gevolg van de weging van de bovenstaande scenario's te vergelijken met het geschatte verwachte verlies als gevolg van elk van de twee alternatieve scenario's gewogen op 100% (en het basisscenario gewogen op 0%):

- een stijging van de ECL met 20%, of 126,4 miljoen EUR, waarbij het ongunstige scenario wordt weggenomen op 100% (stijging van 15% t.o.v. 31 december 2020);

- een daling van de ECL met (12)%, of EUR (74,8) miljoen weging van het gunstige scenario op 100% (daling van (8)% t.o.v. 31 december 2020).

Aanpassing aan de beoordeling van de verwachte kredietverliezen om rekening te houden met de specifieke aard van de gezondheids-crisis:

Macro-economische scenario's geleverd aan de modellen

De meting van de invloed van de macro-economische scenario's op de verwachte kredietverliezen is aangepast om de eigenheden van de huidige gezondheids-crisis weer te geven. Gegeven de uitzonderlijke aard van de schok en de daaraan verbonden tijdelijke lockdownmaatregelen en de steun die de overheden en centrale banken hebben ingevoerd, zijn de macro-economische parameters voor elk land of geografisch gebied die opgenomen waren in de reeds bestaande modellen (geijkt op basis van de voorbije crisissen) aangepast om de informatie over de middel- langetermijnpact op de economische omgeving te onttrekken en zo de overmatige kortetermijnvolatiliteit te minimaliseren.

In 2020 heeft het middellangetermijnperspectief voor het basisscenario het inkomensverlies voor de eurozone verminderd met een bedrag dat veel lager is dan dat van de steunmaatregelen van overheden en de Europese Centrale Bank. Omgekeerd heeft het geleid tot een matiging van de gunstige effecten van de economische oplevingen die in 2021 zijn waargenomen.

Post-model aanpassingen:

Voorzichtige aanpassingen werden ook in rekening genomen wanneer de gehanteerde modellen gebaseerd waren op

indicatoren met ongewone waarden in het kader van de gezondheids crisis en de steunprogramma's, zoals de stijging in deposito's en de afname van wanbetaling voor retailklanten en ondernemers.

In België bedraagt de blootstelling aan Transport (luchtvaart, cruises), Retail (niet-voeding), Commercieel Vastgoed, detailhandels en Hotels, Toerisme & Vrije Tijd respectievelijk 2%, 1%, 1% en 1% van de totale blootstelling (totaal leningen en verplichtingen buiten de balans). Deze blootstellingen worden door de Bank beschouwd als het meest blootgesteld aan de COVID-19-crisis.

Risicokost van de periode

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Nettotoename bijzondere waardeverminderingen	(353)	(674)
Recuperaties op voorheen afgeschreven leningen en vorderingen	23	30
Verliezen op oninbare leningen	(29)	(32)
Totale risicokost van de periode	(359)	(676)

Risicokost van de periode per boekhoudkundige categorie en activacategorie

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	(6)	(4)
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	7	3
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	(6)	(3)
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	(346)	(648)
<i>waarvan leningen en vorderingen</i>	<i>(343)</i>	<i>(646)</i>
<i>waarvan schuldbewijzen</i>	<i>(3)</i>	<i>(2)</i>
Overige activa	6	(8)
Financierings- en garantieverbintenissen en overige	(14)	(16)
Totale risicokost van de periode	(359)	(676)
Risicokost op leningen en verbintenissen zonder bijzondere waardevermindering	(79)	(194)
<i>waarvan Stadium 1</i>	<i>22</i>	<i>(86)</i>
<i>waarvan Stadium 2</i>	<i>(101)</i>	<i>(108)</i>
Risicokost op leningen en verbintenissen met bijzondere waardevermindering - Stadium 3	(280)	(482)

Voorzieningen voor bijzondere waardeverminderingen : kredietrisico

Wijziging in de provisies voor bijzondere waardeverminderingen gedurende de periode per boekhoudkundige categorie en activacategorie

In miljoenen euro's	31 december 2020	Nettoename bijzondere waardeverminderingen	Aanwending bijzondere waardeverminderingen	Omrekeningsverschillen en overige	31 december 2021
Bijzondere waardeverminderingen op activa					
Vorderingen op centrale banken	10	7	-	(5)	12
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	19	(3)	-	(6)	10
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	24	7	-	1	32
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	3.124	342	(245)	(173)	3.048
<i>waarvan leningen en vorderingen</i>	3.121	339	(245)	(171)	3.044
<i>waarvan schuldbewijzen</i>	3	3	-	(2)	4
Overige activa	19	(9)	(1)	-	10
Totaal bijzondere waardeverminderingen op financiële activa	3.196	344	(246)	(183)	3.112
<i>waarvan Stadium 1</i>	315	(15)	-	(32)	268
<i>waarvan Stadium 2</i>	449	85	-	(51)	483
<i>waarvan Stadium 3</i>	2.432	274	(246)	(100)	2.361
Voorzieningen geboekt als verplichting					
Voorzieningen voor verbintenissen	217	15	-	(2)	230
Overige voorzieningen	19	(6)	-	16	29
Totaal voorzieningen geboekt als verplichtingen	236	9	-	14	259
<i>waarvan Stadium 1</i>	55	(10)	-	(1)	44
<i>waarvan Stadium 2</i>	51	15	-	-	66
<i>waarvan Stadium 3</i>	130	4	-	15	149
Totaal bijzondere waardeverminderingen	3.432	353	(246)	(169)	3.371

Wijziging in de bijzondere waardeverminderingen en voorzieningen gedurende de vorige periode per boekhoudkundige categorie en activacategorie

In miljoenen euro's	1 januari 2020	Nettoename bijzondere waarde- verminderingen	Aanwending bijzondere waarde- verminderingen	Omrekenings- verschillen en overige	31 december 2020
Bijzondere waardeverminderingen op activa					
Vorderingen op centrale banken	8	4	-	(2)	10
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	29	(9)	-	(1)	19
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	35	4	(11)	(4)	24
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	2.965	657	(289)	(209)	3.124
<i>waarvan leningen en vorderingen</i>	2.963	655	(289)	(208)	3.121
<i>waarvan schuldbewijzen</i>	2	2	-	(1)	3
Overige activa	11	7	-	-	19
Totaal bijzondere waardeverminderingen op financiële activa	3.048	663	(300)	(216)	3.196
<i>waarvan Stadium 1</i>	263	70	-	(18)	315
<i>waarvan Stadium 2</i>	402	93	(1)	(45)	449
<i>waarvan Stadium 3</i>	2.383	500	(299)	(153)	2.432
Voorzieningen geboekt als verplichtingen					
Voorzieningen voor verbintenissen	221	12	-	(16)	217
Overige voorzieningen	29	(1)	(9)	-	19
Totaal voorzieningen geboekt als verplichtingen	250	11	(9)	(16)	236
<i>waarvan Stadium 1</i>	49	12	-	(6)	55
<i>waarvan Stadium 2</i>	42	16	-	(7)	51
<i>waarvan Stadium 3</i>	159	(17)	(9)	(3)	130
Totaal bijzondere waardeverminderingen en voorzieningen	3.298	674	(309)	(232)	3.432

Wijzigingen in de waardeverminderingen van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs gedurende de periode

In miljoenen euro's	Waardevermindering op activa met verwachte kredietverliezen over 12 maanden (Stadium 1)	Waardevermindering op activa met verwachte kredietverliezen over de resterende looptijd (Stadium 2)	Waardevermindering op dubieuze activa (Stadium 3)	Totaal
Op 31 december 2020	301	430	2.392	3.123
Nettoename bijzondere waardeverminderingen	(22)	79	285	342
Financiële activa aangekocht of verstrekt tijdens de periode	114	116	-	230
Financiële activa afgeboekt tijdens de periode ⁽¹⁾	(54)	(77)	(357)	(488)
Transfer naar Stadium 2	(27)	229	(57)	145
Transfer naar Stadium 3	(3)	(50)	279	226
Transfer naar Stadium 1	20	(134)	(9)	(123)
Overige nettotoenames zonder transfer van stadium ⁽²⁾	(72)	(5)	429	352
Aanwending bijzondere waardeverminderingen	-	-	(245)	(245)
Omrekeningsverschillen en overige items	(26)	(54)	(92)	(172)
Op 31 december 2021	253	455	2.340	3.048

⁽¹⁾ Inclusief desinvesteringen

⁽²⁾ Inclusief afschrijvingen

Wijzigingen in de waardeverminderingen van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs gedurende de vorige periode

In miljoenen euro's	Waardevermindering op activa met verwachte kredietverliezen over 12 maanden (Stadium 1)	Waardevermindering op activa met verwachte kredietverliezen over de resterende looptijd (Stadium 2)	Waardevermindering op dubieuze activa (Stadium 3)	Totaal
Op 1 januari 2020	252	382	2.330	2.964
Nettoename bijzondere waardeverminderingen	63	92	502	657
Financiële activa aangekocht of verstrekt tijdens de periode	104	142	-	246
Financiële activa afgeboekt tijdens de periode ⁽¹⁾	(51)	(94)	(186)	(331)
Transfer naar Stadium 2	(24)	208	(13)	171
Transfer naar Stadium 3	(3)	(87)	372	282
Transfer naar Stadium 1	14	(115)	(6)	(107)
Overige nettotoenames zonder transfer van stadium ⁽²⁾	23	38	335	396
Aanwending bijzondere waardeverminderingen	-	(1)	(288)	(289)
Omrekeningsverschillen en overige items	(14)	(43)	(152)	(209)
Op 31 december 2020	301	430	2.392	3.123

⁽¹⁾ Inclusief desinvesteringen

⁽²⁾ Inclusief afschrijvingen

2.h Nettowinsten/verliezen op overige vaste activa

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Netto winst op investeringen in geconsolideerde ondernemingen	1	(130)
Netto winst op materiële en immateriële activa	13	16
Nettowinsten/verliezen op overige vaste activa	14	(114)

De negatieve nettowinst op vaste activa in december 2020 is voornamelijk het gevolg van een waardevermindering van EUR (130) miljoen op onze participatie in bpost bank, die werd veroorzaakt door de ondertekening van een niet-bindende intentieverklaring met betrekking tot de resterende 50% van de aandelen van bpost bank die Bpost op 31 december 2020 nog in handen had.

2.i Vennootschapsbelasting

Afstemming van de effectieve winstbelastingen met de theoretische winstbelasting tegen de standaardbelastingvoet in België	Boekjaar 2021		Boekjaar 2020	
	In miljoenen euro's	Belastingsvoet	In miljoenen euro's	Belastingsvoet
Vennootschapsbelastingen op de winst aan de standaard belastingvoet ⁽¹⁾	(873)	25,00%	(640)	25,00%
Effect van het verschil in belastingvoet van toepassing op buitenlandse entiteiten	5	(0,1%)	(3)	0,1%
Fiscaal effect van belastingtariefwijzigingen	16	(0,5%)	8	(0,3%)
Effect van verlaagd tarief op dividenden en verkopen	15	(0,4%)	10	(0,4%)
Fiscaal effect van de activering van de overgedragen fiscale verliezen en tijdelijke verschillen	22	(0,6%)	8	(0,3%)
Fiscaal effect van het gebruik van niet-geactiveerde overdraagbare fiscale verliezen	4	(0,1%)	9	(0,4%)
Overige effecten	59	(1,7%)	19	(0,7%)
Vennootschapsbelastingen	(752)	21,54%	(589)	23,01%
waarvan				
<i>Actuele belastinglast voor het jaar tot 31 december</i>	<i>(526)</i>		<i>(408)</i>	
<i>Uitgestelde belastinglast voor het jaar tot 31 december (toelichting 4.i)</i>	<i>(226)</i>		<i>(181)</i>	

(1) Aangepast voor het aandeel in het resultaat in geassocieerde deelnemingen en bijzondere waardevermindering van goodwill

3 SEGMENTINFORMATIE

3.a Operationele segmenten

Bankactiviteiten in België

BNP Paribas Fortis biedt in België een breed pakket financiële diensten aan, bestemd voor particulieren, zelfstandigen, professionele klanten en kmo's. De Bank levert ook oplossingen op maat aan vermogende personen, ondernemingen en publieke en financiële instellingen. Daarvoor kan zij een beroep doen op de expertise en het internationale netwerk van haar moederbedrijf, BNP Paribas.

In Retail & Private Banking (RPB) is BNP Paribas Fortis sterk aanwezig: het bedient 3,4 miljoen particulieren, professionele klanten, kmo's en private banking-klanten. Het is sterk aanwezig in de lokale markt, via een uitgebreid netwerk van 386 kantoren en ook met andere distributiekanaalen als geldautomaten en online banking-faciliteiten (waaronder mobiel bankieren). Voor zijn retailbankieren opereert BNP Paribas Fortis onder vier elkaar aanvullende merken: het hoofdmerk BNP Paribas Fortis, plus Fintro, bpost bank en Hello bank!, een 100% digitale mobiele bankdienst. In de verzekeringssector werkt BNP Paribas Fortis nauw samen met AG Insurance, de Belgische marktleider.

Corporate Banking (CB) bedient een breed gamma aan klanten, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, Belgische en Europese bedrijven, overheidsinstellingen, financiële instellingen, lokale besturen en institutionele beleggers. CB is met zijn zeer omvangrijk klantenbestand van grote en middelgrote bedrijven, marktleider in die twee categorieën en is ook een sterke uitdager in de overheidssector.

CB beschikt over een groot aantal zowel klassieke als gespecialiseerde oplossingen en diensten op maat. Het kan daarvoor een beroep doen op het internationaal netwerk van de BNP Paribas Groep in 68 landen. Daardoor kan CB perfect inspelen op de precieze behoeften van zijn klanten op het vlak van financiering, transaction banking, investeringsbankieren en verzekeringen.

Bankactiviteiten in Luxemburg

BGL BNP Paribas behoort tot de leidende banken op de Luxemburgse financiële markt. Het heeft een belangrijke bijdrage geleverd tot de ontwikkeling van het land als belangrijk internationaal financieel centrum en het is diep geworteld in het economische, culturele, sportieve en maatschappelijke leven in Luxemburg.

Als partner met een jarenlang engagement voor de nationale economie, biedt BGL BNP Paribas een ruim productenpakket aan, zowel voor particulieren als voor professionele en institutionele klanten. De bank is marktleider voor bedrijven en nummer twee voor residerende particulieren in het Groothertogdom Luxemburg. Zij is ook marktleider in bankverzekeringen, met een gecombineerd aanbod van verzekerings- en bankdiensten.

Bankactiviteiten in Turkije

In Turkije opereert BNP Paribas Fortis via Türk Ekonomi Bankası (TEB) waarin het een participatie van 48,7% heeft. Het aanbod van Retail Banking bestaat uit debet- en kredietkaarten, consumentenkredieten en beleggings- en verzekeringsproducten verkocht via zijn kantorennetwerk en via internet- en telefoonbankieren. Corporate banking-diensten omvatten internationale handelsfinanciering, vermogensbeheer en cashmanagement, kredietdiensten, afdekking van valuta-, rente- en grondstoffenrisico's, alsook factoring en leasing. De Bank biedt via haar departementen van commercieel bankieren en kmo-bankieren een waaier van bankdiensten voor kleine en middelgrote ondernemingen aan.

Andere thuismarkten

Het operationele segment 'Andere thuismarkten' omvat hoofdzakelijk BNP Paribas Leasing Solutions en Arval.

Arval is een 100%-dochtermaatschappij van BNP Paribas Fortis. Het is gespecialiseerd in operationele leasing van bedrijfsvoertuigen. Arval biedt zijn klanten - professionals, kmo's en grote internationale groepen - specifieke leasingoplossingen om de mobiliteit van hun medewerkers te optimaliseren en de risico's verbonden aan hun wagenpark uit te besteden. Arval verstrekt deskundig advies en kwaliteitsservice - de basis van zijn merkbelofte - in 30 landen.

BNP Paribas Leasing Solutions is een Europese leider in leasing voor grote bedrijven en kmo's. Het is gespecialiseerd in verhuur- en financieringsoplossingen, gaande van leasing van professionele uitrusting tot uitbesteding van het wagenparken.

Overige

Dit segment omvat hoofdzakelijk BNP Paribas Asset Management, AG Insurance, BNP Paribas Bank Polska, Cardif Lux Vie, Personal Finance en de buitenlandse bijkantoren van BNP Paribas Fortis.

3.b Informatie per operationeel segment

Opbrengsten en kosten per operationeel segment

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021						Boekjaar 2020					
	Bankactiviteiten in België	Bankactiviteiten in Luxemburg	Bankactiviteiten in Turkije	Andere thuismarkten	Overige	Totaal	Bankactiviteiten in België	Bankactiviteiten in Luxemburg	Bankactiviteiten in Turkije	Andere thuismarkten	Overige	Totaal
Opbrengsten	4.204	681	633	2.690	204	8.412	3.983	730	736	2.245	199	7.893
Algemene bedrijfskosten	(2.505)	(380)	(364)	(1.250)	(78)	(4.577)	(2.538)	(377)	(404)	(1.144)	(79)	(4.542)
Risicokost	(120)	(2)	(66)	(113)	(58)	(359)	(261)	(16)	(174)	(188)	(37)	(676)
Bedrijfsresultaat	1.579	299	203	1.327	68	3.476	1.184	337	158	913	83	2.675
Niet operationele elementen	20	-	1	-	316	337	(95)	1	1	(2)	303	208
Resultaat voor belastingen	1.599	299	204	1.327	384	3.813	1.089	338	159	911	386	2.883

Activa en verplichtingen per operationeel segment

In miljoenen euro's	31 december 2021						31 december 2020					
	Bankactiviteiten in België	Bankactiviteiten in Luxemburg	Bankactiviteiten in Turkije	Andere thuismarkten	Overige	Totaal	Bankactiviteiten in België	Bankactiviteiten in Luxemburg	Bankactiviteiten in Turkije	Andere thuismarkten	Overige	Totaal
Activa	226.250	32.735	13.731	57.525	11.407	341.648	226.308	28.029	16.246	53.280	11.272	335.135
<i>waarvan deelnemingen in geassocieerde ondernemingen en joint ventures</i>	<i>841</i>	<i>97</i>	<i>3</i>	<i>80</i>	<i>2.788</i>	<i>3.809</i>	<i>832</i>	<i>93</i>	<i>4</i>	<i>67</i>	<i>2.751</i>	<i>3.747</i>
Verplichtingen	209.725	26.695	12.865	52.753	8.413	310.451	210.786	21.980	15.117	49.091	8.323	305.297

3.c Land-per-landrapportering

De land-per-landrapportering is opgesteld om te voldoen aan de vereisten van artikel 89 van de Richtlijn inzake kapitaalvereisten (CAD IV) uitgevaardigd door de Europese Unie. De informatie is voorgesteld op dezelfde basis als de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis voor de periode die eindigt op 31 december

2021 en die opgemaakt is volgens de internationale grondslagen voor financiële verslaggeving (IFRS) die aanvaard werden door de Europese Unie. De landinformatie wordt bepaald door het land van oprichting of vestiging van de bijkantoren en dochterondernemingen.

In miljoenen euro's, Boekjaar 2021 (*)	Opbrengsten	Resultaat voor belastingen	Actuele belastingen	Uitgestelde belastingen	Vennoot- schaps- belasting	VTEs (**) op 31 december 2021	Aard van activiteiten
België	4.418	1.669	(154)	(208)	(362)	11.751	
<i>waarvan: BNP Paribas Fortis NV/SA (Inclusief Bass & Esmée Master Issuer NV)</i>	3.982	1.444	(97)	(215)	(312)	10.532	<i>Kredietinstellingen</i>
Turkije	677	259	(36)	(23)	(59)	9.148	
<i>waarvan: Türk Ekonomi Bankası AS</i>	531	145	(19)	(16)	(35)	8.501	<i>Kredietinstellingen</i>
Luxemburg	753	360	(66)	12	(53)	2.083	
<i>waarvan: BGL BNP Paribas</i>	672	292	(70)	8	(62)	1.997	<i>Kredietinstellingen</i>
Frankrijk	710	221	(48)	(14)	(61)	3.421	
<i>waarvan: BNP Paribas Lease Group BPLG</i>	160	54	(19)	5	(14)	1.424	<i>Leasing</i>
Duitsland	211	97	(28)	-	(28)	736	
Polen	52	20	(12)	8	(4)	527	
Verenigd Koninkrijk	398	231	(44)	6	(38)	1.233	
Spanje	254	158	(4)	(18)	(22)	921	
Nederland	112	62	(13)	(2)	(16)	413	
Italië	475	249	(88)	11	(77)	1.123	
Overige	352	165	(33)	2	(32)	1.955	
Totaal	8.412	3.491	(526)	(226)	(752)	33.311	

(*) De financiële data komen overeen met de bijdrage tot het geconsolideerd resultaat van volledig geconsolideerde entiteiten onder exclusieve controle.

(**) Voltijdse equivalenten (VTE) op 31 december 2021 van volledig geconsolideerde entiteiten onder exclusieve controle.

4 TOELICHTING OP DE BALANS OP 31 DECEMBER 2021

4.a Financiële activa, financiële verplichtingen en derivaten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Financiële activa en financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Financiële activa en financiële verplichtingen tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening omvatten voor handelsdoeleinden bestemde transacties – derivaten inbegrepen –, van bepaalde verplichtingen die door de Bank op het tijdstip van uitgifte worden aangewezen als tegen

reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening en niet voor handelsdoeleinden bestemde instrumenten waarvan de kenmerken de boekhoudkundige verwerking tegen geamortiseerde kostprijs of reële waarde via het eigen vermogen verhinderen.

In miljoenen euro's	31 december 2021				31 december 2020			
	Portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden	Portefeuille aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Andere financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Totaal	Portefeuille aangehouden voor handelsdoeleinden	Portefeuille aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Andere financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	Totaal
Effectenportefeuille	372	-	945	1.317	433	-	1.131	1.564
Leningen en terugkoopovereenkomsten	4.213	2	67	4.282	3.952	2	101	4.055
FINANCIELE ACTIVA TEGEN REELE WAARDE MET WAARDEVERANDERINGEN IN DE RESULTATENREKENING	4.585	2	1.012	5.599	4.385	2	1.232	5.619
Effectenportefeuille	159	-	-	159	132	-	-	132
Deposito's en terugkoopovereenkomsten	12.900	160	-	13.060	12.369	171	-	12.540
Uitgegeven schuldbewijzen (toelichting 4.h)	-	3.028	-	3.028	-	3.135	-	3.135
<i>Achtergestelde schulden</i>	-	931	-	931	-	835	-	835
<i>Niet achtergestelde schulden</i>	-	2.097	-	2.097	-	2.300	-	2.300
FINANCIELE VERPLICHTINGEN TEGEN REELE WAARDE MET WAARDEVERANDERINGEN IN DE RESULTATENREKENING	13.059	3.188		16.247	12.501	3.306		15.807

Details van deze activa en verplichtingen kunnen worden teruggevonden in toelichting 4.d.

Financiële verplichtingen aangewezen als tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening

Financiële verplichtingen aangewezen als tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening bestaan voornamelijk uit uitgegeven schuld papier dat gecreëerd en gestructureerd wordt ten behoeve van klanten, en waar de risicoblootstelling samen met de afdekkingsstrategie beheerd wordt. Dit uitgegeven schuld papier bevat belangrijke ingebouwde derivaten waarvan de waardeveranderingen gecompenseerd kunnen worden door waardeveranderingen van economische afdekkingsderivaten.

De aflossingswaarde van de uitgegeven schuld tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening op 31 december 2021 was EUR 3.153 miljoen (EUR 3.362 miljoen op 31 december 2020).

Andere financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening

Andere financiële activa tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de resultatenrekening zijn financiële activa die niet voor handelsdoeleinden bestemd zijn:

- Schuldbewijzen die niet aan de door IFRS 9 omschreven voorwaarden voldoen om als financiële instrumenten 'tegen reële waarde via het eigen vermogen' of 'tegen geamortiseerde kostprijs' geboekt te worden:
 - hun business model dient niet om 'contractuele kasstromen te innen', noch 'contractuele kasstromen te innen en de instrumenten te verkopen'; en/of
 - hun kasstromen bestaan niet uitsluitend uit aflossingen van de hoofdsom en de rente op het openstaand hoofdbedrag;
- Eigenvermogensinstrumenten die door de Bank niet aangeduid werden om 'tegen reële waarde via het eigen vermogen' opgenomen te worden.

Afgeleide financiële instrumenten

De meerderheid van voor handelsdoeleinden bestemde derivaten hebben betrekking op voor handelsdoeleinden geïnitieerde transacties. Ze kunnen voortvloeien uit 'market-making'- of arbitrage activiteiten. BNP Paribas Fortis handelt actief in derivaten. Deze transacties omvatten handel in 'gewone' instrumenten zoals renteswaps en gestructureerde transacties met complexe

risicoprofielen aangepast aan de behoeften van de klanten. De nettopositie is in alle gevallen onderworpen aan limieten.

Sommige afgeleide instrumenten worden ook gebruikt voor het afdekken van financiële activa of financiële verplichtingen waarvoor de Bank geen afdekkingsrelatie heeft vastgelegd, of die niet in aanmerking komen om als afdekking geboekt te worden volgens IFRS.

In miljoenen euro's	31 december 2021		31 december 2020	
	Positieve marktwaarde	Negatieve marktwaarde	Positieve marktwaarde	Negatieve marktwaarde
Rentederivaten	5.736	4.595	10.306	8.842
Wisselkoersderivaten	1.522	1.468	1.276	1.316
Kredietderivaten	-	2	-	3
Aandelenderivaten	777	60	631	19
Overige derivaten	-	-	-	-
Afgeleide financiële instrumenten	8.035	6.125	12.213	10.180

Volgende tabel toont het totale notionele bedrag aan derivaten aangehouden voor handelsdoeleinden. De notionele bedragen van de afgeleide instrumenten zijn louter een indicatie van het volume

aan activiteiten van BNP Paribas Fortis op de derivatenmarkten en geven niet de marktrisico's weer die verbonden zijn aan deze instrumenten.

In miljoenen euro's	31 december 2021				31 december 2020			
	Beursverhandelde	Over-the-counter, verrekend door de centrale clearing huizen	Over-the-counter	Totaal	Beursverhandelde	Over-the-counter, verrekend door de centrale clearing huizen	Over-the-counter	Totaal
Rentederivaten	84.115	27.387	333.860	445.362	56.697	35.009	648.320	740.026
Wisselkoersderivaten	49	9	121.333	121.391	125	-	101.798	101.923
Kredietderivaten	-	-	17	17	-	-	21	21
Aandelenderivaten	1.223	-	1.404	2.627	101	-	1.878	1.979
Overige derivaten	-	-	-	-	-	-	-	-
Afgeleide financiële instrumenten	85.387	27.396	456.614	569.397	56.923	35.009	752.017	843.949

4.b Financiële afdekkingsderivaten

In de volgende tabel worden de notionele bedragen en de reële waarden van financiële derivaten ter reële waardeafdekking weergegeven.

In miljoenen euro's	31 december 2021			31 december 2020		
	Notioneel bedrag	Positieve reële waarde	Negatieve reële waarde	Notioneel bedrag	Positieve reële waarde	Negatieve reële waarde
Reële waarde-afdekking	129.750	1.779	3.094	131.145	2.895	5.105
Rentederivaten	129.343	1.772	3.088	130.322	2.843	5.078
Wisselkoersderivaten	407	7	6	823	52	27
Financiële derivaten aangehouden ter afdekking van de toekomstige kasstromen van niet-afgeleide financiële instrumenten	15.909	188	121	14.789	277	152
Rentederivaten	3.831	35	15	5.725	72	60
Wisselkoersderivaten	12.078	153	106	9.064	205	92
Overige derivaten	-	-	-	-	-	-
Afdekkingen van netto-investeringen in vreemde valuta	200	15	-	200	6	-
Wisselkoersderivaten	200	15	-	200	6	-
Financiële afdekkingsderivaten*	145.859	1.982	3.215	146.134	3.178	5.257

* 'Derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden' moeten voor de vergelijkende periode van 31 december 2020 worden aangepast door de activa en passiva met respectievelijk EUR (799) miljoen te verminderen. In december 2020 werd er geen saldering van de reële waarde van het vaste en het vlottende been op portefeuille-afdekkingsderivaten met de tegenpartij LCH toegepast (dit in tegenstelling tot 31 december 2021). Het effect van de retroactieve toepassing van deze saldering in de 'Derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden' voor de vergelijkende periode leidt ook tot de aanpassing van de rubrieken 'Totaal activa', 'Totaal passiva' en 'Totaal passiva en eigen vermogen' met een bedrag van EUR (799) miljoen.

De strategie voor het beheer van het interestrisico en wisselkoersrisico wordt beschreven in hoofdstuk 'Risicobeheer en kapitaalvereisten' van het jaarverslag.

De volgende tabel geeft het detail weer van de geïdentificeerde reële waardeafdeckingsrelaties en van portefeuilles van financiële instrumenten waarvan de afdekking nog geldt op 31 december 2021:

31 december 2021 In miljoenen euro's	Afdeckingsinstrumenten				Afgedekte instrumenten			
	Notionele bedragen	Positieve reële waarde	Negatieve reële waarde	Waardewijzigingen van de afdeckingsinstrumenten gebruikt voor de berekening van de ineffectiviteit van de afdekking tijdens de periode	Netto boekwaarde - actief	Geaccumuleerd bedrag van de herwaardering van de afgedekte instrumenten - actief	Netto boekwaarde - passief	Geaccumuleerd bedrag van de herwaardering van de afgedekte instrumenten - passief
Afdekking van herkende instrumenten	11.711	269	1.940	(1.648)	9.492	1.529	2.395	56
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het renterisico verbonden aan:	11.304	263	1.934	(1.649)	9.453	1.532	2.023	58
<i>Leningen en vorderingen</i>	876	15	273	(244)	856	244	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	8.449	178	1.660	(1.463)	8.597	1.288	-	-
<i>Deposito's</i>	33	1	-	-	-	-	34	-
<i>Uitgegeven schulden</i>	1.946	69	1	58	-	-	1.989	58
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het wisselkoersrisico verbonden aan:	407	6	6	1	39	(3)	372	(2)
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	39	3	1	3	39	(3)	-	-
<i>Deposito's</i>	22	-	-	-	-	-	23	-
<i>Uitgegeven schulden</i>	346	3	5	(2)	-	-	349	(2)
Rente-afdekking van portefeuilles	118.039	1.510	1.154	149	29.385	309	57.943	458
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het renterisico verbonden aan:	118.039	1.510	1.154	149	29.385	309	57.943	458
<i>Leningen en vorderingen</i>	47.581	385	806	(309)	29.385	309	-	-
<i>Deposito's</i>	70.458	1.125	348	458	-	-	57.943	458
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het valutarisico verbonden aan:	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Deposito's</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTALE REELE WAARDE-AFDEKKING	129.750	1.779	3.094	(1.499)	38.877	1.838	60.338	514

De volgende tabel geeft het detail weer van de geïdentificeerde reële waardeafdeckingsrelaties en van portefeuilles van financiële instrumenten waarvan de afdekking nog geldt op 31 december 2020:

31 december 2020 In miljoenen euro's	Afdeckingsinstrumenten				Afgedekte instrumenten			
	Notionele bedragen	Positieve reële waarde	Negatieve reële waarde	Waardewijzigingen van de afdeckingsinstrumenten gebruikt voor de berekening van de ineffectiviteit van de afdekking tijdens de periode	Netto boekwaarde - actief	Geaccumuleerd bedrag van de herwaardering van de afgedekte instrumenten - actief	Netto boekwaarde - passief	Geaccumuleerd bedrag van de herwaardering van de afgedekte instrumenten - passief
Afdekking van herkende instrumenten	14.985	368	2.478	(2.113)	11.087	2.046	4.100	115
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het renterisico verbonden aan:	14.162	315	2.451	(2.121)	10.738	2.048	3.671	108
<i>Leningen en vorderingen</i>	937	14	280	(252)	917	252	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	9.610	171	2.160	(1.978)	9.821	1.796	-	-
<i>Deposito's</i>	40	2	-	1	-	-	41	1
<i>Uitgegeven schulden</i>	3.575	128	11	108	-	-	3.630	107
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het wisselkoersrisico verbonden aan:	823	53	27	8	349	(2)	429	7
<i>Leningen en vorderingen</i>	259	46	-	1	202	(2)	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	139	2	10	-	147	-	-	-
<i>Deposito's</i>	20	-	-	1	-	-	21	1
<i>Uitgegeven schulden</i>	405	5	17	6	-	-	408	6
Rente-afdekking van portefeuilles	116.160	2.527	2.627	(217)	32.776	1.648	55.309	1.431
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het renterisico verbonden aan:	116.160	2.527	2.627	(217)	32.776	1.648	55.309	1.431
<i>Leningen en vorderingen</i>	49.566	399	2.134	(1.647)	32.776	1.648	-	-
<i>Schuldbewijzen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Deposito's</i>	66.594	2.128	493	1.430	-	-	55.309	1.431
Afgeleide instrumenten ter afdekking van het valutarisico verbonden aan:	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Leningen en vorderingen</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Deposito's</i>	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTALE REELE WAARDE-AFDEKKING	131.145	2.895	5.105	(2.330)	43.863	3.694	59.409	1.546

Een actief, een verplichting of een geheel van activa en verplichtingen kunnen afgedekt worden over verschillende periodes met verschillende financiële derivaten. Daarnaast worden sommige afdekkingen gerealiseerd door een combinatie van twee derivaten (bijvoorbeeld om de variabele intrestindex van het eerste instrument te wisselen van Euribor naar Eonia). In dat geval worden de notionele bedragen opgeteld en is het totaal groter dan het afgedekte bedrag. De eerste situatie doet zich meer in het bijzonder voor bij portefeuilles die afgedekt worden voor het renterisico, terwijl de tweede situatie zich voordoet bij de afdekking van uitgegeven schuldbewijzen.

Wat de onderbroken reële waardeafdekkingen betreft waarbij het derivatencontract werd beëindigd, bedraagt het gecumuleerde bedrag van de reëlewaardeaanpassing van de afgedekte items dat moet afgeschreven worden over de resterende looptijd van de afgedekte items op 31 december 2021 EUR 1.503 miljoen voor de activa en EUR 14 miljoen voor de verplichtingen. Op 31 december 2020 waren deze bedragen EUR 1.064 miljoen voor de activa en EUR 18 miljoen voor de verplichtingen.

De verandering op het actief is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een wijziging van de afdekkingsstrategie die geleid heeft tot de vervanging van de afdekkingsinstrumenten van de portefeuilles van leningen en vorderingen teneinde de frequentie van de herziening van de variabele referentierente van de swaps te wijzigen waarbij het notioneel bedrag van zowel de beëindigde swaps als van de nieuwe indekkingsswaps identiek zijn. De vervaldagen van de overeenstemmende gedekte bestanddelen lopen tot 2040.

Het notionele bedrag van kasstroomafdekkingsderivaten bedraagt EUR 15.909 miljoen op 31 december 2021. Wijzigingen in activa en verplichtingen die onmiddellijk in het eigen vermogen worden erkend bedragen EUR 20 miljoen. Op 31 december 2020 bedroeg het notionele bedrag van de kasstroomafdekkingsderivaten EUR 14.789 miljoen en de wijzigingen in activa en verplichtingen die onmiddellijk in het eigen vermogen worden erkend bedroegen EUR 9 miljoen.

De uitsplitsing van de notionele bedragen van afdekkingsinstrumenten volgens looptijd is als volgt:

31 december 2021 In miljoenen euro's	Vervaldatum		
	Minder dan 1 jaar	Tussen 1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar
Financiële derivaten aangehouden ter reële waardeafdekking van niet-afgeleide financiële instrumenten	20.797	52.801	56.152
Rentederivaten	20.581	52.610	56.152
Wisselkoersderivaten	216	191	-
Financiële derivaten aangehouden ter kasstroomafdekking	12.212	3.197	500
Rentederivaten	1.627	1.704	500
Wisselkoersderivaten	10.585	1.493	-
Overige derivaten	-	-	-
Afdekkingen van netto-investeringen in vreemde valuta	100	100	-
Wisselkoersderivaten	100	100	-

31 december 2020 In miljoenen euro's	Vervaldatum		
	Minder dan 1 jaar	Tussen 1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar
Financiële derivaten aangehouden ter reële waardeafdekking van niet-afgeleide financiële instrumenten	32.442	49.008	49.695
Rentederivaten	31.992	48.703	49.627
Wisselkoersderivaten	450	305	68
Financiële derivaten aangehouden ter kasstroomafdekking	9.105	4.912	772
Rentederivaten	2.265	2.688	772
Wisselkoersderivaten	6.840	2.224	-
Overige derivaten	-	-	-
Afdekkingen van netto-investeringen in vreemde valuta	-	200	-
Wisselkoersderivaten	-	200	-

4.c Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen

In miljoenen euro's	31 december 2021		31 december 2020	
	Reële waarde	waarvan waardeveranderingen opgenomen in het eigen vermogen	Reële waarde	waarvan waardeveranderingen opgenomen in het eigen vermogen
Schuldbewijzen	7.547	25	9.460	47
Overheden	2.791	21	4.208	52
Andere overheidsinstellingen	2.408	22	2.750	21
Kredietinstellingen	1.641	4	1.716	10
Andere	707	(22)	786	(36)
Effecten met een aandelenkarakter	314	256	313	256
Totaal financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	7.861	281	9.773	303

De optie om aandeleninstrumenten te erkennen tegen reële waarde met waardeveranderingen via het eigen vermogen werd weerhouden, meer bepaald voor aandelen die omwille van strategische partnerships worden aangehouden en voor aandelen die de Bank moet aanhouden om bepaalde activiteiten uit te kunnen voeren.

In de loop van 2021, heeft de Bank geen dergelijke investeringen verkocht en werden er geen niet-gerealiseerde opbrengsten of kosten naar ingehouden winsten overgeboekt.

4.d Bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten

Waarderingsproces

BNP Paribas Fortis houdt vast aan het fundamenteel principe dat het een unieke geïntegreerde productieketting moet hebben voor het produceren en het controleren van de waarderingen van financiële instrumenten die gebruikt worden voor het dagelijks risicobeheer en de financiële rapportering. Al deze processen zijn gebaseerd op een gemeenschappelijke economische waardering die een essentieel onderdeel is van bedrijfsbeslissingen en van de risicobeheerstrategieën.

De economische waarde is samengesteld uit een marktgemiddelde en bijkomende waardeaanpassingen.

Het marktgemiddelde wordt afgeleid van externe gegevens of waarderingstechnieken die het gebruik van observeerbare en op de markt gebaseerde gegevens maximaliseren. Het marktgemiddelde is een theoretische additieve waarde waarbij geen rekening wordt gehouden met i) de richting van de transactie of

de impact op de bestaande risico's in de portefeuille, ii) de aard van de tegenpartijen, en iii) de aversie van een marktspeler voor bepaalde risico's eigen aan het instrument, de markt waarin het wordt verhandeld, of de risicobeheerstrategie.

De waardeaanpassingen houden rekening met onzekerheden van de waardering en met markt- en kredietrisicopremies om de kosten te weerspiegelen die zouden kunnen ontstaan bij een uitstap in de voornaamste markt. De reële waarde is meestal gelijk aan de economische waarde, onderworpen aan beperkte aanpassingen zoals eigen kredietrisico-aanpassingen, die specifiek vereist worden door de IFRS-standaarden.

De waarderingsmethodes zijn niet significant gewijzigd als gevolg van COVID-19.

De belangrijkste waardeaanpassingen worden in de sectie hieronder beschreven.

Waardeaanpassingen

Waardeaanpassingen toegepast door BNP Paribas Fortis voor het bepalen van de reële waarde zijn de volgende:

'Bied/laat'-aanpassingen: de 'bied/laat'-grenzen weerspiegelen de bijkomende uitstapkost van de prijszetter en op een symmetrische manier de door dealers beoogde vergoeding voor het dragen van het risico om de positie aan te houden of te beëindigen door de prijs van een andere dealer te aanvaarden. BNP Paribas Fortis veronderstelt dat de beste schatting van een uitstapprijs de bied- of laatprijs is, tenzij er een bewijs bestaat dat een ander punt in de 'bied/laat'-vork een representatievere uitstapprijs zou opleveren.

Aanpassingen omwille van onzekerheden met betrekking tot de input: er bestaat een onzekerheid over de uitstapprijs wanneer de prijsobservatie of gegevensinput, vereist door de waarderingstechnieken, moeilijk of onregelmatig is. Er zijn verschillende manieren om de graad van onzekerheid in de uitstapprijs te bepalen, zoals het meten van de spreiding van de beschikbare prijsaanduidingen of het schatten van de mogelijke grenzen van de input bij een waarderingstechniek.

Aanpassingen omwille van onzekerheden met betrekking tot het model: deze zijn verbonden aan situaties waar er een waarderingonzekerheid is omwille van de gebruikte waarderingstechniek ook al zijn er observeerbare inputs beschikbaar. Deze situatie ontstaat wanneer de risico's eigen aan de instrumenten verschillend zijn van deze beschikbaar in de observeerbare gegevens, waardoor de waarderingstechniek veronderstellingen omvat die niet gemakkelijk onderbouwd kunnen worden.

Kredietwaardeaanpassingen (CVA): de kredietwaardeaanpassing wordt toegepast op waarderingen en marktnoteringen waarin de kredietwaardigheid van de tegenpartij niet weerspiegeld wordt. Het heeft als doel rekening te houden met de mogelijkheid dat de tegenpartij in gebreke kan blijven en dat BNP Paribas Fortis niet de volledige reële waarde van de transacties zal ontvangen.

Bij het bepalen van de kost van het uitstappen of het overdragen van tegenpartijrisico, wordt de relevante markt beschouwd als een 'inter-dealer'-markt. De bepaling van de CVA blijft echter een beoordeling omwille van i) de mogelijke afwezigheid of het gebrek aan prijsvorming op de 'inter-dealer'-markt, ii) de invloed van de regelgeving inzake tegenpartijrisico op het prijsvormingsgedrag van de markspelers en iii) de afwezigheid van een dominant bedrijfsmodel voor het beheer van het tegenpartijrisico.

Het CVA-model is gebaseerd op dezelfde blootstelling als deze die gebruikt worden voor regelgevende doeleinden. Het model probeert om de kost van een optimale risicobeheerstrategie in te schatten op basis van i) de impliciete stimulansen en beperkingen die eigen zijn aan de geldende regelgevingen en hun evolutie, ii) de marktinschatting van de kans op wanbetaling en iii) de standaardparameters die gebruikt worden voor regelgevende doeleinden.

Expliciete financieringskost (FVA - Funding Valuation Adjustment): Waar waarderingstechnieken gebruikt worden om de marktwaarde te berekenen, dragen hypothesen rond de financiering van de toekomstige kasstromen bij tot de schatting van het marktgemiddelde, vooral door het gebruik van aangepaste actualisatievoeten. Deze hypothesen weerspiegelen de inschatting van de Bank wat een marktparticipant zou weerhouden als effectieve financieringsvoorwaarden van het instrument. Ze houden in het bijzonder rekening met het bestaan van en de contractvoorwaarden van waarborgen. Voor niet- of onvoldoende gewaarborgde derivaten bevatten ze een specifieke aanpassing tegenover de interbankenrentevoet.

Waardeaanpassingen voor eigen kredietrisico op schulden (OCA - Own-credit valuation adjustments) en op derivaten (DVA - Debit valuation adjustment): OCA en DVA-aanpassingen weerspiegelen de impact van de kredietwaardigheid van BNP Paribas Fortis, respectievelijk met betrekking tot de waarde van schuldbewijzen aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening en derivaten. Beide aanpassingen zijn gebaseerd op de verwachte toekomstige verplichtingsprofielen van dergelijke instrumenten. De eigen kredietwaardigheid wordt afgeleid van de marktobservatie van uitgegeven relevante schuldbewijzen. De DVA aanpassing wordt bepaald na rekening te houden met de Funding Valuation Adjustment (FVA).

Gevolg daarvan is dat de boekwaarde van de uitgegeven schuldbewijzen aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening is gestegen met EUR 24 miljoen, per 31 december 2021, in vergelijking met een stijging van EUR 27 miljoen per 31 december 2020, dus een wijziging van EUR (3) miljoen direct opgenomen in het eigen vermogen dat niet geherclassificeerd zal worden naar verlies en winst.

Klassen van instrumenten en classificatie binnen de reële waarde hiërarchie voor activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde

Zoals uitgelegd in de samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving (zie toelichting 1.f.9), worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde opgedeeld in een reëlewaardehiërarchie die bestaat uit 3 niveaus.

De uitsplitsing van activa en verplichtingen in risicoklassen is bedoeld om dieper inzicht te geven over de aard van de instrumenten:

- Geëffectiseerde posities worden verder uitgesplitst naar het type waarborg;
- Voor derivaten worden de reële waarden opgesplitst per dominante risicofactor, met name rentevoet, wisselkoers, krediet en aandelen. Derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden zijn hoofdzakelijk rentederivaten.

In miljoenen euro's	31 december 2021											
	Handelsportefeuille				Instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening niet aangehouden voor handelsdoeleinden				Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Effectenportefeuille	320	46	5	371	195	164	587	946	6.826	838	197	7.861
Staatsobligaties	113	-	-	113	-	-	-	-	2.658	87	-	2.745
Schuldbewijzen gedekt door activa	-	-	-	-	-	120	-	120	-	528	-	528
Andere obligaties	165	46	5	216	-	41	97	138	4.051	223	-	4.274
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	42	-	-	42	195	3	490	688	117	-	197	314
Leningen en terugkoopovereenkomsten	-	3.961	253	4.214	-	11	57	68	-	-	-	-
Leningen	-	-	-	-	-	11	57	68	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten	-	3.961	253	4.214	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen	320	4.007	258	4.585	195	175	644	1.014	6.826	838	197	7.861
Effectenportefeuille	159	-	-	159	-	-	-	-	-	-	-	-
Staatsobligaties	159	-	-	159	-	-	-	-	-	-	-	-
Andere obligaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Deposito's en terugkoopovereenkomsten	-	12.799	101	12.900	-	160	-	160	-	-	-	-
Deposito's	-	14	-	14	-	160	-	160	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten	-	12.785	101	12.886	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitgegeven schuldbewijzen (toelichting 4.h)	-	-	-	-	-	2.030	998	3.028	-	-	-	-
Achtergestelde schulden (toelichting 4.h)	-	-	-	-	-	931	-	931	-	-	-	-
Niet achtergestelde schulden (toelichting 4.h)	-	-	-	-	-	1.099	998	2.097	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen	159	12.799	101	13.059	-	2.190	998	3.188	-	-	-	-

In miljoenen euro's	31 december 2020											
	Handelsportefeuille				Instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening niet aangehouden voor handelsdoeleinden				Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Effectenportefeuille	382	49	3	434	327	292	511	1.130	8.512	1.013	248	9.773
Staatsobligaties	116	-	-	116	-	-	-	-	3.975	207	-	4.182
Schuldbewijzen gedekt door activa	-	-	-	-	-	182	-	182	-	603	-	603
Andere obligaties	160	49	3	212	-	108	97	205	4.423	203	50	4.676
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	106	-	-	106	327	2	414	743	114	-	198	312
Leningen en terugkoopovereenkomsten	-	3.886	65	3.951	-	20	84	104	-	-	-	-
Leningen	-	-	-	-	-	20	84	104	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten	-	3.886	65	3.951	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen	382	3.935	68	4.385	327	312	595	1.234	8.512	1.013	248	9.773
Effectenportefeuille	121	11	-	132	-	-	-	-	-	-	-	-
Staatsobligaties	121	-	-	121	-	-	-	-	-	-	-	-
Andere obligaties	-	11	-	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Deposito's en terugkoopovereenkomsten	-	12.369	-	12.369	-	171	-	171	-	-	-	-
Deposito's	-	19	-	19	-	171	-	171	-	-	-	-
Terugkoopovereenkomsten	-	12.350	-	12.350	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitgegeven schuldbewijzen (toelichting 4.h)	-	-	-	-	-	1.918	1.217	3.135	-	-	-	-
Achternestelde schulden (toelichting 4.h)	-	-	-	-	-	835	-	835	-	-	-	-
Niet achternestelde schulden (toelichting 4.h)	-	-	-	-	-	1.083	1.217	2.300	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen reële waarde met waardeveranderingen	121	12.380	-	12.501	-	2.089	1.217	3.306	-	-	-	-

In miljoenen euro's	31 december 2021							
	Positieve marktwaarde				Negatieve marktwaarde			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Rentederivaten	-	5.693	43	5.736	-	4.535	60	4.595
Wisselkoersderivaten	-	1.517	5	1.522	-	1.458	10	1.468
Kredietderivaten	-	-	-	-	-	2	-	2
Aandelenderivaten	-	777	-	777	-	60	-	60
Overige derivaten	-	-	-	-	-	-	-	-
Afgeleide financiële instrumenten (exclusief afdekkingsderivaten)	-	7.987	48	8.035	-	6.055	70	6.125
Afgeleide financiële instrumenten, afdekkingsderivaten	-	1.982		1.982	-	3.215	-	3.215

In miljoenen euro's	31 december 2020							
	Positieve marktwaarde				Negatieve marktwaarde			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
Rentederivaten	-	10.199	107	10.306	-	8.772	70	8.842
Wisselkoersderivaten	-	1.270	6	1.276	-	1.313	3	1.316
Kredietderivaten	-	-	-	-	-	3	-	3
Aandelenderivaten	-	631	-	631	-	19	-	19
Overige derivaten	-	-	-	-	-	-	-	-
Afgeleide financiële instrumenten (exclusief afdekkingsderivaten)	-	12.100	113	12.213	-	10.107	73	10.180
Afgeleide financiële instrumenten, afdekkingsderivaten	-	3.178		3.178	-	5.257	-	5.257

Transfers tussen niveaus kunnen voorkomen wanneer een instrument voldoet aan de gedefinieerde criteria die in het algemeen afhankelijk zijn van de markt en het product. De belangrijkste factoren die van invloed zijn op transfers zijn wijzigingen van de observatiecapaciteit, het tijdsverloop en gebeurtenissen tijdens de levensduur van de transactie. De timing voor de erkenning van een transfer werd vastgelegd op het begin van de rapporteringsperiode.

Tijdens 2021 waren er geen significante overdrachten tussen Niveau 1 en Niveau 2.

Beschrijving van de instrumenten op elk niveau

De volgende sectie geeft een beschrijving van de instrumenten op elk niveau van de hiërarchie. Het beschrijft met name de instrumenten geclassificeerd als Niveau 3 en de geassocieerde waarderingsmethoden.

Voor de belangrijkste instrumenten in de handelsportefeuille en voor derivaten geclassificeerd als Niveau 3 wordt aanvullende kwantitatieve informatie voorzien over de gebruikte input om de reële waarde te bepalen.

Niveau 1

Dit niveau omvat alle derivaten en effecten die beursgenoteerd zijn of continu genoteerd worden op andere actieve markten.

Niveau 1 omvat met name aandelen en liquide effecten, ongedekte verkopen van deze instrumenten, derivatieve instrumenten verhandeld op georganiseerde markten (futures, opties,...) en aandelen in fondsen ICBE's waarvan de netto boekwaarde op een dagelijkse basis berekend wordt, evenals schulden vertegenwoordigd door aandelen van geconsolideerde fondsen aangehouden door derde partijen.

Niveau 2

De stock van effecten in Niveau 2 wordt samengesteld uit effecten die minder liquide zijn dan deze die tot Niveau 1 behoren. Het gaat voornamelijk om staatsobligaties, obligaties uitgegeven door bedrijven, effecten gedekt door hypotheke, aandelen in fondsen en kortlopende effecten zoals depositocertificaten. Ze worden geïnclassificeerd in Niveau 2 in het bijzonder wanneer externe prijzen voor hetzelfde effect op een regelmatige basis geobserveerd kunnen worden bij een redelijk aantal markthandelaren actief in het effect, hoewel deze prijzen daarom niet een direct verhandelbare prijs vertegenwoordigen. Dit omvat onder andere, consensusprijsvormingsdiensten met een redelijk aantal deelnemers die actieve markspelers zijn alsook indicatieve prijzen van actieve makelaars en/of dealers. Andere bronnen zoals de primaire uitgifte markt, waardering van onderpand en het afstemmen van het onderpand met de tegenpartij kunnen, indien relevant, ook gebruikt worden.

Terugkoopovereenkomsten worden hoofdzakelijk als Niveau 2 geïnclassificeerd. De classificatie is voornamelijk gebaseerd op de observeerbaarheid en liquiditeit van de repo-markt afhankelijk van het onderpand en de looptijd van de terugkooptransactie.

Uitgegeven obligaties gewaardeerd tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening zijn onder hetzelfde niveau geïnclassificeerd als deze waaronder het ingebouwde derivaat individueel genomen zou vallen. De uitgifte opslag is een observeerbare input.

De **derivaten** in Niveau 2 bestaan voornamelijk uit de volgende instrumenten:

- Vanilla-instrumenten zoals renteswaps, caps, floors en swaptions, credit default swaps, aandelen/wisselkoers/goederentermijncontracten en opties.
- Gestructureerde derivaten zoals exotische wisselkoers opties, 'mono- and multi-underlying equity/funds derivaten', 'single curve exotic rentederivaten' en derivaten op gestructureerde rentevoeten.

De hiervoor genoemde derivaten worden geïnclassificeerd in Niveau 2 wanneer één van de volgende elementen aangetoond en gedocumenteerd worden:

- De reële waarde wordt hoofdzakelijk afgeleid van prijzen en noteringen van andere instrumenten geïnclassificeerd in Niveau 1 en Niveau 2, door middel van standaard marktinterpolatie of 'stripping'-technieken waarvan de resultaten op een regelmatige wijze bevestigd worden door reële transacties

- De reële waarde wordt afgeleid van standaardtechnieken zoals replicatie of verdisconteerde kasstromen die gekalibreerd worden op basis van observeerbare prijzen, die een beperkt modelrisico hebben en die de effectieve saldering van de risico's van het instrument mogelijk maken door het verhandelen van instrumenten geïnclassificeerd in Niveau 1 en Niveau 2
- De reële waarde wordt afgeleid van meer verfijnde- of eigen waarderingstechnieken maar wordt direct bewezen door regelmatige 'back-testing' waarbij gebruik wordt gemaakt van externe marktgegevens.

Het bepalen of een 'over-the-counter (OTC)'-derivaat in aanmerking komt voor classificatie in Niveau 2 vereist een oordeel. Er wordt aandacht besteed aan de oorsprong, transparantie en betrouwbaarheid van de gebruikte externe gegevens, en aan de mate van onzekerheid geassocieerd met het gebruik van modellen. Hieruit volgt dat de classificatiecriteria van Niveau 2 meervoudige analyse-aslijnen bevatten binnen een 'observeerbare zone' waarvan de grenzen bepaald zijn door i) een vooraf bepaalde lijst van productcategorieën en ii) het onderliggende en looptijdsegmenten. Deze criteria worden op een regelmatige basis herzien en bijgewerkt samen met de toegepaste waarde-aanpassingen zodat de classificatie per niveau consistent blijft met het waardeaanpassingsbeleid.

Niveau 3

Niveau 3 effecten van de handelsportefeuille omvatten vooral niet-genoteerde aandelen en rechten van deelneming van fondsen die gewaardeerd worden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening of die geïnclassificeerd worden met waardeveranderingen in het eigen vermogen.

Niet-genoteerde private equity aandelen worden systematisch geïnclassificeerd in Niveau 3, met uitzondering van ICBE's met een dagelijkse netto inventariswaarde die in Niveau 1 van de reëlewaardehiërarchie worden geïnclassificeerd.

Aandelen en andere niet genoteerde effecten met variabele opbrengst in Niveau 3 worden gewaardeerd volgens één van de volgende methodes: een portie van de geherwaardeerde netto boekwaarde, multipels van vergelijkbare ondernemingen, de toekomstige kasstromenmethode of de multi-criteria benadering.

Terugkoopovereenkomsten: vooral langetermijn- of gestructureerde terugkoopovereenkomsten op bedrijfsobligaties en ABS's: De waardering van deze transacties vereist specifieke methodologieën gezien de op maatgemaakte aard van de transacties en het gebrek aan activiteit en prijsvorming in de langetermijn 'repo'-markt. De curves gebruikt voor de waardering worden gevalideerd aan de hand van beschikbare gegevens zoals relevante

ijkpunten van de obligatieportefeuille, recente transactiegegevens van langlopende terugkoopovereenkomsten en gegevens van prijsaanvragen. Waardeaanpassingen toegepast op deze posities zijn in verhouding met de onzekerheidsgraad die eigen is aan de keuzes van de modellering en de hoeveelheid van beschikbare gegevens.

Schuldbewijzen aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening, worden ingedeeld in hetzelfde niveau dat van toepassing zou zijn op het individuele ingebouwde derivaat. De uitgifte opslag is een waarneembare parameter.

Derivaten

Vanilla derivaten worden geclassificeerd als Niveau 3 wanneer de positie zich buiten de observeerbare zone bevindt voor de rentecurves of volatiliteitsoppervlakken, of gelinkt is aan minder liquide markten zoals tranches van oude kredietwaardigheidsindex series of interestvoeten van groeiemarkten. De belangrijkste instrumenten zijn:

- **Rentederivaten:** deze posities bestaan voornamelijk uit swaps in minder liquide munten. De classificatie is voornamelijk gedreven door de lagere liquiditeit voor bepaalde looptijden terwijl observatiemogelijkheden op basis van consensus beschikbaar kunnen zijn. De waardering van deze instrumenten gebeurt via standaardtechnieken, nl. op basis van externe marktinformatie en via extrapolatie;
- **Kredietderivaten (CDS):** deze posities bestaan voornamelijk uit CDS'en met een looptijd die langer is dan de maximaal observeerbare activiteit in de markt. In mindere mate hebben we ook CDS'en op illiquide of noodlijdende namen en CDS'en op kredietindexen. De classificatie in Niveau 3 is gedreven door een gebrek aan liquiditeit terwijl observatiemogelijkheden kunnen beschikbaar zijn, met name door consensus. Niveau 3 blootstellingen omvatten ook CDS posities en 'Total Return Swaps' op geëffectiseerde posities. Deze worden gewaardeerd op basis van dezelfde model technieken als de onderliggende obligaties, rekening houdend met de financieringsbasis en een specifieke risicopremie;
- **Derivaten op aandelen:** deze posities bestaan voornamelijk uit langetermijn 'forwards', volatiliteitsinstrumenten of posities waar er een beperkte markt voor optionele producten is. Het updaten van de 'forward' curves en volatiliteitsoppervlakken die buiten de observeerbare looptijd vallen gebeurt via extrapolatietechnieken. Echter, wanneer er geen markt beschikbaar is voor een waardering op basis van een model, zal de volatiliteit of de forward rente bepaald worden op basis van een proxy of via analyse van historische waardering.

Evenzo worden lange termijn transacties op aandelenkorven in Niveau 3 geclassificeerd, wegens het ontbreken van de waarneembaarheid van correlaties tussen aandelen op lange termijn.

Deze vanilla derivaten ondergaan een additionele waardeaanpassing om de onzekerheid gelinkt aan hun liquiditeit correct weer te geven op basis van de aard van het onderliggende actief en de classificatie van de liquiditeit.

Gestructureerde derivaten die geklasseerd werden in Niveau 3 omvatten voornamelijk hybride producten (wisselkoers, interesten en aandelen hybriden), kredietcorrelatie producten, producten die gevoelig zijn aan voorafbetalingen, optionele derivaten op een korf van aandelen en sommige optionele renteinstrumenten. De belangrijkste blootstellingen worden hieronder beschreven, met inzicht in de betreffende waarderingstechnieken en de bronnen van onzekerheid:

- **Gestructureerde interestderivaten** worden in Niveau 3 geclassificeerd wanneer deze afgesloten werden in munten met een beperkte observeerbaarheid of wanneer deze een quanto eigenschap hebben waarbij de afbetaling bepaald wordt op basis van een vastgelegde termijn wisselkoers (met uitzondering van de voornaamste munten). Gestructureerde langetermijnderivaten werden ook geklasseerd onder Niveau 3;
- **Hybride rente/wisselkoers producten** omvatten vooral een specifieke productfamilie gekend als Power Reverse Dual Currency (PRDC). De waardering van PRDC's vereist gesofisticeerde modellen van het gezamenlijk gedrag van wisselkoersen en interestvoeten, en is met name gevoelig voor niet waarneembare wisselkoers/interestvoet correlaties. De waarderingen van de PRDC's worden ondersteund door recente handels- en consensusgegevens;
- **Effectiserings swaps** bestaan voornamelijk uit renteswaps, 'cross currency' of 'basis swaps' waarvan het notioneel bedrag is gekoppeld aan het vooruitbetalingsgedrag van een onderliggende portfolio. De schattingen voor het terugbetalingsprofiel van effectiseringsderivaten is gebaseerd op statistische methoden die externe historische data gebruiken;
- **Termijnopties op volatiliteit** zijn derivaten waarvan de terugbetaling is gelinkt aan de toekomstige schommelingen van een interestindex, zoals 'volatility swaps'. Deze producten omvatten een belangrijk modelrisico vermits het moeilijk is om de toekomstige volatiliteit af te leiden uit op de markt verhandelde instrumenten. Het kader voor de aanpassing van de waardering werd gekalibreerd om rekening te houden met de inherente onzekerheid van dit product en met de spreiding van de onzekerheid van de bestaande externe consensusdata;

- **Inflatie-gelinkte derivaten** die geïnclassificeerd werden in Niveau 3 bevatten voornamelijk derivaten op inflatie-indexen die niet gelinkt zijn aan een liquide geïndexeerde obligatie markt, derivaten op inflatie indexen die een cap of een floor bevatten of andere derivaten met een optionaliteitsclausule op inflatie-indexen of jaarlijkse inflatie. De waarderingmethoden voor derivaten op inflatie zijn voornamelijk standaard marktmodellen. Uitzonderlijk worden proxy-methoden gebruikt voor een beperkt aantal posities. Hoewel de waarderingen bevestigd worden door maandelijkse consensusdata, worden deze producten geïnclassificeerd in Niveau 3 door hun lage liquiditeit en de onzekerheid i.v.m. de kalibratie met de markt;
- De waardering van de **CDO's met tranches op maat (bespoke CDO's)** vereisen een correlatie van wanbetalingsgebeurtenissen. Deze informatie wordt afgeleid van gegevens afkomstig van de actieve markten in index tranches met behulp van een intern projectiemodel dat gebruik maakt van interne extrapolatie en interpolatietechnieken. De multi-regio CDO's vereisen een bijkomende correlatie hypothese. Ten slotte bevat het bespoke CDO model ook interne hypothesen en parameters verbonden met de dynamiek van de inningsgraad. De ontwikkeling van modellen voor de CDO's wordt gekalibreerd met markt-observeerbare index tranchegegevens en worden ook regelmatig vergeleken met de marktconsensusdata van gestandaardiseerde korven. De onzekerheid ligt bij de projectietechnieken, de evaluatie van de correlatie tussen de regio's, de modelering van de incasseringen en van de eraan verbonden parameters;
- **De N to default korven** vormen een ander type van kredietcorrelatieproduct, gemodelleerd door middel van een standaard koppeltechniek. De belangrijkste benodigde parameters zijn de paarsgewijze correlatie tussen de inhoud van de korf die geobserveerd kan worden via consensus- en de transactiegegevens. De lineaire korven worden evenwel beschouwd als waarneembaar;
- **Gecorreleerde aandelen en hybride aandelen producten** zijn instrumenten waarvan de terugbetaling afhangt van het gezamenlijk gedrag van een aandelenkorf/index leidend tot een waardering die gevoelig is aan de correlatie tussen de bestanddelen van de aandelenkorf. De hybride versie van deze instrumenten betreft korven die een mix van aandelen en andere niet-aandelen instrumenten zoals grondstoffenindexen of wisselkoersen bevatten. Het merendeel van de correlaties tussen de instrumenten is niet actief, enkel in sommige

onderdelen van de correlatiematrix aandeel-index wordt regelmatig gehandeld en is waarneembaar. Als gevolg hiervan hangt de classificering in Niveau 3 af van de samenstelling van de korf, van zijn looptijd en van het hybride karakter van het product. De correlatie-input wordt afgeleid van interne modellen die historische schattingen en andere verbeteringsfactoren combineren en die bevestigd worden door referentie met recente verrichtingen of met externe gegevens. De correlatiematrix wordt hoofdzakelijk aangeleverd door consensusdiensten, en wanneer een correlatie tussen twee onderliggende instrumenten niet beschikbaar is, kan deze verkregen worden door gebruik te maken van extrapolatietechnieken of technieken gebaseerd op benaderende waarden.

Deze gestructureerde derivaten ondergaan specifieke additionele waardeaanpassingen om de onzekerheden gelinkt aan de liquiditeit, de gebruikte parameters en het risico omtrent het gebruikte model correct te dekken.

Waarderingsaanpassingen (CVA, DVA en FVA)

De waardeaanpassingen voor kredietrisico voor tegenpartij (CVA), eigen kredietrisico voor derivaten (DVA) en voor de expliciete financieringskost (FVA) worden als niet observeerbare componenten van de waardering beschouwd en daarom in Niveau 3 geplaatst. Dit heeft in het algemeen geen invloed op de classificatie van de individuele transacties in de reële waarde hiërarchie. Een specifiek proces laat evenwel toe om individuele transacties te identificeren waarvoor de marginale bijdrage van deze waardeaanpassingen en de eraan gerelateerde onzekerheden significant is. In het bijzonder betreft dit sommige 'vanilla' renteswaps met onvoldoende onderpand en een zeer lange looptijd.

De tabel hieronder geeft de waarden weer van de belangrijkste niet-observeerbare parameters voor de producten die in Niveau 3 geïnclassificeerd werden. Deze waarden zijn van toepassing op verschillende types van onderliggende instrumenten en zijn enkel betekenisvol met betrekking tot de waarderingstechnieken die gebruikt werden door BNP Paribas Fortis. De gewogen gemiddelden, wanneer relevant en beschikbaar, worden berekend op basis van de reële waarde, nominale bedragen of sensitiviteiten.

De belangrijkste niet-waarneembare parameters die worden gebruikt voor de waardering van schuld uitgegeven in Niveau 3 zijn equivalent aan deze van hun economisch afdekkingsderivaat. Informatie met betrekking tot deze derivaten, weergegeven in de volgende tabel, is ook van toepassing op deze schulden.

Risico- klassen	Balans- waardering (In miljoenen euro's)		Belangrijkste producttypes die de Niveau 3 stock samenstellen in de risicoklasse	Waarderings- methode voor de betreffende producttypes	Belangrijkste niet- waarneembare elementen voor de betreffende producttypes	Omvang van de belangrijkste niet-waar- neembare elementen over de Niveau 3 populatie	Gewogen gemiddelde
	Activa	Verplichting					
Rente- derivaten	43	60	Floors en caps op inflatie of op de cumulatieve inflatie (zoals redemption floors), voornamelijk op de Europese en Belgische inflatie	Inflatieprijsmodel	Volatiliteit van de cumulatieve inflatie	0,7% to 8,8%	(a)
					Volatiliteit van de jaar-op-jaar inflatie	0,3% to 2,7%	
			Forward -volatiliteitsproducten zoals volatiliteitsswaps, voornamelijk in euro	Rentevoeten optieprijsmodel	Forward volatiliteit van de rentevoeten	0,4% to 0,7%	(a)

(a) Geen weging aangezien er geen expliciete gevoeligheid wordt toegekend aan deze elementen

Wijzigingen voor financiële instrumenten van Niveau 3

Voor financiële instrumenten van Niveau 3 vonden tussen 31 december 2020 en 31 december 2021 de volgende mutaties plaats :

In miljoenen euro's	Financiële activa				Financiële verplichtingen		
	Voor handels-doelinden aangehouden financiële instrumenten tegen reële waarde met waarde-veranderingen in de resultaten- rekening	Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultaten- rekening	Financiële activa tegen reële waarde via eigen vermogen	TOTAAL	Voor handels-doelinden aangehouden financiële instrumenten tegen reële waarde met waarde- veranderingen in de resultaten- rekening	Financiële instrumenten tegen reële waarde met waarde- randeringen in de resultaten- rekening	TOTAAL
Op 31 december 2020	181	595	248	1.024	73	1.217	1.290
Aankoop	-	127	-	127	-	-	-
Emissies	-	-	-	-	-	86	86
Verkoop	-	(165)	-	(165)	-	-	-
Uitkeringen ⁽¹⁾	158	(6)	(57)	95	76	(269)	(193)
Transfers naar Niveau 3	-	-	-	-	62	-	62
Transfers van Niveau 3	-	-	-	-	(10)	(25)	(35)
Winsten of (verliezen) opgenomen in het resultaat van vervallen of onderbroken verrichtingen tijdens de periode	-	96	-	96	-	(11)	(11)
Winsten of (verliezen) opgenomen in het resultaat voor de uitstaande instrumenten aan het einde van de periode	(33)	-	-	(33)	(30)	-	(30)
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen, opgenomen in het eigen vermogen	-	-	-	-	-	-	-
- Wisselkoerswijzigingen	-	(3)	(6)	(9)	-	-	-
- Wijzigingen in activa en verplichtingen geboekt in eigen vermogen	-	-	12	12	-	-	-
Op 31 december 2021	306	644	197	1.147	171	998	1.169

(1) Voor de activa, inclusief aflossingen van de hoofdsom, rentebetalingen en geld in- en uitstroom in verband met derivaten. Voor de verplichtingen, inclusief aflossing van de hoofdsom, rentebetalingen en geld in- en uitstroom in verband met derivaten waarvan de reële waarde negatief is

Een transfer van derivaten aan reële waarde uit Niveau 3 is voornamelijk het gevolg van een aanpassing van het waarneembare deel van bepaalde rentecurves, en van marktparameters gerelateerd aan terugkoopovereenkomsten en kredietverrichtingen evenals het effect van derivaten die door het dalen van hun resterende looptijd volledig of vooral gevoelig worden voor waarneembare inputs.

Transfers van derivaten naar Niveau 3 zijn het gevolg van regelmatige aanpassingen van de looptijden die als observeerbaar beschouwd worden.

Transfers worden weergegevens alsof ze plaatsgevonden hebben bij het begin van de rapporteringsperiode.

Financiële instrumenten in Niveau 3 kunnen afgedekt worden met instrumenten in Niveau 1 of Niveau 2. De winsten en verliezen op die instrumenten werden niet weergegeven in deze tabel. Als gevolg hiervan zijn de winsten en verliezen in deze tabel niet representatief voor de totale winsten en verliezen die het gevolg zijn van het beheer van het netto risico op al deze financiële instrumenten.

Gevoeligheid van de reële waarde voor redelijkerwijs waarschijnlijke veranderingen in veronderstellingen van Niveau 3

De volgende tabel bevat een samenvatting van de financiële activa en passiva in Niveau 3 waarvoor een alternatieve waarde voor één of meerdere van de niet-waarneembare inputs zou leiden tot een significante verandering van de reële waarde van het instrument.

De bedragen illustreren de mate van onzekerheid die verbonden is aan het schatten van Niveau 3 parameters of bij de selectie van waarderingstechnieken. Deze bedragen reflecteren onzekerheden in de waardering die voorkomen op de datum van de waardebepaling. Hoewel deze onzekerheden voornamelijk gerelateerd zijn aan de sensitiviteit van de portfolio voor bepaalde parameters op datum van waardebepaling, vormen ze geen voorspellingen of indicaties van toekomstige bewegingen van de reële waarde. Noch reflecteren ze het effect van een markt die onder druk staat op de waarde van de portfolio.

Bij het schatten van de sensitiviteiten van de financiële instrumenten heeft BNP Paribas Fortis gebruik gemaakt van plausibele inputs of werden veronderstellingen op basis van de 'valuation adjustment policy' toegepast.

Omwille van de eenvoud werd de sensitiviteit voor cash instrumenten die niet gerelateerd zijn aan geëffectiseerde instrumenten vastgelegd op een uniforme verschuiving van de prijs van 1%. Meer specifieke verschuivingen werden gekalibreerd voor elke klasse van geëffectiseerde producten in Niveau 3 op basis van het mogelijke bereik van de onwaarneembare inputs.

Voor derivaten is de sensitiviteit gebaseerd op de 'credit value adjustment' (CVA), de expliciete 'funding value adjustment' (FVA) en de aanpassingen gerelateerd aan de onzekerheid van de parameters en het model in Niveau 3.

De onzekerheid gerelateerd aan de CVA en de FVA werd gekalibreerd op basis van de 'prudent valuation adjustments' beschreven in de technische standaard voor 'Prudent Valuation' gepubliceerd door de European Banking Authority. Voor de andere waardeaanpassingen werden twee scenario's in aanmerking genomen: een positief scenario waarbij een deel of alle waardeaanpassingen niet in rekening werden genomen door tegenpartijen in de markt en een negatief scenario waarbij tegenpartijen in de markt het tweevoud zouden vragen van de waardeaanpassingen die BNP Paribas Fortis bepaald om een transactie af te sluiten.

In miljoenen euro's	31 december 2021		31 december 2020	
	Mogelijke impact op de resultatenrekening	Mogelijke impact op het eigen vermogen	Mogelijke impact op de resultatenrekening	Mogelijke impact op het eigen vermogen
Vastrentende effecten	+/-1	+/-0	+/-1	+/-1
Aandelen en andere effecten met aandelenkarakter	+/-5	+/-2	+/-4	+/-2
Leningen en terugkoopovereenkomsten	+/-3		+/-2	
Financiële derivaten	+/-11		+/-12	
<i>Rentevoet en valutaderivaten</i>	+/-11		+/-12	
<i>Kredietderivaten</i>	+/-0		+/-0	
<i>Aandelenderivaten</i>	+/-0		+/-0	
<i>Overige derivaten</i>	+/-0		+/-0	
Gevoeligheid van financiële instrumenten Niveau 3	+/-20	+/-2	+/-19	+/-3

Uitgestelde marge op financiële instrumenten gewaardeerd door gebruik van intern ontwikkelde technieken en gedeeltelijk gebaseerd op in actieve markten onwaarneembare gegevens

De uitgestelde marge op financiële instrumenten ('Dag één winst' of 'Day one profit') betreft alleen de financiële instrumenten die in aanmerking komen voor Niveau 3 en in mindere mate sommige financiële instrumenten in aanmerking komend voor Niveau 2 waarbij vergeleken met de initiële marge aanpassingen van de waardering voor parameter en model onzekerheden belangrijk zijn.

De 'Dag één winst' wordt berekend na het aanleggen van de reserves voor onzekerheden zoals voorheen beschreven en wordt

teruggenomen via de resultatenrekening over de periode waarvoor de parameters verwacht worden niet waarneembaar te zijn.

De uitgestelde marge die niet werd geboekt in de resultatenrekening maar deel uitmaakt van de prijs van de derivaten verkocht aan klanten en die gemeten werd op basis van interne modellen gebaseerd op onwaarneembare parameters ('Dag één winst'/'Day one profit') bedraagt minder dan EUR 1 miljoen.

4.e Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs

Detail van leningen en vorderingen naar herkomst

In miljoenen euro's	31 december 2021			31 december 2020		
	Bruto boek-waarde	Waarde-verminderingen (toelichting 2.g)	Netto boek-waarde	Bruto boek-waarde	Waarde-verminderingen (toelichting 2.g)	Netto boek-waarde
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	7.458	(64)	7.394	8.590	(59)	8.531
Zichtrekeningen	3.417	(1)	3.416	2.802	(1)	2.801
Leningen ⁽¹⁾	3.070	(63)	3.007	4.406	(58)	4.348
Terugkoopovereenkomsten	971	-	971	1.382	-	1.382
Leningen en voorschotten aan klanten	197.082	(2.980)	194.102	191.804	(3.062)	188.742
Zichtrekeningen	4.094	(500)	3.594	3.535	(469)	3.066
Leningen aan klanten	172.538	(1.985)	170.553	169.182	(2.104)	167.078
Financiële leaseverrichtingen	20.450	(495)	19.955	19.087	(489)	18.598
Terugkoopovereenkomsten	-	-	-	-	-	-
Totaal leningen en voorschotten tegen geamortiseerde kostprijs	204.540	(3.044)	201.496	200.394	(3.121)	197.273

⁽¹⁾ Leningen en vorderingen aan kredietinstellingen bevatten termijndeposito's aan centrale banken en bedragen EUR 62 miljoen op 31 december 2021 (EUR 276 miljoen op 31 december 2020)

Detail van schuldbewijzen per type emittent

In miljoenen euro's	31 december 2021			31 december 2020		
	Bruto boek-waarde	Waarde-verminderingen (toelichting 2.g)	Boek-waarde	Bruto boek-waarde	Waarde-verminderingen (toelichting 2.g)	Boek-waarde
Overheden	8.210	(4)	8.206	8.903	(3)	8.900
Andere overheidsinstellingen	1.919	-	1.919	2.660	-	2.660
Kredietinstellingen	1.149	-	1.149	1.356	-	1.356
Andere	438	-	438	467	-	467
Totaal schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs	11.716	(4)	11.712	13.386	(3)	13.383

Detail van financiële activa aan geamortiseerde kostprijs per stadium

In miljoenen euro's	31 december 2021			31 december 2020		
	Bruto boek-waarde	Waarde-verminderingen (toelichting 2.g)	Boek-waarde	Bruto boek-waarde	Waarde-verminderingen (toelichting 2.g)	Boek-waarde
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen	7.458	(64)	7.394	8.590	(59)	8.531
Stadium 1	7.293	(1)	7.292	8.431	-	8.431
Stadium 2	100	(1)	99	98	(1)	97
Stadium 3	65	(62)	3	61	(58)	3
Leningen en voorschotten aan klanten	197.082	(2.980)	194.102	191.804	(3.062)	188.742
Stadium 1	168.002	(248)	167.754	164.631	(298)	164.333
Stadium 2	24.780	(454)	24.326	22.123	(429)	21.694
Stadium 3	4.300	(2.278)	2.022	5.050	(2.335)	2.715
Schuldbewijzen	11.716	(4)	11.712	13.386	(3)	13.383
Stadium 1	11.712	(4)	11.708	13.386	(3)	13.383
Stadium 2	4	-	4	-	-	-
Stadium 3	-	-	-	-	-	-
Totaal financiële activa aan geamortiseerde kostprijs	216.256	(3.048)	213.208	213.780	(3.124)	210.656

Vorderingen onderworpen aan wettelijke en niet-wettelijke moratoria

In miljoenen euro's	31 december 2021														
	Bruto boek-waarde							Geaccumuleerde waardeverminderingen, geaccumuleerde negatieve veranderingen in de reële waarde door kredietrisico							
	Gezonde kredieten				Probleemkredieten			Gezonde kredieten				Probleemkredieten			
			Waarvan: blootstellingen met respijt maatregelen	Waarvan: instrumenten met een significante verhoging in het kredietrisico sinds de eerste opname maar niet onderhevig aan waardeverminderingen (Stadium 2)		Waarvan: blootstellingen met respijt maatregelen	Waarvan: onwaarschijnlijke betaling niet achterstallig of <= 90 dagen achterstallig is.		Waarvan: blootstellingen met respijt maatregelen	Waarvan: instrumenten met een significante verhoging in het kredietrisico sinds de eerste opname maar niet onderhevig aan waardeverminderingen (Stadium 2)		Waarvan: blootstellingen met respijt maatregelen	Waarvan: onwaarschijnlijke betaling niet achterstallig of <= 90 dagen achterstallig is.		Bruto lopende boekwaarden – instromen naar probleemkredieten
Leningen en voorschotten onderworpen aan moratoria	10.835	10.390	308	1.728	445	280	201	(159)	(58)	(13)	(42)	(101)	(47)	(43)	54
Waarvan Gezinnen	3.375	3.325	10	565	49	6	19	(13)	(9)	(1)	(7)	(4)	(1)	(1)	8
Waarvan <i>ge waarborgd door residentieel onroerend goed</i>	3.242	3.204	35	535	38	5	18	(8)	(6)	-	(5)	(2)	-	(1)	7
Waarvan niet-financiële bedrijven	7.105	6.716	293	1.075	389	268	179	(143)	(47)	(13)	(32)	(96)	(46)	(41)	46
Waarvan <i>kleine en middelgrote bedrijven</i>	3.586	3.413	201	619	173	85	59	(92)	(31)	(10)	(22)	(61)	(20)	(14)	29
Waarvan <i>ge waarborgd door commercieel onroerend goed</i>	3.663	3.496	100	519	167	133	142	(43)	(11)	(2)	(7)	(32)	(22)	(25)	16

Als reactie op de gezondheidscrisis zijn meerdere moratoria toegekend aan klanten. Deze moratoria bestaan meestal uit een betalingsuitstel van enkele maanden. De meeste moratoria waren verlopen op 31 december 2021.

Uitsplitsing van de blootstellingen op wettelijke en niet-wettelijke moratoria(*) volgens de resterende looptijd van de moratoria.

In miljoenen euro's	31 december 2021								
	Aantal debiteuren	Bruto boekwaarde							
		Waarvan: wettelijke moratoria	Waarvan: vervallen	Resterende looptijd van de moratoria					
				<= 3 maanden	>3 maanden <=6 maanden	> 6 maanden <= 9 maanden	> 9 maanden <= 12 maanden	> 1 jaar	
Leningen en voorschotten waarvoor moratoria werden aangeboden	133.923	10.848							
Leningen en voorschotten onderhevig aan moratoria (toegekend)	133.748	10.835	697	10.815	18	1	1	-	-
Waarvan: gezinnen		3.375	108	3.375	-	-	-	-	-
<i>Waarvan: gewaarborgd door residentieel onroerend goed</i>		3.215	17	3.215	-	-	-	-	-
Waarvan: niet-financiële bedrijven		7.105	590	7.085	18	1	1	-	-
<i>Waarvan: kleine en middelgrote ondernemingen</i>		3.587	545	3.581	5	1	-	-	-
<i>Waarvan: gewaarborgd door commercieel onroerend goed</i>		3.664	63	3.664	-	-	-	-	-

(*) Moratoria gekwalificeerd als 'Covid-19 Algemene moratoriummaatregel' in overeenstemming met de criteria bepaald door de EBA-richtlijnen gepubliceerd op 2 april 2020, en gewijzigd op 2 december 2020

Leningen en voorschotten onderworpen aan staatsgarantieschema's.

In miljoenen euro's	31 december 2021			
	Bruto boekwaarde	waarvan: met uitstel	Maximumbedrag van de garantie dat in overweging kan genomen worden	Bruto boekwaarde
			Ontvangen staatswaarborgen	Instromen naar niet-presterende blootstellingen
Nieuwe uitgegeven leningen en voorschotten onderworpen aan staatsgarantieschema's.	177	8	139	6
waarvan: Gezinnen	6			-
<i>waarvan: Gewaarborgd door residentieel onroerend goed</i>	1			-
waarvan: Niet-financiële bedrijven	169	8	133	6
<i>waarvan: Kleine en Middelgrote Ondernemingen</i>	115			5
<i>waarvan: Gewaarborgd door commercieel onroerend goed</i>	44			1

Op 31 december 2021, bedroeg het bedrag van leningen onderworpen aan staatsgarantieschema's verleend door BNP Paribas Fortis EUR 0,2 miljard, voornamelijk in België en Luxemburg.

In België werden de meeste moratoria toegekend in het kader van de Febelfin-charters. In overeenstemming met de EBA-richtlijnen

worden moratoria, toegekend in het kader van een algemeen plan, niet automatisch geclassificeerd als blootstellingen met forbearance-maatregelen, met uitzondering van moratoria met een totaal uitstel van betaling van meer dan 9 maanden.

Financiële leaseverrichtingen per looptijd

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Bruto-investering	21.749	20.340
Te ontvangen binnen het jaar	6.869	6.393
Te ontvangen na 1 jaar, maar binnen de 5 jaar	13.561	12.685
Te ontvangen na 5 jaar	1.319	1.262
Niet verworven interestinkomsten	(1.299)	(1.253)
Netto-investering voor bijzondere waardeverminderingen	20.450	19.087
Te ontvangen binnen het jaar	6.330	5.881
Te ontvangen na 1 jaar, maar binnen de 5 jaar	12.903	12.048
Te ontvangen na 5 jaar	1.217	1.158
Bijzondere waardeverminderingen	(495)	(489)
Netto-investering na bijzondere waardeverminderingen	19.955	18.598

4.f Dubieuze kredieten (Stadium 3)

In de volgende tabellen worden de netto-boekwaarden van de dubieuze kredieten weergegeven en de ontvangen garanties ter dekking van deze kredieten.

De bedragen van verkregen zakelijke zekerheden en waarborgen mogen niet groter zijn dan de waarde van de gewaarborgde activa.

In miljoenen euro's	31 december 2021			
	Uitstaande saldi Stadium 3			Verkregen onderpand
	Bruto boekwaarde	Bijzondere waardeverminderingen	Netto	
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen (toelichting 4.e)	65	(62)	3	-
Leningen aan en vorderingen op klanten (toelichting 4.e)	4.300	(2.278)	2.022	1.548
Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting 4.e)	-	-	-	-
Totaal leningen tegen geamortiseerde kostprijs (Stadium 3)	4.365	(2.340)	2.025	1.548
Verstreckte kredietverbintenissen	159	(30)	129	46
Verstreckte garantieverbintenissen	250	(90)	160	89
Totaal buiten balans dubieuze verbintenissen (Stadium 3)	409	(120)	289	135

In miljoenen euro's	31 december 2020			
	Uitstaande saldi Stadium 3			Verkregen onderpand
	Bruto boekwaarde	Bijzondere waardeverminderingen	Netto	
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen (toelichting 4.e)	61	(58)	3	6
Leningen aan en vorderingen op klanten (toelichting 4.e)	5.050	(2.335)	2.715	1.687
Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting 4.e)	-	-	-	-
Totaal leningen tegen geamortiseerde kostprijs (Stadium 3)	5.111	(2.393)	2.718	1.693
Verstreckte kredietverbintenissen	252	(19)	233	76
Verstreckte garantieverbintenissen	271	(92)	179	37
Totaal buiten balans dubieuze verbintenissen (Stadium 3)	523	(111)	412	113

Volgende tabel toont de gegevens over de wijzingen van de bruto omlopen in Stadium 3:

Brutowaarde Dubieuze kredieten (Stadium 3) In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Beginsaldo	5.111	4.792
Transfer naar Stadium 3	1.313	1.785
Transfer naar Stadium 1 of Stadium 2	(598)	(404)
Opname van verliezen	(269)	(305)
Overige wijzigingen	(1.192)	(757)
Eindsaldo	4.365	5.111

4.g Schulden tegen geamortiseerde kostprijs aan kredietinstellingen en klanten

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Deposito's van kredietinstellingen	56.610	50.820
Zichtrekeningen	1.478	1.308
Interbancaire leningen ⁽¹⁾	51.100	48.790
Terugkoopovereenkomsten	4.032	722
Deposito's van klanten	199.037	193.770
Zichtrekeningen	97.120	91.296
Spaardeposito's	84.934	83.693
Termijnrekeningen en kasbons	16.983	18.781
Terugkoopovereenkomsten	-	-

⁽¹⁾ Interbancaire leningen van kredietinstellingen omvatten termijnleningen van centrale banken, waaronder EUR 27,8 miljard aan TLTRO III op 31 december 2021 (EUR 25,2 miljard op 31 december 2020).

4.h Schuldbewijzen en achtergestelde schulden

Deze toelichting behandelt alle schuldbewijzen en achtergestelde verplichtingen aan geamortiseerde kostprijs evenals deze aangewezen aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Schuldbewijzen aan geamortiseerde kostprijs

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Verhandelbare schuldbewijzen en andere schuldbewijzen	9.342	8.792
Obligatieleningen	3.536	3.023
Totaal schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs	12.878	11.815

Schuldbewijzen en achtergestelde schulden aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Schuldbewijzen	2.097	2.300
Achtergestelde schulden	931	835
Totaal schuldbewijzen en achtergestelde schulden tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	3.028	3.135

Achtergestelde schulden aan geamortiseerde kostprijs

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Terugbetaalbare achtergestelde schulden	2.296	2.711
Eeuwigdurende achtergestelde schulden	-	29
Totaal achtergestelde schulden aan geamortiseerde kostprijs	2.296	2.740

De achtergestelde schulden aangewezen tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening bestaan voornamelijk uit 'Convertible and Subordinated Hybrid Equity Linked Securities' (CASHES) uitgegeven door BNP Paribas Fortis (voorheen Fortis Bank) in december 2007.

De CASHES zijn achtergestelde schuldbewijzen maar kunnen omgevuld worden voor Ageas-aandelen (voorheen Fortis SA/NV-aandelen) op initiatief van de houder tegen een prijs van EUR 239,40. Indien de prijs vanaf 19 december 2014 gedurende 20 achtereenvolgende handelsdagen gelijk is of hoger dan EUR 359,10 zullen de CASHES automatisch omgewisseld worden in Ageas-aandelen. De hoofdsom zal nooit in contanten omgezet worden. De rechten van de CASHES-houders zijn beperkt tot de Ageas-aandelen aangehouden door en in waarborg gegeven bij BNP Paribas Fortis.

Ageas en BNP Paribas Fortis hebben een 'Relative Performance Note'-contract (RPN) afgesloten, waarvan de waarde contractueel schommelt om de impact op BNP Paribas Fortis van het relatieve verschil tussen de waardeschommelingen van de CASHES en de waardeschommelingen van de Ageas-aandelen te compenseren.

Op 7 mei 2015 hadden BNP Paribas en Ageas een nieuwe overeenkomst die BNP Paribas toeliet de nog uitstaande CASHES in te kopen op voorwaarde dat deze werden geconverteerd in Ageas aandelen, wat leidde tot een evenredige afwikkeling van het RPN-contract. Deze overeenkomst liep af op 31 december 2016.

Op 24 juli 2015 kreeg BNP Paribas de voorafgaande toestemming van de Europese Centrale Bank om over te gaan tot de aankoop van CASHES binnen een limiet van EUR 200 miljoen (nominaal bedrag). In 2016 werd deze overeenkomst gebruikt voor de conversie van EUR 164 miljoen in Ageas-aandelen.

Op 8 juli 2016 kreeg BNP Paribas een nieuwe toestemming van de Europese Centrale Bank om over te gaan tot de aankoop van CASHES met een limiet van EUR 200 miljoen (nominaal bedrag). Deze overeenkomst verving de vorige overeenkomst.

Op 11 augustus 2017 aanvaardde de Europese Centrale Bank het verzoek van BNP Paribas om het akkoord voor de aankoop van CASHES te annuleren.

Op 31 december 2021 komt de achtergestelde lening in aanmerking voor het Tier 1 kapitaal voor een bedrag van EUR 205 miljoen (rekening houdend met de overgangperiode die in 2022 zal eindigen).

4.i Actuele en uitgestelde belastingen

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Actuele belastingen	94	87
Uitgestelde belastingen	1.248	1.477
Actuele en uitgestelde belastingvorderingen	1.342	1.564
Actuele belastingen	138	178
Uitgestelde belastingen	630	593
Actuele en uitgestelde belastingverplichtingen	768	771

Wijzigingen in de uitgestelde belastingen naar herkomst tijdens de periode

In miljoenen euro's	31 december 2020	Wijzigingen geboekt via de resultatenrekening	Wijzigingen geboekt via het eigen vermogen die kunnen worden geherclassificeerd als nettoresultaat	Wijzigingen geboekt via het eigen vermogen die niet kunnen worden geherclassificeerd als nettoresultaat	Wijzigingen aan de consolidatiekring, in omrekeningsverschillen en overige	31 december 2021
Financiële instrumenten	(23)	(72)	(3)	(3)	14	(87)
Voorzieningen voor sociale verplichtingen	98	2		8	(7)	101
Niet-gerealiseerde reserve voor financiële lease	(186)	14			7	(165)
Voorzieningen voor kredietrisico	525	3			(18)	510
Overdraagbare fiscale verliezen	837	(210)			(2)	625
Overige elementen	(367)	37			(36)	(366)
Total uitgestelde belastingen	884	(226)	(3)	5	(42)	618
Uitgestelde belastingvorderingen	1.477					1.248
Uitgestelde belastingverplichtingen	593					630

Om het bedrag van de overdraagbare fiscale verliezen opgenomen als activa te bepalen voert BNP Paribas Fortis elk jaar een specifieke analyse van elke relevante entiteit door op basis van het toe te passen fiscale regime – namelijk, rekening houdend met verliezen die beperkt in de tijd overdraagbaar zijn – en een realistische projectie van hun toekomstige opbrengsten en kosten in lijn met hun businessplan.

Uitgestelde belastingvorderingen op overdraagbare fiscale verliezen hebben voornamelijk betrekking op BNP Paribas Fortis NV voor EUR 452 miljoen met een verwachte recuperatieperiode van 4 jaar (deze verliezen zijn ongelimiteerd in de tijd overdraagbaar).

De niet-verantwoorde uitgestelde belastingvorderingen bedroegen EUR 165 miljoen op 31 december 2021 vergeleken met EUR 166 miljoen op 31 december 2020.

4.j Overlopende rekeningen en overige activa/verplichtingen

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Gestorte garantiedeposito's en betaalde bankwaarborgen	2.478	3.361
Incassorekeningen	53	54
Te innen opbrengsten en over te dragen kosten	971	887
Overige vorderingen en diverse activa	5.686	6.058
Totaal overlopende rekeningen en overige activa	9.188	10.360
Verkrege garantiedeposito's	840	1.017
Incassorekeningen	438	425
Toe te rekenen kosten en over te dragen opbrengsten	1.880	1.744
Leaseverplichtingen	287	353
Overige schulden en diverse verplichtingen	4.567	4.668
Totaal overlopende rekeningen en overige verplichtingen	8.012	8.207

4.k Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast

De volgende tabel geeft de gecumuleerde financiële informatie weer van geassocieerde deelnemingen en joint ventures:

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021			31 december 2021	Boekjaar 2020			31 december 2020
	Aandeel in het netto resultaat	Aandeel in wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Aandeel in het netto resultaat en in wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast	Aandeel in het netto resultaat	Aandeel in wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Aandeel in het netto resultaat en in wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast
Joint ventures	15	30	45	115	24	(49)	(25)	69
Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾	307	(34)	273	3.694	298	(65)	233	3.678
Totaal ondernemingen waarop de vermogensmutatie wordt toegepast	322	(4)	318	3.809	322	(114)	208	3.747

⁽¹⁾ met inbegrip van gecontroleerde entiteiten waarop een vereenvoudigde consolidatiemethode (vermogensmutatie) wordt toegepast wegens niet-materialiteit

De garantie- en financieringsverplichtingen die door BNP Paribas Fortis worden verstrekt aan joint ventures en geassocieerde deelnemingen worden vermeld in toelichting 7.g 'Verbonden partijen'.

De boekwaarde van de investering van BNP Paribas Fortis in de voornaamste geassocieerde deelnemingen en joint ventures wordt weergegeven in de volgende tabel:

In miljoenen euro's	Land van registratie	Activiteit	31 december 2021		31 december 2020	
			Deelnemings%	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast	Deelnemings%	Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast
Joint ventures						
bpost bank	België	Retail banking	50%	111	50%	114
Geassocieerde deelnemingen						
AG Insurance	België	Verzekeringen	25%	1.851	25%	1.832
BNP Paribas Asset Management	Frankrijk	Vermogensbeheer	30,9%	903	30,9%	933
BNPP Bank Polska SA	Polen	Retail banking	24,1%	597	24,1%	631

Bpost bank

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Totaal nettoresultaat	3	37
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	(10)	(32)

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Totale activa	12.219	12.109
Totale verplichtingen	11.737	11.620
Netto activa van geassocieerde deelnemingen	482	489

AG Insurance

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Totaal nettoresultaat	586	515
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	59	(189)

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Totale activa	82.056	82.350
Totale verplichtingen	75.028	75.419
Netto activa van geassocieerde deelnemingen	7.028	6.931

BNP Paribas Asset Management

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Totaal nettoresultaat	135	241
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	(28)	46

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Totale activa	3.175	2.424
Totale verplichtingen	2.112	1.265
Netto activa van geassocieerde deelnemingen	1.063	1.159

BNPP Bank Polska SA

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Totaal nettoresultaat	43	145
Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	(190)	34

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Totale activa	27.472	25.359
Totale verplichtingen	25.072	22.808
Netto activa van geassocieerde deelnemingen	2.400	2.551

Beoordeling bijzondere waardeverminderingen in geassocieerde deelnemingen

Volgens de IFRS regels is het vereist om op het eind van elke verslagperiode na te gaan of er een objectieve aanwijzing bestaat dat een investering in een geassocieerde deelneming onderhevig is aan een bijzondere waardevermindering of niet. Als uit de toetsing blijkt dat de realiseerbare waarde van de investering (die de hoogste is van de reële waarde en de gebruikswaarde) lager is dan de boekwaarde, dan wordt de boekwaarde verminderd tot de realiseerbare waarde, door een waardevermindering te boeken.

De DCF aanpak (discounted cash flows) wordt gebruikt om de gebruikswaarde te bepalen.

De DCF-methode is gebaseerd op een aantal veronderstellingen betreffende toekomstige opbrengsten, kosten en risicokost (kasstromen) gebaseerd op middellange termijn businessplannen over een periode van vijf jaar. Projecties van kasstromen over een periode langer dan vijf jaar zijn gebaseerd op een groeipercentage over een eeuwigdurende horizon en worden bijgestuurd wanneer de kortetermijnomgeving niet overeenstemt met de normale omstandigheden van de economische cyclus.

De sleutel parameters die gevoelig zijn voor de gemaakte veronderstellingen zijn de kapitaalkost, de kost-inkomensratio, de risicokost en het groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon.

De kapitaalkost wordt bepaald aan de hand van een risicovrije rentevoet, een waargenomen marktrisicopremie gewogen per risicofactor gebaseerd op vergelijkbaren specifiek voor elke investering. De waarden van deze parameters worden uit externe informatie bronnen gehaald.

Het vereist eigen vermogen voor elke investering wordt bepaald op basis van de 'Common Equity Tier 1' reglementaire vereisten voor de wettelijke entiteit waartoe de investering behoort, met een minimum van 7%.

Het groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon is vastgelegd op 2% voor ontwikkelde economieën in Europa.

Op 31 december 2021 werden testen voor een bijzondere waardevermindering uitgevoerd op de investeringen van BNP Paribas Fortis in bpost bank, in BNP Paribas Asset Management, in BNP Paribas Bank Polska en in AG Insurance. Geen van deze testen toonde de noodzaak aan om een bijzondere waardevermindering te boeken op de investeringen.

De volgende tabel toont de gevoeligheid van de geschatte waarde van de investeringen voor een wijziging van 10 basispunten in de kapitaalkost, een wijziging van 1% in de kost/inkomensratio in eindwaarde, een wijziging van 5% in de risicokost in eindwaarde en een wijziging van 50 basispunten in het groeipercentage over een eeuwigdurende horizon.

In miljoenen euro's	31 December 2021		
	BNP Paribas Asset Management	BNP Paribas Bank Polska SA	AG Insurance
Kapitaalkost			
Negatieve wijziging (+10 basispunten)	(18)	(14)	(29)
Positieve wijziging (-10 basispunten)	18	15	30
Cost/income ratio			
Negatieve wijziging (+1%)	(24)	(24)	(41)
Positieve wijziging (-1%)	24	24	41
Risicokost			
Negatieve wijziging (+5%)	-	(10)	-
Positieve wijziging (-5%)	-	10	-
Langetermijn groeivoet			
Negatieve wijziging (-50 basispunten)	(58)	(31)	(105)
Positieve wijziging (+50 basispunten)	66	35	122

4.1 Materiële en immateriële vaste activa en vastgoedbeleggingen

In miljoenen euro's	31 december 2021			31 december 2020		
	Bruto boek-waarde	Som van afschrijvingen en bijzondere waarde-verminderingen	Netto boek-waarde	Bruto boek-waarde	Som van afschrijvingen en bijzondere waarde-verminderingen	Netto boek-waarde
Vastgoedbeleggingen	291	(136)	155	421	(201)	220
Terreinen en gebouwen	3.043	(1.702)	1.341	2.928	(1.762)	1.166
Installaties, machines en uitrustingen	708	(528)	180	849	(648)	201
Vaste activa verhuurd als leasinggever onder operationele leasing	33.588	(9.317)	24.271	30.056	(8.182)	21.874
Overige vaste activa	378	(181)	197	666	(213)	453
Materiële vaste activa	37.717	(11.728)	25.989	34.499	(10.805)	23.694
waarvan gebruiksrechten	793	(523)	270	825	(494)	331
Aangekochte software	230	(185)	45	368	(305)	63
Software, ontwikkeld door de onderneming	926	(607)	319	692	(406)	286
Overige immateriële vaste activa	53	(27)	26	69	(50)	19
Immateriële vaste activa	1.209	(819)	390	1.129	(761)	368

Vastgoedbeleggingen

De terreinen en gebouwen verhuurd door de Bank als leasinggever onder operationele leasing worden onder de rubriek 'Vastgoedbeleggingen' gegroepeerd.

De geschatte reële waarde van vastgoedbeleggingen geboekt aan geamortiseerde kostprijs op 31 december 2021 bedroeg EUR 268 miljoen, te vergelijken met EUR 311 miljoen in het boekjaar 2020.

Operationele leasing

Operationele leasing en transacties in vastgoedbeleggingen zijn in bepaalde gevallen onderworpen aan overeenkomsten die voorzien in de volgende minimale toekomstige betalingen:

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Minimum te ontvangen toekomstige betalingen uit niet-opzegbare lease contracten	7.762	7.369
Te ontvangen binnen het jaar	3.369	3.170
Te ontvangen na 1 jaar maar binnen de 5 jaar	4.341	4.139
Te ontvangen na 5 jaar	52	60

Minimum te ontvangen toekomstige betalingen uit niet-opzegbare lease contracten omvatten de betalingen die de huurder dient te maken tijdens de leaseperiode.

Immateriële vaste activa

De overige immateriële vaste activa bestaan uit erfpachtrechten, goodwill en handelsmerken verworven door BNP Paribas Fortis.

Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen

De som van afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op materiële en immateriële vaste activa voor het boekjaar eindigend op 31 december 2021 bedroeg EUR (361) miljoen, tegenover EUR (381) miljoen voor het boekjaar eindigend op 31 december 2020.

Deze bedragen bevatten een netto terugname van provisies voor bijzondere waardeverminderingen geboekt in de resultatenrekening van EUR 3 miljoen op 31 december 2021 tegenover een netto toename van EUR 1 miljoen op 31 december 2020.

4.m Goodwill

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Boekwaarde aan het begin van de periode	722	730
Verwervingen	31	6
Desinvesteringen	-	-
Bijzondere waardeverminderingen, opgenomen tijdens de periode	-	-
Omrekeningsverschillen	13	(13)
Overige wijzigingen	1	(1)
Boekwaarde aan het einde van de periode	767	722
Bruto boekwaarde	919	888
Som van de bijzondere waardeverminderingen aan het einde van de periode	(152)	(166)

De goodwill per homogene groep van businesses is als volgt:

In miljoenen euro's	Boekwaarde		Waardeverminderingen gedurende de periode		Verwervingen van de periode	
	31 december 2021	31 december 2020	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
BNP Paribas Fortis in België	59	28	-	-	31	-
Alpha Crédit	22	22	-	-	-	-
Axapta	31	-	-	-	31	-
Factoring	6	6	-	-	-	-
BNP Paribas Fortis in Luxemburg	186	185	-	-	-	1
BNP Paribas Leasing Solutions	148	147	-	-	-	1
Wealth Management Luxemburg	38	38	-	-	-	-
BNP Paribas Fortis in andere landen	522	509	-	-	-	5
Arval	522	509	-	-	-	5
Totaal goodwill	767	722	-	-	31	6

De activiteiten van BNP Paribas Fortis zijn opgesplitst in homogene groepen van businesses, die de rapporteringsentiteiten of groepen van rapporteringsentiteiten van BNP Paribas Fortis vertegenwoordigen. De splitsing is consistent met de organisatorische structuur en beheersmethodes van BNP Paribas Fortis en weerspiegelt de onafhankelijkheid van de rapporteringsentiteiten in termen van resultaat- en beheersaanpak. Dit wordt op regelmatige basis herzien met als doel rekening te houden met gebeurtenissen die de samenstelling van de homogene groepen van businesses kunnen beïnvloeden zoals verwervingen, desinvesteringen en belangrijke reorganisaties.

De homogene groepen van businesses aan dewelke goodwill is toegewezen omvatten:

- **Alpha Crédit** is de consumentenkredietenspecialist. Zij verleent een omvattende reeks consumentenkredieten in verkooppunten (winkels en garages) en rechtstreeks aan klanten. Zij verspreidt haar producten eveneens via het retailnetwerk van de Bank, via bpost bank en via makelaars. Ze is de marktleider in België en Luxemburg;
- **Factoring** is een homogene groep van businesses die al de factoring dochtermaatschappijen van de Bank omvat. Ze is vooral actief in België, Duitsland, het Verenigd Koninkrijk en Nederland. Ze is marktleider in België;
- **BNP Paribas Leasing Solutions** werkt met een partnerschap via meerdere kanalen (rechtstreekse verkopen, verkopen via tussenpersonen, partnerschappen en banknetwerken) om corporate- en kleine zakenklanten een waaier aan leasing en huuroplossingen aan te bieden, gaande van financiering van uitrusting tot uitbesteding van het wagenpark,
- **Wealth Management Luxemburg**: BGL BNP Paribas verwierf op 3 september 2018 ABN Amro Wealth Management Luxembourg en integreerde deze vervolgens in zijn Wealth Management afdeling. De integratie liet BGL toe om zijn leiderschap in de Wealth Management markt in Luxemburg te versterken, en meer specifiek in het segment van de Europese ondernemers;
- **Arval** is een specialist in lange termijn auto-leasing en mobiliteit. Arval biedt ondernemingen (zowel multinationale als kleine ondernemingen), werknemers en individuele klanten oplossingen op maat om hun mobiliteit te optimaliseren.

Testen van bijzondere waardevermindering

Volgens de IFRS regels moet er minstens op jaarbasis of wanneer er een gebeurtenis plaatsvindt die dit op gang brengt, een test van bijzondere waardevermindering op goodwill gebeuren waarbij de boekwaarde van de entiteit vergeleken wordt met de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is gelijk aan de hoogste van de reële waarde van de entiteit en de gebruikswaarde. De DCF approach ('discounted cash flows') wordt aangewend om de gebruikswaarde te bepalen. Wanneer de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, dan wordt een bijzondere waardevermindering erkend voor het verschil.

De DCF-methode is gebaseerd op een aantal veronderstellingen betreffende toekomstige opbrengsten, kosten en risicokost (kasstromen) gebaseerd op middellange termijn businessplannen over een periode van 5 jaar. Projecties van kasstromen over een periode langer dan 5 jaar zijn gebaseerd op een groeipercentage over een eeuwigdurende horizon en worden bijgestuurd wanneer de kortetermijnomgeving niet overeenstemt met de normale omstandigheden van de economische cyclus.

De belangrijkste parameters die gevoelig zijn voor de gemaakte veronderstellingen zijn de kapitaalkost, de kost-inkomensratio, de risicokost en het groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon.

De kapitaalkost wordt bepaald aan de hand van een risicovrije rentevoet, een waargenomen marktrisicopremie gewogen per risicofactor gebaseerd op vergelijkbaren specifiek voor elke homogene groep van businesses. De waarde van deze parameters wordt uit externe informatie bronnen gehaald.

De toewijzing van het eigen vermogen wordt voor elke homogene groep van businesses bepaald op basis van de 'Common Equity Tier 1'-kapitaalsvereisten voor de wettelijke entiteit waartoe de homogene groep van businesses behoort, met een minimum van 7%.

Het gebruikte groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon is 2% voor ontwikkelde economieën in Europa.

Eind 2021 werd een test van bijzondere waardevermindering uitgevoerd voor elk van de volgende vier homogene groepen van businesses: Alpha Crédit, BNP Paribas Leasing Solutions, Wealth Management Luxembourg en Arval. Geen van deze testen toonde de noodzaak aan om een bijzondere waardevermindering te boeken.

De erkende goodwill op Factoring wordt als niet-materieel beschouwd en bijgevolg niet onderworpen aan een test van bijzondere waardevermindering.

De goodwill die op Axepta BNPP Benelux werd genomen na de transactie afgesloten in november 2021, zal vanaf 2022 worden onderworpen aan een test.

Gevoeligheden

De onderstaande tabel toont de gevoeligheid van de belangrijkste waarderingen van goodwill voor een wijziging van 10 basispunten in de kapitaalkost, een wijziging van 1% in de kost/inkomensratio in eindwaarde, een wijziging van 5% in de risicokost in eindwaarde

en een wijziging van 50 basispunten in het groeipercentage over een eeuwigdurende tijdshorizon. Geen enkele van de ongunstige variaties in de tabel zou leiden tot een waardevermindering van goodwill.

In miljoenen euro's	31 december 2021			
	Alpha Credit	BNP Paribas Leasing Solutions	Arval	Wealth Management Luxembourg
Kapitaalkost				
Negatieve wijziging (+10 basispunten)	(14)	(78)	(187)	(8)
Positieve wijziging (-10 basispunten)	14	80	192	8
Kost-inkomens-ratio				
Negatieve wijziging (+1%)	(15)	(92)	(192)	(13)
Positieve wijziging (-1%)	15	92	192	13
Risicokost				
Negatieve wijziging (+5%)	(14)	(42)	(39)	-
Positieve wijziging (-5%)	14	42	39	-
Langetermijn groeiratio				
Negatieve wijziging (-50 basispunten)	(37)	(211)	(574)	(28)
Positieve wijziging (+50 basispunten)	42	245	663	32

4.n Voorzieningen voor risico's en kosten

In miljoenen euro's	31 december 2020	Netto dotatie aan voorzieningen	Gebruikte voorzieningen	Wijzigingen in waarde opgenomen in het eigen vermogen	Wijzigingen in wisselkoersen en overige wijzigingen	31 december 2021
Voorzieningen voor personeelsvoordelen	3.633	180	(237)	(51)	(25)	3.500
<i>waarvan voordelen na uitdiensttreding (toelichting 6.b)</i>	3.213	126	(142)	(45)	(19)	3.133
<i>waarvan gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding (toelichting 6.b)</i>	97	2	(2)	(6)	-	91
<i>waarvan voorzieningen voor andere langetermijnvergoedingen (toelichting 6.c)</i>	74	21	(19)	-	(2)	74
<i>waarvan voorzieningen voor vrijwillig vertrek, vervroegde pensioneringsplannen en aanpassing personeelsbezettingplan (toelichting 6.d)</i>	236	25	(69)	-	(3)	189
<i>waarvan voorzieningen voor aandelen gebaseerde beloningen</i>	13	6	(5)	-	(1)	13
Voorzieningen voor woningspaarrekeningen en plannen	-	-	-	-	-	-
Voorzieningen voor buitenbalansverbintenissen	247	-	-	-	25	272
Voorzieningen voor geschillen	88	(16)	(11)	-	(3)	58
Andere voorzieningen voor risico's en kosten	314	134	(69)	-	-	379
Totaal voorzieningen voor risico's en kosten	4.282	298	(317)	(51)	(3)	4.209

4.0 Saldering van financiële activa en financiële verplichtingen

De onderstaande tabel geeft de bedragen weer van de financiële activa en verplichtingen voor en na salderen. Deze informatie, vereist door IFRS 7, heeft als doel de vergelijkbaarheid mogelijk te maken met de toegepaste boekhoudkundige verwerking in overeenstemming met de algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving in de Verenigde Staten (US GAAP) die op het vlak van salderen minder restrictief zijn dan IAS 32.

'Gesaldeerde bedragen' op de balans worden bepaald op basis van IAS 32. Dit betekent dat een financieel actief en een financiële verplichting gesaldeerde worden waarbij het nettobedrag enkel en alleen wordt getoond op de balans als BNP Paribas Fortis een wettelijk afdwingbaar recht heeft om de erkende bedragen te salderen en de intentie heeft om tot een afwikkeling op nettobasis te komen of tegelijkertijd het actief te realiseren en de verplichting af te wikkelen. Gesaldeerde bedragen vloeien hoofdzakelijk voort uit terugkoopovereenkomsten en afgeleide instrumenten verhandeld met clearing houses.

De impact van 'Master Netting Agreements' en gelijkaardige overeenkomsten heeft betrekking op de openstaande bedragen onder een afdwingbare overeenkomst die niet voldoet aan de salderingscriteria bepaald door IAS 32. Dit komt voor bij transacties waar salderen enkel mogelijk is in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van één van de partijen.

'Financiële instrumenten gegeven of ontvangen als onderpand' omvatten garantiedeposito's en effecten erkend tegen reële waarde. Deze garanties kunnen enkel worden uitgeoefend in geval van wanbetaling, insolventie of faillissement van één van de partijen.

Inzake 'Master Netting Agreements' worden de garantiedeposito's ontvangen of gegeven ter compensatie van de positieve of negatieve reële waarden van financiële instrumenten geboekt onder overlopende rekeningen en overige activa of verplichtingen op de balans.

31 december 2021 In miljoenen euro's	Brutobedragen van financiële activa	Gesaldeerde brutobedragen op de balans	Nettobedragen van financiële activa gerapporteerd op de balans	Impact van Master Netting Agreements (MNA) en gelijkaardige overeenkomsten	Financiële instrumenten ontvangen als onderpand	Netto-bedragen
Activa						
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	17.391	(1.775)	15.616	(7.662)	(2.392)	5.562
<i>Effectenportefeuille</i>	1.317	-	1.317	-	-	1.317
<i>Leningen en terugkoopovereenkomsten</i>	6.057	(1.775)	4.282	(1.933)	(2.074)	275
<i>Instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening</i>	10.017	-	10.017	(5.729)	(318)	3.970
Leningen aan en vorderingen op klanten en kredietinstellingen	213.208	-	213.208	(438)	(470)	212.300
<i>waarvan terugkoopovereenkomsten</i>	971	-	971	(438)	(470)	63
Overlopende rekeningen en overige activa	9.188	-	9.188	-	(1.392)	7.796
<i>waarvan betaalde waarborgsommen</i>	2.477	-	2.477	-	(1.392)	1.085
Overige activa niet onderworpen aan saldering	103.636	-	103.636	-	-	103.636
TOTAAL ACTIVA	343.423	(1.775)	341.648	(8.100)	(4.254)	329.294

31 december 2021 In miljoenen euro's	Brutobedragen van financiële verplichtingen	Gesaldeerde brutobedragen op de balans	Nettobedragen van financiële activa gerapporteerd op de balans	Impact van Master Netting Agreements (MNA) en gelijkaardige overeenkomsten	Financiële instrumenten ontvangen als onderpand	Netto-bedragen
Verplichtingen						
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	27.362	(1.775)	25.587	(7.541)	(11.793)	6.253
<i>Effectenportefeuille</i>	159	-	159	-	-	159
<i>Deposito's en terugkoopovereenkomsten</i>	14.835	(1.775)	13.060	(1.812)	(10.495)	753
<i>Schuldbewijzen</i>	3.028	-	3.028	-	-	3.028
<i>Financiële derivaten (inbegrepen derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden)</i>	9.340	-	9.340	(5.729)	(1.298)	2.313
Schulden aan klanten en kredietinstellingen	270.821	-	270.821	(559)	(3.240)	267.022
<i>waarvan terugkoopovereenkomsten</i>	4.032	-	4.032	(559)	(3.240)	233
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	8.012	-	8.012	-	(213)	7.799
<i>waarvan ontvangen waarborgsommen</i>	840	-	840	-	(213)	627
Overige activa niet onderworpen aan saldering	6.031	-	6.031	-	-	6.031
TOTAAL VERPLICHTINGEN	312.226	(1.775)	310.451	(8.100)	(15.246)	287.105

31 décembre 2020 In miljoenen euro's	Brutobedragen van financiële activa	Gesaldeerde brutobedragen op de balans	Nettobedragen van financiële activa gerapporteerd op de balans	Impact van Master Netting Agreements (MNA) en gelijkaardige overeenkomsten	Financiële instrumenten ontvangen als onderpand	Netto-bedragen
Activa						
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	22.521	(1.511)	21.010	(9.921)	(2.377)	8.712
<i>Effectenportefeuille</i>	1.564		1.564			1.564
<i>Leningen en terugkoopovereenkomsten</i>	5.566	(1.511)	4.055	(1.151)	(2.087)	817
<i>Financiële derivaten (inbegrepen derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden)*</i>	15.391	-	15.391	(8.770)	(290)	6.331
Leningen aan en vorderingen op klanten en kredietinstellingen	210.656	-	210.656	(392)	(711)	209.553
<i>waarvan terugkoopovereenkomsten</i>	1.382	-	1.382	(392)	(711)	279
Overlopende rekeningen en overige activa	10.360		10.360	-	(3.152)	7.208
<i>waarvan betaalde waarborgsommen</i>	3.361		3.361	-	(3.152)	209
Overige activa niet onderworpen aan saldering	93.109		93.109	-	-	93.109
TOTAAL ACTIVA	336.646	(1.511)	335.135	(10.313)	(6.240)	318.582

31 décembre 2020 In miljoenen euro's	Brutobedragen van financiële verplichtingen	Gesaldeerde brutobedragen op de balans	Nettobedragen van financiële activa gerapporteerd op de balans	Impact van Master Netting Agreements (MNA) en gelijkaardige overeenkomsten	Financiële instrumenten ontvangen als onderpand	Netto-bedragen
Verplichtingen						
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	32.755	(1.511)	31.244	(10.229)	(13.336)	7.679
<i>Effectenportefeuille</i>	132		132			132
<i>Deposito's en terugkoopovereenkomsten</i>	14.051	(1.511)	12.540	(1.459)	(10.337)	744
<i>Schuldbewijzen</i>	3.135		3.135	-	-	3.135
<i>Financiële derivaten (inbegrepen derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden)*</i>	15.437	-	15.437	(8.770)	(2.999)	3.668
Schulden aan klanten en kredietinstellingen	259.145	-	259.145	(84)	(595)	258.466
<i>waarvan terugkoopovereenkomsten</i>	722	-	722	(84)	(595)	43
Overlopende rekeningen en overige verplichtingen	8.207		8.207	-	(589)	7.618
<i>waarvan ontvangen waarborgsommen</i>	1.017		1.017	-	(589)	428
Overige verplichtingen niet onderworpen aan saldering	6.701		6.701	-	-	6.701
TOTAAL VERPLICHTINGEN	306.808	(1.511)	305.297	(10.313)	(14.520)	280.464

* "Derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden" moeten voor de vergelijkende periode van 31 december 2020 worden aangepast door de activa en passiva met respectievelijk EUR (799) miljoen te verminderen. In december 2020 werd er geen saldering van de reële waarde van het vaste en het vlottende been op portefeuille-afdekkingsderivaten met de tegenpartij LCH toegepast (dit in tegenstelling tot 31 december 2021). Het effect van de retroactieve toepassing van deze saldering in de 'Derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden' voor de vergelijkende periode leidt ook tot de aanpassing van de rubrieken 'Totaal activa', 'Totaal passiva' en 'Totaal passiva en eigen vermogen' met een bedrag van EUR (799) miljoen.

4.p Overdrachten van financiële activa

BNP Paribas Fortis gaat transacties aan waarbij financiële activa gerapporteerd op de balans worden overgedragen. Bijgevolg komen deze overgedragen activa in aanmerking voor een volledige verwijdering van de balans of blijven deze overgedragen activa op de balans gerapporteerd voor zoverre er een voortdurende betrokkenheid van BNP Paribas Fortis is. Meer informatie is opgenomen in toelichting 1. 'Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paris Fortis'.

Financiële activa die BNP Paribas Fortis heeft overgedragen maar niet verwijderd van de balans, bestaan in de eerste plaats uit effecten die tijdelijk worden verkocht in terugkoopovereenkomsten of effectenleentransacties evenals uit geëffectiseerde activa. Schulden gelinkt aan verkochte effecten in terugkoopovereenkomsten worden gerapporteerd onder de hoofding 'terugkoopovereenkomsten'. Schulden gelinkt aan effectiseringen bestaan uit effectiseringen gekocht door derden.

Effectenleningen, terugkoopovereenkomsten en andere transacties

In miljoenen euro's	31 december 2021		31 december 2020	
	Boekwaarde van het overgedragen actief	Boekwaarde van de verbonden verplichtingen	Boekwaarde van het overgedragen actief	Boekwaarde van de verbonden verplichtingen
Effectenuitleentransacties				
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	38	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	3.316	-	3.043	-
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	97	-	310	-
Terugkoopovereenkomsten				
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	71	71	64	64
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	6.280	6.280	6.666	6.666
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	1.622	1.622	1.175	1.175
Totaal	11.386	7.973	11.296	7.905

Effectiseringstransacties gedeeltelijk gefinancierd door externe investeerders, waarbij het regresrecht is beperkt tot de overgedragen activa

31 december 2021					
In miljoenen euro's	Boekwaarde van het overgedragen actief	Boekwaarde van de verbonden verplichtingen	Reële waarde van de overgedragen activa	Reële waarde van de verbonden verplichtingen	Nettopositie
Effectisering					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	31.862	1.655	32.864	1.639	31.225
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	-	-	-	-	-
Totaal	31.862	1.655	32.864	1.639	31.225

31 december 2020					
In miljoenen euro's	Boekwaarde van het overgedragen actief	Boekwaarde van de verbonden verplichtingen	Reële waarde van de overgedragen activa	Reële waarde van de verbonden verplichtingen	Nettopositie
Effectisering					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs*	27.500	1.275	29.112	1.237	27.875
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	-	-	-	-	-
Totaal	27.500	1.275	29.112	1.237	27.875

*'Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs' moeten voor de vergelijkende periode van 31 december 2020 worden aangepast door de 'boekwaarde van overgedragen activa', de 'reële waarde van overgedragen activa' en de 'reële waarde van geassocieerde verplichtingen' met respectievelijk EUR 3.841 miljoen EUR 3.973 miljoen en EUR 23 miljoen te verhogen.

Er zijn geen significante overdrachten die leiden tot gedeeltelijke of volledige verwijdering van de balans van de financiële activa, waarin BNP Paribas Fortis een voortdurende betrokkenheid heeft.

5 VERSTREKTE EN ONTVANGEN VERBINTENISSEN

5.a Verstrekte en ontvangen kredietverbintenissen

Contractuele waarde van verstrekte en ontvangen kredietverbintenissen door BNP Paribas Fortis:

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Verstrekte kredietverbintenissen:		
- aan kredietinstellingen	193	196
- aan klanten	51.727	55.026
<i>Toegestane kredietverbintenissen</i>	40.275	43.206
<i>Overige verbintenissen tegenover klanten</i>	11.452	11.820
Totaal verstrekte kredietverbintenissen	51.920	55.222
<i>waarvan Stadium 1</i>	45.947	50.267
<i>waarvan Stadium 2</i>	5.814	4.703
<i>waarvan Stadium 3</i>	159	252
Verkregen kredietverbintenissen:		
- van kredietinstellingen	3.053	7.269
- van klanten	209	211
Totaal verkregen kredietverbintenissen	3.262	7.480

5.b Door ondertekening verstrekte garantieverbintenissen

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Verstrekte garantieverbintenissen:		
- aan kredietinstellingen	2.665	2.751
- aan klanten	15.795	15.451
<i>Onroerende garanties</i>	-	-
<i>Administratieve en fiscale borgtochten en overige</i>	12.648	12.215
<i>Overige garanties</i>	3.147	3.236
Totaal verstrekte garantieverbintenissen	18.460	18.202
<i>waarvan Stadium 1</i>	15.912	16.316
<i>waarvan Stadium 2</i>	2.298	1.615
<i>waarvan Stadium 3</i>	250	271

5.c Effectenverbintenissen

Als gevolg van de boeking van effectenverrichtingen op afwikkelingsdatum, zijn de verbintenissen in verband met te leveren of te ontvangen effecten als volgt:

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Te leveren effecten	209	137
Te ontvangen effecten	181	133

5.d Overige garantieverbindenissen

Financiële instrumenten gegeven als onderpand

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Financiële instrumenten (verhandelbare effecten en privé-vorderingen) gedeponereerd bij centrale banken en op elk moment in aanmerkingkomend als onderpand voor herfinancieringstransacties (na surplus percentage)	30.107	32.840
<i>Gebruikt als onderpand bij centrale banken</i>	<i>28.138</i>	<i>26.006</i>
<i>Beschikbaar voor herfinancieringstransacties</i>	<i>1.969</i>	<i>6.834</i>
Effecten verkocht onder terugkoopovereenkomsten	18.874	15.229
Overige financiële activa gebruikt als onderpand voor transacties met banken en financiële klanten	22.038	23.676

De marktwaarde van de door BNP Paribas Fortis als onderpand gegeven financiële instrumenten of getransfereerd via een terugkoopovereenkomst waarbij het de begunstigde is toegestaan

deze te verkopen of te hergebruiken als onderpand bedraagt EUR 18.886 miljoen per 31 december 2021 (EUR 15.370 miljoen per 31 december 2020).

Financiële instrumenten ontvangen als onderpand

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Financiële instrumenten ontvangen als onderpand (exclusief terugkoopovereenkomsten)	9.416	9.109
<i>waarvan instrumenten waarvoor BNP Paribas Fortis bevoegd is ze te verkopen en te hergebruiken als onderpand</i>	<i>962</i>	<i>819</i>
Effecten die zijn ontvangen als gevolg van een terugkoopovereenkomst	6.872	6.856

De reële waarde van financiële instrumenten die BNP Paribas Fortis ontvangen heeft als onderpand of via terugkoopovereenkomsten werden door BNP Paribas Fortis effectief verkocht of hergebruikt als onderpand ten belope van EUR 5.664 miljoen per 31 december 2021 (EUR 5.443 miljoen per 31 december 2020).

Financiële instrumenten gegeven of ontvangen als onderpand worden hoofdzakelijk gewaardeerd tegen reële waarde.

6 VERLONING EN PERSONEELSVOORDELEN

6.a Personeelskosten en personeelsvoordelen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Vaste en variabele vergoeding, bonussen en winstdeelname	(1.806)	(1.804)
Kosten van personeelsvoordelen	(583)	(593)
Loonbelastingen	(13)	(13)
Totaal vergoedingen en personeelskosten	(2.402)	(2.410)

6.b Voordelen na uitdiensttreding

De norm IAS 19 maakt een onderscheid tussen twee categorieën van regelingen, die elk verschillend behandeld worden, afhankelijk van het risico dat door de onderneming wordt gelopen. Wanneer de verbintenis van de onderneming erin bestaat een vastgesteld bedrag (bijvoorbeeld uitgedrukt als een percentage van het jaarloon van de begunstigde) te betalen aan een externe organisatie, die instaat voor de betaling van de prestaties in functie van de beschikbare middelen voor elke deelnemer aan de regeling, dan wordt ze gezien als een regeling van het type vaste bijdragen. Omgekeerd, wanneer de verbintenis van de onderneming erin

bestaat om de financiële activa te beheren die gefinancierd worden uit de opvraging van premies bij de werknemers en om zelf de kosten te dragen van de prestaties - of er het definitieve bedrag van te waarborgen afhankelijk van toekomstige gebeurtenissen - dan wordt ze gezien als een regeling van het type vaste prestaties. Hetzelfde geldt wanneer de onderneming het beheer van de opvraging van de premies en van de uitbetaling van de prestaties toevertrouwt aan een externe organisatie, maar zelf het risico blijft dragen dat voortvloeit uit het beheer van de activa en/of uit de toekomstige evolutie van de prestaties.

Pensioenregelingen van het type vaste bijdragen van BNP Paribas Fortis entiteiten

BNP Paribas Fortis heeft sinds menige jaren een beleid gevoerd, waarbij regelingen van het type vaste prestaties werden omgevormd naar regelingen van het type vaste bijdragen.

Omdat regelingen van het type vaste prestaties in de meeste landen gesloten werden krijgen nieuwe werknemers voordelen in de vorm van regelingen van het type vaste bijdragen aangeboden.

De bedragen die werden betaald aan regelingen na uitdiensttreding van het type vaste bijdragen lopen op tot EUR 91 miljoen voor boekjaar 2021, in vergelijking met EUR 93 miljoen voor boekjaar 2020.

De uitsplitsing volgens de belangrijkste bijdragebetalers is als volgt

Bijdrage In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
België	2	2
Frankrijk	38	37
Eurozone (behalve België en Frankrijk)	22	21
Verenigd Koninkrijk	4	4
Turkije	24	27
Overige	1	2
TOTAAL	91	93

Pensioenregelingen van het type vaste prestaties van BNP Paribas Fortis entiteiten

In België financiert BNP Paribas Fortis een pensioenregeling voor haar bedienden en middenkaders, die in dienst zijn getreden vóór de harmonisering van de pensioenregelingen van de Bank op 1 januari 2002, op basis van het eindloon en het aantal dienstjaren. De actuariële verbintenissen die betrekking hebben op deze regeling zijn voorgefinancierd ten belope van 93% eind 2021 (tegen 97% eind 2020) bij de verzekeringsmaatschappij AG Insurance, waarin BNP Paribas Fortis een deelneming bezit van 25%.

De hogere kaderleden genieten van een aanvullende pensioenregeling, die voorziet in een kapitaal op basis van het aantal dienstjaren en het eindloon. Die regeling is voorgefinancierd ten belope van 100% (tegen 101% eind 2020) bij de verzekeringsmaatschappijen AXA Belgium en AG Insurance. Sinds 1 januari 2015 kunnen de nieuwe hogere kaderleden niet meer genieten van die regeling. Een nieuw plan van het type vaste bijdragen wordt hen aangeboden alsook aan de hogere kaderleden reeds in dienst op die datum en die gekozen hebben om aan te sluiten bij dat nieuwe plan.

Daarnaast legt de wetgeving de werkgever een waarborg van minimaal rendement op, op activa die zijn opgespaard in het kader van regelingen van het type vaste bijdragen. Door deze verplichting worden deze plannen boekhoudkundig gelijkgesteld met plannen van het type vaste prestaties.

Eind 2015 voerde een nieuwe wet nieuwe berekeningsregels in voor het minimaal rendement.

Bijgevolg berekent BNP Paribas Fortis haar verplichtingen voor pensioenregelingen van het type vaste bijdragen vanaf 2016 volgens de 'Projected Unit Credit' methode. Maar omdat BNP Paribas Fortis ervan uitgaat dat geen enkele van de pensioenregelingen van het type vaste bijdragen de zogenaamde 'back-end loaded' karakteristieken vertoont, zoals gedefinieerd in IAS19, rekent BNP Paribas Fortis het voordeel toe aan de dienstperiode volgens de voordeelformule van het plan. Er wordt van uitgegaan dat toekomstige dienstjaren geen significant hoger voordeel opleveren dan de vroegere jaren.

Fondsbeleggingen en afzonderlijke restitutierechtten, onder verzekeringspolissen waarvoor de verzekeraar een deel of het geheel van de voordelen die krachtens het plan betaalbaar zijn, waarborgt, worden gewaardeerd als de actuele waarde van de corresponderende verbintenis ten laste van de verzekeringsmaatschappijen (art. 113 IAS19R) sinds eind 2017 met uitzondering van de pensioenplannen die gedekt worden door een gecantonneerd fonds. In dit laatste geval is de reële waarde van de fondsbeleggingen/afzonderlijke restitutierechtten gelijk aan de marktwaarde van de gekantonneerde investeringen, beschikbaar voor de dekking van de verbintenissen.

In Turkije vervangt het pensioenregime het nationaal pensioensysteem (deze verplichtingen worden geëvalueerd op basis van de transfermodaliteiten naar de Turkse overheid, dit is een transfer die op termijn dient te geschieden) en stelt extra waarborgen in bovenop het wettelijk minimum. Eind 2021 werden de verplichtingen in het kader van dit pensioenregime gedekt door financiële activa die worden beheerd in een externe 'foundation'; de waarde van deze financiële activa overtreffen ruimschoots de genomen verplichtingen, maar dit overschot wordt niet opgenomen als een actief van BNP Paribas Fortis omdat het niet recupereerbaar is. De dekkingsgraad is 178% op 31 december 2021 (223% op 31 december 2020).

Verbintenissen in het kader van regelingen van het type vaste prestaties

Activa en verplichtingen opgenomen op de balans

In miljoenen euro's, op 31 december 2021	waarvan contante waarde van verplichtingen, volledig of gedeeltelijk gefinancierd door activa	waarvan contante waarde van verplichtingen, niet gefinancierd door activa	Contante waarde van de verplichtingen	Marktwaarde van fondsbeleggingen	Marktwaarde van afzonderlijke restitutierechten ⁽¹⁾	Niet-verantwoorde activa door restricties	Netto verplichting	waarvan activa opgenomen in de balans voor pensioenplannen op basis van vaste toezeggingen	waarvan netto activa van pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen	waarvan marktwaarde van restitutierechten	waarvan verplichtingen opgenomen in de balans voor vaste prestatieplannen
België	3.095	-	3.095	(66)	(2.930)	-	99	(2.930)	-	(2.930)	3.029
Verenigd Koninkrijk	221	-	221	(288)	-	-	(67)	(67)	(67)	-	-
Turkije	134	32	166	(238)	-	104	32	-	-	-	32
Overige	187	46	233	(162)	(1)	-	70	(2)	(1)	(1)	72
TOTAAL	3.637	78	3.715	(754)	(2.931)	104	134	(2.999)	(68)	(2.931)	3.133

In miljoenen euro's, op 31 december 2020	waarvan contante waarde van verplichtingen, volledig of gedeeltelijk gefinancierd door activa	waarvan contante waarde van verplichtingen, niet gefinancierd door activa	Contante waarde van de verplichtingen	Marktwaarde van fondsbeleggingen	Marktwaarde van afzonderlijke restitutierechten ⁽¹⁾	Niet-verantwoorde activa door restricties	Netto verplichting	waarvan activa opgenomen in de balans voor pensioenplannen op basis van vaste toezeggingen	waarvan netto activa van pensioenregelingen op basis van vaste toezeggingen	waarvan marktwaarde van restitutierechten	waarvan verplichtingen opgenomen in de balans voor vaste prestatieplannen
België	3.123	24	3.147	(48)	(3.048)	-	51	(3.048)	-	(3.048)	3.099
Verenigd Koninkrijk	229	-	229	(258)	-	-	(29)	(29)	(29)	-	-
Turkije	148	32	180	(331)	-	182	31	-	-	-	31
Overige	201	50	251	(168)	(1)	-	82	(1)	-	(1)	83
TOTAAL	3.701	106	3.807	(805)	(3.049)	182	135	(3.078)	(29)	(3.049)	3.213

⁽¹⁾ Restitutierechten zijn hoofdzakelijk afgezonderde financiële activa op de balans van verzekeringsfilialen en verbonden ondernemingen van BNP Paribas Fortis – met name AG Insurance voor wat betreft het plan van het type vaste toezeggingen van BNP Paribas Fortis – ter dekking van hun [AGI] engagementen ten opzichte van andere Groepsentiteiten [hier wordt allicht BNP Paribas Fortis bedoeld] dewelke aan hen [AGI] werden toevertrouwd om de voordelen na uitdiensttreding van bepaalde werknemerscategorieën [van BNPPF] in te dekken

Verandering in de contante waarde van de verplichtingen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Contante waarde van verplichtingen aan het begin van de periode	3.807	3.784
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	126	131
Interestkosten	18	28
Kosten voor verleden diensttijd	-	(17)
Effect van planinperkingen of -afwijkingen	1	-
Actuariële (winsten)/verliezen bij wijziging van demografische veronderstellingen	(3)	1
Actuariële (winsten)/verliezen bij wijziging van financiële veronderstellingen	(73)	175
Actuariële (winsten)/verliezen door 'experience losses' van de verplichting	148	(2)
Werknemersbijdragen	10	10
Betaalde uitkeringen aan gerechtigden door de werkgever	(32)	(29)
Betaalde uitkeringen aan gerechtigden van fondsbeleggingen/restitutierecht	(219)	(220)
Effect van veranderingen in wisselkoersen	(84)	(64)
Effect van veranderingen in de consolidatiekring	20	10
Overige	(4)	-
Contante waarde van verplichtingen aan het einde van de periode	3.715	3.807

Verandering in de marktwaarde van de fondsbeleggingen en restitutierecht

In miljoenen euro's	Fondsbeleggingen		Restitutierecht	
	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Marktwaarde van de activa aan het begin van de periode	805	852	3.049	3.002
Rendement op fondsbeleggingen	34	37	2	13
Effect van planinperkingen of -afwijkingen	-	-	-	-
Actuariële winsten(verliezen) van de periode	41	38	(29)	113
Werknemersbijdragen	-	-	10	9
Werkgeversbijdragen	17	20	98	110
Uitkeringen	(20)	(21)	(199)	(199)
Effect van verandering in wisselkoersen	(134)	(123)	-	-
Effect van veranderingen in consolidatiekring	11	2	-	1
Overige	-	-	-	-
Marktwaarde van de activa aan het einde van de periode	754	805	2.931	3.049

Componenten van de kost van pensioenregelingen van het type vaste toezeggingen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Administratiekosten	1	1
Toegerekende pensioenkosten	127	114
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	126	131
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	-	(17)
Impact van planinperkingen of -afwijkingen	1	-
Netto financiële kosten	3	3
Interestkosten	18	28
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	(35)	(38)
Verwacht rendement op restitutierechten	(2)	(13)
Rendement op beperking activa	22	26
Totaal uitgaven opgenomen in 'Personeelskosten van personeelsvoordelen'	131	118

Andere elementen die rechtstreeks in het eigen vermogen worden geboekt

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021	Boekjaar 2020
Andere elementen opgenomen in het eigen vermogen	(24)	2
Actuariële (verliezen)/winsten op fondsbeleggingen of restitutierechten	12	151
Actuariële (verliezen)/winsten van de demografische veronderstellingen op de contante waarde van de verplichtingen	3	(1)
Actuariële (verliezen)/winsten van de financiële veronderstellingen op de contante waarde van de verplichtingen	73	(175)
Actuariële (verliezen)/winsten door 'experience losses' op de contante waarde van de verplichtingen	(148)	2
Variatie door de niet-verantwoorde activa door restricties	36	25

Belangrijkste actuariële veronderstellingen gebruikt om de verplichtingen te berekenen

Voor de Eurozone en het Verenigd Koninkrijk, verdisconteert BNP Paribas Fortis haar verplichtingen op basis van het rendement van hoogwaardige bedrijfsobligaties met een vervaldag die overeenstemt met de duurtijd van de gewaardeerde verplichtingen.

De gebruikte intervallen van disconteringsvoeten zijn:

In %	31 december 2021		31 december 2020	
	Disconteringsvoet	Stijgingspercentage van toekomstig loon ⁽¹⁾	Disconteringsvoet	Stijgingspercentage van toekomstig loon ⁽¹⁾
Eurozone	0,00% - 1,10%	1,90% - 3,60%	0,00% - 0,80%	1,70% - 3,20%
Verenigd Koninkrijk	1,90%	3,50%	1,30%	3,20%
Turkije	20,00%	17,00%	14,50%	11,03%

⁽¹⁾ inclusief inflatie

Voor de eurozone euro zijn de geobserveerde gewogen gemiddelde disconteringsvoeten de volgende: 0,45% op 31 december 2021 tegen 0,07% op 31 december 2020.

De impact van veranderingen in de disconteringsvoet van 100 basispunten op de contante waarde van de verplichtingen met betrekking tot vergoedingen na uitdiensttreding is als volgt:

Wijzigingen in de contante waarde van de verplichtingen In miljoenen euro's	31 december 2021		31 december 2020	
	Disconteringsvoet -100bp	Disconteringsvoet +100bp	Disconteringsvoet -100bp	Disconteringsvoet +100bp
Eurozone	366	(298)	347	(300)
Verenigd Koninkrijk	49	(38)	51	(39)
Turkije	15	(12)	16	(13)

Werkelijk rendement van de fondsbeleggingen en de restitutierechten over de periode

In % ⁽¹⁾	31 december 2021	31 december 2020
	Waardebereik (geeft het bestaan van verschillende plannen in hetzelfde land weer)	Waardebereik (geeft het bestaan van verschillende plannen in hetzelfde land weer)
België	(5,65%) - 9,00%	(1,14%) - 4,84%
Verenigd Koninkrijk	6,60% - 7,50%	8,60% - 9,30%
Turkije	20,60%	12,87%

⁽¹⁾ Reeks waarden, die het bestaan van verscheidene regelingen binnen één enkel land weerspiegelen

Uitsplitsing van de fondsbeleggingen

In %	31 december 2021						31 december 2020					
	Aandelen	Overheidsobligaties	Bedrijfsobligaties	Vastgoed	Deposito-rekeningen	Overige	Aandelen	Overheidsobligaties	Bedrijfsobligaties	Vastgoed	Deposito-rekeningen	Overige
België	7%	55%	15%	1%	0%	22%	6%	53%	18%	1%	0%	22%
Verenigd Koninkrijk	9%	75%	12%	0%	2%	2%	8%	76%	13%	0%	1%	2%
Turkije	0%	0%	0%	3%	94%	3%	0%	0%	0%	4%	94%	2%
Overige	7%	31%	16%	2%	2%	42%	6%	26%	21%	2%	1%	44%
BNP Paribas Fortis	7%	52%	14%	1%	6%	20%	6%	49%	16%	1%	8%	20%

BNP Paribas Fortis heeft een beleid geïmplementeerd op vlak van het beheer van de activa die staan tegenover de pensioenregelingen van het type vaste prestaties, met als belangrijkste doelstellingen de beleggingsrisico's te omkaderen en te controleren.

Dit beleid beschrijft de beleggingsprincipes en in het bijzonder de definitie van de dekkingswaarden, gebaseerd op financiële

doelstellingen en financieel risicobeheer, om de wijze te bepalen waarop de dekkingswaarden moeten beheerd worden door middel van mandaten inzake uitbesteding van het financieel beheer.

De beleggingsstrategie berust op een aansluitingstudie tussen actief en passief (of ALM-studie) die om de drie jaar moet hermaakt worden voor plannen waarvan de waarde van de activa EUR 100 miljoen overschrijdt.

Gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding

In België heeft BNP Paribas Fortis een gezondheidszorgregeling voor zijn gepensioneerde werknemers. Deze regeling is gesloten voor de nieuwkomers.

De contante waarde van de verbintenissen die voortvloeien uit gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding bedroeg EUR 91 miljoen op 31 december 2021, tegenover EUR 97 miljoen op 31 december 2020, wat een vermindering betekent met EUR 6 miljoen in de loop van 2021.

De lasten met betrekking tot de gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding bedragen EUR 2 miljoen in 2021 tegenover EUR 2 miljoen in 2020.

De andere elementen die betrekking hebben op de gezondheidszorgregelingen na uitdiensttreding en die rechtstreeks in het eigen vermogen worden geboekt bedragen EUR (6) miljoen in 2021 tegenover EUR 3 miljoen in 2020.

6.c Andere langetermijnvergoedingen

BNP Paribas Fortis biedt aan haar werknemers verscheidene langetermijnvoordelen aan, voornamelijk gratificaties wegens langdurig dienstverband, de mogelijkheid om vakantiedagen op te sparen en bepaalde beschermingen in geval van arbeidsongeschiktheid.

De overeenkomstige netto provisie bedraagt EUR 74 miljoen op 31 december 2021, (EUR 74 miljoen op 31 december 2020).

Daarnaast worden er als onderdeel van het beleid van BNP Paribas Fortis inzake variabele bezoldiging jaarlijks regelingen voor uitgestelde bezoldigingen opgesteld voor bepaalde hoog presterende medewerkers of krachtens speciale reglementaire bepalingen.

Deze regelingen voorzien in stortingen uitgesteld in de tijd die afhankelijk zijn van de resultaten behaald door bepaalde afdelingen, kernactiviteiten en BNP Paribas Fortis.

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Netto voorzieningen voor andere voordelen op lange termijn	74	74
Activa opgenomen voor andere voordelen op lange termijn	-	-
Verplichtingen opgenomen in de balans voor andere voordelen op lange termijn	74	74

6.d Ontslagvergoedingen

BNP Paribas Fortis heeft een aantal vervroegde-vertrekregelingen ingevoerd gebaseerd op de bereidwilligheid van werknemers die aan bepaalde toegangscriteria voldoen. De kosten gekoppeld aan de vrijwillige vertrekregelingen maken het voorwerp uit van provisies voor actieve werknemers van zodra er voor het betreffende

plan een bilateraal akkoord is of een ontwerp ervan. Verder boekt BNP Paribas Fortis de lasten verbonden aan de vertrekregelingen in het kader van een herstructurering vanaf het ogenblik dat de Bank een geformaliseerd en gedetailleerd plan heeft opgesteld, waarvan de aankondiging gedaan werd aan de betrokken partijen.

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Provisies voor vrijwillig vertrek en vervroegde pensioneringsplannen	189	236

7 BIJKOMENDE INFORMATIE

7.a Voorwaardelijke verplichtingen : juridische geschillen en arbitrage

BNP Paribas Fortis (en haar geconsolideerde dochterondernemingen) is als verweerster betrokken bij een aantal geschillen, claims en rechtszaken in België en in een aantal buitenlandse jurisdicties. Deze zijn een gevolg van haar normale bankbedrijf en houden inter alia verband met haar activiteiten als kredietverstrekker, werkgever, investeerder en belastingbetaler.

BNP Paribas Fortis neemt hiervoor voorzieningen op wanneer het management, na overleg met haar juridisch adviseurs, het waarschijnlijk acht dat BNP Paribas Fortis een vergoeding zal dienen te betalen en deze vergoeding redelijkerwijs geschat kan worden.

Hoewel het vaak onmogelijk is de uiteindelijke uitkomst van alle lopende of dreigende juridische en door toezichthouders ingestelde procedures te voorspellen of te bepalen, is het management, na beraadslaging op basis van ingewonnen advies, van mening dat bepaalde andere claims en juridische procedures tegen BNP Paribas Fortis (en haar geconsolideerde dochterondernemingen) waarmee het management van BNP Paribas Fortis bekend is (en waarvoor, in overeenstemming met wat hierboven uiteengezet werd, geen voorziening is gevormd) ongegrond zijn, dat hiertegen met succes verweer kan worden gevoerd of dat de uitkomst hiervan naar verwachting niet zal resulteren in een significant verlies in de Geconsolideerde Jaarrekening van BNP Paribas Fortis.

Evenals vele andere ondernemingen die actief zijn op het gebied van bankdiensten, beleggen, beleggingsfondsen en effectenhandel, heeft BNP Paribas Fortis (en haar geconsolideerde dochterondernemingen) van toezichthouders, overheidsinstanties of zelfregulerende instanties verzoeken om informatie gekregen, of zal zij deze verzoeken mogelijks krijgen. BNP Paribas Fortis antwoordt op dergelijke verzoeken en werkt samen met de betreffende toezichthouders en andere instanties om hun verzoeken te beantwoorden.

Na de overname en fusie van ABN AMRO Bank (Luxembourg) S.A. in het tweede semester van 2018, heeft de dochteronderneming van BNP Paribas Fortis, BGL BNP Paribas S.A., de bewaringsactiviteiten van ABN AMRO Bank (Luxembourg) S.A. geïntegreerd. In de context van die activiteiten, heeft een fonds, voor dewelke ABN AMRO (Luxembourg) S.A. optrad als bewaarnemer tussen 19 april 2012 en 31 maart 2015, een dagvaarding aan BGL BNP Paribas betekend. Op dit ogenblik werd geen provisie genomen voor deze zaak maar BGL BNP Paribas heeft wel besloten om haar belangen te verdedigen door beroep te doen op de vrijwaringsgarantie die werd overeengekomen bij de overname. Bovendien heeft BGL BNP Paribas besloten om de betrokken activiteiten stop te zetten en heeft zij bewaringscontracten en gelieerde bankrelaties beëindigd. Per 31 december 2021 zijn er twee gerechtelijke procedures opgestart tegen BGL BNP Paribas ingevolge die maatregelen.

7.b Bedrijfscombinaties en andere veranderingen in de consolidatiekring

Gerealiseerde activiteiten in 2021

Axepta BNPP Benelux SA/NV

Axepta BNP Paribas Benelux NV/SA, een volle dochtermaatschappij van BNP Paribas Fortis, en Worldline hebben een overeenkomst ondertekend waarbij Axepta BNP Paribas Benelux een deel van de Belgische instore activiteiten van Ingenico en Luxemburgse activiteiten van Worldline heeft overgenomen. De overeenkomst heeft meer bepaald betrekking op Worldline/Ingenico's activiteiten i.v.m. de verwerking van kaartbetalingen (merchant acquiring) en op betaalterminals in België en Luxemburg

In een snel veranderende sector van betalingsdiensten, beantwoordt de overname van deze activiteiten aan de doelstelling van Axepta BNP Paribas Benelux om haar aanwezigheid in merchant acquiring in België en Luxemburg – twee van haar thuismarkten – te vergroten en om de sector te vernieuwen door innovatieve, performante en competitieve diensten aan te bieden aan publieke en private bedrijven, handelaars en zelfstandige beroepen.

Deze transactie vond plaats in Q4 2021 na goedkeuring door de Europese Commissie en de Nationale Bank van België en genereerde een goodwill van EUR 31 miljoen op de balans.

Transacties zonder impact op de jaarrekeningen van 2021

Bpost bank SA/NV

Bpost bank is een retailbank die bancaire producten (dagelijks bankieren, sparen & beleggen, lenen) en verzekeringsproducten (van AG Insurance) verkoopt aan haar voornamelijk Belgisch klantenbestand van bijna 1 miljoen klanten. Bpost bank is een 50/50 joint-venture tussen BNP Paribas Fortis en Bpost.

Op 3 januari 2022 kocht BNP Paribas Fortis het resterende belang van 50% in bpost bank, wat haar de exclusieve controle gaf en leidde tot een volledige consolidatie van deze entiteit vanaf 2022. Deze transactie zal BNP Paribas Fortis in staat stellen om de Retail Banking activiteit in België te optimaliseren. De impact op de geconsolideerde balans en resultatenrekening voor Q1 2022 wordt vermeld in de Toelichting 7.1 Gebeurtenissen na de verslagperiode.

Transacties gerealiseerd in 2020

Greenval Insurance DAC

Greenval Insurance DAC is een in Ierland geregistreerde wagenparkverzekeringsmaatschappij die zich toelegt op klanten van Arval.

Na goedkeuring van de Ierse regelgevende autoriteiten, werd Greenval Insurance DAC in december 2020 door BNP Paribas Ireland verkocht aan Arval Service Lease.

De transactie genereerde een negatieve impact op het eigen vermogen van EUR (16) miljoen en een impact van EUR 314 miljoen op de totale balans (EUR 235 miljoen in activa "Financiële investeringen van verzekeringsactiviteiten" en EUR 125 miljoen in passiva "Technische reserves en overige verzekeringsverplichtingen").

Arval Fuhrparkmanagement GmbH

Arval Fuhrparkmanagement GmbH, voorheen "UniCredit Leasing Fuhrparkmanagement", was de dochteronderneming voor wagenparkleasing en -beheer van UniCredit Bank Austria met een vloot van 6.000 voertuigen.

Arval Austria heeft in juli de overeenkomst getekend met UniCredit om 100% van de aandelen van UniCredit Leasing Fuhrparkmanagement GmbH te kopen, waardoor Arval Austria zijn positie op de markt verder kan versterken.

De transactie genereerde een goodwill van EUR 5,2 miljoen in Arval Austria. De impact op de balans bedraagt EUR 112 miljoen.

Allfunds UK Ltd

BNPP Asset Management Holding, geconsolideerd via vermogensmutatiemethode, verwierf 6,3% van de nieuwe entiteit Allfunds UK Ltd, een Europese marktleider op het gebied van fondsdistributieplatformen.

De transactie had een impact op de totale balans van EUR 54,9 miljoen.

Wijzigingen aan de consolidatiekring

Axepta BNPP Benelux

Axepta BNPP Benelux biedt kaartbetaling oplossingen aan (verwerking van krediet- en debetkaart betaaltransacties) aan handelaars in België.

In januari 2019 heeft BNP Paribas Fortis BNP Paribas Fortis Merchant Payment Services NV / SA opgericht (omgedoopt tot "Axepta BNPP Benelux"). Sinds Q3 2020 Axepta BNPP Benelux wordt volledig geconsolideerd.

De volledige consolidatie heeft geen materiële resultaatimpact in 2020. De impactbalans bedraagt EUR 12 miljoen.

7.c Minderheidsbelangen

In miljoenen euro's	Kapitaal en reserves	Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die niet kunnen worden geherclassificeerd als nettoresultaat	Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen die kunnen worden geherclassificeerd als nettoresultaat	Minderheidsbelangen
Kapitaal en reserves per 1 januari 2020	5.712	65	(607)	5.170
Overige wijzigingen	(28)	-	-	(28)
Dividenden	(84)	-	-	(84)
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	-	(20)	(137)	(157)
Nettoresultaat van het boekjaar 2020	424	-	-	424
Kapitaal en reserves per 31 december 2020	6.024	45	(744)	5.325
Overige wijzigingen	23	-	-	23
Dividenden	(291)	-	-	(291)
Wijzigingen in activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	-	7	(227)	(220)
Nettoresultaat van het boekjaar 2021	468	-	-	468
Kapitaal en reserves per 31 december 2021	6.224	52	(971)	5.305

Belangrijkste minderheidsbelangen

De inschatting van de significante aard van de minderheidsbelangen is gebaseerd op de analyse van het gewicht van de

dochterondernemingen in de balans (vóór eliminatie van de onderlinge verrichtingen) en het resultaat van BNP Paribas Fortis.

In miljoenen euro's	31 december 2021	Boekjaar 2021						
	Balanstotaal voor intragroeps-eliminatie	Nettobaten van het bankbedrijf	Nettoresultaat	Nettoresultaat inclusief waarde-schommelingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Deelneming (%)	Nettoresultaat toekomend aan minderheidsbelangen	Nettoresultaat inclusief waarde-schommelingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen - deel minderheidsbelangen	Dividenden uitbetaald aan minderheidsaandeelhouders
Bijdrage van de entiteiten die behoren tot de BGL BNP Paribas Groep	62.032	1.606	559	513	50%	369	346	284
Andere minderheidsbelangen						99	(99)	7
Totaal						468	247	291

In miljoenen euro's	31 december 2020	Boekjaar 2020						
	Balanstotaal voor intragroeps-eliminatie	Nettobaten van het bankbedrijf	Netto-resultaat	Nettore resultaat inclusief waarde-schommelingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen	Deelneming (%)	Nettore resultaat toekomend aan minderheidsbelangen	Nettore resultaat inclusief waarde-schommelingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen – deel minderheidsbelangen	Dividenden uitbetaald aan minderheidsaandeelhouders
Bijdrage van de entiteiten die behoren tot de BGL BNP Paribas Groep	56.516	1.588	544	505	50%	349	303	79
Andere minderheidsbelangen						75	(36)	5
Totaal						424	267	84

Interne herstructureringen die leiden tot een wijziging in de minderheidsbelangen in het eigen vermogen van dochterondernemingen

Er vonden geen significante interne herstructureringen plaats in 2021 en 2020.

Verplichtingen tot terugkoop van minderheidsbelangen

In verband met de acquisitie van bepaalde entiteiten heeft BNP Paribas Fortis putopties toegekend aan minderheidsaandeelhouders.

De totale waarde van deze verplichtingen, geboekt als een vermindering van het eigen vermogen, bedraagt EUR 103 miljoen per 31 december 2021, vergeleken met een bedrag van EUR 189 miljoen per 31 december 2020.

7.d Significante beperkingen in dochterondernemingen, geassocieerde ondernemingen en joints ventures

Significante beperkingen met betrekking tot de mogelijkheid om liquide middelen naar BNP Paribas Fortis te transfereren

De mogelijkheid van entiteiten om dividenden uit te betalen of leningen en voorschotten terug te betalen hangt onder meer af van lokale regelgeving inzake kapitalisatie, statutaire reserves

en financiële. In 2021 was geen enkele entiteit van BNP Paribas Fortis onderworpen aan significante beperkingen, andere dan regelgevende vereisten.

Significante beperkingen met betrekking tot de mogelijkheid van BNP Paribas Fortis om activa te gebruiken uit geconsolideerde gestructureerde entiteiten

Toegang tot de activa van geconsolideerde gestructureerde entiteiten waarin externe investeerders (andere dan entiteiten van de BNP Paribas Groep) hebben geïnvesteerd, is beperkt voor zover

de activa van deze entiteiten voorbehouden zijn aan de houders van rechten van deelneming of effecten. Op 31 december 2021 en 2020 waren de betrokken activa.

Significante beperkingen met betrekking tot de mogelijkheid van BNP Paribas Fortis om activa te gebruiken die als onderpand of via een terugkoopovereenkomst gebruikt worden

De financiële instrumenten die door BNP Paribas Fortis als onderpand werden gegeven of in een terugkoopovereenkomst gebruikt worden staan vermeld in toelichting 4.p en 5.d.

Significante beperkingen met betrekking tot liquiditeitsreserves

Significante beperkingen met betrekking tot liquiditeitsreserves komen overeen met de deposito's die verplicht worden aangehouden bij de centrale banken, deze worden weergegeven in

het hoofdstuk 'Risicobeheer en solvabiliteit - Liquiditeits- en herfinancieringsrisico'.

7.e Gestructureerde entiteiten

BNP Paribas Fortis gaat ervan uit dat ze sponsor is van een gestructureerde entiteit van zodra ze betrokken is geweest bij de oprichting.

BNP Paribas Fortis is voornamelijk betrokken in verrichtingen met gesponsorde gestructureerde entiteiten via de activiteiten van effectisering van financiële activa ofwel als initiator of sponsor, activiteiten van fondsenbeheer en van gespecialiseerde financieringen van activa.

Daarnaast is BNP Paribas Fortis eveneens betrokken bij gestructureerde entiteiten die ze niet gesponsord heeft, namelijk onder de vorm van beleggingen in fondsen of effectiseringsvehikels.

De zeggenschapscriteria voor gestructureerde entiteiten staan vermeld in toelichting 1.c.2 'Consolidatiemethodes'.

Geconsolideerde gestructureerde entiteiten

De voornaamste categorie van geconsolideerde gestructureerde entiteiten is:

Effectisering voor eigen rekening: de effectiseringsposities voor eigen rekening afgesloten en aangehouden door BNP Paribas Fortis.

Niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten

BNP Paribas Fortis is betrokken bij niet-geconsolideerde gestructureerde entiteiten in het kader van haar activiteiten, om aan de behoeften van haar klanten te voldoen.

Informatie betreffende belangen in gesponsorde gestructureerde entiteiten

De belangrijkste niet-geconsolideerde gesponsorde gestructureerde entiteiten zijn:

Effectisering: BNP Paribas Fortis structureert effectiseringsvehikels om aan haar klanten financieringsmogelijkheden van hun activa aan te bieden, hetzij rechtstreeks, hetzij via geconsolideerde ABCP conduits. Elk vehikel financiert de aankoop van activa van de klanten (schuldvorderingen, obligaties, ...) door voornamelijk obligaties uit te geven die gekoppeld zijn aan die activa en waarvan de terugbetaling afhangt van de opbrengst van de activa.

Fondsen: BNP Paribas Fortis structureert en beheert fondsen om beleggingsopportunities aan te bieden aan haar klanten. Specifieke of openbare fondsen worden voorgesteld aan institutionele of individuele klanten en worden verspreid en commercieel opgevolgd door BNP Paribas Fortis. De entiteiten van BNP Paribas Fortis die zulke fondsen beheren kunnen beheers- en prestatiecommissies ontvangen. Daarnaast kan BNP Paribas Fortis zelf delen van het fonds aanhouden.

Financiering van activa: BNP Paribas Fortis financiert gestructureerde entiteiten die activa verwerven (schepen, export finance; ...) om te worden verhuurd. De huur die de gestructureerde entiteit ontvangt dient als terugbetaling van de financiering die gewaarborgd is door het actief aangehouden door de gestructureerde entiteit.

Overige: BNP Paribas Fortis kan eveneens, voor rekening van haar cliënteel, entiteiten structureren om te beleggen in activa of schulden te herstructureren.

Een belang in een niet-geconsolideerde gestructureerde entiteit is al dan niet een contractuele overeenkomst die BNP Paribas Fortis blootstelt aan variabele opbrengsten verbonden aan het rendement van de entiteit.

De activa en verplichtingen van BNP Paribas Fortis die verband houden met belangen in gesponsorde gestructureerde entiteiten worden hierna vermeld:

Belangen op de balans van BNP Paribas Fortis In miljoenen euro's	31 december 2021				
	Effectisering	Fondsen	Financiering van activa	Overige	Totaal
ACTIVA					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	-	-	-
Financiële afdekkingsderivaten	-	-	-	-	-
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	-	-	9	9
Overige activa	-	93	-	-	93
TOTAAL ACTIVA	-	93	-	9	102
VERPLICHTINGEN					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	14	-	-	-	14
Financiële afdekkingsderivaten	-	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	631	3	-	22	656
Overige verplichtingen	5	-	-	-	5
TOTAAL VERPLICHTINGEN	650	3	-	22	675
Gefinancierde risico's	-	93	-	9	102
Niet-gefinancierde risico's	-	-	-	39	39
Kredietverbintenissen	-	-	-	39	39
Garantieverbintenissen en derivaten	-	-	-	-	-
MAXIMALE BLOOTSTELLING AAN VERLIEZEN	-	93	-	48	141
GROOTTE VAN DE GESTRUCTUREERDE ENTITEITEN ⁽¹⁾	267	152		462	881

Belangen op de balans van BNP Paribas Fortis In miljoenen euro's	31 december 2020				
	Effectisering	Fondsen	Financiering van activa	Overige	Totaal
ACTIVA					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	-	-	-
Financiële afdekkingsderivaten	5	-	-	-	5
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	-	-	-	-	-
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	-	124	9	133
Overige activa	-	50	-	-	50
TOTAAL ACTIVA	5	50	124	9	188
VERPLICHTINGEN					
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	-	-	-	19	19
Financiële afdekkingsderivaten	-	-	-	-	-
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	267	10	-	525	802
Overige verplichtingen	-	-	-	-	-
TOTAAL VERPLICHTINGEN	267	10	-	544	821
Gefinancierde risico's	5	50	124	9	188
Niet-gefinancierde risico's	-	-	109	55	164
Kredietverbintenissen	-	-	-	55	55
Garantieverbintenissen en derivaten	-	-	109	-	109
MAXIMALE BLOOTSTELLING AAN VERLIEZEN	5	50	233	64	352
GROOTTE VAN DE GESTRUCTUREERDE ENTITEITEN ⁽¹⁾	272	79	235	465	1.051

(1) De grootte van de gesponsorde gestructureerde entiteiten is gelijk aan de totale activa van de gestructureerde entiteit voor effectiseringsvehikels, de intrinsieke waarde voor de fondsen (met uitzondering van het beheer van mandaten) en de totale activa van de gestructureerde entiteit of het bedrag van de BNP Paribas Fortis verbintenis voor activa financiering en andere structuren

De maximale blootstelling aan de verliezen van de door BNP Paribas Fortis gesponsorde gestructureerde entiteiten stemt overeen met het nominale bedrag van het thesaurieverlies. Het bevat de boekwaarde van het actief, exclusief de waardeschommelingen in de boekwaarde van financiële activa tegen reële waarde waarvan de waardeveranderingen opgenomen worden in het eigen vermogen, evenals het nominale bedrag van de verstrekte kredietverbintenissen en waarborgen en het notioneel bedrag van de verkochte CDS'en (credit default swaps).

Informatie betreffende belangen in niet-gesponsorde gestructureerde entiteiten

De voornaamste belangen aangehouden door BNP Paribas Fortis waarbij de Bank enkel belegger is in niet-gesponsorde gestructureerde entiteiten worden hierna beschreven:

- participaties in fondsen die niet beheerd worden door BNP Paribas Fortis: in het kader van haar handelsactiviteit belegt BNP Paribas Fortis in gestructureerde entiteiten zonder enige betrokkenheid in het beheer of de structurering (beleggingen in gemeenschappelijke beleggingsfondsen, beleggingsfondsen in effecten of alternatieve fondsen), voornamelijk als economische dekking van gestructureerde producten verkocht aan cliënten. BNP Paribas Fortis neemt eveneens minderheidsbelangen om ondernemingen te begeleiden in het kader van haar kapitaalinvesteringsactiviteit. In december 2021 de Bank heeft geen investeringen gedaan en in december 2020 waren ze zeer beperkt.
- beleggingen in effectiseringsvehikels: de beleggingen in effectiseringsvehikels bedroegen EUR 0,6 miljard op 31 december 2021 (EUR 0,8 miljard op 31 december 2020). Bovendien heeft BNP Paribas Fortis ook posities op SPV's dewelke gesponsord werden door BNP Paribas Groep maar niet door BNP Paribas Fortis, deze beleggingen waren immaterieel op 31 december 2021 en op 31 december 2020).

7.f Bezoldigingen en voordelen aan de bedrijfsleiders van BNP Paribas Fortis

Aan het bezoldigingsbeleid voor de Raad van Bestuur en het Directiecomité werden in de loop van 2021 geen belangrijke aanpassingen gedaan.

Bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur

Bezoldigingsbeleid voor de leden van de Raad van Bestuur

De leden van de Raad van Bestuur ontvangen een bezoldiging van de Raad van Bestuur gebaseerd op onderstaande principes, zoals goedgekeurd door de Gewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 22 april 2021. Tijdens deze vergadering werd het principe om de vergoeding van de Raad van Bestuur te behouden op in totaal maximum EUR 1,1 miljoen per jaar bevestigd.

Sinds 1 januari 2018 worden de mandaten aangehouden door personeelsleden van de Groep BNP Paribas in filialen van de Groep BNP Paribas (in Frankrijk of in het buitenland), zonder vergoeding uitgeoefend.

Dit heeft geen gevolgen voor de niet-uitvoerende onafhankelijke bestuurders van BNP Paribas Fortis NV. De niet-uitvoerende bestuurders, in dienst bij BNP Paribas SA, krijgen geen vergoeding voor het mandaat dat zij bij BNP Paribas Fortis NV aanhouden. De uitvoerende bestuurders van BNP Paribas Fortis NV hebben evenmin recht op een vergoeding voor de mandaten die zij binnen de BNP Paribas Groep aanhouden, behalve natuurlijk voor wat hun uitvoerend mandaat bij BNP Paribas Fortis NV zelf betreft. Voor de mandaten uitgeoefend bij BGL BNP Paribas SA bestaat eveneens een uitzondering.

Jaarlijks vast salaris Voorzitter Raad van Bestuur	EUR	50.000	(bruto)
Jaarlijks vast salaris Leden Raad van Bestuur	EUR	25.000	(bruto)
Zitpenning Voorzitter vergaderingen Raad van Bestuur	EUR	4.000	(bruto)
Zitpenning Leden Raad van Bestuur	EUR	2.000	(bruto)
Zitpenning Voorzitter Comités van de Raad van Bestuur	EUR	4.400	(bruto)
Zitpenning Leden Comités van de Raad van Bestuur	EUR	2.200	(bruto)

De niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur ontvangen geen variabele betaling, pensioenplan of verzekeringen, noch enig ander voordeel¹.

¹ Met uitzondering van de Voorzitter die het recht krijgt op het gebruik van een bedrijfswagen en een mobiele telefoon.

Bezoldiging van het jaar

Onderstaande tabel laat de brutobezoldiging van de Raad zien die in 2021 werd betaald aan de leden van de Raad van Bestuur.

In euro's		Vaste bezoldiging	Zitpenningen*	Totaal 2021
Herman DAEMS	Voorzitter	50.000	124.600	174.600
Michael ANSEEUW	Uitvoerend bestuurder	25.000	26.000	51.000
Didier BEAUVOIS	Uitvoerend bestuurder	25.000	26.000	51.000
Dirk BOOGMANS	Niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurder	25.000	105.200	130.200
Antoinette d'ASPREMONT LYNDEN	Niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurder	25.000	100.800	125.800
Daniel de CLERCK	Uitvoerend bestuurder	25.000	24.000	49.000
Sophie DUTORDOIR	Niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurder	25.000	107.600	132.600
Maxime JADOT	Uitvoerend bestuurder	25.000	26.000	51.000
Piet VAN AKEN	Uitvoerend bestuurder	25.000	24.000	49.000
Titia VAN WAEYENBERGE	Niet-uitvoerend, onafhankelijk bestuurder	25.000	76.600	101.600
Stéphane VERMEIRE	Uitvoerend bestuurder	25.000	26.000	51.000
		300.000	666.800	966.800

(*) Deze kolom omvat het bedrag inclusief zitpenningen voor alle sub-comités van de Raad van Bestuur

Bezoldiging van de leden van het Directiecomité

Bezoldigingsbeleid voor de leden van het Directiecomité

De leden van het Directiecomité zijn zelfstandig en ontvangen een bezoldiging van de Raad van Bestuur op basis van dezelfde principes als niet-uitvoerende leden van de Raad van Bestuur. Daarnaast worden zij vergoed voor hun functies in het Directiecomité via de volgende componenten: (i) een vaste maandelijkse bezoldiging, (ii) een variabele jaarlijkse bezoldiging op basis van het behalen van duidelijke prestatiecriteria en risicobeheer gekoppeld aan collectieve en individuele prestatiecriteria (zoals hierna vermeld), (iii) een bedrijfsverzekeringsplan (pensioenplan, hospitalisatieverzekering, levensverzekering en invaliditeitsuitkeringen), (iv) voordelen in natura (het gebruik van een bedrijfswagen, gsm, tablet en internet) en (5) de mogelijkheid om betalingen in incentive-aandelen op lange termijn te krijgen. De voorwaarden

zoals opgelegd door de Europese richtlijn betreffende Capital Requirements IV ('CRD IV') en de Belgische bankwet maken dat hun bezoldiging onderworpen is aan strikte voorwaarden.

De bezoldigingsstructuur en de niveaus van het bezoldigingsbeleid worden vastgelegd door de Raad van Bestuur op advies van het Remuneratiecomité, met verwijzing naar de gepaste gebruikelijke vergoedingspraktijken van het Directiecomité en de benchmarking op de markt, en met de ondersteuning van gespecialiseerde consultancykantoren. Het beleid met betrekking tot de bezoldigingen volgde hetzelfde proces en dezelfde principes als vorig jaar. Hieraan worden in de komende jaren geen veranderingen verwacht.

Prestatiecriteria die worden gebruikt om variabele bezoldiging te bepalen

Het volledige proces hieronder wordt geauditeerd door het departement Inspection Générale, de interne auditeur van BNP Paribas Fortis NV.

Individuele prestaties

Een zelfbeoordeling wordt voorbereid door elk lid van het Directiecomité. Die beoordeling wordt nadien voorgelegd aan de

Chief Executive Officer, die in nauw overleg met de Voorzitter van de Raad van Bestuur beslist over de score. Een globale beoordeling gebeurt tevens door de Risk & Compliance departementen.

De individuele prestaties beogen het behalen van zowel persoonlijke als management doelstellingen, zoals bepaald door de Raad van Bestuur.

Teamprestaties gebaseerd op Bancaire Key Performance Indicators (KPI's)

De collectieve prestaties zijn gebaseerd op Key Performance Indicators (KPI's) gecreëerd om aan te tonen dat het Directiecomité optreedt als één Team. Elk jaar stelt BNP Paribas Fortis een strategisch plan op, waaruit indicatoren worden afgeleid die het Directiecomité in staat stellen de collectieve prestaties van BNP Paribas Fortis te meten en evalueren. De prestatiecriteria die voor elke business worden gemeten zijn: financiële resultaten, kostenbeheer, risicobeheer/compliance, ontwikkeling op lange termijn en maatschappelijk verantwoord ondernemen, people management. Op jaarbasis ontvangt het Directiecomité een score voor haar globale collectieve prestaties.

De evaluatieperiode tijdens dewelke de prestaties worden gemeten loopt van januari tot december van elk jaar. De methodes die worden gebruikt om de prestaties te evalueren ten opzichte van de doelstellingen zijn zowel kwalitatief (klantentevredenheid, degelijk

risicobeheer, resultaten van de globale werknemersenquête, Team Motivation Barometer, people management, enz.) als kwantitatief (netto-bedrijfsresultaat, bruto-inkomen, evolutie van de cost of Risk toename van marktaandeel, enz.).

Toekomstige prestaties toegepast op het uitgesteld deel van de variabele bezoldiging

Het variabel deel van de bezoldiging is onderworpen aan uitstellingsprincipes, waarbij het uitgesteld deel afhankelijk is van zowel de toekomstige prestaties van BNP Paribas Fortis als van een degelijk risicobeheer.

Bezoldiging van het jaar

Onderstaande tabel laat de bruto bezoldiging zien die werd uitbetaald of betaalbaar is aan de leden van het Directiecomité voor het jaar 2021, met inbegrip van voordelen in natura en bestuurdersvergoedingen.

In euro's	2021		2020	
	Chief Executive Officer	Andere leden van het Directiecomité	Chief Executive Officer	Andere leden van het Directiecomité
Bezoldiging				
Vast	998.513	2.169.500	993.513	2.097.000
Contant deel van variabel	261.800	532.880	140.480	471.616
Uitgesteld deel van variabel	252.700	365.120	157.520	233.184
Meerjarige variabele vergoeding ⁽¹⁾	140.000	335.700	53.200	152.880
Bestuurdersvergoeding ⁽²⁾	111.016	328.516	113.016	333.516
Voordelen van alle aard ⁽³⁾	3.565	23.978	3.816	26.496
Pensioen, levensverzekering en wezenpensioen ⁽⁴⁾	298.184	276.787	292.350	268.015
Totaal	2.065.778	4.032.481	1.753.895	3.582.707

(1) Teneinde volledig in overeenstemming te zijn met de EU Richtlijn CRD IV die van toepassing is op kredietinstellingen, is de aangeduide meerjarige variabele vergoeding het bedrag dat gerelateerd is aan de prestaties van het boekjaar en niet het bedrag toegewezen tijdens het boekjaar waarover gerapporteerd wordt. Vanaf 2016, teneinde volledig compliant te zijn met de richtlijnen van de Europese Banken Autoriteiten ('EBA') van 21 december 2016, wordt de meerjarige variabele vergoeding openbaar gemaakt rekening houdende met de reële waarde op het moment dat de vergoeding werd toegekend

(2) Ten einde volledig in overeenstemming te zijn met artikel 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, werden de zitpenningen, ontvangen in de controlled perimeter toegevoegd

(3) De leden van het Directiecomité hebben elk een bedrijfswagen en een mobiele telefoon

(4) Voor pensioenplannen met vaste bijdragen en voor pensioenplannen met vaste toezegging: som van bijdragen van BNP Paribas Fortis

Informatie over de meerjarige variabele vergoeding

Contingent Sustainable and International Scheme ('CSIS') 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 en 2021

'CSIS' werd ontworpen om Material Risk Takers, aangeduid als sleutelfiguur binnen de BNP Paribas Groep, te belonen voor hun prestaties, in lijn met de Europese regelgeving, voor zover dat deze prestaties overeenkomen met de lange termijn belangen van BNP Paribas Groep. Het CSIS heeft als doel het op één lijn brengen van de beloning en het voorzichtig risicobeheer. Zoals

opgelegd door CRD IV, voorziet het CSIS plan dat de toekenning volledig geannuleerd kan worden zodat de kredietkwaliteit van de BNP Paribas Groep gegarandeerd blijft.

Bijgevolg zullen de betalingen, zoals voorzien onder CSIS, geannuleerd worden als de CET1-ratio van de BNP Paribas Groep, op enig moment tijdens de looptijd van het plan, daalt onder 7% of indien BNP Paribas Groep het onderwerp uitmaakt van een procedure tot ontbinding.

Bijkomend, en teneinde de groeiambitie van de BNP Paribas Groep te weerspiegelen rekening houdende met de ecologische, economische en sociale verantwoordelijkheden, heeft de BNP Paribas Groep beslist dat:

- de toekenning van:
 - 85% van de CSIS afhankelijk wordt gemaakt van de operationele resultaten van de Groep BNP Paribas ('Group Performance Indicator – GPI');
 - 15% van de CSIS afhankelijk wordt gemaakt van de resultaten van Corporate Social Responsibility 'CSR' doelstellingen, waarbij de BNP Paribas Groep het essentieel acht dat op alle niveaus aanzienlijk gewerkt wordt aan de promotie van de sociale, economische en milieubewuste verantwoordelijkheid; en
- alle betalingen in het plan te onderwerpen aan de voorwaarde dat de inkomsten voor belastingen van BNP Paribas Groep positief zijn.

De toekenning van CSIS gebeurt onder de vorm van een cash bedrag uitgedrukt in de lokale munteenheid ('de nominale waarde van het instrument') met recht op een interest ('interestwaarde').

Voor het plan 2016 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2017 en eindigt op 1 januari 2022. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2022 en 30 juni 2022. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2022 tot 30 juni 2022. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 2,19%.

Voor het plan 2017 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2018 en eindigt op 1 januari 2023. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2023 en 30 juni 2023. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2023 tot 30 juni 2023. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 1,25%.

Voor het plan 2018 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2019 en eindigt op 1 januari 2024. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2024 en 30 juni 2024. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2024 tot 30 juni 2024. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 2,09%;

Voor het plan 2019 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2020 en eindigt op 1 januari 2025. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2025 en 30 juni 2025. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2025 tot 30 juni 2025. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 1,1%;

Voor het plan 2020 startte de toekenningsperiode op 1 januari 2021 en eindigt op 1 januari 2026. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2026 en 30 juni 2026. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2026 tot 30 juni 2026. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 0,8%;

Voor het plan 2021 start de toekenningsperiode op 1 januari 2022 en eindigt op 1 januari 2027. De retentieperiode bedraagt 6 maanden tussen 1 januari 2027 en 30 juni 2027. De begunstigde heeft het recht om op de betalingsdatum een interestwaarde te ontvangen, berekend op de periode van 1 januari 2027 tot 30 juni 2027. De jaarlijkse interestvoet bedraagt 1,28%.

Growth Technology Sustainability scheme (GTS)

The Growth, Technology, Sustainability (« GTS ») scheme is bedoeld om geselecteerde sleutelfiguren van de groep te engageren in het strategisch plan 2025 van BNP Paribas. Dit plan wordt uitzonderlijk toegekend in 2022 en is bedoeld om de begunstigten te behouden en te motiveren door hun belangen af te stemmen op de doelstellingen van de groep in termen van gemiddelde jaarlijkse operationele prestaties tijdens de duur van het strategisch plan GTS 2025.

De Award zal worden uitbetaald op 30 juni 2026, afhankelijk van de naleving van persoonlijke voorwaarden en van de volgende prestatievoorwaarden:

- De betaling zal gekoppeld zijn aan de gemiddelde jaarlijkse evolutie van de Gross operating income (GOI), exclusief SRF (bijdrage aan het Single Resolution Fund) van de BNP Paribas Groep over de looptijd van het strategisch plan, d.w.z. tussen 2021 en 2025, met toepassing van een grid van 0% tot 100% van het toegekende bedrag.
- De Award zal niet worden uitbetaald, en alle rechten erop zullen vervallen, indien Pre-Tax Income van BNP Paribas Groep voor het boekjaar 2025 negatief is.

Informatie over verbrekingsvergoeding

Tijdens het jaar 2021 werden er geen verbrekingsvergoedingen betaald aan de leden van het Directiecomité.

Relaties met managers op sleutelposities

Op 31 december 2021, bedroeg het totaal aan openstaande leningen en garanties, toegekend aan leden van de Raad van Bestuur en hun naaste familieleden, EUR 4,2 miljoen. Deze leningen en garanties vertegenwoordigen normale transacties, uitgevoerd aan normale markt -en/of klantenvoorwaarden.

7.g Andere verbonden partijen

Overige verbonden partijen van BNP Paribas Fortis omvatten:

- BNP Paribas en alle dochtermaatschappijen die controle uitoefenen over BNP Paribas Fortis;
 - geconsolideerde vennootschappen van BNP Paribas Fortis (inclusief entiteiten die geconsolideerd worden op basis van de vermogensmutatiemethode);
 - en entiteiten die pensioenplannen beheren die aangeboden worden aan de werknemers van BNP Paribas Fortis.
- Alle verrichtingen tussen BNP Paribas Fortis en de verbonden partijen worden marktconform uitgevoerd.

Relaties tussen geconsolideerde vennootschappen

Een lijst van geconsolideerde vennootschappen wordt verstrekt in toelichting 7.j 'Consolidatiekring'. Verrichtingen en uitstaande saldi tussen volledig geconsolideerde entiteiten van BNP Paribas Fortis worden geëlimineerd.

De volgende tabellen tonen de uitgevoerde transacties met de volgens vermogensmutatiemethode geconsolideerde entiteiten en entiteiten van de BNP Paribas Groep.

Uitstaande saldi van verrichtingen met verbonden partijen

In miljoenen euro's	31 december 2021			31 december 2020		
	Entiteiten van BNP Paribas Groep	Joint ventures	Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾	Entiteiten van BNP Paribas Groep	Joint ventures	Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾
ACTIVA						
Zichtrekeningen	2.366	-	44	1.593	-	33
Leningen	3.544	112	190	4.714	93	230
Effecten	100	-	97	72	-	97
Overige activa	210	-	121	303	-	111
Totaal activa	6.220	112	452	6.682	93	471
VERPLICHTINGEN						
Zichtrekeningen	605	122	368	511	99	461
Andere deposito's	24.854	20	1.039	21.622	30	1.408
Schuldbewijzen	308	-	18	501	-	25
Totaal verplichtingen	25.767	142	1.425	22.634	129	1.894
KREDIETS- EN GARANTIEVERBINTENISSEN						
Verstekte kredietverbintenissen	22	23	70	523	43	63
Verstekte garantieverbintenissen	5.877	1.468	87	5.920	2.106	82
Totaal krediets- en garantieverbintenissen	5.899	1.491	157	6.443	2.149	145

⁽¹⁾ Inclusief gecontroleerde maar niet materiële ondernemingen die worden geconsolideerd via de vermogensmutatiemethode

BNP Paribas Fortis voert ook handelsverrichtingen zoals derivaten (swaps, opties en forwards,...) en financiële instrumenten (aandelen, obligaties,...) uit met verbonden partijen.

Elementen uit de resultatenrekening met verbonden partijen

In miljoenen euro's	Boekjaar 2021			Boekjaar 2020		
	Entiteiten van BNP Paribas Groep	Joint ventures	Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾	Entiteiten van BNP Paribas Groep	Joint ventures	Geassocieerde deelnemingen ⁽¹⁾
Rentebaten	315	7	5	321	6	6
Rentelasten	(612)	(3)	(3)	(657)	(4)	(6)
Commissiebatens	140	3	604	117	3	552
Commissielasten	(101)	-	(14)	(93)	-	(11)
Verleende diensten ⁽²⁾	74	-	37	78	-	37
Verkregen diensten ⁽²⁾	(184)	-	(67)	(24)	-	(62)
Lease-opbrengsten	41	-	11	42	-	12
Totaal	(330)	7	573	(396)	5	528

(1) Inclusief gecontroleerde maar niet materiële ondernemingen die worden geconsolideerd via de vermogensmutatiemethode.

(2) De vergelijkbare cijfers van vorig jaar zijn aangepast en bevatten nu elementen uit de resultatenrekening gelinkt aan ondersteunende diensten.

De entiteiten van BNP Paribas Fortis beheren bepaalde voordelen na uitdiensttreding die aangeboden worden aan de werknemers

BNP Paribas Fortis financiert een aantal pensioensregelingen die beheerd worden door AG Insurance, waarin BNP Paribas Fortis een deelneming bezit van 25%.

7.h Financiële instrumenten per looptijd

De onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van de balans per contractuele looptijd voor contracten met een enkele vervaldag, en volgens kasstromen voor activa met verschillende aflossingsdata. De bron van de gegevens in deze tabel is identiek aan die voor het opstellen van de normatieve liquiditeitsrapporten (zoals de 'Liquidity Coverage Ratio' of de 'Net Stable Funding Ratio').

Financiële verplichtingen worden voornamelijk geclassificeerd onder de rubriek 'op zicht' gezien het belang van zichtdeposito's en spaardeposito's, terwijl financiële activa meestal worden vermeld onder de rubriek 'meer dan een jaar' als gevolg van de lange looptijden van termijn- en hypothecaire leningen.

De looptijden van de 'handelsportefeuille' transacties die gerapporteerd worden onder financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening worden beschouwd als 'onbepaald' voor zover deze instrumenten bestemd zijn om te worden verkocht of afgelost vóór hun contractuele vervaldag.

De looptijden van afdekkingsderivaten en de herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico worden ook als 'onbepaald' beschouwd.

In miljoenen euro's op 31 december 2021	Onbepaald	'Overnight' en onmiddellijk opvraagbaar	Kleiner dan 1 maand (excl. 'overnight')	1 tot 3 maanden	3 maanden tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	-	61.263	-	-	-	-	-	61.263
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	7.610	1	3.162	425	1.807	618	11	13.634
Financiële afdekkingsderivaten	1.982	-	-	-	-	-	-	1.982
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	1.812	-	-	-	-	-	-	1.812
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	310	-	192	341	668	2.815	3.535	7.861
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	7.126	8.082	13.450	27.741	80.755	73.702	210.856
Financiële activa per looptijd	11.714	68.390	11.436	14.216	30.216	84.188	77.248	297.408
Deposito's van centrale banken	-	426	-	-	-	-	-	426
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	4.526	-	11.824	489	2.451	1.458	1.625	22.373
Financiële afdekkingsderivaten	3.215	-	-	-	-	-	-	3.215
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	472	-	-	-	-	-	-	472
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	-	183.894	9.992	14.866	11.107	39.093	2.302	261.254
Financiële verplichtingen per looptijd*	8.213	184.320	21.816	15.355	13.558	40.551	3.927	287.740

*De tabel bevat geen informatie met betrekking tot Arval, waarvoor de externe financiering EUR 9,6 miljard bedraagt, waarvan het grootste deel binnen 1 tot 5 jaar op vervaldag komt, en de resterende financiering binnen minder dan 1 jaar.

In miljoenen euro's op 31 december 2020	Onbepaald 'Overnight' en onmiddellijk opvraagbaar	Kleiner dan 1 maand (excl. 'overnight')	1 tot 3 maanden	3 maanden tot 1 jaar	1 tot 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	-	50.074	-	-	-	-	50.074
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	12.266	-	2.519	369	1.956	702	17.832
Financiële afdekkingsderivaten**	3.178	-	-	-	-	-	3.178
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	2.712	-	-	-	-	-	2.712
Financiële activa tegen reële waarde met waardeveranderingen in het eigen vermogen	313	-	82	178	1.282	4.128	9.773
Financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	-	4.996	13.267	12.327	27.909	80.429	210.656
Financiële activa per looptijd	18.469	55.070	15.868	12.874	31.147	85.259	294.225
Deposito's van centrale banken	-	71	-	-	-	-	71
Financiële instrumenten tegen reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening	8.802	-	12.139	520	1.265	2.261	25.987
Financiële afdekkingsderivaten**	5.257	-	-	-	-	-	5.257
Herwaarderingsreserve voor portefeuilles, afgedekt tegen renterisico	1.449	-	-	-	-	-	1.449
Financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	-	175.669	12.138	13.024	14.479	40.617	259.145
Financiële verplichtingen per looptijd	15.508	175.740	24.277	13.544	15.744	42.878	291.909

** 'Derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden' moeten voor de vergelijkende periode van 31 december 2020 worden aangepast door de activa en passiva met respectievelijk EUR (799) miljoen te verminderen. In december 2020 werd er geen saldering van de reële waarde van het vaste en het vlottende been op portefeuille-afdekkingsderivaten met de tegenpartij LCH toegepast (dit in tegenstelling tot 31 december 2021). Het effect van de retroactieve toepassing van deze saldering in de "Derivaten gebruikt voor afdekkingsdoeleinden" voor de vergelijkende periode leidt ook tot de aanpassing van de rubrieken 'Totaal activa', 'Totaal passiva' en 'Totaal passiva en eigen vermogen' met een bedrag van EUR (799) miljoen.

7.i Reële waarde van financiële instrumenten tegen geamortiseerde kostprijs

De informatie verstrekt in deze toelichting dient met de grootste voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd om volgende redenen:

- deze reële waarden zijn een schatting van de waarde van de relevante instrumenten op 31 december 2021. Zij kunnen van dag tot dag schommelen als gevolg van wijzigingen in diverse parameters, zoals rentevoeten en de kredietwaardigheid van de tegenpartij. Meer bepaald kunnen zij in belangrijke mate verschillen van de werkelijk ontvangen of betaalde bedragen op de vervaldag van het instrument. In de meeste gevallen is het niet de bedoeling de reële waarde onmiddellijk te realiseren en in de praktijk is dit mogelijk ook niet het geval. Als gevolg daarvan vertegenwoordigt de reële waarde niet de werkelijke waarde van het instrument voor BNP Paribas Fortis in het perspectief van de continuïteit van de activiteit;
- de meeste van deze reële waarden zijn niet zinvol en worden daarom niet in aanmerking genomen bij het beheer van de commerciële bancaire activiteiten waarbij deze instrumenten gebruikt worden;
- de schatting van de reële waarde voor financiële instrumenten gewaardeerd tegen historische kostprijs vereist veelal het gebruik van modelleringstechnieken, hypothesen en veronderstellingen die van bank tot bank kunnen verschillen. Dit betekent dat vergelijkingen van reële waarden van financiële instrumenten gewaardeerd aan historische kostprijs gepubliceerd door verschillende banken niet betekenisvol kunnen zijn;

- de reële waarden die in de tabel hieronder worden getoond bevatten niet de reële waarden van financiële leaseovereenkomsten, niet-financiële instrumenten zoals materiële vaste activa, goodwill en overige immateriële activa zoals de waarde toegekend aan portefeuilles met onmiddellijk opvraagbare

deposito's of klantenrelaties. Bijgevolg dienen deze reële waarden niet beschouwd te worden als de actuele bijdrage van de betrokken instrumenten tot de globale waardering van BNP Paribas Fortis.

31 december 2021 In miljoenen euro's	Geschatte reële waarde				Boekwaarde
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Total	
FINANCIËLE ACTIVA					
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen en klanten ⁽¹⁾	-	14.961	169.931	184.892	181.541
Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting 4.e)	10.733	866	175	11.774	11.712
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN					
Deposito's van kredietinstellingen en klanten	-	255.854	-	255.854	255.647
Schuldbewijzen (toelichting 4.h)	-	12.746	-	12.746	12.878
Achtergestelde schulden (toelichting 4.h)	-	2.298	-	2.298	2.296

31 december 2020 In miljoenen euro's	Geschatte reële waarde				Boekwaarde
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Total	
FINANCIËLE ACTIVA					
Leningen aan en vorderingen op kredietinstellingen en klanten ⁽¹⁾	-	14.357	169.360	183.717	178.675
Schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs (toelichting 4.e)	11.640	1.864	146	13.650	13.383
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN					
Deposito's van kredietinstellingen en klanten	-	244.845	-	244.845	244.590
Schuldbewijzen (toelichting 4.h)	-	11.394	-	11.394	11.815
Achtergestelde schulden (toelichting 4.h)	-	2.740	-	2.740	2.740

(1) Financiële leasing uitgesloten

BNP Paribas Fortis zorgt ervoor dat met de gebruikte waarderingstechnieken en veronderstellingen de reële waarde van financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op een consistente manier wordt gemeten binnen de Bank. Reële waarde is gebaseerd op in een actieve markt genoteerde prijzen voor zover deze beschikbaar zijn. In alle andere gevallen wordt de reële waarde bepaald op basis van waarderingstechnieken zoals het verdisconteren van toekomstige geschatte kasstromen voor leningen, verplichtingen en schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs of op basis van specifieke waarderingsmodellen voor overige financiële instrumenten zoals beschreven in toelichting 1 'Samenvatting

van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paribas Fortis'. De beschrijving van de niveaus in de reële-waardehiërarchie is ook opgenomen in de grondslagen voor financiële verslaggeving (toelichting 1.f.9). Ingeval van leningen, verplichtingen en schuldbewijzen tegen geamortiseerde kostprijs met een initiële looptijd van minder dan één jaar (met inbegrip van onmiddellijk opeisbare deposito's) of voor de meeste gereguleerde spaarproducten, komt de reële waarde overeen met de boekwaarde. Deze instrumenten worden geclassificeerd in Niveau 2 met uitzondering van leningen aan klanten die in Niveau 3 geclassificeerd zijn.

7j Consolidatiekring

Benaming	Land	31 december 2021				31 december 2020			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.
Consoliderende onderneming									
BNP Paribas Fortis	België								
België									
AG Insurance	België	VM	25,0%	25,0%		VM	25,0%	25,0%	
Alpha Crédit SA	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Belgium NV SA	België	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Axcepta BNPP Benelux	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	E1
Bancontact Payconiq Company	België	VM	22,5%	22,5%		VM	22,5%	22,5%	
Banking Funding Company SA	België	VM	33,5%	33,5%		VM	33,5%	33,5%	
Batopin	België	VM	25,0%	25,0%	E1				
Belgian Mobile ID	België	VM	12,2%	12,2%	V3	VM	15,0%	15,0%	
BNP Paribas 3 Step IT (Belgium Branch)	België	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
BNP Paribas Fortis Factor NV SA	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Fortis Private Equity Belgium NV	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Fortis Private Equity Expansion	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Fortis Private Equity Management	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Lease Group Belgium	België	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Fortis Film Finance	België	VC	99,9%	99,9%	V4	VC	99,0%	99,0%	
bpost bank	België	VM 1	50,0%	50,0%		VM 1	50,0%	50,0%	
CNH Industrial Capital Europe Belgium Branch	België	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
Credissimo	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Credissimo Hainaut SA	België	VC	99,7%	99,7%		VC	99,7%	99,7%	
Crédit pour Habitations Sociales	België	VC	81,7%	81,7%		VC	81,7%	81,7%	
Eos Aremas Belgium S.A./N.V.	België	VM	49,9%	49,9%		VM	49,9%	49,9%	
Es-Finance	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Fortis Lease Belgium	België	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
FScholen	België	VM 1	50,0%	50,0%		VM 1	50,0%	50,0%	
Immobilière Sauvenière S.A.	België	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Private Equity Investerings (a)	BE/FR/LU	FV				FV			
Isabel SA NV	België	VM	25,3%	25,3%		VM	25,3%	25,3%	
Locadif	België	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Microstart	België	VC	42,3%	76,8%	V3	VC	70,3%	76,8%	
Sowo Invest SA NV	België	VC	87,5%	87,5%		VC	87,5%	87,5%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Diversen

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- 2 Entiteiten geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode in het prudentiële toepassingsgebied
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Benaming	Land	31 december 2021				31 december 2020			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.
België - Special Purpose Entities									
Bass Master Issuer NV	België	VC				VC			
Esmée Master Issuer	België	VC				VC			
FL Zeebrugge	België	VC				VC			
België - Gestructureerde entiteiten									
Epimede	België	VM				VM			
Luxemburg									
Arval Luxembourg SA	Luxemburg	VC	2	100,0%	99,9%	VC	100,0%	99,9%	
BGL BNP Paribas	Luxemburg	VC		50,0%	50,0%	VC	50,0%	50,0%	
BNP Paribas Fortis Funding S.A.	Luxemburg	VC		100,0%	99,9%	VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Lease Group Luxembourg S.A.	Luxemburg	VC		100,0%	50,0%	VC	100,0%	50,0%	
BNP Paribas Leasing Solutions	Luxemburg	VC		50,0%	25,0%	VC	50,0%	25,0%	
Cardif Lux Vie	Luxemburg	VM		33,3%	16,7%	VM	33,3%	16,7%	
Cofhylux S.A.	Luxemburg	VC		100,0%	50,0%	VC	100,0%	50,0%	
Luxhub SA	Luxemburg	VM		28,0%	14,0%	VM	28,0%	14,0%	
Visalux	Luxemburg	VM		25,3%	12,6%	V3	VM	25,3%	12,7%
Rest van de wereld									
Aprolis Finance	Frankrijk	VC		51,0%	12,8%	VC	51,0%	12,8%	
Artegy	Frankrijk	VC		100,0%	25,0%	VC	100,0%	25,0%	
Artel	Frankrijk	VC	2	100,0%	99,9%	VC	100,0%	99,9%	
Arval AB	Zweden	VC	2	100,0%	99,9%	VC	100,0%	99,9%	
Arval AS	Denemarken	VC	2	100,0%	99,9%	VC	100,0%	99,9%	
Arval AS Norway	Noorwegen	VC	2	100,0%	99,9%	VC	100,0%	99,9%	
Arval Austria GmbH	Oostenrijk	VC	2	100,0%	99,9%	VC	100,0%	99,9%	
Arval Benelux BV	Nederland	VC	2	100,0%	99,9%	VC	100,0%	99,9%	
Arval Brasil LTDA	Brazilië	VC	2	100,0%	99,9%	VC	100,0%	99,9%	
Arval BV	Nederland	VC	2	100,0%	99,9%	VC	100,0%	99,9%	
Arval CZ SRO	Tsjechische Republiek	VC	2	100,0%	99,9%	VC	100,0%	99,9%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Diversen

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- 2 Entiteiten geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode in het prudentiële toepassingsgebied
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Benaming	Land	31 december 2021				31 december 2020			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.
Arval Deutschland GmbH	Duitsland	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Fleet Services	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Fuhrparkmanagement GmbH	Oostenrijk				S4	VC	100,0%	99,9%	E3
Arval Hellas Car Rental SA	Griekenland	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval India Private Ltd	Indië				S3	VC	100,0%	99,9%	
Arval LLC	Rusland	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Magyarorszag KFT	Hongarije	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Maroc SA	Marokko	VC 2	66,7%	66,7%		VC	66,7%	66,7%	
Arval Oy	Finland	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Relsa SPA	Chili	VM	50,0%	50,0%		VM 1	50,0%	50,0%	
Arval Schweiz AG	Zwitserland	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease Aluger Operational Automoveis SA	Portugal	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease Italia SPA	Italië	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease Polska SP ZOO	Polen	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease Romania SRL	Roemenië	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Service Lease SA	Spanje	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Slovakia SRO	Slowakije	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval Trading	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval UK Group Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval UK Leasing Services Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Arval UK Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Bantas Nakit AS	Turkije	VM 1	33,3%	16,7%		VM 1	33,3%	16,7%	
BGL BNP Paribas S.A. (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	50,0%		VC	100,0%	50,0%	
BNL Leasing SPA	Italië	VM	26,2%	6,5%		VM	26,2%	6,5%	
BNP Paribas 3 STEP IT	Frankrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
BNP Paribas 3 Step IT (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
BNP Paribas 3 Step IT (Italy Branch)	Italië	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
BNP Paribas 3 Step IT (Netherlands Branch)	Nederland	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
BNP Paribas3 Step It (United kingdom Branch)	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
BNP Paribas Commercial Finance Limited	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Factor AS	Denemarken	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Factor GmbH	Duitsland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNP Paribas Finansal Kiralama A.S.	Turkije	VC	100,0%	26,1%		VC	100,0%	26,1%	
BNP Paribas Fortis (Spain branch)	Spanje	VC	100,0%	100,0%		VC	100,0%	100,0%	
BNP Paribas Fortis (U.S.A branch)	Verenigde Staten	VC	100,0%	100,0%		VC	100,0%	100,0%	
BNP Paribas Fortis Yatirimlar Holding AS	Turkije	VC	100,0%	100,0%		VC	100,0%	100,0%	
BNP Paribas Lease Group	Frankrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Diversen

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- 2 Entiteiten geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode in het prudentieel toepassingsgebied
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Benaming	Land	31 december 2021				31 december 2020			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.
BNP Paribas Leasing Solutions IFN S.A.	Roemenië	VC	99,9%	24,9%		VC	99,9%	24,9%	
BNP Paribas Lease Group Leasing Solutions S.P.A.	Italië	VM	26,2%	6,5%		VM	26,2%	6,5%	
BNP Paribas Lease Group Milan Branch	Italië	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group PLC	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group Rentals Limited	Verenigd Koninkrijk				S1	VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group Sa (Portugal Branch)	Portugal	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group Sa (Spain Branch)	Spanje	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Lease Group Sp. Z.O.O	Polen	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Leasing Solutions Ltd.	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Leasing Solutions N.V.	Nederland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNP Paribas Leasing Solutions Suisse SA	Zwitserland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Asset Management Holding	Frankrijk	VM	33,3%	30,9%		VM	33,3%	30,9%	
BNPP Bank Polska SA	Polen	VM	24,1%	24,1%		VM	24,1%	24,1%	
BNPP Factor AB	Zweden				S1	VC	100,0%	99,9%	
BNPP Factor NV	Nederland				S1	VC	100,0%	99,9%	
BNPP Factoring Support	Nederland	VC	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNPP Fleet Holdings Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
BNPP Lease Group GmbH & Co KG	Oostenrijk				S4	VC	100,0%	25,0%	
BNPP Leasing Solution AS	Noorwegen	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Leasing Solutions AB	Zweden	VC	100,0%	25,0%	E1				
BNPP Leasing Solutions GmbH (Ex - All In One Vermietung GmbH)	Oostenrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Rental Solutions Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
BNPP Rental Solutions SPA	Italië	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Claas Financial Services	Frankrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
Claas Financial Services (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
Claas Financial Services (Italy Branch)	Italië	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
Claas Financial Services Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
Claas Financial Services (Poland Branch)	Polen	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
Claas Financial Services (Spain Branch)	Spanje	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	
Cent ASL	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%	E2				
CNH Industrial Capital Europe GmbH	Oostenrijk	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe	Frankrijk	VC	50,1%	12,5%		VC	50,1%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe BV	Nederland	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe (Italy Branch)	Italië	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe (Poland Branch)	Polen	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Diversen

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- 2 Entiteiten geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode in het prudentiële toepassingsgebied
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

Benaming	Land	31 december 2021				31 december 2020			
		Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.	Methode	Stem-rechten (%)	Eigen-doms-belang (%)	Ref.
CNH Industrial Capital Europe (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
CNH Industrial Capital Europe (Spain Branch)	Spanje	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
Cofiparc	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Fortis Lease	Frankrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Fortis Lease Deutschland GmbH	Duitsland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Fortis Lease Iberia SA	Spanje	VC	100,0%	41,0%		VC	100,0%	41,0%	
Fortis Lease Portugal	Portugal	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Fortis Lease Uk Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Fortis Vastgoedlease B.V.	Nederland	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
Greenval Insurance DAC	Ierland	VC 2	100,0%	99,9%		VC 2	100,0%	99,9%	E2
Heffiq Heftruck Verhuur BV	Nederland	VC	50,1%	12,5%		VC	50,1%	12,5%	
JCB Finance	Frankrijk	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
JCB Finance Holdings Ltd	Verenigd Koninkrijk	VC	50,1%	12,5%		VC	50,1%	12,5%	
JCB Finance (Italy Branch)	Italië	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
JCB Finance (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	12,5%		VC	100,0%	12,5%	
Louveo	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
Manitou Finance Ltd.	Verenigd Koninkrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
MGF	Frankrijk	VC	51,0%	12,8%		VC	51,0%	12,8%	
MGF (Germany Branch)	Duitsland	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	E2
MGF (Italy Branch)	Italië	VC	100,0%	12,8%		VC	100,0%	12,8%	E2
Public Location Longue Durée	Frankrijk	VC 2	100,0%	99,9%		VC	100,0%	99,9%	
RD Leasing IFN SA	Roemenië				S4	VC	100,0%	25,0%	
Same Deutz Fahr Finance	Frankrijk	VC	100,0%	25,0%		VC	100,0%	25,0%	
TEB Arval Arac Filo Kiralama A.S.	Turkije	VC 2	100,0%	74,9%		VC	100,0%	74,9%	
TEB ARF Teknoloji Anonim Sirketi	Turkije	VC	100,0%	48,7%	E2				
TEB Faktoring A.S.	Turkije	VC	100,0%	48,7%		VC	100,0%	48,7%	
TEB Holding A.S.	Turkije	VC	50,0%	49,9%		VC	50,0%	49,9%	
TEB Sh A	Servië	VC	100,0%	49,9%		VC	100,0%	49,9%	
TEB Yatirim Menkul Degerler A.S.	Turkije	VC	100,0%	48,7%		VC	100,0%	48,7%	
Turk Ekonomi Bankasi A.S.	Turkije	VC	76,2%	48,7%		VC	76,2%	48,7%	

Rest van de wereld - Special Purpose Entities

Folea Grundstücksverwaltungs und Vermietungs GmbH & Co	Duitsland	VC				VC			
Pixel 2021	Frankrijk	VC			E2				

(a) Op 31 december 2021, 11 Private Equity investeringen versus 12 entiteiten op 31 december 2020

Nieuw in de consolidatiekring (E)

- E1 Overschrijding drempels
- E2 Toevoeging
- E3 Aankoop, verwerving van controle of verwerving van invloed van betekenis

Uit de consolidatiekring (S)

- S1 Stopzetting van de activiteit (waaronder ontbinding, liquidatie)
- S2 Verwijdering, verlies van controle of verlies van invloed van betekenis
- S3 Entiteiten uit de consolidatiekring omdat < drempels
- S4 Fusie, algemene overdracht van activa en passiva

Wijziging in stem- of eigendomsrechten (V)

- V1 Bijkomende acquisitie
- V2 Gedeeltelijke verkoop
- V3 Verwatering
- V4 Stijging in %

Diversen

- D1 Wijziging in consolidatiemethode niet gerelateerd aan schommelingen in de stem- of eigendomsrechten

Prudentiële consolidatiekring

- 1 Entiteiten onder gemeenschappelijke controle die proportioneel geconsolideerd worden om prudentiële redenen.
- 2 Entiteiten geconsolideerd volgens de vermogensmutatiemethode in het prudentieel toepassingsgebied
- VC Volledige consolidatie
- VM Vermogensmutatiemethode
- FV Geassocieerde deelneming gewaardeerd aan reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening

7.k Vergoedingen betaald aan de statutaire bedrijfsrevisoren

Vanaf boekjaar 2018 worden alle auditwerkzaamheden nu door PwC als enige revisor van de Bank uitgevoerd.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de honoraria die aan de revisoren (PwC, Deloitte, Mazars en anderen) van alle geconsolideerde entiteiten zijn betaald.

Exclusief belastingen, in duizenden euro's	Boekjaar 2021						Boekjaar 2020					
	PwC		Andere		Totaal		PwC		Andere		Totaal	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
Audit												
Statutaire audits	1.869	75%	5.650	93%	7.519	88%	1.650	90%	5.389	82%	7.039	84%
- BNP Paribas Fortis	1.296	52%	-	0%	1.296	15%	1.166	64%	-	0%	1.166	14%
- Geconsolideerde dochterondernemingen	573	23%	5.650	93%	6.223	73%	484	26%	5.389	82%	5.873	70%
Andere diensten dan statutaire audits	628	25%	401	7%	1.029	12%	189	10%	1.148	18%	1.337	16%
- BNP Paribas Fortis	310	12%	14	0%	324	4%	153	8%	312	5%	465	6%
- Geconsolideerde dochterondernemingen	318	13%	387	7%	705	8%	36	2%	836	13%	872	10%
TOTAAL	2.497	100%	6.051	100%	8.548	100%	1.839	100%	6.537	100%	8.376	100%

De honoraria betaald aan de verschillende netwerken van de Commissarissen anders dan die welke de geconsolideerde en niet-geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis (Deloitte en Mazars) certificeren, zoals weergegeven in bovenstaande tabel, bedragen 6.051.000 EUR voor het jaar 2021.

In 2021 wordt de verhoging van de honoraria van PwC voor de audit van de financiële staten met EUR 219.000 verklaard door:

- een uitzonderlijke verhoging van de honoraria voor audits voor de rekeningen van BNPP Fortis als gevolg van extra controlewerkzaamheden in verband met de impact van de COVID-19-situatie op de jaarrekening van 2020;
- in 2021 een wettelijke verplichting om ervoor te zorgen dat het jaarverslag in overeenstemming is met het Europees elektronisch standaardformaat (ESEF);
- een verhoging van de honoraria voor audits voor de geconsolideerde entiteiten na de toekenning van een nieuw mandaat aan de entiteit Greenval Insurance DAC in Ierland in 2021.

De verhoging met EUR 261.000 van de honoraria van Mazars en Deloitte in verband met de certificatie van de jaarrekeningen van de geconsolideerde entiteiten houdt voornamelijk verband met de heronderhandeling van de globale honoraria van Arval in verband met de controle van de geconsolideerde rekeningen in 2021.

In 2021 wordt de verhoging met EUR 439.000 van de niet-controlediensten van PwC verklaard door:

- een missie om BNP Paribas Fortis bij te staan in het TIBER BE-project (Threat Intelligence based Ethical Red teaming) dat door de Nationale Bank is opgelegd om weerstand te bieden tegen cyberaanvallen;
- een due diligence opdracht binnen Axepta;
- een juridische en wettelijke compliance in verband met de Solvency II-certificering voor Greenval Insurance DAC;
- een expertisebijdrage met betrekking tot de securitisatie van assets binnen BNPP Lease Group;
- een cover monitoring bij de emissie van door hypotheek gedekte waardepapieren door Turk Ekonomi Bankasi AS

In 2021 wordt de daling van EUR 747.000 van andere diensten dan de certificatie van de financiële staten van de andere Commissarissen (Deloitte en Mazars) verklaard door:

- een specifieke missie "Compliance en Anti-witwaspraktijken" van Deloitte in 2020 binnen BNP Paribas Fortis;
- een belangrijke controle in 2020 van de geconsolideerde en gecombineerde financiële staten die Mazars heeft verstrekt bij Arval Service Lease voor de uitvoering van een EMTN-programma (Euro Medium Term Note);
- een specifieke risicobepalingsopdracht door Mazars in 2020 voor BNPP Factor AS.

Deze daling wordt beperkt gecompenseerd door een aantal eenmalige missies die Deloitte heeft uitgevoerd bij Turk Ekonomi Bankasi AS, Arval UK Group Ltd en BGL BNPP.

7.1 Gebeurtenissen na de verslagperiode

Bpost bank

Op 3 januari 2022 kocht BNP Paribas Fortis het resterende belang van 50% in bpost bank, waardoor deze entiteit exclusief wordt gecontroleerd en volledig geconsolideerd vanaf 2022.

Deze operatie zal de Bank in staat stellen om de Retail Banking activiteit in België te optimaliseren.

De geschatte impact op de balans van de Bank op de overname-datum bedraagt ongeveer EUR 12 miljard, waarvan EUR 8 miljard aan leningen en voorschotten aan klanten tegen geamortiseerde kostprijs.

Deze operatie genereert een geschatte positieve impact van EUR 0,2 miljard na belastingen, op te nemen in de winst- en verliesrekening van 2022.

Geopolitiek risico

Sinds de afsluiting van 31 december 2021 was de wereld getuige van een plotse en scherpe verslechtering in de geopolitieke relaties met betrekking tot Oekraïne, gevolgd door een invasie in Oekraïne door Rusland en economische sancties opgelegd door overheden van over de hele wereld. De totale impact op de financiële markten en op het ondernemingsklimaat is significant negatief en de lange termijn gevolgen op de globale economie, en meer in het bijzonder op de Europese en Belgische economie zijn nog onzeker. BNP Paribas Fortis volgt de situatie nauwlettend op en past de sancties tegen Rusland opgelegd door overheden wereldwijd toe.

Het totaal aan leningen en verstrekte kredietverbintenissen aan Russische of Oekraïense tegenpartijen zijn erg beperkt en vertegenwoordigen een niet-significant deel in de totale activiteit van BNP Paribas Fortis (minder dan 0,05% van de totale activa). Arval, een dochteronderneming van BNP Paribas Fortis, heeft activiteiten in Rusland die slechts 0,9% van het totale leasewagenpark van de Arval Groep vertegenwoordigen, en die minder dan 0,05% uitmaken van de geconsolideerde activa van BNP Paribas Fortis.

BNP Paribas Fortis evalueert de gevolgen van deze uitdijende crisis op zijn klanten.

Aangezien het gaat om gebeurtenissen na balansdatum die geen aanpassing vereisen, heeft dit geen gevolgen voor de jaarrekening op 31/12/2021.

RISICOBEBHEER EN KAPITAALVEREISTEN



INLEIDING

De informatie, die in dit hoofdstuk wordt gepresenteerd, weerspiegelt de risico's waaraan BNP Paribas Fortis is blootgesteld. Er wordt een overzicht gegeven van de risicobeheerorganisatie van BNP Paribas Fortis, evenals een kwantitatieve en kwalitatieve beschrijving van de risicopositie van BNP Paribas Fortis aan het eind van 2021.

De risicomaatstaven van BNP Paribas Fortis worden gepresenteerd volgens de grondslagen van Basel III onder de prudentiële consolidatiekring. Deze risico's, berekend met behulp van methoden die zijn goedgekeurd door de Belgische toezichthouder, i.e. de Nationale Bank van België (NBB) en door de Europese toezichthouder, i.e. de Europese Centrale Bank (ECB), worden voor zover mogelijk gemeten en beheerd volgens de methodologie die bij BNP Paribas wordt toegepast door Risk. Een meer gedetailleerd beeld van het BNP Paribas Risk Fortis' Management en de risico's waaraan het is blootgesteld volgens de Pillar 3 vereisten wordt gegeven in de 'Pillar 3 disclosure'.

Nadere informatie over de wijze waarop BNP Paribas Groep de risico's die voortvloeien uit de bankactiviteiten beheert en meet, zijn te vinden in het registratiedocument en in het financiële jaarverslag 2021 van BNP Paribas.

1 RISICOBEEHEERORGANISATIE

1.a Missie en organisatie

Risicobeheer is binnen het bankbedrijf een cruciale activiteit. Bij BNP Paribas Groep en BNP Paribas Fortis zijn de operationele methoden en procedures binnen de hele organisatie gericht op een effectieve aanpak hiervan. Het toezicht op het totale proces berust hoofdzakelijk bij de Risk afdeling die verantwoordelijk is voor het meten en beheren van de risico's op BNP Paribas Groep and BNP Paribas Fortis niveau. Risk is onafhankelijk van de divisies, Business Lines en regio's en rapporteert rechtstreeks aan het Uitvoerend Bestuur op Groep en BNP Paribas Fortis niveau.

De richtlijnen voor de missie en organisatie van de Risicoafdeling van BNP Paribas Fortis zijn in overeenstemming:

- met de missie van BNP Paribas Risk:
 - het management van BNP Paribas Fortis adviseren over risicotolerantie en -beleid;
 - een bijdrage leveren als 'tweede paar ogen', zodat door BNP Paribas Fortis genomen risico's passen binnen haar beleid en verenigbaar zijn met haar doelstellingen ten aanzien van winstgevendheid en solvabiliteit;
 - aan het management van BNP Paribas Fortis, het management van de kernsegmenten (core businesses) en het speciale comité van de Raad van Bestuur verslag uitbrengen en waarschuwen over de status van de risico's waaraan de Bank blootstaat;
 - het waarborgen van de naleving van de bankregels op het gebied van risico, in overleg met andere betrokken groepsfuncties.
- en haar organisatorische uitgangspunten:
 - één geïntegreerde Risk -entiteit ('Single Integrated Risk entity'), verantwoordelijk voor risico-aspecten binnen alle bedrijfsonderdelen;
 - onafhankelijk van het management van de business lines;
 - georganiseerd volgens lokale en wereldwijde rapportage-lijnen (matrixprincipe).

De RISK afdeling van BNP Paribas Fortis is sinds november 2009 geïntegreerd binnen de Risk functie van BNP Paribas. De Chief Risk Officer (CRO) van BNP Paribas Fortis is lid van het Directiecomité en heeft ook een rapporteringslijn naar het hoofd van Risk Domestic Markets van BNP Paribas. De CRO heeft geen hiërarchische band met de bedrijfs- of landshoofden. Het doel van deze positionering is:

- het verzekeren van objectieve risicocontrole;
- ervoor zorgen dat tijdig, objectieve en volledige informatie wordt verstrekt in het geval van een verhoogd risico;

- het handhaven van één set van hoogwaardige normen voor risicobeheer binnen de Bank;
- ervoor zorgen dat risk professionals methoden en procedures van de hoogste kwaliteit blijven ontwikkelen in lijn met de 'best practice' van de internationale concurrentie.

De CRO geeft leiding aan de verschillende Risk functies:

- Risk Enterprise Risk Architecture is verantwoordelijk voor de prudentiële zaken, risk analytics & modelling, risk strategic analysis, reporting & provisioning, risk ALM - treasury & liquidity;
- Risk CIB is verantwoordelijk voor het verstrekken van volledige transparantie en dynamische analyses over de markt- en tegenpartijrisico's voor alle businesses van BNP Paribas Fortis, alsook over de kredietrisico's op kredietinstellingen, overheden en op ondernemingen behorende bij BNP Paribas Fortis CIB;
- Risk Belgian Retail Banking is verantwoordelijk voor het beheer van kredietrisico's die voortkomen uit alle business lines binnen het domein van BNP Paribas Fortis (Retail & Private Banking Belgium, Corporate Banking excl. CIB);
- Risk Function COO is verantwoordelijk voor de permanente operationele controle (verzekeren de tweedelijnscontrole van de Risk function en van de bedrijfscontinuïteit), het Risk Operating Office (coördinatie van ondersteunende functies die niet tot de kernactiviteiten behoren), communicatie en het RISK Strategy Team dat de leiding heeft over het vormgeven van de projecten in verandering in de RISK Function en van de link met Agile Impulse;
- Tribe Risk & Credits is een nieuwe entiteit die vanaf juli 2020 is opgericht in de algehele Agile Impulse-context. Het is verantwoordelijk voor producten, processen, IT-middelen en gegevens met betrekking tot krediet- en risicobeheer;
- Risk IRC (Independent Review & Control) is verantwoordelijk voor het onafhankelijk bekijken van krediet-, markt-, tegenpartij- en verzekeringsrisico alsook operationeel risico;
- Risk ORM (Operational Risk Management): coördineert het beleid in het toezicht op de operationele permanente controle en coördineert de verdere implementatie van de interne controle doorheen de organisatie in overeenstemming met de NBB circulaire betreffende interne controle en met de BNP Paribas Groep procedures;
- Risk DPO (Data Protection Officer) is verantwoordelijk voor het beheer van de conformiteit met de regelgevende vereisten in het kader van de bescherming van de persoonlijke data.

Buiten België, en naast de bestaande nationale en internationale rapportagelijnen, rapporteren de CRO's van de bedrijven die onderdeel blijven van BNP Paribas Fortis aan de CRO van BNP Paribas Fortis om te waarborgen dat interne en externe regels afdoende worden nageleefd.

Het basisprincipe voor het totale risicobeheer van de Bank (dat alle soorten risico betreft, met inbegrip van krediet-, markt-, tegenpartij-, liquiditeitsrisico, operationeel risico, etc.) is de dubbele bescherming zoals beschreven in het door het Directiecomité en het Audit, Risk & Compliance Committee goedgekeurde risicobeleid van BNP Paribas Fortis.

De primaire verantwoordelijkheid voor risico's berust bij de businesses (de eerste verdedigingslinie), die verantwoordelijk zijn voor het goedkeuren, bewaken en beheren van de risico's die voortvloeien uit hun activiteiten.

Als 'tweede paar ogen' helpt de RISK functie waarborgen dat de risico's die de Bank aangaat in overeenstemming en verenigbaar zijn met haar beleid. Ze vormt als zodanig de tweede verdedigingslinie, in lijn met de hierboven beschreven missie. Hierdoor draagt zij sterk bij aan een gezamenlijke besluitvorming met de business en versterkt ze de nadruk op risicobewaking en -beheersing.

1.b De risicocomités van BNP Paribas Fortis

- Risk Committee (RC): in overeenstemming met artikel 27 van de Belgische Bankwet is BNP Paribas Fortis verplicht een afzonderlijk riskcomité op te richten om de raad van bestuur bij te staan bij risico gerelateerde kwesties. Vóór de Belgische Bankwet van kracht werd, was het riskcomité een onderdeel van het ARCC. Het riskcomité zal de raad van bestuur op diens verzoek bijstaan (en aanbevelingen formuleren) bij alle risico gerelateerde kwesties. Daarnaast worden verscheidene speciale bevoegdheden van het riskcomité uiteengezet in artikel 29 van de Belgische Bankwet en hierna opgesomd: (i) risicotolerantie, (ii) prijsbepaling en (iii) remuneratiebeleid.
- Central Credit Committee: het hoogste kredietcomité van BNP Paribas Fortis, dat optreedt binnen de bevoegdheden die zijn gedelegeerd aan haar leden (CEO en hoofden van de business lines samen met de CRO en andere senior risicofunctionarissen); ziet er op toe dat kredietbeslissingen op het niveau van de klant worden genomen binnen de grenzen van het gewenste kredietrisicoprofiel, het geformuleerde kredietbeleid en de wettelijke kredietrestricties die gelden voor de Bank.
- Capital Markets Risk Committee: bepaalt en formuleert de risicostrategie, het risicobeleid, de methodes en de drempels voor de kapitaalmarktactiviteiten, met inbegrip van beleggingsportefeuilles, op activiteits- en transactieniveau en ziet toe op de naleving hiervan.
- Risk Policy Committee: bepaalt het risicoprofiel op portefeuilleniveau, keurt procedures goed, evalueert risicoposities, conform de marktomstandigheden, de bedrijfsstrategie en de verwachte winstgevendheid en het implementeert risicobeslissingen.
- Bank Asset en Liability Committee: is verantwoordelijk voor het beheer van de liquiditeitspositie en het rente- en valutarisico van de Bank.
- Internal Control Committee (ICC): verantwoordelijk voor het beheer van het operationele permanent controlekader, operationele risico's en het non-compliancerisico. Het ICC geeft entiteiten en controlefuncties de mogelijkheid dergelijke risico's te signaleren en te debatteren over de meest significante operationele risico's, non-compliancerisico en zwakheden in het permanent controlekader.
- Provision Committee: neemt de definitieve beslissingen over de geconsolideerde voorzieningen en bijzondere waardeverminderingen.
- Exceptional Transactions Committee: beoordelen uitzonderlijke transacties en keuren deze goed.
- New Activity Committee: beoordelen nieuwe activiteiten en producten, inclusief ingrijpende veranderingen in bestaande activiteiten, en keuren deze goed.

2 RISICOMETING EN -CATEGORIEËN

2.a Risicometing

Risicometing is een cruciale stap in het risicobeheerproces.

Voor het beoordelen en meten van risico's gebruikt BNP Paribas Fortis verschillende kwalitatieve en/of kwantitatieve methodes. Deze variëren van regelmatige rapportages over onderwerpen zoals risicoconcentratie en kwalitatieve en kwantitatieve portefeuilleoverzichten tot meer complexe kwantitatieve risicomodellen voor het bepalen van interne risicoparameters zoals de 'probability of default' (kans dat debiteuren in gebreke blijven), 'loss given default' (verlies bij wanbetaling), 'exposure at default' (uitstaand kredietrisico bij wanbetaling), 'expected loss' (verwacht verlies voor kredietrisico) en 'Value at Risk' (voor marktrisico).

Om de effectiviteit en consistentie te garanderen, wordt bij de ontwikkeling, de toetsing en de validatie van deze modellen uitgegaan van voor de gehele Bank geldende standaarden.

De waargenomen risicoparameters, de stresstesten en de verwachtingen op basis van modellen worden vervolgens vergeleken met een raamwerk van limieten en risicorichtlijnen.

Uiteindelijk worden al deze risicometingen en stresstesten samengebracht in Risk Dashboards, die een algemeen overzicht geven voor het topmanagement. Deze algemene overzichten dienen om weloverwogen beslissingen te onderbouwen en worden continu verbeterd.

2.b Risicoclassificatie

De hieronder beschreven risicocategorieën ontwikkelen zich in lijn met de methodologische ontwikkelingen bij BNP Paribas en de vereisten van de toezichthouders.

Krediet- en tegenpartijrisico

Het kredietrisico is het risico van een verlies op financiële activa (bestaand of potentieel, uit hoofde van verstrekte verbintenissen) als gevolg van een verandering in de kredietwaardigheid van de debiteuren van de Bank, die er uiteindelijk toe kan leiden dat debiteuren in gebreke blijven. De kans dat een debiteur in gebreke blijft en het verwachte realiseerbare bedrag voor de lening of vordering indien de debiteur in gebreke blijft, zijn belangrijke elementen van de beoordeling van de kredietkwaliteit.

Het kredietrisico wordt gemeten op portefeuilleniveau, waarbij rekening wordt gehouden met de correlatie tussen de waarde van de leningen en vorderingen waaruit de portefeuille bestaat.

Het tegenpartijrisico is het kredietrisico dat in de betalingstransacties tussen tegenpartijen zit vervat. Deze transacties bevatten doorgaans bilaterale contracten zoals 'over-the-counter'-derivatencontracten (OTC's) die ervoor zorgen dat de Bank potentieel wordt blootgesteld aan het risico op wanbetaling van de betrokken tegenpartij. De grootte van het bedrag van dat risico kan variëren in de tijd overeenkomstig de veranderende marktparameters die een impact hebben op de vervangingswaarde van de betrokken transacties of portefeuille.

Marktrisico

Het marktrisico is het risico op waardeverlies (of het interest inkomensverlies bij renterisico's in gevallen waar de Bank optreedt als intermediair) ten gevolge van nadelige veranderingen in marktprijzen of marktparameters, al dan niet genoteerd in de markt.

In de markt genoteerde parameters omvatten, maar zijn niet beperkt tot, wisselkoersen, prijzen van effecten en grondstoffen (ofwel genoteerd ofwel verkregen door verwijzing naar een gelijksoortig actief), prijzen van derivaten en andere parameters die er rechtstreeks van kunnen afgeleid worden zoals rentevoeten, 'credit spreads', volatiliteit en impliciete correlaties of andere soortgelijke parameters.

Niet-genoteerde parameters zijn parameters gebaseerd op veronderstellingen zoals parameters gebruikt in modellen of gebaseerd op statistische of economische analyses, niet verifieerbaar in de markt.

Liquiditeit is een belangrijk onderdeel van marktrisico. In tijden van schaarse of geen liquiditeit, kunnen instrumenten of goederen niet verhandelbaar zijn of verhandelbaar maar niet aan hun geschatte waarde. Dit zou kunnen voortvloeien uit bijvoorbeeld lage transactievolumes, wettelijke beperkingen of een groot onevenwicht tussen vraag naar en aanbod van bepaalde activa.

Het marktrisico gerelateerd aan bankactiviteiten omvat het risico op verlies op participaties aan de ene kant en rente- en wisselkoersrisico's voortvloeiend uit bemiddelingen van de Bank aan de andere kant.

Operationeel risico

Het operationele risico is het risico op verlies door inadequate of falende interne processen, of door externe gebeurtenissen hetzij opzettelijk, accidenteel of door de natuur. Het beheer van het operationele risico is gebaseerd op de analyse van de ketting 'oorzaak – gebeurtenis – gevolg'.

Interne processen die aanleiding geven tot een operationeel risico kunnen te maken hebben met werknemers en/of IT-systemen. Enkele voorbeelden van externe gebeurtenissen zijn overstromingen, brand, aardbevingen en terreuraanslagen. Krediet- of marktgebeurtenissen zoals wanbetaling of waardeschommelingen vallen niet binnen het domein van operationele risico's.

Het operationele risico omvat fraude, personeelsrisico's, juridische risico's, non-compliancerisico's, fiscale risico's, informatiesysteemrisico's, gedragsrisico's (risico's gerelateerd aan het aanbieden van een onangepaste financiële dienst), risico's gelinkt aan mislukkingen in operationele processen met inbegrip van zowel lening procedures of model risico's als eender welke potentiële financiële gevolgen voortvloeiend uit het beheer reputatierisico.

Compliance- en reputatierisico

Het compliancerisico is het risico van juridische, administratieve of disciplinaire sancties, alsook de belangrijke financiële verliezen die een Bank kan lijden ten gevolge van de niet-naleving van wetten, reglementen, gedragscodes en praktijknormen van toepassing op bank- en financiële activiteiten, inclusief niet-naleving van instructies gegeven door een uitvoerend orgaan, met name in de toepassing van de richtlijnen uitgevaardigd door een toezicht-houdend orgaan.

Het compliancerisico is per definitie een onderdeel van het operationele risico. Doordat het compliancerisico meer gevolgen kan hebben dan alleen een financieel verlies en zelfs de reputatie van de instelling kan schaden, behandelt de Bank het compliancerisico afzonderlijk.

Het reputatierisico is het risico van aantasting van het vertrouwen dat in een onderneming wordt gesteld door klanten, tegenpartijen, leveranciers, medewerkers, aandeelhouders, toezichthouders en andere belanghebbenden waarvan het vertrouwen voor de onderneming essentieel is om de dagelijkse activiteiten te kunnen uitoefenen.

Het reputatierisico wordt voornamelijk bepaald door alle andere risico's waaraan de Bank is blootgesteld.

ALM-risico (asset - liability management)

Het ALM-risico is het risico dat zich een verlies voordoet als gevolg van een ongelijkheid in de rentevoeten, de looptijden of de aard van activa en verplichtingen. Het ALM-risico heeft betrekking op niet-handelsportefeuilles en omvat voornamelijk het globale renterisico.

Liquiditeits- en herfinancieringsrisico

Het liquiditeits- en herfinancieringsrisico is het risico dat de Bank haar verplichtingen op een bepaalde plaats en in een specifieke valuta niet kan nakomen tegen een aanvaardbare prijs.

Milieurisico

Milieurisico's, en meer in het bijzonder deze die in verband staan met klimaatsveranderingen, zijn een financieel risico voor de Bank. Ze kunnen zowel een rechtstreekse impact hebben op haar eigen werking als een onrechtstreekse impact via haar financierings- en investeringsactiviteiten. Er zijn twee belangrijke categorieën van risico's verbonden aan klimaatsveranderingen: (i) overgangsriscico's, voortvloeiend uit gedragsveranderingen van economische en financiële spelers als antwoord op de energie-regelgevingen of op technologische veranderingen; (ii) fysieke risico's, voortvloeiend uit de directe gevolgen van klimaatsveranderingen op mensen en eigendommen door extreme weersomstandigheden of lange termijn risico's zoals het stijgend waterpeil of stijgende temperaturen. Bovendien kan er een aansprakelijkheidsrisico ontstaan uit deze twee risico categorieën. Meer bepaald door de schade die rechtspersonen zouden moeten betalen indien ze verantwoordelijk worden gesteld voor de opwarming van de aarde.

3 KAPITAALVEREISTEN

Raamwerk

Als kredietinstelling is BNP Paribas Fortis onderworpen aan het toezicht van regelgevende autoriteiten.

De Belgische Wet van 25 april 2014 over de stand van en het toezicht op de kredietinstellingen aligneert zich met het Europees regelgevingskader. De richtlijnen m.b.t. de kapitaalvereisten ('Capital Requirements Directive', CRD IV) is het wettelijk kader voor het toezicht op kredietinstellingen in alle lidstaten van de Europese Unie en vormt de basis voor het 'Single Supervisory Mechanism' (SSM) dat is samengesteld uit de Europese Centrale Bank (ECB) en de nationale bevoegde instanties, zoals de Nationale Bank van België (NBB). De regelgeving m.b.t. de kapitaalvereisten ('Capital Requirements Regulation', CRR) is gepubliceerd onder referentienummer 575/2013 op 26 juni 2013 in de 'Official Journal of the European Union' en is van kracht sinds 27 juni 2013, terwijl de entiteiten onder haar toezicht maar pas het voorwerp van toezicht zijn geworden op 1 januari 2014. De CRD en CRR zijn door het Europees Parlement en de Raad gewijzigd op 20 mei 2019, waarbij een meerderheid van de bepalingen van toepassing is vanaf 28 juni 2021.

Op geconsolideerd en statutair niveau wordt het toezicht op BNP Paribas Fortis uitgeoefend door de Europese Centrale Bank (ECB) en door de Nationale Bank van België (NBB). Daarnaast kunnen ook de dochtermaatschappijen van BNP Paribas Fortis onderworpen zijn aan de regelgeving van de diverse toezichthoudende instellingen in de landen waar zij actief zijn.

Banken moeten van de toezichthouders beschikken over een minimum wettelijk vereist eigen vermogen onder de 1ste Pijler van het Basel III raamwerk.

Sinds 1 januari 2014 berekent BNP Paribas Fortis het kapitaal en de risicogewogen activa op basis van het CRR/CRD IV-raamwerk.

De NBB (voorheen de CBFA, de voormalige Belgische toezichthouder) heeft BNP Paribas Fortis toestemming verleend voor de toepassing van de geavanceerde methode voor het berekenen van de naar risico gewogen activa onder de Basel regelgevingen: de Geavanceerde Interne Ratingbenadering voor kredietrisico en marktrisico en de Geavanceerde Meetmethoden voor operationele risico's.

Bepaalde dochterondernemingen van BNP Paribas Fortis hebben deze toestemming niet gekregen en gebruiken daarom de gestandaardiseerde benadering voor de berekening van hun activa die naar risico gewogen worden.

Samenstelling van het wettelijk vereist vermogen

Het kapitaal voor regelgevingsdoeleinden wordt op geconsolideerd niveau berekend op basis van IFRS- rapporteringsregels, waarbij rekening wordt gehouden met de door de regelgever opgelegde prudentiële filters en verminderingen, zoals beschreven in de

CRR/CRD IV omgezet in de Belgische Bankwet gepubliceerd in april 2014.

De onderstaande tabel toont de samenstelling van het wettelijk eigen vermogen van BNP Paribas Fortis:

In miljoenen euro's	31 december 2021	
	Basel III	waarvan gefaseerde aanpassingen *
Tier 1-kernkapitaal (CET1): Instrumenten en reserves		
Kapitaalinstrumenten en de overeenstemmende agioreserves	11.905	-
Reserves	12.327	-
Gecumuleerde niet-gerealiseerde resultaten (OCI) en andere reserves	(1.417)	-
Fonds voor algemene bankrisico's	-	-
Minderheidsbelangen (bedragen aanvaard in geconsolideerde CET1)	1.387	-
Onafhankelijk geverifieerde tussentijdse winsten min voorzienbare lasten of dividenden	-	-
TIER 1-KERNKAPITAAL (CET1) VOOR PRUDENTIELE AANPASSINGEN	24.203	-
Tier 1-kernkapitaal (CET1): prudentiële aanpassingen	(2.499)	-
TIER 1-KERNKAPITAAL1 (CET1)	21.704	-
Aanvullend Tier 1-kapitaal (AT1): instrumenten	956	205
Aanvullend Tier 1-kapitaal 1 (AT1): prudentiële aanpassingen	-	-
AANVULLEND TIER 1-KAPITAAL (AT1)	956	205
TIER 1-KAPITAAL (T1 = CET1 + AT1)	22.660	205
Tier 2-kapitaal (T2): instrumenten en voorzieningen	1.314	30
Tier 2-kapitaal (T2): prudentiële aanpassingen	(240)	-
TIER 2-KAPITAAL (T2)	1.074	30
TOTAAL KAPITAAL (TC = T1 + T2)	23.734	235

(*) Zoals voorgeschreven door verordening (EU) N° 575/2013

In de tabel hieronder worden de kernvermogen-indicatoren (gefaseerd) weergegeven:

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Common Equity Tier 1 Kapitaal (CET1)	21.704	21.504
Tier 1 Kapitaal	22.660	22.461
Totaal Kapitaal	23.734	25.060
Naar risico gewogen verbintenissen		
Kredietrisico	95.451	110.904
Effectisering	1.248	1.259
Tegenpartijrisico	1.689	2.274
Aandelenrisico	12.800	7.993
Marktrisico	1.168	1.443
Operationeel risico	8.528	11.633
TOTAAL NAAR RISICO GEWOGEN VERBINTENISSEN	120.884	135.506
CET 1 ratio	18,0%	15,9%
Tier 1 ratio	18,7%	16,6%
Totaal kapitaal ratio	19,6%	18,5%

In de tabel hieronder wordt de leverage ratio (gefaseerd) weergegeven.

Op 31 december 2020 bedroeg de leverage ratio 7,4% rekening houdend met de tijdelijke vrijstelling van deposito's aangehouden bij de centrale banken van het Eurosysteem. De ratio zou 6,4% bedragen als de vrijstelling niet was toegepast.

Deze vrijstelling werd niet meer toegepast op 31 december 2021.

In miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Balans blootstellingen (Excl. terugkoopovereenkomsten & derivaten)	320.395	266.791
Terugkoopovereenkomsten en derivaten	11.658	15.596
Terugkoopovereenkomsten en effecten(uit)leentransacties	10.417	11.015
Vervangingskost derivaten	2.367	5.004
Potentieel toekomstig risico derivaten	1.791	3.174
Marge-storting in contanten	(2.917)	(3.597)
Buiten balans blootstellingen (aangepast voor conversie naar krediet equivalent. art.429 CRR)	26.580	25.371
TOTAAL BLOOTSTELLINGEN	358.633	307.758
Prudentiële aanpassingen	(2.499)	(3.035)
Tier 1 kapitaal	22.660	22.461
Leverage ratio	6,36%	7,37%

4 KREDIET- EN TEGENPARTIJKREDIETRISICO

4.a Kredietrisico

Blootstelling aan kredietrisico

De onderstaande tabel toont alle financiële activa van BNP Paribas Fortis, met inbegrip van vastrentende effecten, die zijn blootgesteld aan kredietrisico. Het kredietrisico houdt geen rekening met onderpanden en andere zekerheden die BNP Paribas Fortis heeft verkregen in het kader van haar kredietverleningsactiviteiten of de aankoop van kredietbescherming.

Uitstaand kredietrisico(*) uitgesplitst volgens Basel-activacategorie

In miljoenen euro's	31 december 2021			31 december 2020		
	IRBA	Standaard-benadering	Totaal	IRBA	Standaard-benadering	Totaal
Centrale overheden en centrale banken	72.477	6.752	79.229	64.878	7.796	72.674
Ondernemingen	124.630	16.400	141.030	112.753	24.073	136.826
Instellingen (**)	13.589	5.414	19.003	15.798	7.278	23.076
Retail	92.840	30.188	123.028	89.019	31.687	120.706
Effectiseringsposities	4.492	841	5.333	4.498	888	5.386
Andere activa die geen kredietverplichting vertegenwoordigen (***)	548	4.035	4.583	469	18.708	19.177
TOTALE BLOOTSTELLING	308.576	63.630	372.206	287.415	90.430	377.845

(*) Blootstelling aan kredietrisico is exclusief uitgestelde belastingen gewogen aan 250% en bijdragen betaald aan het wanbetalingsfonds van centrale clearingtegenpartijen

(**) De activacategorie Instellingen omvat kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, met inbegrip van instellingen en ondernemingen die worden erkend in andere landen. Hieronder vallen ook bepaalde posities op regionale en lokale autoriteiten, overheidsinstellingen en multilaterale ontwikkelingsbanken die niet worden behandeld als centrale overheidsinstellingen

(***) Onder 'andere activa die geen kredietverplichting vertegenwoordigen' vallen materiële activa en overlopende en overige activa

De bovenstaande tabel heeft betrekking op de volledige prudentiële consolidatiekring op basis van de activacategorieën die zijn vastgesteld volgens artikel VI.2 van het reglement van de CBFA van 17 oktober 2006 ten aanzien van vermogensvereisten voor kredietinstellingen en beleggingsondernemingen.

Diversificatie van de blootstelling aan kredietrisico

Met concentratie van kredietrisico wordt bedoeld dat er sprake is van een uitstaand bedrag bij een tegenpartij of een totaal aan uitstaande bedragen bij positief gecorreleerde tegenpartijen (bijvoorbeeld doordat deze over het algemeen onder gelijkaardige omstandigheden in gebreke blijven) die een aanzienlijk verlies kunnen opleveren bij een faillissement of het in gebreke blijven van die tegenpartij of tegenpartijen. Het vermijden van concentraties is daarom een fundamenteel onderdeel van de kredietrisicostrategie van BNP Paribas Fortis die erop is gericht in omvang gespreide, liquide en gediversifieerde portefeuilles aan te houden.

Om potentiële verbanden tussen uitstaande bedragen op dezelfde tegenpartij te kunnen onderkennen, past BNP Paribas Fortis het concept van 'Total Group Authorization' toe. Dit houdt in dat groepen van verbonden tegenpartijen voor het kredietrisicobeheer worden beschouwd als eenzelfde business groep.

Om de diversiteit aan kredietrisico's te beheren, is het kredietrisicobeleid van BNP Paribas Fortis erop gericht het kredietrisico te spreiden over meerdere sectoren en landen. In de onderstaande figuur wordt de sectorconcentratie binnen de portefeuille met leningen aan klanten van BNP Paribas Fortis per 31 december 2021 weergegeven.

Uitsplitsing van het kredietrisico(*) per Basel III-activacategorie en per bedrijfstak op 31 december 2021

In miljoenen euro's	31 december 2021		31 december 2020	
	Blootstelling	%	Blootstelling	%
Landbouw, voeding en tabak	13.284	4%	13.920	4%
Financiële diensten	77.914	21%	75.060	20%
Chemie (zonder geneesmiddelen)	2.920	1%	2.842	1%
Bouw	10.574	3%	11.165	3%
Kleinhandelaars	5.202	1%	7.170	2%
Uitrusting zonder IT	5.108	1%	6.944	2%
Vastgoed	28.193	8%	26.261	7%
Metaal & mijnbouw	6.520	2%	5.381	1%
Groothandel & handel	11.761	3%	12.067	3%
Zakelijke diensten	38.294	10%	38.703	10%
Transport & logistiek	9.610	3%	9.290	3%
Nutsvoorzieningen (elektriciteit, gas, water, enz.)	10.980	3%	10.622	3%
Retail	91.018	25%	98.688	27%
Overheids- & Openbare Diensten	20.512	6%	23.106	6%
Overige	34.984	10%	31.241	8%
TOTAAL	366.874	100%	372.460	100%

(*) Kredietrisico is exclusief uitgestelde belastingen gewogen aan 250%, bijdragen betaald aan het wanbetalingsfonds van centrale clearingtegenpartijen en effectiseringsposities

Geografische verdeling van het kredietrisico(*) per 31 december 2021 per vestigingsland van de tegenpartij

Het concentratierisico voor landen bestaat uit de som van alle risicoposities op kredietnemers in het betreffende land. In de volgende tabel wordt de geografische concentratie binnen de portefeuille met leningen aan klanten per 31 december 2021 weergegeven.

In miljoenen euro's	31 december 2021					
	Basel III					
	Centrale overheden en centrale banken	Ondernemingen	Instellingen	Retail	Totaal	%
Europa	74.332	126.029	16.460	120.834	337.655	92%
<i>België</i>	<i>55.241</i>	<i>66.928</i>	<i>8.548</i>	<i>90.557</i>	<i>221.274</i>	<i>60%</i>
<i>Nederland</i>	<i>226</i>	<i>5.226</i>	<i>1.215</i>	<i>2.326</i>	<i>8.993</i>	<i>2%</i>
<i>Luxemburg</i>	<i>14.528</i>	<i>11.382</i>	<i>428</i>	<i>9.794</i>	<i>36.132</i>	<i>10%</i>
<i>Frankrijk</i>	<i>961</i>	<i>9.666</i>	<i>4.328</i>	<i>5.163</i>	<i>20.118</i>	<i>5%</i>
<i>Overige Europese landen</i>	<i>3.376</i>	<i>32.827</i>	<i>1.941</i>	<i>12.994</i>	<i>51.138</i>	<i>14%</i>
Noord-Amerika	152	3.542	548	94	4.336	1%
Azië & Pacific	106	988	329	76	1.499	0%
Rest van de wereld	4.639	10.471	1.667	6.607	23.384	6%
TOTAAL	79.229	141.030	19.004	127.611	366.874	100%

In miljoenen euro's	31 december 2020					
	Basel III					
	Centrale overheden en centrale banken	Ondernemingen	Instellingen	Retail	Totaal	%
Europa	66.978	120.653	20.011	130.867	338.509	91%
<i>België</i>	<i>50.280</i>	<i>63.366</i>	<i>8.439</i>	<i>87.595</i>	<i>209.680</i>	<i>56%</i>
<i>Nederland</i>	<i>355</i>	<i>7.035</i>	<i>1.216</i>	<i>2.628</i>	<i>11.234</i>	<i>3%</i>
<i>Luxemburg</i>	<i>10.597</i>	<i>11.708</i>	<i>375</i>	<i>9.169</i>	<i>31.849</i>	<i>9%</i>
<i>Frankrijk</i>	<i>1.396</i>	<i>6.362</i>	<i>7.436</i>	<i>9.223</i>	<i>24.417</i>	<i>7%</i>
<i>Overige Europese landen</i>	<i>4.350</i>	<i>32.182</i>	<i>2.545</i>	<i>22.252</i>	<i>61.329</i>	<i>16%</i>
Noord-Amerika	154	3.366	536	93	4.149	1%
Azië & Pacific	148	883	365	84	1.480	0%
Rest van de wereld	5.394	11.924	2.165	8.839	28.322	8%
TOTAAL	72.674	136.826	23.077	139.883	372.460	100%

(*) Kredietrisico is exclusief uitgestelde belastingen gewogen aan 250%, bijdragen betaald aan het wanbetalingsfonds van centrale clearingtegenpartijen en effectiseringsposities

Algemeen kredietbeleid

De kredietactiviteiten van BNP Paribas Fortis vallen onder het 'Global Credit Policy' dat van toepassing is voor alle onderdelen van BNP Paribas Groep. Dit beleid is goedgekeurd door het Risk Committee van de Groep BNP Paribas, dat wordt voorgezeten door de Chief Executive Officer, en is bekrachtigd door het Directiecomité van BNP Paribas Fortis, voorgezeten door haar Chief Executive Officer. Dit beleid steunt op kernprincipes met betrekking tot de naleving van de ethische standaarden van de BNP Paribas Groep, het Compliance beleid, duidelijk omschreven verantwoordelijkheden (Business en Risk), de aanwezigheid en implementatie van procedures en de vereiste van een grondige analyse van risico's. Het beleid wordt geïmplementeerd in de vorm van specifieke regels die zijn afgestemd op type activiteit of tegenpartij. Het raamwerk voor het beheer van kredietrisico's binnen de Bank wordt verder uitgewerkt in een specifieke, transversale benadering die nader ingaat op de belangrijkste grondregels voor de routing van kredieten, regels met betrekking tot het delegeren van bevoegdheden en de rol van het Central Credit Committee, het hoogste kredietcomité binnen de Bank. Ook wordt hiermee de grondregel dat de Risk functie onafhankelijk is van de Business herhaald en versterkt.

De kredietactiviteiten van BNP Paribas Fortis zijn tevens onderworpen aan sectoriële regels. De Bank levert veel inspanningen om projecten te financieren die goed scoren in de milieuzorg. BNP Paribas Fortis past momenteel 9 sectoriële beleidsnota's toe die de regels bepalen voor het financieren van en het investeren in sectoren die geconfronteerd worden met grote sociale en milieugebonden uitdagingen.

In deze context is de toewijding en strategie van de Bank volledig in lijn met die van de Groep BNP Paribas. Meer informatie hierover kan gevonden worden in deel 7 van het 'Universal Registration Document' van BNP Paribas.

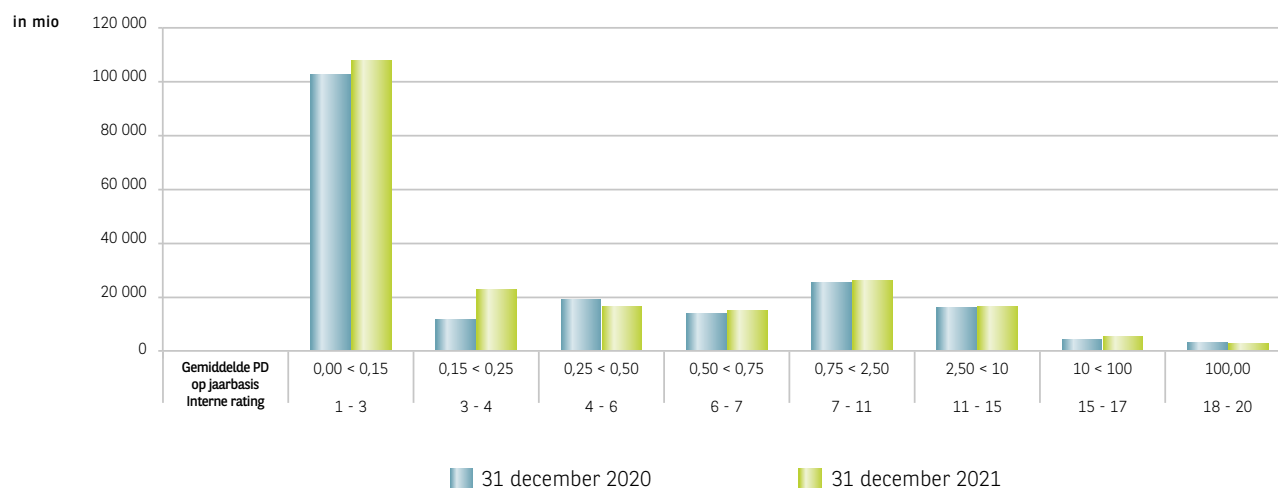
Intern ratingsysteem

De Bank beschikt over een uitgebreid intern ratingsysteem voor het vaststellen van de naar risico gewogen activa die worden gebruikt voor het berekenen van de solvabiliteitsratio's. Er wordt een periodiek beoordelings- en controleproces toegepast om te waarborgen dat het systeem effectief is en op de juiste wijze is geïmplementeerd. Voor zakelijke kredieten gaat het systeem uit van drie parameters: de kans dat de tegenpartij in gebreke zal blijven uitgedrukt in de vorm van een rating (Probability of Default), het verlies bij wanbetaling (Loss Given Default), dat afhankelijk is van de structuur van de transactie, en de krediet-conversiefactor (CCF), die is gebaseerd op een schatting van het gedeelte van de niet op de balans opgenomen positie die blootstaat aan risico.

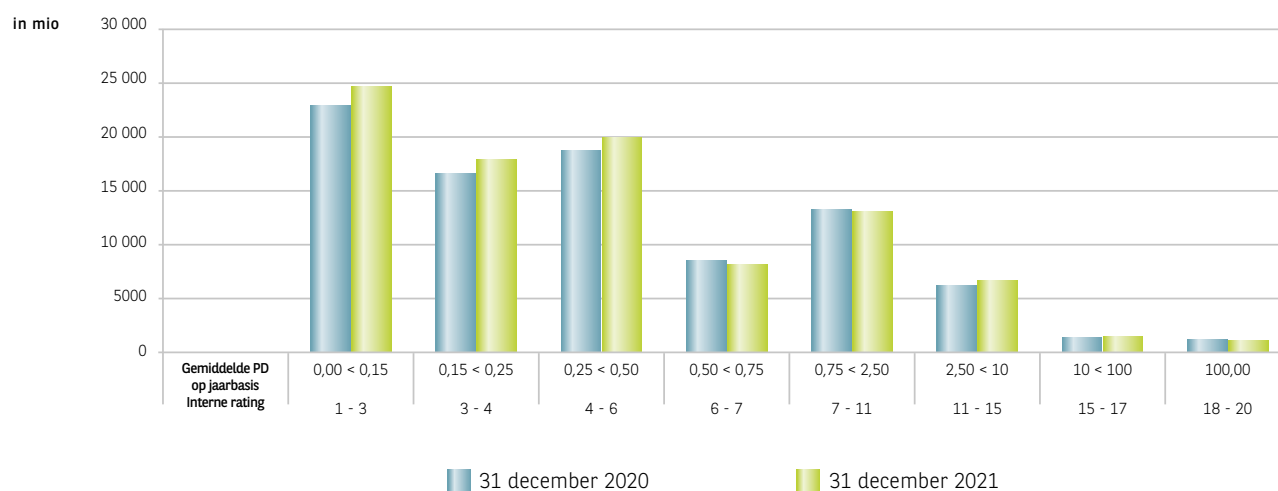
Elk van de parameters voor het kredietrisico wordt jaarlijks getoetst door middel van backtesting en gebenchmarkt om te controleren hoe het systeem bij elk van de bedrijfsonderdelen van de Bank functioneert. Bij de backtests worden voor elke parameter de geschatte en de gerealiseerde uitkomsten met elkaar vergeleken.

Er kunnen twintig verschillende ratings worden toegekend aan een tegenpartij. Zeventien hiervan worden gebruikt voor klanten die niet in gebreke zijn, waarbij de kredietbeoordeling kan variëren van 'uitstekend' tot 'zeer zorgwekkend', en drie hiervan hebben betrekking op klanten die worden geclassificeerd als in gebreke zijnde, volgens de definitie van de bankenregelgever.

Uitsplitsing van de IRBA blootstelling volgens interne rating – Centrale overheden en Centrale banken, Instellingen en Ondernemingen.



Uitsplitsing van de IRBA blootstelling volgens interne rating – retail activiteiten



4.b Tegenpartijkredietrisico

Het tegenpartijrisico is de vertaling van het kredietrisico dat in de financiële transacties, investeringen en/of afwikkelingen tussen tegenpartijen vervat zit. Het betreft bilaterale contracten – i.e. over-the-counter (OTC) – en contracten vereffend via een centrale tegenpartij (clearinghuizen). Het risico verandert over de looptijd van de contracten door marktparameters die de potentiële toekomstige waarde van de transacties beïnvloeden.

Tegenpartijrisico is het risico dat de tegenpartij niet kan voldoen aan zijn verplichtingen om de huidige marktwaarde van een transactie of portefeuille te betalen aan de Bank waarvoor de Bank de begunstigde is. Het tegenpartijrisico is gelinkt aan de vervangingskost van een derivaat of portefeuille wanneer de tegenpartij haar betalingsverplichtingen niet kan nakomen. Het kan dus aanzien worden als een marktrisico in geval van wanbetaling of een voorwaardelijk risico.

5 MARKTRISICO

Marktrisico is het risico dat zich een waardeverlies voordoet ten gevolge nadelige bewegingen in marktprijzen of -parameters, al dan niet rechtstreeks waarneembaar.

Waarneembare marktparameters zijn - maar niet enkel beperkt tot - wisselkoersen, prijzen van waardepapieren en grondstoffen (beursgenoteerd of verbonden aan een referentie-index), prijzen van afgeleide producten en andere parameters die er van afgeleid zijn zoals rentevoeten, kredietmarges (credit spread), volatiliteiten en correlatierisico's of gelijkaardige parameters.

Niet waarneembare factoren zijn gebaseerd op veronderstellingen zoals parameters vervat in modellen of gebaseerd op statistische of economische analyses die niet te verifiëren zijn in de markt.

In de obligatieportefeuilles worden de kredietinstrumenten gewaardeerd op basis van de rentevoeten en de kredietmarges, die aanzien worden als marktparameters net zoals rentevoeten en wisselkoersen. Het risico op een emittent van schuld papier is ook een onderdeel van het marktrisico, en noemt men emittentrisico.

Liquiditeit is een belangrijk onderdeel van het marktrisico. In periodes van weinig of geen liquiditeit, kunnen instrumenten of waardepapieren niet verhandeld worden of niet verhandeld worden aan hun geschatte waarde. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren als er zeer weinig handel is, legale beperkingen zijn of er een groot onevenwicht is tussen vraag en aanbod voor bepaalde activa.

Het marktrisico voor de bankactiviteiten bestaat uit het verlies op participaties, alsook rentevoet -en wisselkoersrisico's voortkomend uit bemiddelingsactiviteiten van de bank.

Marktrisico is opgesplitst in twee delen:

- Marktrisico met betrekking tot handelsactiviteiten en bestaande uit verhandelde instrumenten en afgeleide producten;
- Marktrisico met betrekking tot bankactiviteiten waaronder rente- en wisselkoersrisico's voortvloeiend uit de intermediaire activiteiten van de bank.

5.a Kapitaalvereisten voor marktrisico's

Kapitaalvereisten voor marktrisico

In miljoenen euro's	Risicogewogen activa			Kapitaalvereisten		
	31 december 2021	31 december 2020	Variatie	31 december 2021	31 december 2020	Variatie
Intern model	879	1.074	(195)	71	86	(15)
VAR	134	373	(239)	11	30	(19)
Stressed VAR	600	568	32	48	45	3
Incremental Risk Charge (IRC)	145	133	12	12	11	1
Comprehensive Risk Measure (CRM)	-	-	-	-	-	-
Standaardbenadering	289	369	(80)	23	30	(7)
Effectiseringsposities uit het handelsboek	-	-	-	-	-	-
MARKTRISICO	1.168	1.443	(275)	94	116	(22)

De marktriscoberekening volgens de standaardbenadering dekt het marktrisico van de onderdelen van de Bank die niet vallen onder de interne model benadering. De standaardbenadering

wordt gebruikt voor de berekening van het wisselkoersrisico van de bankactiviteiten (Zie hoofdstuk 5.c Marktrisico uit hoofde van bankactiviteiten).

5.b Marktrisico verbonden aan handelsactiviteiten

Het marktrisico is het gevolg van handelsactiviteiten uitgevoerd binnen Corporate and Institutional Banking en omvat verschillende risicofactoren, zoals:

- Het renterisico: het risico dat de waarde van een financieel instrument verandert als gevolg van veranderingen in de marktrente;
- Het valutarisico: het risico van een verandering in de waarde van een instrument door veranderingen in de koersen van vreemde valuta's;
- Het aandelenrisico: komt voort uit veranderingen in de marktprijzen en de volatiliteit van aandelen en veranderingen in marktprijzen van aandelenindexen;
- Het grondstoffenrisico: komt voort uit fluctuaties in de marktprijzen en de volatiliteit van grondstoffen en veranderingen in de prijzen van grondstoffenindexen;
- Het 'credit spread'-risico: komt voort uit veranderingen in de kredietwaardigheid van een emittent en komt onder meer tot uiting in een wijziging van de kosten bij het kopen van bescherming ten aanzien van die emittent;
- Optionele producten: omvatten impliciete volatiliteits- en correlatierisico's, waarvan de parameters kunnen worden afgeleid van waarneembare prijzen van opties die worden verhandeld op een actieve markt.

De handelsactiviteiten van BNP Paribas Fortis en haar dochtermaatschappijen vloeien voort uit economische relaties met klanten of indirect uit 'market making' activiteiten.

Binnen Risk zijn drie afdelingen verantwoordelijk voor de opvolging van het marktrisico:

- Risk Global Markets (Risk GM) volgt de marktrisico's van Global Markets op;
- Risk Enterprise Risk Architecture (Risk ERA - ALMT) volgt de activiteiten van ALM Treasury op;
- Risk International Retail Banking (Risk IRB) volgt de marktrisico's in International Retail Banking op.

Deze missie bestaat uit het definiëren, meten en analyseren van risicofactoren en risicogevoeligheden, maar ook het meten en controleren van de Value-at-Risk (VaR) als algemene indicator van potentiële verliezen. Risk garandeert dat de activiteiten voldoen aan het limietenkader goedgekeurd door de verschillende comités. Het valideert nieuwe activiteiten en grote transacties, herzielt en valideert de positiewaarderingsmodellen en voert een maandelijks nazicht uit van de marktparameters in samenwerking met het departement 'Valuation & Risk Control'.

5.c Marktrisico uit hoofde van bankactiviteiten

Het marktrisico uit hoofde van bankactiviteiten omvat enerzijds het risico van verlies op aandelenbelangen en anderzijds de rente- en valutarisico's uit hoofde van de bancaire bemiddelingsactiviteiten en investeringen.

5.c.1 Aandelenrisico

Aandelenbelangen die door de Bank worden aangehouden buiten het tradingboek zijn effecten die een achtergestelde restvordering verschaffen op de activa of inkomsten van de emittent of een vergelijkbare economische grondslag hebben.

5.c.2 Valutarisico

Het valutarisico heeft betrekking op alle transacties, ongeacht of ze deel uitmaken van het handelsboek of niet.

Met uitzondering van de valutapositie van BNP Paribas Fortis België, die wordt berekend volgens het interne model van BNP Paribas Fortis dat is goedgekeurd door de toezichthouder, wordt de blootstelling aan valutarisico bepaald volgens de gestandaardiseerde methode, waarbij gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid die de banktoezichthouder biedt om hierbij alleen het operationele valutarisico in aanmerking te nemen.

5.c.3 Renterisico

5.c.3.1 Organisatie van het renterisicobeheer

De Raad van Bestuur geeft de verantwoordelijkheid voor het beheer van de renterisico's in de bankactiviteiten aan de Chief Executive Officer; de Chief Executive Officer delegeert het beheer ervan aan het Bank Asset and Liability Management Committee (ALCo).

De permanente leden van het Bank ALCo zijn de Chief Executive Officer (voorzitter), de leden van het Directiecomité verantwoordelijk voor de kernactiviteiten, de Chief Risk Officer, de Chief Financial Officer (plaatsvervangend voorzitter), het hoofd van ALM Treasury, het hoofd van BNP Paribas Group ALM Treasury Domestic Markets en het hoofd van ALM Treasury Steering; andere ALCo leden vertegenwoordigen ALM Treasury, Risk of Finance. Het Bank ALCo – dat maandelijks samen komt – is verantwoordelijk voor het bepalen van het renterisicoprofiel van de bankactiviteiten, het definiëren en opvolgen van indicatoren voor renterisicometing en de toekenning van limieten.

ALM Treasury is bevoegd voor de implementatie van de beslissingen inzake het beheer van de renterisico's in de bankactiviteiten.

De Risk functie neemt deel aan het ALCo en bewaakt de implementatie door ALM Treasury, van de belangrijke beslissingen die genomen werden door dit comité. Het voert ook een tweede-lijnscontrole uit door validatie van modellen en risico-indicatoren, het opvolgen van de risico-indicatoren en het toezicht op de naleving van de toegekende limieten.

5.c.3.2 Beheer en afdekken van renterisico

De afdekkingsstrategieën voor de renterisico's in de bankactiviteiten worden bepaald en geïmplementeerd per munt.

De risicoafdekkingen gebeuren onder de vorm van swaps en opties die geboekt worden als reële waarde of als kasstroomafdekkingen. Ze kunnen ook voorkomen als HQLA (High Quality Liquid Asset) effecten die geboekt worden als 'Hold to Collect and Sell'.

Het banking book bevat alle rentedragende activa en passiva van alle business lines van BNP Paribas Fortis (inclusief de beleggings- en afdekkingsverrichtingen van ALM Treasury) met uitzondering van de (toegestane) tradingactiviteiten.

Transacties die worden geïnitieerd door de diverse business lines van BNP Paribas Fortis worden systematisch overgedragen naar ALM-Treasury via interne contracten of via financieringen en ontleningen.

De strategie van de Bank voor het beheer van het renterisico is voornamelijk gebaseerd op een zorgvuldige opvolging van de gevoeligheid van de rente-inkomsten van de Bank voor veranderingen in de rentestand, rekening houdende met alle renterisico's (renteherzieningsrisico, basis risico en optionele risico's); de doelstelling is te zorgen voor de stabiliteit en regelmatigheid van de totale netto rentemarge. Op deze manier kan BNP Paribas Fortis bepalen hoe deze risico's optimaal kunnen afgedekt worden.

Het renterisico wordt beperkt/afgedekt door het gebruik van een waaier aan verschillende instrumenten; de belangrijkste zijn de derivaten, voornamelijk renteswaps en -opties. Renteswaps worden gebruikt voor het aanpassen van het lineair risicoprofiel, dat hoofdzakelijk wordt gegenereerd door de langlopende activa en passiva aan vaste rente. Opties worden gebruikt voor de verlaging van het niet-lineaire risico, dat voornamelijk wordt veroorzaakt door in klantencontracten besloten opties, zoals opties tot vervroegde aflossing in hypotheekleningen, limieten op deposito's.

6 SOEVEREIN SCHULDENRISICO

Soeverein schuldenrisico is het risico dat een overheid in gebreke komt voor zijn schuld, in geval van een tijdelijke of verlengde onderbreking van rentebetaling (intrest en/of kapitaal). De Bank wordt dus blootgesteld aan krediet-, tegenpartij- of marktrisico al naargelang de boekhoudcategorie van het financieel actief uitgegeven door een overheid.

Blootstelling aan een overheidsschuld bestaat voornamelijk uit obligaties.

De Bank beschikt over staatsobligaties die deel uitmaken van het liquiditeitsmanagement proces. Dit proces is onder meer gebaseerd op het houden van obligaties als onderpand voor de

herfinanciering bij centrale banken; een aanzienlijk deel van deze 'liquiditeitsbuffer' bestaat uit obligaties met een hoge rating die zijn uitgegeven door overheden, supranationale entiteiten en speciale agentschappen, met een laag risiconiveau. Een deel van deze portefeuille bevat rentevoetkenmerken die bijdragen aan de afdekkingsstrategieën van het renterisico in het bankboek.

De portefeuille van soevereine effecten van BNP Paribas Fortis wordt in onderstaande tabel getoond. De cijfers in deze tabel worden nu gerapporteerd onder de prudentiële consolidatiekring, terwijl ze in de toelichtingen van voorgaande jaren onder de boekhoudkundige consolidatiekring werden gerapporteerd.

Bankboek in miljoenen euro's	31 december 2021	31 december 2020
Eurozone		
België	7.674	8.840
Italië	831	934
Spanje	706	776
Luxemburg	281	219
Nederland	223	340
Frankrijk	143	385
Finland	66	67
Duitsland	36	-
Oostenrijk	26	184
Portugal	-	56
Totaal eurozone	9.986	11.801
Andere landen in Europese Economische Ruimte (EER)		
Tsjechië	48	51
Overige	1	12
Totaal andere EER	49	63
Andere landen		
Turkije	1.771	2.326
Overige	35	26
Totaal andere landen	1.806	2.352
TOTAAL	11.841	14.216

7 OPERATIONEEL RISICO

Raamwerk voor risicobeheer

Toezietskader

In lijn met het raamwerk van BNP Paribas Groep heeft BNP Paribas Fortis één allesomvattend raamwerk voor het beheren van het operationele risico voor de hele Bank ingevoerd dat voldoet aan de Basel III-criteria die zijn vastgelegd in de 'Advanced Measurement Approach' (AMA). Dit raamwerk draagt bij tot een beter risicobeheer doordat hiermee het bewustzijn ten aanzien van operationele risico's wordt versterkt. Het waarborgt een effectieve meting en opvolging van het operationele risicoprofiel.

Belangrijke partijen en organisatie

Er is een effectieve risicobeheerstructuur ontwikkeld op basis van een model met drie verdedigingslijnes, waarbij de businesses de hoofdverantwoordelijkheid dragen voor het beheren en beperken van operationele risico's. Binnen BNP Paribas Fortis zijn de belangrijkste controlefuncties die de tweede verdedigingslinie vormen Compliance, Legal en Risk. Zij hebben tot taak erop toe te zien dat het raamwerk voor het beheren van het operationele risicobeheer goed is verankerd, dat de operationele risico's die worden vastgesteld, beoordeeld, gemeten en beheerd een juiste afspiegeling geven van het risicoprofiel en dat wordt voldaan aan de eigenvermogensvereisten. De Algemene Inspectie (interne audit) vertegenwoordigt de derde verdedigingslinie en ziet toe op de juiste implementatie van de risicostructuren en het risicobeleid.

De belangrijkste bestuursorganen op het gebied van operationeel risico en interne controle zijn de Internal Control Committees (ICC's).

Het Internal Control Committee (ICC) beoogt:

- het verstrekken van een duidelijk en alomvattend geconsolideerd beeld aan het management met betrekking tot de situatie van de entiteit in termen van operationeel risico en risico van niet-naleving;
- waarschuwingen geven en indien nodig escaleren over zwakheden in het raamwerk naar het uitvoerend management;
- de betrokkenheid van het uitvoerend management bij deze onderwerpen concretiseren - onder meer door het vormen van een forum voor analyse en besluitvorming.

Het ICC brengt de belangrijkste belanghebbenden uit de drie verdedigingslijnes samen, ze bespreken en worden het eens over de belangrijkste onderwerpen met betrekking tot de operationele risico's, inclusief operationele en organisatorische aspecten.

8 COMPLIANCE- EN REPUTATIERISICO

Compliance missie

De algemene missie van Compliance bestaat uit het verschaffen van een redelijke mate van zekerheid ten aanzien van de naleving van wet- en regelgeving bij de uitvoering van de diverse activiteiten van BNP Paribas Fortis en de bescherming van de reputatie van de Bank door middel van bindende adviezen, toezicht en onafhankelijke controles.

Compliance heeft, als tweede verdedigingslinie, de taak toezicht uit te oefenen op een effectieve beheersing van het compliance-risico. Dit behelst het formuleren van beleid, het geven van advies, controle op de uitvoering, garanderen dat de Bank conform de voorschriften en regelgeving werkt en het versterken van het bewustzijn onder medewerkers met betrekking tot de volgende belangrijke compliance-aspecten:

- financiële veiligheid: customer due diligence, antiwitwaspraktijken, strijd tegen financiering van terrorisme, financiële sancties/embargo's en meldingen aan financiële onderzoeksinstanties, fiscale deontologie, anti-omkoop en anti-corruptie;
- bescherming van de belangen van de klanten: overeenstemming van de organisatie van de Bank en haar processen met de wettelijke verplichtingen van klantenbescherming inzake investeren, lenen, verzekeringen en dagelijkse diensten van de bank;
- integriteit van medewerkers: hieronder vallen gedragscodes, geschenkenbeleid, belangenconflicten, beleid voor privétransacties;
- marktintegriteit: marktmisbruik, bankenwet, belangenconflicten.

Compliance stelt het beleid vast en geeft bindende adviezen op deze terreinen. Adviezen van compliance kunnen worden geëscaleerd naar een hoger niveau, totdat een consensus wordt bereikt, om te komen tot een adequate oplossing voor het probleem.

Organisatie van Compliance

De Compliance functie is georganiseerd als een onafhankelijke, geïntegreerde en gedecentraliseerde functie.

Compliance heeft rechtstreeks en onafhankelijk toegang tot het Risk Committee, het Auditcomité van de Raad van Bestuur en het Remediation Monitoring Committee en is daar permanent uitgenodigd. De Chief Compliance Officer is lid van het Uitvoerend Comité van de Bank.

Fundamentele principes

Bij het beheren van compliance risico's wordt uitgegaan van de volgende fundamentele principes:

- individuele verantwoordelijkheid: iedereen is verantwoordelijk voor compliance en niet alleen de afdeling Compliance;
- exhaustieve en allesomvattende benadering: de verantwoordelijkheid van Compliance strekt zich uit tot alle bankactiviteiten. Uit hoofde hiervan heeft Compliance onbeperkt toegang tot alle noodzakelijke informatie;
- onafhankelijkheid: de medewerkers van Compliance voeren hun missie uit binnen een context die de onafhankelijkheid van hun denken en handelen waarborgt;
- prioriteit van het groepsbeleid boven lokaal beleid, voor zover dit is toegestaan op grond van de lokale wetgeving.

9 LIQUIDITEITSRISICO

Het liquiditeitsrisico is het risico dat de Bank niet in staat zal zijn om te voldoen aan bestaande of toekomstige voorzienbare of niet-voorzienbare liquiditeits- of dekkingsvereisten over alle looptijden, zowel voor de korte als voor de lange termijn.

Dit risico kan voortvloeien uit een vermindering van bepaalde bronnen van financiering, trekking van kredietlijnen, vermindering van de liquiditeitswaarde van sommige activa of verhoging van dekkingsmarges in cash of in effecten. Dit risico kan gerelateerd zijn aan de reputatie van de Bank of aan systemische factoren in de financiële markten zelf.

Het liquiditeitsrisico wordt beheerd door middel van een globaal liquiditeitsbeleid dat is goedgekeurd door de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis. Dit beleid is gebaseerd op risicobeheersingsprincipes die zowel onder normale omstandigheden als tijdens een liquiditeitscrisis van toepassing zijn. De liquiditeitspositie van BNP Paribas Fortis wordt beoordeeld op basis van interne standaarden en door toezichthouders voorgeschreven ratio's.

Beleidsdoelstellingen voor het beheer van het liquiditeitsrisico

De doelstellingen van het beleid voor het beheer van het liquiditeitsrisico van BNP Paribas Fortis zijn het verkrijgen van een evenwichtige financieringsmix ter ondersteuning van de ontwikkelingsstrategie van BNP Paribas Fortis en het waarborgen dat ook onder crisisomstandigheden BNP Paribas Fortis in staat zal zijn om al haar verplichtingen na te komen.

Het raamwerk voor liquiditeitsbeleid is gesteund op:

- beheers-indicatoren:
 - volume-indicatoren om na te gaan of de commerciële activiteiten voldoen aan hun liquiditeitsdoelstellingen die zijn bepaald in functie van de financieringscapaciteit van de Bank;
 - prijsindicatoren, gebaseerd op de interne prijszetting van liquiditeit;

- indicatoren die een inschatting mogelijk maken van de liquiditeitspositie van de Bank onder normale omstandigheden, de liquiditeitspositie in geval van crisis situaties, de efficiëntie van ondernomen acties en het voldoen aan reglementaire ratio's;
- de implementatie van liquiditeits-strategieën gebaseerd op de diversificatie van financieringsbronnen met vervaldata in functie van liquiditeitsbehoeften en de opbouw van liquiditeitsreserves.

Het liquiditeitsbeleid definieert de beheers-principes die van toepassing zijn in de BNP Paribas Fortis ondernemingen en onderliggende commerciële activiteiten, en dit ongeacht de looptijd van de transacties.

Beleidsvoering

Net als voor de andere risico's, is de Chief Executive Officer door de Raad van Bestuur gemandateerd om het liquiditeitsrisico van de Bank te beheren. De Chief Executive Officer delegeert deze verantwoordelijkheid aan het Asset & Liability Committee.

Het Risk-Committee rapporteert elk kwartaal aan de Raad van Bestuur over het liquiditeitsbeleid en de liquiditeitspositie van de Bank.

Het Asset & Liability Committee is verantwoordelijk voor:

- het definiëren van het liquiditeitsprofiel van de Bank;
- het toezicht houden op de naleving van reglementaire liquiditeitsratio's;
- het bepalen van beheers-indicatoren, het toezien op de naleving ervan en het kalibreren van de kwantitatieve drempelwaarden voor de commerciële activiteiten;
- het bepalen van liquiditeits-indicatoren, waar nodig het aanduiden van drempelwaarden, en het toezien op de naleving ervan;
- het bepalen van strategieën voor het management van liquiditeitsrisico en het toezicht houden op de implementatie van deze strategieën binnen de commerciële activiteiten, zowel onder normale als onder crisis omstandigheden.

Meer in het bijzonder wordt het Asset & Liability Committee geïnformeerd inzake financieringsprogramma's, programma's voor het opbouwen van liquiditeitsreserves, simulaties van crisisomstandigheden (stress testen), en alle gebeurtenissen die zich voordoen onder crisisomstandigheden. Het Liquidity Crisis Committee, een onderdeel van het Asset & Liability Committee heeft eveneens als taak om de aanpak van een liquiditeitscrisis te definiëren (noodplan).

Het Asset & Liability Committee vergadert elke maand.

ALM Treasury is voor de hele Bank verantwoordelijk voor de operationele implementatie van de beslissingen inzake liquiditeit van het Asset & Liability Committee. De Asset & Liability Committees in entiteiten van de Bank zijn op hun beurt verantwoordelijk voor de lokale implementatie van de strategie inzake liquiditeitsmanagement die werd bepaald door het centrale Asset & Liability Committee.

ALM Treasury is eveneens verantwoordelijk voor het liquiditeitsbeheer verbonden aan de vervaldagstructuur van de ganse bank. Het is meer bepaald verantwoordelijk voor financiering en korte-termijn uitgifte (deposito-certificaten, commercial paper, enz.), voor senior en achtergestelde schuld-uitgifte (Medium Term Notes, obligaties, middellange en lange termijn deposito's, covered bonds, etc.), (zelf aangehouden) krediet-effectiseringsprogramma's en programma's voor (zelf aangehouden) gedekte obligaties. Een bijkomende taak van ALM Treasury is het aanleveren van interne financiering van de commerciële activiteiten van de Bank, operationele entiteiten, en het beleggen van eventuele kas-overschotten. Het departement is ook verantwoordelijk voor het opbouwen en het beheren van de liquiditeitsreserves. Deze omvatten onder meer activa die snel en eenvoudig kunnen verkocht worden onder crisisomstandigheden.

De Risk functie is lid van het Asset & Liability Committee (ALCo) en van de lokale ALCo's. Het bewaakt de implementatie van de beslissingen van deze comités door ALM Treasury. Het voert een tweedelijnscontrole uit door validatie van modellen en risico-indicatoren (met inbegrip van liquiditeits stresstesten), het toezicht op risico-indicatoren en het toezicht op de naleving van toegekende limieten.

De Finance functie is verantwoordelijk voor de productie van zowel de gestandaardiseerde reglementaire liquiditeitsratio's als van de interne beheers-indicatoren. Finance waakt over de consistentie van de door het ALM Committee van de Bank gedefinieerde interne beheers-indicatoren. De Finance functie is lid van het Asset en Liability Committee (ALCo) en van de lokale ALCo's.

VERSLAG VAN DE ERKENDE COMMISSARIS



Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van aandeelhouders van BNP Paribas Fortis NV over de geconsolideerde jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2021

In het kader van de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis NV (de "Vennootschap") en haar filialen (samen "de Groep"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de geconsolideerde jaarrekening en de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Het vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 23 april 2020, overeenkomstig het voorstel van de raad van bestuur uitgebracht op aanbeveling van het auditcomité en op voordracht van de ondernemingsraad. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2022. Wij hebben de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap uitgevoerd gedurende 23 opeenvolgende boekjaren.

Verslag over de geconsolideerde jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep, die de resultatenrekening op 31 december 2021 omvat, alsook het overzicht van het nettoresultaat en wijzigingen van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen, de balans op 31 december 2021, het kasstroomoverzicht op 31 december 2021, het overzicht van wijzigingen in het eigen vermogen tussen 1 januari 2020 en 31 december 2021, en de toelichting met de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen. Deze geconsolideerde jaarrekening vertoont een geconsolideerd balans-totaal van EUR 341.648 '000.000' en een geconsolideerde winst van het boekjaar van EUR 3.061 '000.000'.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en de geconsolideerde financiële toestand van de Groep per 31 december 2021, alsook van zijn geconsolideerde resultaten en van zijn geconsolideerde kasstromen over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door de IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op de huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van de raad van bestuur en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Kernpunten van de controle

Kernpunten van onze controle betreffen die aangelegenheden die naar ons professioneel oordeel het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode. Deze aangelegenheden zijn behandeld in de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover, en wij verschaffen geen afzonderlijk oordeel over deze aangelegenheden.

Bijzondere waardeverminderingen op leningen en vorderingen

Beschrijving van het kernpunt van de controle:

De geconsolideerde jaarrekening van BNP Paribas Fortis NV bevat op het einde van het boekjaar 2021 leningen en vorderingen voor een bedrag van EUR 201.496 '000.000'. IFRS 9 legt het concept op van voorzieningen voor verwachte verliezen en vereist dat kredietrisico's in drie fasen worden ingedeeld. Bijzondere waardeverminderingen worden geboekt op alle leningen en vorderingen om rekening te houden met verwachte gebeurtenissen met een impact op de geschatte toekomstige kasstromen van die leningen en vorderingen.

Voor dubieuze kredieten maken het vaststellen van een bijzondere waardevermindering en het bepalen van de realiseerbare waarde deel uit van een inschattingsproces dat, onder meer, de beoordeling van het bestaan van een verminderde kredietkwaliteit omvat, van de financiële toestand van de tegenpartij, van de verwachte toekomstige kasstromen en van de waarde van het ontvangen onderpand.

Het bepalen van de voorzieningen houdt een beoordeling in bij het bepalen van assumpties, van de methodologie, van de modelleringstechnieken en van de parameters.

Wegens de aanzienlijke hoeveelheid aan leningen en vorderingen opgenomen in de balans, de risicokost opgenomen in de resultatenrekening (EUR 359 '000.000'), de significante invloed van de assumpties op de boekwaarde van deze leningen en vorderingen en de gestegen onzekerheid als gevolg van de COVID-19 pandemie, wordt de audit van het hierboven beschreven proces als een Kernpunt van de controle beschouwd.

Wij verwijzen naar toelichtingen 4.e en 2.g bij de geconsolideerde jaarrekening. Bovendien heeft de raad van bestuur het proces voor het beheer van kredietrisico's en de beoordeling van bijzondere waardeverminderingen in meer detail beschreven in het jaarverslag bij de geconsolideerde jaarrekening, en in de sectie 'kredietrisico' van het hoofdstuk 'Risicobeheer en kapitaalvereisten'.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle:

Op basis van onze risicobeoordeling hebben wij de bijzondere waardeverminderingen onderzocht en de toegepaste methodologie en de assumpties van het management die beschreven werden in de vorige paragraaf kritisch beoordeeld:

- Wij hebben het bestuursproces met betrekking tot de bepaling van de fase van het kredietrisico (zoals bepaald door IFRS 9) en van de kredietverlaging beoordeeld, inclusief het continu her-beoordelen van de geschiktheid van de hypothesen die gebruikt worden in de modellen voor het bepalen van de kredietverliezen. Wij hebben geen significante tekortkoming geïdentificeerd die de algehele doeltreffendheid van de desbetreffende controleomgeving beïnvloeden;
- Wij hebben het ontwerp, de implementatie en de doeltreffendheid getest van de belangrijkste controles met betrekking tot de modellen en manuele processen die van toepassing zijn voor de identificatie van gebeurtenissen die leiden tot een waardevermindering of tot een verminderde kredietkwaliteit, voor de waardering van het onderpand, voor de schattingen van het bedrag van de terugvordering bij wanbetaling, en voor het bepalen van de waardevermindering. Wij hebben geen significante tekortkomingen geïdentificeerd op het vlak van gepastheid en operationele doeltreffendheid;

- Wij hebben samen met onze experts en op basis van onze risicobeoordeling de onderliggende modellen beoordeeld, inclusief het goedkeurings- en validatieproces voor de modellen. Wij hebben de gebruikte methodologieën kritisch beoordeeld door gebruik te maken van onze sector kennis en -ervaring, met de nadruk op mogelijke veranderingen sinds de toepassing van IFRS 9 en hebben vastgesteld dat deze in overeenstemming zijn met onze verwachtingen;
- Wij hebben de geschiktheid van de waardeverminderingen op leningen op individuele basis beoordeeld: wij hebben geverifieerd dat de Vennootschap een periodieke controle van de onder toezicht staande tegenpartijen heeft uitgevoerd en we hebben, op basis van steekproeven, de door het management gebruikte veronderstellingen en gegevens beoordeeld om de waardeverminderingen te ramen;
- Tot slot hebben wij de volledigheid en juistheid van de toelichtingen beoordeeld, en onderzocht of de toelichtingen in overeenstemming zijn met de vereisten die zijn opgenomen in de IFRS zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Waardering van de goodwill, van de goodwill op deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, en van de opties toegekend aan minderheidsaandeelhouders van geconsolideerde vennootschappen.

Beschrijving van het kernpunt van de controle:

De geconsolideerde jaarrekening van de Vennootschap per 31 december 2021 vermeldt in de rubriek 'Goodwill' een bedrag van EUR 767 '000.000' en in de rubriek 'deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast' een bedrag van EUR 3.809 '000.000'. Bovendien bevat rubriek 'Minderheidsbelangen' van de geconsolideerde financiële staten de reële waarde van opties toegekend aan minderheidsaandeelhouders van geconsolideerde vennootschappen voor een bedrag van EUR 103 '000.000'. Deze immateriële en financiële activa, evenals de goodwill in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, zijn ontstaan als gevolg van overnames van bepaalde dochterondernemingen (directe en indirecte) van BNP Paribas Fortis NV tijdens de vorige boekjaren. De IFRS standaarden schrijven voor dat goodwill onderworpen wordt aan een jaarlijkse beoordeling teneinde een eventuele minderwaarde te identificeren, en dat de toegekende opties gewaardeerd worden tegen hun intrinsieke waarde van het financiële instrument.

Wij hebben deze immateriële en financiële activa, evenals de goodwill in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast, beschouwd als een Kernpunt van de controle, in het licht van de materialiteit van deze rubriek, en aangezien de jaarlijkse beoordeling een inschatting door de directie inhoudt, dit zowel met betrekking tot de keuze van de toegepaste waarderingsmethoden als met betrekking tot de gehanteerde hypothesen - meer bepaald de assumpties met betrekking tot het vermogen om toekomstige kasstromen te genereren en de gehanteerde discontovoet, rekening houdend met aangepaste risicofactoren. Het belang van deze inschattingen voor de geconsolideerde jaarrekening is verder toegenomen door de onzekerheid als gevolg van de COVID-19 pandemie.

Wij verwijzen naar de geconsolideerde jaarrekening, toelichting 4.m 'Goodwill', toelichting 4.k 'Deelnemingen in ondernemingen waarop de vermogensmutatiemethode wordt toegepast' en toelichting 7.c 'Minderheidsbelangen'.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle:

Wij hebben onze werkzaamheden gericht op (i) het waarderingsmodel dat door de Vennootschap wordt gebruikt voor de beoordeling van de onderliggende onderneming, (ii) de geschiktheid van de discontovoet en de perpetuele groeivoet gebruikt in het model en (iii) de voorspellingen van de toekomstige kasstromen:

- Met onze waarderingsdeskundigen hebben wij de geschiktheid van de waarderingsmethodes die door het management worden gehanteerd beoordeeld en de onderliggende hypothesen die aan de basis liggen voor het gebruik van deze modellen met deze laatste besproken. Wij stellen vast dat de gebruikte modellen geschikt zijn, rekening houdend met de omstandigheden;
- Wij hebben het bestuursproces met betrekking tot de toekomstige kasstromen die voor de waarderungen zijn gebruikt beoordeeld; met name de totstandkoming en goedkeuring van het financiële plan evenals de jaarlijkse vergelijking, uitgevoerd door het management, van de actuele prestaties met voorgaande inschattingen. Wij hebben vastgesteld dat het management hun proces voor het bepalen van de toekomstige kasstromen heeft gevolgd, en dat dit onderworpen is aan een tijdig en aangepast toezicht en kritische toetsing. Wij hebben de impact van de (reglementaire en economische) ontwikkelingen die mogelijk een aanzienlijke invloed kunnen hebben op de toekomstige kasstromen van de entiteiten waarop goodwill erkend werd met het management besproken, en hebben vastgesteld dat het management met deze ontwikkelingen heeft rekening gehouden bij de voorspelling van de toekomstige kasstromen;
- Op basis van onze risicobeoordeling, hebben wij samen met onze waarderingsdeskundigen de hypothesen van het management bij het voorspellen van de perpetuele groeivoet en de discontovoet kritisch beoordeeld. Wij hebben eveneens de gepastheid van de sensitiviteit berekeningen door het management kritisch beoordeeld. Wij stelden vast dat de hypothesen consistent waren en in overeenstemming met onze verwachtingen;
- Tot slot hebben wij de volledigheid en juistheid van de toelichtingen beoordeeld, en of de toelichtingen in overeenstemming zijn met de vereisten opgenomen in de IFRS zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Onzekerheid met betrekking tot de inschatting van financiële instrumenten geboekt aan reële waarde

Beschrijving van het kernpunt van de controle:

De huidige marktomstandigheden en het lage renteklimaat beïnvloeden de reële waarde van financiële instrumenten. Bovendien heeft de COVID-19 pandemie de onzekerheid op de markten evenals hun volatiliteit doen toenemen. De voor bepaalde financiële instrumenten gebruikte waarderingsmethoden en -modellen zijn inherent subjectief en maken gebruik van verscheidene hypothesen. Daarenboven kunnen een belangrijk aantal factoren de bepaling van de reële waarde beïnvloeden en kunnen ze variëren, zowel per type instrument als voor instrumenten van hetzelfde type. Het gebruik van andere waarderingsmethoden en hypothesen zou kunnen leiden tot significant verschillende reële waarden. Bovendien worden marktprijs aanpassingen aan de reële waarde (reserves) geboekt op alle posities gewaardeerd aan reële waarde waarvan de waardeveranderingen in de resultatenrekening of in het eigen vermogen worden geboekt.

De IFRS standaarden vereisen het gebruik van de reële waarde voor de bepaling van de boekwaarde van verschillende financiële activa en passiva en vereisen bovendien dat voor activa die niet aan reële waarde in de balans geboekt worden, de reële waarde in de toelichting moet worden opgenomen.

Aangezien het gebruik van andere hypothesen zou kunnen leiden tot andere reële waarden dan deze die weerhouden werden bij de opstelling van de jaarrekening, en rekening houdend met het belang van de reële waarde voor de bepaling van de boekwaarden van bepaalde rubrieken van de balans en het resultaat, beschouwen wij dit als een Kernpunt van de controle.

Wij verwijzen naar toelichting 4.d 'Bepaling van de reële waarde van financiële instrumenten' en

1 'Samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving toegepast door BNP Paribas Fortis'.

Onze auditbenadering met betrekking tot het kernpunt van de controle:

Wij hebben een begrip verkregen van de interne controleomgeving met betrekking tot de waardering van financiële instrumenten, met inbegrip van de controles uitgevoerd op de prijzen, het validatieproces van de modellen en de waarde aanpassingen. Op cyclische basis hebben wij de ontwerp en de doeltreffendheid van die controles getest, die wij als essentieel voor onze audit beschouwen:

Met onze waarderingsexperten hebben wij de gepastheid van de methodologie die gebruikt wordt voor de validatie van de modellen kritisch beoordeeld en hebben wij een herberekening uitgevoerd van reële waarden op basis van steekproeven. Dit behelst tevens een evaluatie, op basis van onze ervaring en de huidige marktpraktijken, van de marktgegevens, de basisgegevens en van de belangrijkste hypothesen die gebruikt worden in de modellen ter bepaling van de reële waarde;

Tot slot hebben wij de volledigheid en juistheid van de toelichtingen beoordeeld, en of de toelichtingen in overeenstemming zijn met de vereisten opgenomen in de IFRS zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS) zoals goedgekeurd door de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor de interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht voor het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening is de raad van bestuur verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de Groep te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen, of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de geconsolideerde jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de geconsolideerde jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze geconsolideerde jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België. Een wettelijke controle biedt evenwel geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee de raad van bestuur de bedrijfsvoering van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling worden hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de geconsolideerde jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het omzeilen van de interne beheersing;
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de Groep;
- Het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door de raad van bestuur gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- Het concluderen of de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Groep om zijn continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de geconsolideerde jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de Groep zijn continuïteit niet langer kan handhaven;
- Het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de geconsolideerde jaarrekening, en van de vraag of de geconsolideerde jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld;
- Het verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van de entiteiten of bedrijfsactiviteiten binnen de Groep gericht op het tot uitdrukking brengen van een oordeel over de geconsolideerde jaarrekening. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. Wij blijven ongedeeld verantwoordelijk voor ons oordeel.

Wij communiceren met het auditcomité onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Wij verschaffen aan het auditcomité tevens een verklaring dat wij de relevante deontologische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd, en wij communiceren met hen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en, waar van toepassing, over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Uit de aangelegenheden die met het auditcomité zijn gecommuniceerd bepalen wij die zaken die het meest significant waren bij de controle van de geconsolideerde jaarrekening van de huidige verslagperiode, en die derhalve de kernpunten van onze controle uitmaken. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag, tenzij het openbaar maken van deze aangelegenheden is verboden door wet- of regelgeving.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekeningen de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van onze opdracht en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekeningen de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de geconsolideerde jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig het artikel 3:32 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de geconsolideerde jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen tijdens de controle, of het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en de andere informatie opgenomen in het jaarrapport over de geconsolideerde jaarrekening, zijnde:

- Het Bericht van de Raad van Bestuur;
- Het hoofdstuk over Risicobeheer en Kapitaalvereisten; en
- Het hoofdstuk 'Overige informatie';

een afwijking van materieel belang bevatten, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, hebben wij geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Groep;
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening.

Europees uniform elektronisch formaat (ESEF)

Wij hebben ook, overeenkomstig de ontwerpnorm inzake de controle van de overeenstemming van de financiële overzichten met het Europees uniform elektronisch formaat (hierna "ESEF"), de controle uitgevoerd van de overeenstemming van het ESEF-formaat met de technische reguleringsnormen vastgelegd door de Europese Gedelegeerde Verordening nr. 2019/815 van 17 december 2018 (hierna: "Gedelegeerde Verordening").

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen, in overeenstemming met de ESEF vereisten, van de geconsolideerde financiële overzichten in de vorm van een elektronisch bestand in ESEF-formaat (hierna "geconsolideerde financiële overzichten") opgenomen in het jaarlijks financieel verslag.

Het is onze verantwoordelijkheid voldoende en geschikte onderbouwende informatie te verkrijgen om te concluderen dat het formaat en de markeertaal van de digitale geconsolideerde financiële overzichten in alle van materieel belang zijnde opzichten voldoen aan de ESEF-vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn wij van oordeel dat het formaat van en de markering van informatie in de officiële versie van de digitale geconsolideerde financiële overzichten opgenomen in het jaarlijks financieel verslag van de Groep per 31 december 2021 in alle van materieel belang zijnde opzichten in overeenstemming zijn met de ESEF vereisten krachtens de Gedelegeerde Verordening.

Andere vermeldingen

Huidig verslag is consistent met onze aanvullende verklaring aan het auditcomité bedoeld in artikel 11 van de verordening (EU) nr. 537/2014.

Diegem, 28 maart 2022

De commissaris

PwC Bedrijfsrevisoren BV

Vertegenwoordigd door

Jeroen Bockaert

Bedrijfsrevisor

BNP PARIBAS FORTIS JAARVERSLAG 2021 (NIET-GECONSOLIDEERD)



VERSLAG VAN DE RAAD VAN BESTUUR

In overeenstemming met het Belgische vennootschaps- en verenigingswetboek (artikel 3:32) en om herhalingen te vermijden heeft BNP Paribas Fortis het niet-geconsolideerde en het geconsolideerde verslag van de Raad van Bestuur gecombineerd. Het geconsolideerde verslag van de Raad van Bestuur is te vinden in het begin van dit jaarverslag.

Toelichting bij de evolutie van de balans

De **totale balans** per 31 december 2021 bedroeg EUR 252,8 miljard, een stijging van EUR 5,8 miljard of 2% in vergelijking met 31 december 2020. Per 31 december 2021 bedroeg het rendement op de activa 1%. BNP Paribas Fortis bezit 2 buitenlandse bijkantoren, in New York en Madrid gevestigd.

Activa

Kas, tegoeden bij centrale banken, postcheque- en girodiensten verhoogden met EUR 6,1 miljard en bedroegen EUR 44,1 miljard. Deze toename houdt voornamelijk verband met het overschot aan liquide middelen dat voortvloeit uit de thesaurie-activiteiten en bij de centrale bank is geplaatst.

De **vorderingen op kredietinstellingen** bedroegen 12,0 miljard EUR en stegen met EUR 0,7 miljard in vergelijking met de situatie eind 2020. De evolutie was voornamelijk toe te schrijven aan transacties met de entiteiten van de BNP Paribas Groep.

De **vorderingen op cliënten** bedroegen EUR 129,3 miljard op 31 december 2021, een stijging met EUR 4,2 miljard in vergelijking met 31 december 2020.

In België steeg het bedrag aan termijnleningen met EUR 1,9 miljard, gespreid over verschillende soorten leningen, zoals investeringsleningen aan bedrijven en financieringen aan dochterondernemingen. In een nog steeds lage renteomgeving stegen de hypotheeken verder met EUR 1,7 miljard.

De termijnleningen in de buitenlandse vestigingen van BNP Paribas Fortis bleven stabiel op EUR 0,3 miljard en hebben enkel betrekking op de activiteit in de vestiging van BNP Paribas Fortis in New York.

De **obligaties en andere vastrentende effecten** bedroegen EUR 45,0 miljard per 31 december 2021, een daling met EUR (1,9) miljard vergeleken met EUR 46,9 miljard per 31 december 2020.

Het bedrag van EUR 45,0 miljard bestaat voornamelijk uit obligaties uitgegeven door overheidsinstanties (10,0 miljard EUR, een daling met EUR (1,5) miljard in vergelijking met 2020, voornamelijk na terugbetalingen), door 'Special Purpose Vehicles' (EUR 31,3 miljard, hetzelfde bedrag als vorig jaar) en door andere emittenten (EUR 3,7 miljard, een daling met EUR (0,4) miljard) in vergelijking met de situatie eind 2020.

De **financiële vaste activa** bedroegen EUR 9,3 miljard op 31 december 2021, in lijn met de situatie op het einde van 2020.

De **immateriële en materiële vaste activa** bedroegen per 31 december 2021 EUR 1,1 miljard, in lijn met de situatie eind 2020.

De **overlopende rekeningen** bedroegen EUR 10,5 miljard op 31 december 2021, en daling met EUR (3,1) miljard in vergelijking met EUR 13,6 miljard op 31 december 2020, voornamelijk als gevolg van de evolutie van de rentederivaten. De reële waarde van die instrumenten werd beïnvloed door de stijging van de rentecurve, die op een symmetrische manier een impact had op zowel de reële waarde van de verhandelbare afgeleide financiële instrumenten aan de actiefzijde als aan de passiefzijde.

Passiva

De **schulden bij kredietinstellingen** bedroegen op 31 december 2021 in totaal EUR 52,5 miljard, een stijging met 5,1 miljard EUR in vergelijking met 31 december 2020. Een deel van de evolutie (stijging van EUR 2,6 miljard) was toe te schrijven aan de verhoogde deelname aan de TLTRO III ('Targeted Longer-Term Refinancing Operations') van de ECB. Er is ook een stijging van de repo's en een daling van de interbancaire leningen, voornamelijk met entiteiten van de BNP Paribas Groep en centrale banken.

De **schulden bij cliënten** bedroegen EUR 154,7 miljard per 31 december 2021, een stijging met EUR 4,7 miljard of 3% vergeleken met EUR 150,0 miljard per 31 december 2020.

In België stegen de spaarrekeningen en zichtrekeningen met respectievelijk 3,3 miljard EUR en 3,2 miljard EUR. De termijndeposito's daalden met EUR (2,1) miljard.

De **in schuldbewijzen belichaamde schulden** bedroegen EUR 10,5 miljard op 31 december 2021, wat een afname met EUR (1,0) miljard betekent, hoofdzakelijk door het op vervalddag komen van sommige uitgegeven schuld (die niet werd hernieuwd) in België.

De **overige passiva** bedroegen EUR 5,5 miljard, een stijging met EUR 2,6 miljard in vergelijking met 31 december 2020, als gevolg van het bedrag aan uit te keren dividenden.

De **overlopende rekeningen** bedroegen EUR 6,8 miljard, een daling met EUR (3,3) miljard in vergelijking met 31 december 2020, als gevolg van de evolutie van de rentederivaten. De reële waarde van die instrumenten werd beïnvloed door de stijging van de interestcurve, die op symmetrische wijze zowel de reële waarde van de handelsderivaten op de actief- en passiefzijde beïnvloedde.

De **achtergestelde schulden** bedroegen EUR 3,6 miljard op 31 december 2021, een daling met EUR (0,4) miljard in vergelijking met de situatie op het einde van 2020.

Het **eigen vermogen** bedroeg per 31 december 2021 EUR 18,1 miljard, een daling met van EUR (1,1) miljard in vergelijking met 31 december 2020. De evolutie werd vooral beïnvloed door de opname van de winst van het jaar 2021 (EUR 2,0 miljard), meer dan gecompenseerd door de uitkering van een tussentijds en een gewoon dividend van EUR (3,1) miljard.

Toelichting bij de evolutie van de resultatenrekening

BNP Paribas Fortis realiseerde een **netto resultaat over het boekjaar** van EUR 2.002 miljoen, vergeleken met EUR 1.251 miljoen in 2020.

De **rentemarge** (rubrieken I en II) bedroeg EUR 2.665 miljoen in 2021, een daling met EUR (42) miljoen in vergelijking met 2020, voornamelijk in België.

In België daalden de netto rentebaten lichtjes in het aanhoudend lage renteklimaat. Er was een positieve ontwikkeling van de rentelasten op de thesaurieactiviteiten. Daarentegen waren de rente-inkomsten op leningen aan cliënten (vooral termijnleningen en hypothecaire leningen) lager als gevolg van lagere interest marges.

De **opbrengsten uit niet-vastrentende effecten** (rubriek III) bedroegen EUR 795 miljoen in 2021, een stijging met EUR 431 miljoen in vergelijking met 2020, voornamelijk als gevolg van hogere dividenden ontvangen van ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat.

De **commissies** (rubrieken IV en V) bedroegen EUR 1.539 miljoen in 2021, een stijging met EUR 153 miljoen in vergelijking met 2020. In België was er een belangrijke stijging van de vergoedingen voor advies en activabeheer.

De **winst uit financiële transacties** (rubriek VI) bedroeg EUR 117 miljoen, een daling van EUR (2) miljoen in vergelijking met vorig jaar.

De **algemene administratieve kosten** (rubriek VII) komen op EUR (2.135) miljoen, een daling van EUR 26 miljoen in vergelijking met 2020.

De bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen daalden met EUR 44 miljoen, voornamelijk in België als gevolg van lagere VTE's.

De overige administratieve kosten stegen met EUR (18) miljoen in vergelijking met vorig jaar. De evolutie was voornamelijk te wijten aan hogere kosten voor tijdelijk personeel, honoraria en overige kosten die gedeeltelijk niet gecompenseerd worden door de daling van de IT kosten.

De **afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa** (rubriek VIII) bedroegen EUR (73) miljoen in vergelijking met EUR (91) miljoen in 2020.

De **waardeverminderingen op de vorderingen en op de beleggingsportefeuille** (rubrieken IX en X) bedroegen EUR (145) miljoen, in vergelijking met EUR (185) miljoen in 2020, een daling van EUR 40 miljoen die grotendeels te wijten is aan de terugname van waardeverminderingen op de beleggingsportefeuille.

De **voorzieningen voor risico's en kosten** (rubrieken XI en XII) vertoonden een netto toename van EUR (35) miljoen in 2021 tegen een netto toename van EUR (1) miljoen in 2020.

De **overige bedrijfsopbrengsten** (rubriek XIV) bedroegen EUR 154 miljoen in 2021, een stijging met EUR 19 miljoen in vergelijking met vorig jaar.

De **overige bedrijfskosten** (rubriek XV) bedroegen EUR (379) miljoen in 2021, een daling met EUR 8 miljoen in vergelijking met 2020.

De **uitzonderlijke opbrengsten** (rubriek XVII) bedroegen EUR 200 miljoen in 2021, een stijging van EUR 170 miljoen in vergelijking met 2020. De evolutie werd voornamelijk veroorzaakt door een terugname van waardeverminderingen op een specifiek financieel vast actief in het afgelopen jaar.

De **uitzonderlijke kosten** (rubriek XVIII) bedroegen EUR (140) miljoen in 2021, een daling met EUR (32) miljoen in vergelijking met 2020 te wijten aan een stijging van de waardeverminderingen op financiële vaste activa.

De **belastingen op het resultaat** (rubriek XX) bedroegen EUR (85) miljoen in 2021, een daling met EUR 9 miljoen in vergelijking met 2020.

VOORSTEL TOT BESTEMMING VAN HET RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR

Te bestemmen winst van het boekjaar	EUR	2.001,8	miljoen
Overgedragen winst van het vorig boekjaar	EUR	5.613,0	miljoen
Te bestemmen winst	EUR	7.614,8	miljoen
Over te dragen winst	EUR	4.534,0	miljoen
Dividend	EUR	3.063,4	miljoen
Andere rechthebbenden *	EUR	17,5	miljoen

* Dit bedrag betreft de winstpremie van 2,35% berekend op de individuele jaarlijkse verloning van de werknemers van BNP Paribas Fortis NV en een niet-recurrent vast bruto bedrag van EUR 275 in overeenstemming met de Wet van 22 mei 2001 (Wet betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers). De niet-recurrente verhoging beloont onze medewerkers voor de realisatie van de resultaten van 2021.

Conform de hierboven beschreven bestemming van het resultaat van het boekjaar 2021 zal de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis NV aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders een bruto gewoon dividend van EUR 4,58 per aandeel, hetzij EUR 2.588,6 miljoen in totaal, voorstellen. De Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders van 7 oktober 2021 heeft de uitkering goedgekeurd van een tussentijds bruto dividend van EUR 0,84 per aandeel, hetzij EUR 474,8 miljoen in totaal.

INFORMATIE OVER TRANSACTIES MET VERBONDEN PARTIJEN

Procedure van de Raad van Bestuur

Achtergrond

Artikel 7:97 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen voorziet een specifieke procedure voor beursgenoteerde vennootschappen in het kader van transacties tussen verbonden partijen. Ook al is deze bepaling niet van toepassing op BNP Paribas Fortis, toch heeft de Raad van Bestuur, op advies van het GNC en in lijn met de interne governance principes, op 15 december 2011 een 'Procedure van de Raad van Bestuur voor transacties tussen verbonden partijen' ("Procedure") goedgekeurd die geïnspireerd is op, maar niet identiek is aan artikel 7:97 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (het oude artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen).

In de loop van 2021 vereiste geen enkele transactie de toepassing van deze 'Procedure'.

BNP PARIBAS FORTIS JAARREKENING 2021 (NIET-GECONSOLIDEERD)



BALANS NA WINSTVERDELING

In duizenden euro's	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
ACTIVA			
I. Kas, tegoeden bij centrale banken, postcheque- en girodiensten	10100	44.103.571	37.986.738
II. Bij de centrale bank herfinancierbaar overheidspapier	10200	-	-
III. Vorderingen op kredietinstellingen	10300	12.025.353	11.324.238
A. Onmiddellijk opvraagbaar	10310	2.267.932	3.289.830
B. Overige vorderingen (op termijn of met opzegging)	10320	9.757.421	8.034.408
IV. Vorderingen op cliënten	10400	129.352.410	125.073.252
V. Obligaties en andere vastrentende effecten	10500	44.987.681	46.916.188
A. Van publiekrechtelijke emittenten	10510	10.001.348	11.541.479
B. Van andere emittenten	10520	34.986.333	35.374.709
VI. Aandelen en andere niet-vastrentende effecten	10600	55.601	69.425
VII. Financiële vaste activa	10700	9.323.932	9.361.357
A. Deelnemingen in verbonden ondernemingen	10710	5.715.528	5.774.038
B. Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	10720	2.576.254	2.535.568
C. Andere aandelen die tot de financiële vaste activa behoren	10730	376.506	414.356
D. Achtergestelde vorderingen op verbonden ondernemingen en ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat	10740	655.644	637.395
VIII. Oprichtingskosten en immateriële vaste activa	10800	28.618	75.696
IX. Materiële vaste activa	10900	1.053.744	1.032.700
X. Eigen aandelen	11000	-	-
XI. Overige activa	11100	1.363.842	1.600.252
XII. Overlopende rekeningen	11200	10.527.406	13.599.518
TOTAAL VAN DE ACTIVA	19900	252.822.158	247.039.364

In duizenden euro's	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
PASSIVA			
VREEMD VERMOGEN	201/208	234.745.228	227.883.474
I. Schulden bij kredietinstellingen	20100	52.463.048	47.376.574
A. Onmiddellijk opvraagbaar	20110	959.416	880.084
B. Mobiliseringsschulden wegens herdiscontering van handelspapier	20120	-	-
C. Overige schulden op termijn of met opzegging	20130	51.503.632	46.496.490
II. Schulden bij cliënten	20200	154.696.063	150.011.896
A. Spaargelden / spaardeposito's	20210	70.007.559	66.675.801
B. Andere schulden	20220	84.688.504	83.336.095
1. Onmiddellijk opvraagbaar	20221	76.792.884	73.609.072
2. Op termijn of met opzegging	20222	7.895.620	9.727.023
3. Wegens herdiscontering van handelspapier	20223	-	-
III. In schuldbewijzen belichaamde schulden	20300	10.489.246	11.468.470
A. Obligaties en andere vastrentende effecten in omloop	20310	7.269.930	7.718.149
B. Overige schuldbewijzen	20320	3.219.316	3.750.321
IV. Overige schulden	20400	5.507.422	3.721.443
V. Overlopende rekeningen	20500	6.841.939	10.118.991
VI. Voorzieningen en uitgestelde belastingen	20600	298.079	297.471
A. Voorzieningen voor risico's en kosten	20610	298.079	297.471
1. Pensioen- en soortgelijke verplichtingen	20611	-	-
2. Belastingen	20612	494	14.514
3. Overige risico's en kosten	20613	297.585	282.957
B. Uitgestelde belastingen	20620	-	-
VII. Fonds voor algemene bankrisico's	20700	871.681	871.681
VIII. Achtergestelde schulden	20800	3.577.750	4.016.948
EIGEN VERMOGEN	209/213	18.076.930	19.155.890
IX. Kapitaal	20900	10.964.768	10.964.768
A. Geplaatst kapitaal	20910	10.964.768	10.964.768
B. Niet-opgevraagd kapitaal (-)	20920	-	-
X. Uitgiftepremies	21000	940.582	940.582
XI. Herwaarderingsmeerwaarden	21100	-	-
XII. Reserves	21200	1.637.546	1.637.546
A. Wettelijke reserve	21210	1.096.477	1.096.477
B. Onbeschikbare reserves	21220	36.988	36.988
1. Voor eigen aandelen	21221	-	-
2. Andere	21222	36.988	36.988
C. Belastingvrije reserves	21230	150.790	150.790
D. Beschikbare reserves	21240	353.291	353.291
XIII. Overgedragen winst (verlies)	21300	4.534.034	5.612.994
	(+)/(-)		
TOTAAL VAN DE PASSIVA	29900	252.822.158	247.039.364

RESULTATENREKENING (in staffelvorm)

In duizenden euro's	Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
I. Rente-opbrengsten en soortgelijke opbrengsten	40100	3.362.054	3.368.316
A. <i>Waaronder: uit vastrentende effecten</i>	40110	421.881	428.950
II. Rentekosten en soortgelijke kosten	40200	696.823	661.577
III. Opbrengsten uit niet-vastrentende effecten	40300	794.697	363.805
A. <i>Aandelen en andere niet-vastrentende effecten</i>	40310	6.568	43.420
B. <i>Deelnemingen in verbonden ondernemingen</i>	40320	546.120	120.096
C. <i>Deelnemingen in ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat</i>	40330	222.747	197.796
D. <i>Andere aandelen die tot de financiële vaste activa behoren</i>	40340	19.262	2.493
IV. Ontvangen provisies	40400	1.539.234	1.386.260
A. <i>Makelaars- en commissielonen</i>	40410	535.878	460.273
B. <i>Vergoeding voor diensten van beheer, adviesverlening en bewaring</i>	40420	360.382	285.291
C. <i>Overige ontvangen provisies</i>	40430	642.974	640.696
V. Betaalde provisies	40500	476.392	476.779
VI. Winst (Verlies) uit financiële transacties (+)/(-)	40600	117.191	118.777
A. <i>Uit het wissel- en handelsbedrijf in effecten en andere financiële instrumenten</i>	40610	138.113	106.904
B. <i>Uit de realisatie van beleggingseffecten</i>	40620	(20.922)	11.873
VII. Algemene administratieve kosten	40700	2.135.008	2.161.196
A. <i>Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen</i>	40710	1.126.611	1.170.738
B. <i>Overige administratieve kosten</i>	40720	1.008.397	990.458
VIII. Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	40800	72.488	90.983
IX. Waardeverminderingen op vorderingen en voorzieningen voor de posten buiten de balansstelling "I. Eventuele passiva" en "II. Verplichtingen met een potentieel kredietrisico": toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)	40900	185.721	166.955
X. Waardeverminderingen op de beleggingsportefeuille in obligaties, aandelen en andere vastrentende of niet-vastrentende effecten: toevoegingen (terugnemingen) (+)/(-)	41000	(40.789)	18.120
XI. Voorzieningen voor andere risico's en kosten dan bedoeld in de posten buiten de balansstelling "I. Eventuele passiva" en "II. Verplichtingen met een potentieel kredietrisico": bestedingen (terugnemingen) (+)/(-)	41100	(30.530)	(35.146)
XII. Voorzieningen voor andere risico's en kosten dan bedoeld in de posten buiten de balansstelling "I. Eventuele passiva" en "II. Verplichtingen met een potentieel kredietrisico"	41200	65.522	35.947
XIII. Onttrekking (Toevoeging) aan het fonds voor algemene bankrisico's (+)/(-)	41300	-	-
XIV. Overige bedrijfsopbrengsten	41400	153.639	134.289
XV. Overige bedrijfskosten	41500	379.072	371.478
XVI. Winst (Verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belasting (+)/(-)	41600	2.027.108	1.423.558

In duizenden euro's		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
XVII.	Uitzonderlijke opbrengsten	41700	199.924	29.618
A.	<i>Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa</i>	41710	1.167	990
B.	<i>Terugneming van waardeverminderingen op financiële vaste activa</i>	41720	43.985	7.370
C.	<i>Terugneming van voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten</i>	41730	-	-
D.	<i>Meerwaarden bij de realisatie van vaste activa</i>	41740	154.758	19.756
E.	<i>Andere uitzonderlijke opbrengsten</i>	41750	14	1.502
XVIII.	Uitzonderlijke kosten	41800	139.520	107.745
A.	<i>Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op</i>	41810	-	-
B.	<i>immateriële en materiële vaste activa</i>	41820	132.607	103.149
C.	<i>Waardeverminderingen op financiële vaste activa (+/-)</i>	41830	-	-
D.	<i>Voorzieningen voor uitzonderlijke risico's en kosten: toevoegingen (bestedingen)</i>	41840	5.354	3.849
E.	<i>Minderwaarden bij de realisatie van vaste activa</i>	41850	1.559	747
XIX.	Winst (Verlies) van het boekjaar vóór belasting (+/-)	41910	2.087.512	1.345.431
XIXbis.	A. Overboeking naar de uitgestelde belastingen	41921	-	-
	B. Onttrekking aan de uitgestelde belastingen	41922	-	-
XX.	Belastingen op het resultaat (+/-)	42000	85.663	93.948
A.	<i>Belastingen</i>	42010	118.529	98.400
B.	<i>Regularisering van belastingen en terugneming van voorzieningen voor belastingen</i>	42020	32.866	4.452
XXI.	Winst (Verlies) van het boekjaar (+/-)	42100	2.001.849	1.251.483
XXII.	Overboeking naar (Onttrekking aan) de belastingvrije reserves (+/-)	42200	-	-
XXIII.	Te bestemmen winst (Te verwerken verlies) van het boekjaar (+/-)	42300	2.001.849	1.251.483

XVIII. STAAT VAN HET KAPITAAL EN DE AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR

In duizenden euro's		Codes	Boekjaar	Vorig boekjaar
A. STAAT VAN HET KAPITAAL				
1. Maatschappelijk kapitaal				
a. Geplaatst kapitaal				
Geplaatst kapitaal per einde van het vorige boekjaar		20910P	xxxxxxxxxxxxxx	10.964.768
Geplaatst kapitaal per einde van het boekjaar		(20910)	10.964.768	
		Codes	Bedragen	Aantal aandelen
b. Samenstelling van het kapitaal				
Soorten aandelen				
Gewone			10.964.768	565.194.208
Aandelen op naam		51801	xxxxxxxxxxxxxx	565.021.791
Aandelen aan toonder en/of gedematerialiseerde aandelen		51802	xxxxxxxxxxxxxx	172.417
2. Niet-gestort kapitaal				
a. Niet-opgevraagd kapitaal		(20920)	-	xxxxxxxxxxxxxx
b. Opgevraagd, niet-gestort kapitaal		51803	xxxxxxxxxxxxxx	-
c. Aandeelhouders die nog moeten volstorten				
3. Eigen aandelen				
a. Gehouden door de instelling zelf				
* Kapitaalbedrag		51804	-	
* Aantal aandelen		51805	-	
b. Gehouden door haar dochters				
* Kapitaalbedrag		51806	-	
* Aantal aandelen		51807	-	
4. Verplichtingen tot uitgifte van aandelen				
a. Als gevolg van de uitoefening van CONVERSIERECHTEN				
* Bedrag van de lopende converteerbare leningen		51808	-	
* Bedrag van het te plaatsen kapitaal		51809	-	
* Maximum aantal uit te geven aandelen		51810	-	
b. Als gevolg van de uitoefening van INSCHRIJVINGSRECHTEN				
* Aantal inschrijvingsrechten in omloop		51811	-	
* Bedrag van het te plaatsen kapitaal		51812	-	
* Maximum aantal uit te geven aandelen		51813	-	
5. Toegestaan, niet-geplaatst kapitaal		51814	10.964.768	
6. Aandelen buiten kapitaal				
a. Verdeling				
* Aantal aandelen		51815	-	
* Daaraan verbonden stemrecht		51816	-	
b. Uitsplitsing volgens de aandeelhouders				
* Aantal aandelen gehouden door de vennootschap zelf		51817	-	
* Aantal aandelen gehouden door haar dochters		51818	-	

B. Aandeelhoudersstructuur van de instelling op de datum van de jaarafsluiting, zoals die blijkt uit de kennisgevingen die de instelling heeft ontvangen

- ingevolge artikel 7:225 en artikel 7:83 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen;
- ingevolge artikel 14, vierde lid, van de wet van 2 mei 2007 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen
of ingevolge artikel 5 van het koninklijk besluit van 21 augustus 2008 houdende nadere regels betreffende bepaalde multilaterale handelsfaciliteiten.

Na verificatie heeft BNP Paribas Fortis geen notificaties ontvangen.

OVERIGE INFORMATIE



Hoogste en laagste maandelijkse koersen van het BNP Paribas Fortis aandeel op de wekelijkse veilingen in 2021

De hoogste en laagste maandelijkse koersen van het BNP Paribas Fortis aandeel op de wekelijkse veilingen op Euronext Brussel (Euronext Expert Market) in 2021 waren als volgt (in EUR):

Maand	Laagste	Hoogste
Januari	22,2	22,2
Februari	26,8	27,0
Maart	29,0	31,6
April	26,6	26,6
Mei	26,6	26,6
Juni	22,4	23,2
Juli	23,0	24,0
Augustus	23,2	23,4
September	NA	NA
Oktober	30,2	30,2
November	23,6	27,0
December	27,0	30,0

Externe functies, uitgeoefend door bestuurders en effectieve leiders op 31 december 2021, waarvan de openbaarmaking wettelijk verplicht is

Conform het Reglement van de Nationale Bank van België van 6 december 2011 met betrekking tot de uitoefening van externe functies door leiders van gereguleerde ondernemingen (het 'Reglement'), heeft de Raad van Bestuur van BNP Paribas Fortis haar 'Interne regels betreffende de uitoefening van externe functies door effectieve leiders van BNP Paribas Fortis' ('Interne Regels') goedgekeurd.

Het Reglement en de Interne Regels bepalen onder meer dat bepaalde externe functies, die door de effectieve leiders en bestuurders van BNP Paribas Fortis worden uitgeoefend, in het jaarverslag moeten worden vermeld.

De effectieve leiders van BNP Paribas Fortis zijn opgenomen in een lijst die wordt voorgelegd aan de Nationale Bank van België en die in overeenstemming met de geldende regels geactualiseerd wordt. Deze lijst bevat de leden van het Directiecomité van BNP Paribas Fortis en de leiders van haar buitenlandse bijkantoren.

Op grond van het Reglement en de Interne Regels zijn de externe functies die het voorwerp van een openbaarmaking uitmaken, de uitvoerende dan wel niet-uitvoerende bestuursmandaten, evenals de functies die een deelname aan het bestuur en het beleid impliceren, uitgeoefend door een bestuurder of effectieve leider van BNP Paribas Fortis in handelsvennootschappen of in vennootschappen met een handelsvorm, in een onderneming met een andere Belgische dan wel buitenlandse rechtsvorm of in een Belgische of buitenlandse openbare instelling met industriële, commerciële of financiële werkzaamheden die niet tot de BNP Paribas groep behoren.

Voornaam, Naam (Functie) Vennootschap	Bedrijfsactiviteit (Functie)	Notering
Herman DAEMS (Voorzitter van de Raad van Bestuur)		
Domo Investment Group NV	Holdingsvennootschap (Voorzitter van de Raad van Bestuur)	-
Unibreda NV	Holdingsvennootschap (Voorzitter van de Raad van Bestuur – onafhankelijk bestuurder)	-
Max JADOT (Voorzitter van het Directiecomité)		
Baltisse NV	Investeringsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Dominique AUBERNON (Niet-uitvoerend bestuurster)		
Sicovam Holding SA	Holdingsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Dirk BOOGMANS (Onafhankelijk bestuurder)		
Smile Invest NV	Investeringsvennootschap (Lid van het Investeringscomité)	-
Smile Invest Management Company NV	Investeringsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Vinçotte International NV	Inspectie-, controle- & certificatie-diensten (Niet-uitvoerend bestuurder, voorzitter van het Auditcomité en lid van het Remuneratiecomité)	-
Vinçotte Controlatum NV	Inspectie-, controle- & certificatie-diensten (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Vinçotte Academy Nv	Inspectie-, controle- & certificatie-diensten (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Vinçotte NV	Inspectie-, controle- & certificatie-diensten (Niet-uitvoerend bestuurder)	-
Newton Biocapital I NV	Investeringsfonds (Niet-uitvoerend bestuurder en voorzitter van het Auditcomité)	-
Newton Biocapital II NV	Investeringsfonds (Niet-uitvoerend bestuurder en voorzitter van het Auditcomité)	-
Antoinette d'ASPREMONT LYNDEN (Onafhankelijk bestuurster)		
Groep Brussel Lambert NV	Holdingsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurster en voorzitter van het Auditcomité)	Euronext Brussel
Stefaan DECRAENE (Niet-uitvoerend Bestuurder)		
Ardo Foods NV	Holdingsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurder)	-

Voornaam, Naam (Functie) Vennootschap	Bedrijfsactiviteit (Functie)	Notering
Sophie DUTORDOIR (Onafhankelijk bestuurster)		
Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen NV	Spoorwegen (Afgevaardigd bestuurster - Uitvoerend bestuurster)	-
Eurogare NV	Spoorwegen (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
HR Rail NV	Spoorwegen (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Thi Factory NV	Spoorwegen (Voorzitster van de Raad van Bestuur)	-
Thalys International CVBA	Spoorwegen (Voorzitster van de Raad van Bestuur)	-
Aeveve NV	Landbouw & tuinbouw (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Titia VAN WAEYENBERGE (Onafhankelijk bestuurster)		
De Eik NV	Investeringsvennootschap (Voorzitster Raad van Bestuur, niet-uitvoerend bestuurster, lid van het Benoemings- en remuneratiecomité)	-
Paratodos NV	Agribusiness (Chief Executive Officer - uitvoerend bestuurster)	-
Indufin Capital partners Sicar	Investeringsvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Tattersal Leasing SA	Leasingvennootschap (Niet-uitvoerend bestuurster)	-
Indufin Investment fund NV	Investeringsfonds (Voorzitster van de Raad van Bestuur)	-
Stéphane VERMEIRE (Uitvoerend bestuurder)		
Procomin NV	Transmissie en aandrijving (Voorzitter van de Raad van Bestuur)	-
Aciers Crustin NV	Metaal en staal (Voorzitter van de Raad van Bestuur)	-
Vermeire Aandrijvingen NV	Transmissie en aandrijving (Voorzitter van de Raad van Bestuur)	-
Vermeire Transmissions NV	Machines en uitrustingen (Voorzitter van de Raad van Bestuur)	-

BNP PARIBAS FORTIS NV

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL
Warandeberg 3
1000 Brussel (België)

Rechtspersonenregister van Brussel
Ondernemingsnummer: 0403.199.702

www.bnpparibasfortis.com



BNP PARIBAS

FORTIS

De bank
voor een wereld
in verandering